

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLTÓSÁGOSABB OLTÁRISZENTSÉG IMADÁSA S SZEGÉNY
TEMPLOMOK FŐLSZERELÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET MEGHÍZÁSÁRÓL.

SZERKESZTI

HORVÁTH REZSŐ

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZÁGOS KÖZÉPPONTI OLTÁR-
EGYESÜLET

1918. XIX. ÉVFOLYAM

Szerkesztőség és Kiadóhivatal Budapest, IX., Dülld.-út 77.

BUDAPEST

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

XIX. ÉVF. 1918. 1. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI
OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 4 korona.

Megjelenik minden hó elején

Stephanus nyomda v. t.

A budapesti központi Oltáregyesület választmánya.

Igazgató: Kápter Károly prelátnak, apát-kanonok Esztergom; Ügyvezető igazgató: dr. Mészáros János prelátnak, m. kir. udvari és várplébános; elnök: örgróf Pallavicini Edéné, I. kerület, Vár, Verböczi-u. 23. szám; társelnök: Marie de Jerusalem anya, főnöknő, IX., Üllői-út 75. sz.; másodelnök: Kiss Aladárné, VIII., Mehmed Szultán-ut 41. sz.; választmányi tagok: gróf Almásy Dénesné, IX., Erkel-u. 15. sz.; özv. dr. Bangha Istvánné, Nyitra; özv. Bruzer Mihályné, VIII., Rákóczi-út 28. sz.; Cziráky Lujza grófnő, IV., Ferencciek-tere 9.; Cziráky-Almásy Erzsébet grófnő, IV., Váci-u. 48. sz.; Fehérvári Celesztin, VIII., Rökk Szilárd-u. 22.; Felmayer Vilma, VIII., Baross-u. 44. sz.; Ghiczy Ida, V., Sas-utca 11. sz.; Györy Teréz grófnő, IV., Szép-u. 4. sz.; özv. Heinrich Ferencné, VIII., Üllői-út 32 a; özv. gróf Korniss Miklósné, VIII., Baross-utca 10. sz.; özv. Návay Kálmánné, I., Istenhegyi-út 40. sz.; báró Orosdy Fülöpné, VI., Damjanich-u. 12.; Pálffy Anna grófnő, VIII., Eszterházy-u. 44. sz.; özv. Reviczky Gáborné, Esztergom; Szőgyény-Marich Júlia, Székesfehérvár, Kégl-u. 14. sz.; Török Hermin grófnő, Szobránc; özv. báró Vécsey Józsefné, VIII., Rökk Szilárd-u. 24. sz.; Vécsey Eszter bárónő, VIII., Rökk Szilárd-u. 24. sz.; Zichy Lujza grófnő, Pécs; Kócsy Jánosné, IX., Üllői-út 59. sz., herceg Hohenlohe Klodvigné I., Uri-u. 54., Jankovich Bésán Endréné IV., Szegfü-u. 3.

A budapesti orsz. közp. Oltáregyesület irodájában

(IX. ker., Üllői-ut 77. szám) kapható:

I. Felnőttek részére:

Örökimádás folyóirat előfizetés egy évre	4.—
„ „ egyes példány	—35
„ „ teljes évf. utolsó	4.—
„ „ „ régebbi	3.—
Oltáregyesületi Utmutató	1.80
„ Vezérkönyv kötve	1.—
„ felvételi füzet	—06
„ érem ezüstkivitelben	3.—
„ „ aluminiumból	1.20
A budapesti közp. Oltáregy. félszázados története	1.—
Litánia és áldás (latin szöveggel)	—06
Az Eucharisztia zenéje. Irta: János D.	2.—

II. Gyermek részére:

Jézusom Örömmöm folyóirat előfizetés egy évre	1.80
„ „ „ egyes példány	—10
Jézusom Örömmöm imakönyv bőrkötés, aranyv. párn.	7.—
„ „ „ bőrk. aranyv.	6.—
„ „ „ „ vör. vág.	5.—
Kis Örökimádás imakönyv. Irta: dr. Tiefenthaler J.	—80
Fehér Liliom	—10
Euch. Gyer. Szöv. érem szalag nélkül	—34
„ „ „ „ szalaggal	—40
„ „ „ „ „ ifjak és leányoknak szalaggal	—50
Felajánló ima Jézus Szentséges Szívéhez	—03
Pápai áldás, levelezőlap, darabonkint	—04
„ „ „ „ 100 drb	3.—

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: Dr. Mészáros János: Az Oltáregyesület feladatai a fővárosban. — Dr. Wéber Pál: Ujévi kívánság. — Dr. Liebner János: Az Eucharistia és az új egyházi törvénykönyv. — Lovich Ilonka: Pista a templomban. — Eöri János: Patakylék. — Az Örökimádás elbeszélés-pályázata. — Oltáregyleti élet. — A budapesti központi Oltáregyesület választmánya. Az 1917. évben elhalt Oltáregyleti tagok névjegyzéke.

Az Oltáregyesület feladatai a fővárosban.

SOKSZOR szoktunk hivatkozni a kereszténység gyors elterjedésére, mint az Egyház isteni eredetének hangos bizonyosságára. Annál csodálatosabb volt ez a rohamos terjedés, mivel az Üdvözítő — emberileg szólva — a leggyarlóbb eszközöket: a szegény, tudatlan galileai halászatot választotta eszméinek apostolaivá, művének oszlopaivá. Azonban az isteni Mester és az ő országának legelső harcosai, valamint azok követői mégsem vetették meg, sőt amikor csak tehették, mindig föl is használták azokat a természetes előnyöket is, amelyeket ama kornak viszonyai, eseményei, berendezései kínáltak az Isten földi országának megalapozására. Ama kor intézményei közt pedig egy sem volt nagyobb szerű, egy sem szolgálhatott kedvezőbb talajul az egész világ meghódítására hivatott Egyház kis ültetvénye számára, mint éppen Róma: a büszke, hatalmas Róma, az akkori világ középpontja, ahova minden út vezetett s ahonnan viszont a sok uton által széjjel áramlott Róma szelleme, vallása, erkölce, műveltsége, ízlése, kultúrája az egész világra. Az isteni Gondviselés a pogány világnak szívé: Rómát, a keresztény világ szívévé szemeli ki. Így lesz az embernek nagy műve Isten kezében eszközzé, alappá, melyre Isten az ő természetfölötti világát fölépíti.

Az egyszerű galileai halász, akit az Úr földi országának fejévé szemelt ki, isteni sugallattól vezetve a világ fővárosában üti fel székhelyét, mert érezi, hogy ott, Rómában, ahol az emberiség közös szíve, vére lüktet, kell elhelyezkednie Krisztus földi országa centrumának. Ennek a szívnek a vérét kellett előbb regenerálni, mert csak onnan ömölhetett egészséges élet az emberiség elernyedett tagjaiba.

Péter apostolnak ez az eljárása Róma felkeresésében és kiválasztásában nagy tanulságot rejt magában minden idők számára: az Egyház az ő áldásos tevékenységének hatásossá tétele érdekében kell, hogy a

népek centrumait, a nemzetek fővárosait részesítse a legszeretőbb, legodaadóbb gondozásban.

Nemcsak a római birodalomban volt minden út Róma felé irányítva. Nálunk is itt, a fővárosban van úgy a vasúti, mint a vízi közlekedésnek centruma, amiben kifejezésre talál az a roppant nagy anyagi és szellemi befolyás, amelyet Budapest népe az egész ország, az egész nemzet életére, hitére, erkölcsére gyakorolni hivatva van és valóban gyakorol is. Nemcsak a gazdasági életnek, iparnak, kereskedelemnek, közigazgatásnak, igazságszolgáltatásnak szálai futnak ide össze, hanem ami talán még fontosabb, itt vannak a szellemi életnek gyújtópontjai, a politikai pártoknak, a társadalmi akcióknak centrumai; itt jelenik meg minden számottevő sajtótermék, itt van a szabadkőművesek nagypáholya, itt a szociáldemokráciának vezetősége. Budapest is szív, a magyar hazának, a magyar nemzetnek szive.

Milyen már most ennek a szívnek a vére? Milyen eszmékért, milyen ideálokért dobog ez a szív? Ennek kimondhatatlan fontossága van nemcsak annak a több mint félmillió magyar katolikusnak szempontjából, akik Budapestet lakják, hanem a 12 milliónyi magyar katolikusnak, sőt az egész magyar nemzetnek érdekében. Ebből a szempontból kell tekintenünk a főváros hitéletét. Hiszen a hitéletből fakadnak a tiszta erkölcsnek üdítő vizei.

Hogyha a főváros hatszázezer katolikusát a krisztusi hit és szeretet hatná át és egyesítené, annak hatalmas, mindent magával ragadó isteni erejét ép úgy megérezné az egész magyar nemzet, mint ahogy Róma szívének lüktetését megérezte az egész emberiség.

«Az igaz a hitből él», mondja az apostol.

Csak a tevékeny hitnek talajából nőnek erős tölgyek: krisztusi Ielkülétől áthatott jellemek. A hitéletnek középpontjában áll az Üdvözítő szeretetének legnagyobb műve: a legméltóságosabb Oltáriszentség.

Itt az Emánuel: az Úr mivélünk.

Itt teljesül az ő isteni szava: «Ime én veletek vagyok minden nap a világ végeig!» Ez az ígéret záloga az Egyház diadalmas reményének. Győznünk kell minden ármány, minden pokol ellen, hiszen velünk az Úr!

Azonban nem elég csak hinnünk Krisztus szentségi jelenlétében; ennél többet kíván tőlünk az isteni Mester: élni akar bennünk, át akarja hasonítani gondolatainkat, érzelmeinket: «Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, az én bennem lakik és én őbenne».

Ez, csak ez az igazi krisztusi, az igazi keresztény élet. Ő maga megtagad minden közösséget azokkal, akik ezt az eledelt nem élvezik. «Ha nem eszitek az ember fiának testét és nem isszátok az ő vérét, nem lesz élet tibennetek!»

Nincs tehát krisztusi élet azokban, akiket nem táplál Krisztus szentséges Szívének a vére.

Másképpen így hangzik ez az igazság: csak ott, abban a városban van igazi keresztény élet, ahol Krisztus maga táplálja a lelkeket az Ő szent testével és vérével.

Oltáriszentség kultusza nélkül, szentségimádás nélkül, szentmise és szentáldozás nélkül nincs kereszténység.

Ezek a nagy igazságok teljes fényben ragyogtatják az oltáregyletek fontosságát a keresztény hitéletben úgy általánosságban, mint különösen a magyar főváros katolikus hitélete tekintetében.

Az oltáregyesület ugyan nem az egyetlen hitbuzgalmi társulat, amely a legméltóságosabb Oltáriszentség kultuszának intenzív művelését írta zászlajára. Hiszen a kongregációk, a harmadrendek, a Jézus Szíve társulata stb. is dicséretes buzgóságot fejtenek ki a szentségi Úr Jézus tiszteletében. Azt azonban bátran állítjuk, hogy a plébániai Ielkipásztorok terén, figyelembevételük kivált a mi fővárosunk viszonyait, az említett hitbuzgalmi társulatoknak egyike sem látszik annyira megfelelőnek, mint éppen az oltáregyesület.

Ez felel meg leginkább a budapesti plébániák nagy kiterjedésének, óriási lélekszámának. Ily körülmények között annak a rendelkezésre álló három-négy Ielkésznek lehetetlen időt találni arra, hogy a híveknek egy kisded csoportját olyan intenzív mértékben lássa el a Ielkiekben, miként azt a kongregáció vezetése igényli. Hogy ezt megtehessek, a Ielkészeknek el kellene hanyagolniok a hívek százait és ezreit.

Ezzel szemben az oltáregyesület alkalmas arra, hogy felölelje a hívek nagy tömegeit kor, nem és társadalmi állás, avagy műveltség különbsége nélkül. Hiszen az oltáregyesület célja oly könnyen érthető, emellett annyira általános érdekű, hogy alóla senki ki nem vonhatja magát. Másrészt az Eucharistia kultusza olyan közvetlen érintkezést, közlekedést létesít a szentségi Úr Jézus és a Ielkek között, hogy itt a Ielkész közvetítése nem is játszik olyan nagy szerepet, mint pl. a kongregációk vagy a harmadrendek vezetésében. Csak egyszer-kétszer kell a híveknek megmutatni az utat a köztünk lakozó isteni Mesterhez. A többi elvégzi Ő maga szent kegyelmével a Ielkek mélyén. Csak néhányszor kell megízleltetnünk a hívekkel egy-egy közös szentségimádó órán, hogy «mily édes az Úr», a többi rábízhatjuk Arra, aki maga akar lenni az ő közvetlen befolyásával «a fáradozóknak és megterhelteknek enyhülése».

Ott, ahol a legméltóságosabb Oltáriszentség ki van léve a hívők imádására, ott Ő maga beszél a Ielkekkel, ékesebben, nyomatékosabban, mint bármely szépszavú szónok.

és átérzése, mely nem szükkeblű akkor, mikor Isten szolgálatáról van szó. Ez fog nekünk benső tartalmat nyújtani. Milyen jó az Üdvözítő, hogy épen az Oltáriszentség által tesz bennünket értékben súlyosabbakká. Aki Krisztust igazán szereti, aki az ő gondolataival, eszméivel gazdagítja lelkét a gyakori szentáldozással, az egyúttal növekedni is fog kedvességben nemcsak Isten, de az emberek előtt is. Ha új világot akarunk, akkor elsősorban az egyes embereknek kell megszentelődniök, bensőséges vallásosságban megedződniek, hogy mint Krisztus tanítványai álljanak bele az életbe. Ahol elterjedt az Oltáriszentség tisztelete, ott az egyesek is tartalmasabbak lettek. Mert hiába a sok okoskodás, megmondotta már szent Pál apostol, hogy egy a ti mesteretek, Jézus Krisztus. Ezt a Krisztust válasszuk mi mesterünknek! Az ő iskolája templomaink szentélye, hol annyi nemes elhatározás, annyi erénygyakorlat, annyi szent gondolat fakad. Krisztus gondolatait, érzéseit kell átvinnünk életünkbe. Ezt megtehetjük, hogyha nemcsak elmélkedünk szavainak és tanításának mélységes igazságán, hanem hogyha egyúttal átéljük is azokat. Legyen azért programunk, hogy Krisztussal éljünk: az ő szent testével és szent vérével. Mennyivel nagyobb előttem az olyan ember, akiről tudom, hogy nem vallástalan, hanem hite gyakorta szólítja az Úr oltárához, hol Krisztus táplálékká, kicsinnyé lesz, hogy bennünket naggyá és minél értékesebbé tegyen. Mert ne feledjük, hogy nem önmagáért, nem is az angyalokért, hanem érettünk és miattunk van jelen oltárainkon, hogy a szentáldozásban vele egyesüljünk és gazdagabb legyen szívünk, kegyelmekkel teljesebb életünk, hogy az ő gondolatai, érzései folyjanak át ereinkbe az ő szent vérével, következőleg értékesebb legyen az egyén, az egyes ember. Sohse szégyenkezzék azért senki odatérdelni az Úr oltárához és ott vele egyesülni, mert ez az alapja az egyén boldogulásának, értékben, kegyelemben, szeretetben gazdagodásának. Ó, ha ezt minél többen megértenék, elhíhetjük, hogy új világ támadna körülünk.

A második, amit várunk: a család megszentelése. Olyan sokat halottunk a világháborúban családi szentélyek pusztulásáról, romlásáról, hitvesek hűtlenségéről, gyermekek engedetlenségéről. Elvadultak az erkölcsök és a külső bajok mellett nagyok lettek a családi bajok is. A családok féltették az imádságos könyvet, a sok keserűség és nyomorúság óráiban vigasztalásukat az utcák zajában és multságok lármájában keresték és nem Istennek házában. A hitélet lanyhulásával meglazultak a házassági szent kötelékek, minek nyomába jött ifjúságunk romlása. Tiszta, szent családi élet alapja a nemzetek boldogulásának. Ezzel ellentétben milyen szomorú jelenség, hogy a gyermek mást lát odahaza, mint amit a templomban és iskolában hall. Mily fájdalom, hogy az anyák a

modern világias nevelés hívei lettek, mert a gyermekben nem a jószágos Istennek kedves gyermekét látják, kinek vallásos nevelése és vezetése a legfőbb kötelesség volna. Csoda-e, hogyha a fiatal bűnösök oly nagy számával találkozunk? Ne csodálkozzunk. Hát hol vannak az anyák? Hol maradtak távol az Úr templomától és szentélyétől? Miért nem jönnek Krisztushoz és miért nem buzdítják, miért nem hozzák gyermekeiket is Krisztushoz? Hát miért lett száműzve az imádság, a közös imádság a családokból? Talán attól a vallástalanságtól várunk boldogságot, mely a templomtól távollartja a gyermeket és gonoszúsággal telíti annak lelkét? Várhatunk-e változást, amíg a régi vallásos keretbe bele nem illeszkedik újból családaink élete, hol ne legyen szégyen az imádság, hol ne legyen ismeretlen a szent gyónás és a gyakori szentáldozás, hol ne csak háborúról s politikáról és irodalomról essék szó, hanem Jézus Krisztus szent evangéliumáról is? Ne máshol, az igazi oknál keressük a bajt. Az ok pedig a mi családi életünk bomlása, vallástalan irányzata. Mily más volna az emberek élete, ha a családi élet mindegyikünk előtt «szentély» volna, hol Isten az Úr.

A harmadik, amit az újesztendőől várunk: közéletünk vallásos irányzata. Mégis csak szomorú jelenség volt háború előtt, hogy szinte bojkottálva volt az, aki vallásos hitét és meggyőződését nem takargatta. Az ember legszebb tevékenysége: Istennek szolgálata. A vallásosság nem pusztán magánügy, mint egyesek hangoztatják, hanem bizony közügy. Társadalmi és nemzeti életünk azon fordul meg, hogy vallásos vagy vallástalan, mondjuk: vallás nélküli irányzatot követ. A tapasztalat és a történelem azt mutatja, hogy a mélyen és igazán vallásos és vallásosan élő emberek sohasem ártottak a közéletnek, ellenkezőleg annak föllendülését előmozdították. Mily ferdeség volt eddig, hogy a társadalmi felfogás szemet hunyt nagy bűnöknek és ugyanakkor megszólta a templombajrást és imádkozást. Mily nagy hiba volt eddig, hogy a multságba dicsérő szavak kísérték intelligenciánkat, ellenben megszólás és gáncs követte, ha templomba járt és szentségekhez járult. Mily szomorú változása az időknek, hogy Istennek káromlása, erkölcstelenségek és szabadoságok hirdetése büntetlen maradt, ellenben hithűségnek, vallásos áhitatgyakorlatnak megvetésben és lekicsinylésben volt része. A társadalmi felfogás elpalástolt csalást, gonoszúságot, házassági botrányokat, erkölcstelen irányzatot és ugyanakkor követ dobott arra, aki a bomlasztó irányzatnak ellene mondott és ellene küzdött. Nagy változásnak kell e téren is történnie. A vallásos élet legyen szent és megbecsült a társadalmi felfogás előtt is. Ne legyen a közéleti pályákon elnyomva vagy leszorítva a hite szerint élő vallásos ember. A társadalmi felfogáson változtatni nem esik kívül az emberek hatalmán, hisz emberek ala-

pozták. Ha minél többen leszünk vallásosan élő emberek, ha minél nagyobb lesz a tábor, mely minél többször letérdel és veszi magához az Úr szent testét, higgyük el, igaza van az apostolnak, hogy egy lesz mindnyájunk felfogása is és mind nagyobb tért fog nyerni Krisztusnak országa.

Ezt a Krisztus-országot szolgálja az Oltáregylet. Ezért fontos, hogy az Oltáregyesületek hivatását és működését nagyrabecsüljük, azt terjesszük, hogy minél több legyen a Krisztust szerető, a Krisztusból élő, a Krisztusért dolgozó ember. Nem a nemzetek egyessége fogja meghozni az elvesztett békét, boldogságot, nyugalmat, nem is világháborúk és forradalmak, hanem egyedül Jézus Krisztus. Ő az út, az igazság, az élet!

Dr. Weber Pál.

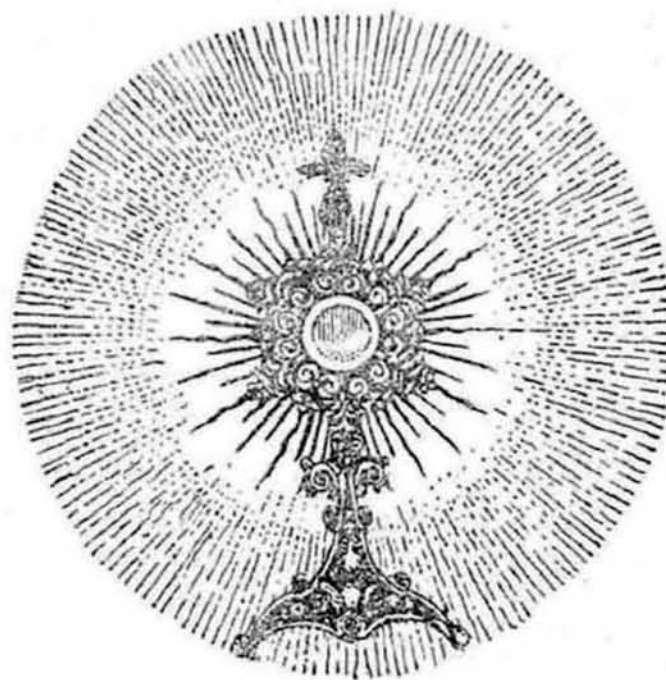
Az Eucharistia és az új egyházi törvénykönyv.

HALHATATLAN emlékeztető X. Pius pápánk nagyszerű reformmunkája bekoronázásra vár az új egyházi törvénykönyv kiadása által, mint azt a megboldogult nagy pápa «Arduum sane» kezdetű rendeletében (motu proprio) elhatározta. X. Pius, aki a pápai korona összes töviséi között azoktól szenvedett legtöbbet, melyek az Egyház belső bajaiból származtak, nem érte meg, hogy fájdalmai gyógyító irt találjanak ama gyökeres változásokban, melyeket az új egyházi törvénykönyv volt eszközözlendő, régi, részben elavult, részben kevésbé gyakorlati rendelkezések megmásmítása által. Előbb, 1914. aug. 20-án szólította őt magához az Úr, kinek dicsősége X. Pius életcélja volt s a megkezdett munka befejezésének terhére fiatalabb utód vállainak munkabírására hagyta.

Igy jutott XV. Benedeknek osztályrészül az időközben teljesen rendszeresített, pontosan kidolgozott új egyházi törvénykönyvnek, mint ezentúl kötelező rendszabálynak kihirdetése s életbeléptetése, melyet «Providentissima mater Ecclesia» kezdetű apostoli körlevelében 1917. pünkösdi ünnepén eszközölt is s az életbelépés határidejéül 1918. pünkösdi vasárnapját jelölte meg.

Eltekintve attól, hogy az új egyházi törvénykönyv voltaképpen újabb rendelkezéseket csekély számmal tartalmaz s főcélja a jelenleg fennálló jogállapotnak minden kérdésben való pontos körülírása; — eltekintve ettől, természetes az is, hogy az egyházi életben, törvényhozásban nincsenek s nem is lehetnek ugrások, melyek máról holnapra feldöntենék a fentálló jogrendet. Ha tehát «új» törvénykönyvről van szó, ez nem abban az értelemben veendő, mintha a régi rend gyökeresen megfordult volna, hogy ezentúl az egyházi törvények körül «más-

kép lesz minden, mint eddig volt», hanem csakis oly alakban, hogy egy-más kevésbé alkalmas előírás megváltozott, régebbi idők körülményeit szem előtt tartó törvény a mai idők változott körülményeire alkalmaztatott s ahol szükségesnek látszott, hogy új rendelkezés lépjen életbe — vagy azért, mert eziránt még intézkedés nem történt vagy nem oly mértékben, mint az a XX. század embereinek gyakorlatával összhangban állott volna — ott megfelelő jogszabály alkottatott.

Eddig is volt törvénykönyve az egyháznak, de a századok folyamán az emberek oly változásokon mentek keresztül, hogy az Egyház a mai kor gyengébb gyermekét nem méri többé olyan mértékkel, mint pl. a középkor vasidegzetű erős jellemeit. Ami azoknak könnyű volt, a mai embernek talán tűrhetetlen nehéz (pl. a bőjt eredeti fegyelme), ami annak természetes volt, ma sokak előtt alig érthető (szigorú szerzetek), amin az fönt nem akadt, azon ma fennakadnak (gyakori szentségvétel) s megfordítva, ami ma megengedett s megkívánt engedmény, az akkor képtelenségnek látszott (pl. hogy szentáldozás előtt lehessen enni vagy inni valamit); ami ma önként folyó következtetés, az azelőtt más mérték szerint méretett (kiközösítettekkel való érintkezés). Ezen és hasonló üregek,

szélsőségek áthidalása, a megfelelőbb jogállapot megteremtése volt a cél, melyet X. Pius okvetlen megvalósítandónak tartott.

Igy természetes az is, hogy vannak az új törvénykönyvnek részei, melyek alig valami, vagy egyáltalán semmi változáson sem mentek keresztül s ismét mások, melyek erősen magukon viselik a rendezés s újítás bélyegét.

Minket ezúttal az *Oltáriszentségre* vonatkozó részek érdekelnek, melyek azonban *csékély kivétellel* a régi szokásjogot s az eddigi gyakorlatot ölelik föl.

A törvénykönyvnek 801-től 869-ig terjedő kánonjai foglalkoznak az Oltáriszentségre vonatkozó törvényhozással.

1. A *szentmisére* vonatkozólag előírja a törvény, hogy mint eddig is — karácsony ünnepének s halottak napjának kivételével — minden pap csakis egy szentmisét mutathat be naponkint, hacsak a vásár- és ünnepnapokra nézve a hívek lelki szükségleteinek kielégítése céljából a püspöktől a második szentmisére vonatkozólag különös engedélyt nem nyert. Az utóbbi esetben misepénzt csakis az egyik szentmise alkalmával fogadhat el.

Mi sem természetesebb, mint hogy visszaélések elkerülése végett előírja a törvénykönyv, hogy a misézni óhajtó pap megfelelő iratokkal rendelkezzen, melyek papi voltát bizonyítják s hogy a szentmisét papi ruhában mutassa be.

Új, hogy a törvénykönyv a szentmise előtti előkészületet és az utána következő hálaadást a miséző pap számára *kötelezővé* teszi anélkül, hogy annak tartalmát közelebbről meghatározná.

Külön fölemlíti a Codex azt is, hogy gyűrűt a szentmisénél csakis annak szabad hordania, akinek hivatalból jár, vagy akinek erre az apostoli Szentszéktől engedélye, illetve felhatalmazása van.

Új előírás az is, hogy míg egyrészt fentartja a régi szabályt, hogy oltárszolga nélkül szentmisét bemutatni nem szabad, *kifejezetten* megengedi egyben azt is, hogy férfi oltárszolga távollétében vagy hijján nő is felelhessen a miséző papnak, de *távolból* s az oltárhoz lépnie nem szabad.

A szentmise idejére vonatkozólag kimondja a törvénykönyv, hogy hajnal előtt egy órával s délután (12) egy órával a szentmise még, illetve már megkezdhető. Helyére nézve azonban a régi szabályok maradnak érvényben, kivéve, hogy ezentúl a püspök egyes esetekben, ha jónak látja, megengedheti a templomon *kívül* való misemondást oly alakban is, amint ahogyan az jelenleg pl. a katonaságnál divik.

2. A szentmiséről szóló törvényhozásnak megfelel a törvénykönyvnek intézkedése a *szentáldozásra vonatkozólag* is.

A X. Pius óta sokat vitatott kérdés, hogy a gyermekek első szentáldozását mikor kell elkezdni, megoldást talál a Codex ama intézkedésében, hogy míg egyrészt kellő tudás s az ebből folyó kellő lelki készültség hijján senki sem bocsátható az első szentáldozáshoz, (kivéve a halálos ágyon, hol a mértéket nem kell olyan szigorúan alkalmazni), addig másrészt olyanoktól, kik a fenti kívánalmaknak megfelelnek, már a husvétii parancs teljesítését is megköveteli; de az előtíti ítéletet a plébános (illetve gyóntató, szülők, gyám) hatáskörébe utalja. Mint *minimális* követelményt föllállítja azt, amit X. Pius is föllállított: hogy t. i. a gyermek a lélek eucharistikus kenyere s a rendes táplálék (kenyér) között különbséget tudjon fenni s az előbbit imádó tiszteletben tudja részesíteni.

Természetesen az Eucharista vétele megfelelő testi s lelki készüléket is tételez föl, amelyre a törvényhozás szintén kiterjeszti figyelmét. Fentartva a régi szentségi bűnt fegyelmét (éjféltől; a karácsony éjjelén miséző papról nincs rendelkezés), kivételt tesz azokkal, kik már egy hónap óta gyors fölgógyulás reménye nélkül betegeskednek mint többé-kevésbé ágybanfekvők. Ezeknek X. Pius rendelete nyomán a gyóntató ítéletétől függően megengedi, hogy egyszer *hetenkint* (nem havonként) megáldozhassanak az esetben is, ha már kevés folyadékyszerű táplálékot vettek is magukhoz tekintet nélkül arra, hogy olyan házban laknak-e vagy sem, melyben az Oltáriszentség őriztetik. (Zárdák, papi intézetek.) A lelki dispositióra vonatkozólag csak annyit jegyez meg, amennyi szent Pál szavainak, hogy kiki vessen számot magával mielőtt ebből a kenyérből eszik — megfelel: vagyis hogy nyilvános bűnösök, kiközösítettek, egyházi büntetés alatt állók s azok, kik súlyos bűn állapotában vannak, penitencia nélkül a szentáldozástól visszatartassanak.

Lehetőleg gyakran — mondja a Codex — sőt naponkint is járuljon minden hívő a szentáldozáshoz, de napjában csakis egyszer, kivéve ha a szentáldozás napján hirtelen beálló halálveszedciem esetén a haldoklók szentségeiben részesülne.

Ez esetben az Oltáriszentség útravalóként újból vehető, sőt az Egyház lelkére is köti minden hívőnek, hogy dacára annak, hogy már aznap megáldozott, még egyszer járuljon a szentáldozáshoz s a nagy útra biztosítsa magának az Úristen újabb kegyelmeit.

Súlyos betegek ne várjanak az Oltáriszentség vételével, míg csak kitölthetik határidejét, hanem igyekezzenek a szentségek vételét sürgetni, ha állapotuk az orvos véleménye szerint legalább is súlyos.

Az Oltáriszentség gyakori vételének előmozdítása céljából megengedi az Egyház, hogy akár a latin, akár a görög szertartás szerint

áldozhassék bárki; a husvétii szentáldozást végezze mindenki saját szertartása szerint. Súlyos betegségében a szent Útravalót — hacsak szükség nem kényszeríti — mindenki szintén saját latin vagy görög szertartása szerint vegye magához.

Külön fölemlíti a törvénykönyv, hogy nagypéntek kivételével (tehát nagyszombaton is, de akkor *csakis* a szentmise alatt vagy utána közvetlenül) *mindennap* szabad áldozni azon időben, melyben különben szentmisét mondani szabad (tehát körülbelül d. u. 1/2-ig s ha fontos ok van, még később is), mindenütt, ahol szentmisét mondani meg van engedve, tehát magánkápolnában is. Aki husvétii szentáldozását a meghatározott időn belül el nem végezte, az a husvétii idő elteltével nem mentesül annak utólagos elvégzése alól, hanem *köteles* a mulasztást utánapótolni.

Dr. Liebner János.

PISTA A TEMPLOMBAN.

Még sose volt itt... Ó be furcsa minden! A pap énekel aranyos ruhában,
Köröskörül milyen sok lámpa ég!
E halvány embert barna keresztjével
A zsinagógán sose látta még.
Most csend lesz... Nagy csend... Esengő szava
A pap kezében különös tehérség... [száll...
Mindenki térdel... Ó csak Pista áll!

Az oltár fölött valami fehér van
Aranytartóban, lágy fátyol alatt.
Mi lehet az, hogy akik arra mennek,
Előtte mind-mind térdet hajtanak?
E halvány Ember szállj le a keresztől,
Hajolj fölébe lágyan, titkosan,
Ó sügd meg ott a bámuló gyerekek:
«Cérdelj le... térdelj... édes kis fiam!»

Csvich Ilonka.

Egyetlen keresztény család asztaláról se hiányozhatik Reiner Irma könyve. Címe: *Szent Zita*. Ő Császári és Királyi Felségének, Zita királynénak ajánlva. A könyvből két kiadás van és rendelhető a pénz előleges beküldése mellett, a Központi Oltár-egyesületnél. Ára helyben 4, illetve 1.50 K, vidékre 4.15, illetve 1.65 K.

I.

AZ INTERNÁTUS dolgozóterme szokasanul csendes. Azt hinné valaki, hogy a fiúk sétán vannak, ha megállana az ajtó előtt és hallgatózna. Pedig ha belépne, valamennyiüket ott találná. Egymásután gyúlnak ki a villanykörték és halványzöld fénnel világítják meg a kemény kis gimnazista fejeket, amelyek mozdulatlan merevséggel hajolnak a könyv fölé s ártatlan szemük csatornáján keresztül mohón szívják magukba annak tartalmát. Oh, azok a kis telhetetlen koponyák! A prefektus úr úgy el tud bennük gyönyörködni; úgy elnézegeti őket, mikor az asztala mellett ül szigorú tekintettel és felügyel rájuk. Nekiereszti ilyenkor a fantáziáját, szinte belát azokba a kis koponyákba és nézi, szemléli azt a lázas munkát, ami odabenn folyik; szinte látja, mint rakódik egymásra a sok apró ismeret, mint a kaptárban a méz s a kis nebulók mint a méhecskék nem is tudják, mily értékes kincset gyűjtögetnek. És elgondolkodik a prefektus úr ilyenkor arról: mi lesz vagy mi lehet a sorsa egyiknek is, másíknak is. Ez talán boldog lesz... emez talán boldogtalan... a Guszti talán megelégedett az élettel... a Karcsinak talán verekednie kell vele... a Tóni talán lemarad... a Gabi talán fényes karriert csinál... Az biztos, hogy egyik részük azt fogja majd mondani: szép az élet; a másik meg: nem érdemes élni. De hát melyik fog ebbe a táborba tartozni és melyik a másíkba? Úgy szerette volna sokszor tudni, kikhez lesz az élet kemény, kegyetlenül brutális! Úgy meg tudta volna ölelni és csókolni az illetőt! Ha tehette volna, megrövidítette volna, elodázta volna a fekete éjszakát, amely egyik-másik ártatlan kis fiúnak lelke borul majd; erős kézzel belemarkolt volna sorsának kerekébe s egy lendülettel jobb irányba terelte volna, akármijébe került is volna! De hát a jövőbelátás embernek nem adatott meg. Azért egyformán szeretettel szerette valamennyit, hogy valahogyan ki ne maradjon egyik se, hogy

ne legyen egy se, aki legalább egyszer ne érezte volna életében a szeretetet, hogy soha senki le ne tagadhassa, hogy létezik szeretet s azért meg lehet találni, csak keresse az ember; újra meg lehet találni, ha egyszer elveszítettük is; s ha ezt megtaláljuk, pótol ez mindent...

Ott volt a fiúk között a Pataky Jani is. Szorgalom tekintetében versenyzett a legelső diákokkal. Szelid, kék szemeiben visszatükröződött egész lénye, lelkülete. Soha nem bántott senkit, nem is boszantott senkit még apró tréfával sem. Félt és rosszul érezte magát, ha boszus vagy haragos embert kellett látnia. De őt se bántotta ám senki. Bár roppant szerény volt mindenben, mégis feltűnt mindenkinek, aki csak látta ezt a szépen fejlődő, fehérarcú kislányt. Minden mozdulata, egész magaviseleté elárulta, hogy a mamájának szemefénye, hogy olyan nevelésben részesül, amilyent csak egy nemesszívű, fiára büszke édesanya adhat gyermekének. Különböző érzékeny természet volt a Jani. Ha valaki sziveségben részesítette, kiagyhatatlan volt a viszonzásban; ha valaki csak tréfából is megsértette, hónapokon át nem tudta elfelejteni, sőt még a legjóakaratóbb figyelmeztetés is fölkaparta a nyugalmát. Kövér könnycseppek ragyogtak ilyenkor kék szemében. Szeretett volna ilyenkor mamájának a nyakába borulni s a mama csókjai közt elpanaszolni a keserű méltatlanságot.

A prefektus úr sorban odamegy mindegyik fiúhoz, érdeklődve kérdezget tőlük ezt is azt is. A Janihoz is van meleg szava. Füléhez hajolva, súgva kérdi tőle, hogy a többieket ne zavarja:

— Nos Jani, nem félsz a vizsgától?

— De félek egy kicsit. Tőlem mindig olyant kérdez a tanár úr, a Haranghi tanár úr különösen, amit épen nem tudok jól s mikor én felelek, mindig akkor lesz mérges. Első osztályos koromban s tavaly is úgy volt, most is csak úgy lesz. Pedig annyit tanulok, hogy sokszor a fejem is megfájdul tőle.

A prefektus úr a Jani feje fölött elmosolyodott, majd a legkomo-lyabb hangon súgta neki:

— Az idén egész másképp lesz. Már nagy fiú vagy, csak nem félsz ilyen csekélységtől. Különböző meg három hét alatt annyit tanulhatsz még, hogy többet tudsz majd, mint a tanár úr — de ezt olyan hanglejtéssel mondta, hogy senki sem hitte volna el, még a Jani sem, akinek az arcára e megjegyzés olyanféle keserű mosolyt csalt, mint mikor az embert abszurdumokkal vigasztalják és akarják jókedvre hangolni.

Vacsora után, mikor a többi fiú az udvaron hancúrozott, Jani elővette a levélpapírost meg a tintát és levelet írt a mamájának. Az internátusban ez volt minden öröme, egész boldogsága, ha gondolatban hazaröpülhetett abba a vidéki kis városba, ahol mamája lakott a kis Tuki-

val, nővérével, aki két évvel volt nála fiatalabb. Éjjelenként álmában legtöbbször otthon volt, a kertben futkároztak a hatalmas gesztenyefák alatt. Ilyenkor, álmában boldog volt, de annál keserűbb a prózai reggel, az ébredés, a kiméltlen egyhangúság, az unalmas ugyanaz, minden járulékaival, minden nehéz hangulatával. Ilyenkor egyedüli vigasztalása a vakáció volt; a vakáció gondolatából merített kitartást, szemében a vakáció olyan cél, olyan jó volt, amiért érdemes meghozni akármekkora áldozatot is. Szóval a Jani levelet írt, bejelentette a mamájának a vakációt:

Édes kis Anyukám!

Három hét múlva lesznek a vizsgák. Most sokat kell tanulni. Otthon azonban majd kipihenem magamat. A multkori levelemben elfelejtettem megírni, hogy a prefektus úrnak már két hónapja ministrálok. Megkérdezte tőlünk a harmadik osztályosoktól, hogy ki szeretne neki jövőre mindennap ministrálni. Én jelentkeztem, más azonban nem. Attól kezdve már nem jelöl ki ministrálókat hetenkint, hanem engem bizott meg, hogy már most ministráljak neki mindennap. Vasárnap egy szép könyvet kaptam tőle ajándékba. Az a címe, hogy: «A világ legszebb templomai». Igen szép képek vannak benne, majd vakációban megmutatom.

Mit csináltok otthon, anyukám? Gondoltok-e rám olykor? Imádkoztatok ám most értem, hogy a vizsgák jól sikerüljenek! A Tukiak mondd meg, anyukám, hogy jó legyen. De jó lesz, ha nemsokára együtt játszhatunk! Addig azonban még egyszer eljőjjetek ám. Akkor már biztosan megtudjuk, hogy mikor mehetünk haza. Pá, édes kis Anyukám. Csókoltatom a Tukit is! — Hálás fia Jani.

Így írta meg a Jani valamennyi levelét. Mikor a megszólítást leírta, úgy érezte mindig, hogy annyi mindenfélét kell megírnia, annyi mondanivalója van, hogy el sem fér egy levélben. Mikor pedig befejezte és elolvasta a saját levelét, boszankodott, hogy olyan rövid, hogy épen azt felejtette ki belőle, ami legérdekesebb lett volna. Sohasem volt megelégedve a leveleivel.

E levél azonban mégis túlon-túl elég volt arra, hogy két szívet is erősebb mozgásba hozzon: a mamáét, meg a Tukiét. Egy-két nap már csak és megjön a Jani! Két hónapon át boldog lesz a ház! Boldog lesz a mama, aki egyébként oly sokat szomorkodik, különösen mióta a temetőbe jár elhunyt férje sírjához; a másik fiát, a nagyobbikat, a Viktort is oly ritkán láthatja, aki Berlinben végzi orvosi tanulmányait. Gondjait, szomorúságát el sem tudná viselni, ha nem volna mellette, ha nem csicse-regne neki egész nap a kis Tuki, az aranyos kis szőke leány, ez a bájos kis teremtes, ez a földi angyalka, akiben még az irigység sem talált volna kivételül. A ragaszkodó szeretetnek, a kedvességnek élő mintája volt. Nem csoda, hogy a mamáról nem is szólva, a Viktor is, de

Az elárúsításban a következő úrnők és úrleányok segédkeztek: özv. örgróf Pallavicini Edéné, Kiss Aladárné, Reiner Irma, gróf Révay Simonné, Latinovits Róza, herceg Esterházy Mária, gróf Hadik Hella, gróf Szécsen Erna és Janka, gróf Bethlen Irma, Görgey Feri, Haász Emília, Latinovits Daisy, Ibrányi Lili, Szegedy-Maszák Pálma, Bangha Gusztó, Lumniczer Mancsi, gróf Zichy Mária és Livia, gróf Mailáth Marietta és Etelka, gróf Majláth Erzsébet, Stefánia és Mária, báró Orosdy Juliska, Kiszely Hanna, gróf Zichy Mária Eugenia és más előkelőségek.

A pécsi Oltáregyesület fehérekönyve. A pécsi Oltáregyesület 1916—7. évi működéséről egy húsz oldalas kis füzetet — fehérekönyvet — bocsájtott közre. A kis füzet tartalmazza Gyulay Ilona lendületes titkári jelentését, a tisztikar, választmány, terjesztőnői kar, fiókegyletek lajstromát, a munkabizottság jelentését, Mahl M. Augusta zárdanő könyvtári jelentését, valamint az egyesület 1916—7. évi zárszámadását.

Az egyesület igazgatója Wajdits Gyula preláthus-kanonok, püspöki helynök, elnöknője Zichy Lujza grófnő. Tagjainak létszáma 1135. A pécsi központhoz 56 fiókegylet tartozik 6331 taggal. Az egyesület számos értékes templomi ruhával és szerelvényel segélyezett összesen 20 templomot, illetve kápolnát. Az újmisék papoknak 9 drb corporalet, 9 purificatoriumot, 9 pal-

lát ajándékozott. A helyi hadikórházak oltárait, valamint a deési hadikórház oltárát a pécsi egyesület látta el fehéreneművel és egyéb szerelvényekkel. Az egyesület pénztárába adományok és tagdíjak címén befolyt összesen 18.754 kor., pénztári maradvány 2985-98 kor. A kedves kis füzet, valamint ama nagyszerű lelki élet és külső oltáregyleti tevékenység, melyről e fehérekönyv tanúskodik, a pécsi Oltáregyesületnek örök dicsőségére válik.

A barstaszári Oltáregyesület áldozatkészsége. Egy esztendővel ezelőtt az Örökimádás ily cím alatt 650 koronát nyugtázott, melyet a barstaszári Oltáregyesület küldött a központi Oltáregyesületnek. És ma, egy esztendő után ily cím alatt egy levél kell közölnünk, egy nagyszerű lelkipásztornak a levelét és 800 koronát kell nyugtatnunk, melyet kérés és összeropedezett, de becsületes és tiszteletreméltó kezek tettek le a központi Oltáregyesület oltárára.

A levél így hangzik:

«Méltóságos és Főtisztelendő Pápai Prelátus, Apátkanonok, Oltáregyleti Igazgató Úr!

November hó folyamán tartott havi ájtatosságaink során plébániám területén 1909 óta működő fiókoltáregyesület tagjainak figyelmét felhívtam a központi Oltáregylet folyó évi nagy munkájára s megemlékezvén úgy a központi Oltáregylet által ez évben megajándékozott és segélyben részesült sok

templomról és kápolnáról, valamint az oltáregyleti hadikórházban uralkodó élénk tevékenységről, azon bizalomteljes kérelemmel fordultam tagjainkhoz, hogy miután egyesületünk nemcsak az eucharisztikus Úr Jézus szolgálatát, követését tűzte ki céljául, hanem a felebaráti szeretet gyakorlatának szolgálatában is óhajt résztvenni, a még mindig tartó háború nehéz napjaiban fokozott lelkesedéssel és áldozatkészséggel támogassák a központi Oltáregyesületet szeretetadományaikkal.

November hónapban plébániám öt kis községében megtartván a szokásos évi gyűjtést, ennek befejeztével legnagyobb meglepetésemre s mindnyájunk örömére megállapíthattuk, hogy a mi egyszerű falusi földművelői osztályhoz tartozó tagjaink valóban nagy áldozatkészséget tanúsítottak ez évben is, mert a központi Oltáregyesület részére 800 korona és a Ker. Szeretet Országos Gyermekvédő Művének támogatására még külön 100 kor. gyűlt össze!

Oltáregyletünk tagjainak ezen nagy áldozatkészsége fölött kifejezhetlen öröm tölti be szívemet. Amidőn a 800 korona alamizsnánknak szíves közvetítésére Méltóságos Uramat ezennel felkérni bátorkodom, alázattal jelentem, hogy a szeretetadományunkat képező 800 koronát egyidejűleg ezen levéllel postautalványilag feladtam Méltóságos Uram becses címére.

A küldött összeg felerészben a szegény templomok felsegélyezésére

és felerészben az egyleti hadikórház költségeinek fedezésére fordítandó!

Örömmel jelentem azt is, hogy oltáregyleti tagjaink áldozatkészségének tudható be az is, hogy nálunk a mostani háborúban *elesett és elhunyt katonák lelkiüdvéért gyűjtés útján már 1916. évben 300 kor. szentmise-alapítvány létesített.*

Mindezekért hála és dicsőség az eucharisztikus Úr Jézusnak!

Ezen jelentés után fiókegyesületünket Méltóságod atyai jóindulatába továbbra is ajánlottan, Méltóságos Uram mementőjét kérve az oltárnál, legmélyebb tisztelettel vagyok

Barstaszáron, 1917. évi december 4-én

Méltóságos Uramnak

alázatos szolgálója
Novotny János mp.
ker. esp.-plébános,
fiókoltáregyl. helyi igazg.

A levélre Kanter Károly preláthus kanonok, országos igazgató egy rendkívül megleghangú válaszlevelében gratulált az ideális lelkipásztornak és a nagyszerű nyájnak és tolmácsolta az Oltáregylet hálás elismerését és köszönetét. A nagyszerű tett nem szorul dicséretre; önmagában bírja dicséretét.

A Budapest-kőbányai Oltáregyesület 1917. dec. 9-én terjesztőnői gyűlést tartott, ahol az egyesületi életet érintő kérdéseken kívül megbeszélés tárgyát képezte az a szorosabb kapocs, amelyet a központi Oltáregyesület a kőbányai egyesülettel létesített. A gyűlés táviratban üdvö-

IN PACE IN IPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIE TUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

ET TURVE NOVUM ALFARIA

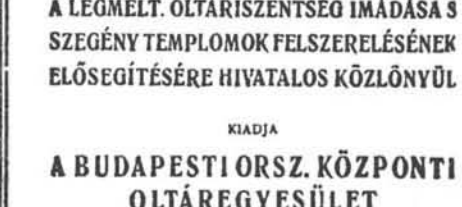
ELECTORUM CONSERVASTI

VIRGO IPSUM, QUEM GENI

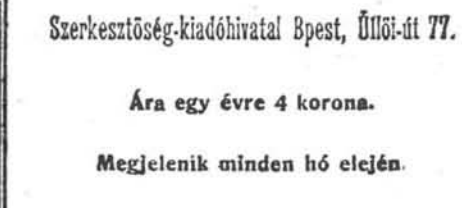
IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

FLOHABUNT SACERDOTES

PARCE POPULO TUO.

ECCE FRUMENTUM ECCE AGNUS DEI

ECCE PANIS ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM VERE PANIS VIVORUM

ECCE PANIS ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM VERE PANIS VIVORUM

ECCE PANIS ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM VERE PANIS VIVORUM

ECCE PANIS ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM VERE PANIS VIVORUM

XIX. ÉVF. 1918. 2. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI
OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 4 korona.

Megjelenik minden hó elején.

Stephanus nyomda r. t.

KIMUTATÁS.

1917. novemberben befolyt adományok: Koch Antalné 4 K, Piznár Ferencné 4 K, Rutkay Gyuláné 1 K, Mandics Mária 2 K, Ullmann Jolán 2 K, özv. gróf Wraczinczky Jánosné 14 K, gróf Bethlen Aladárné 20 K, Radomszky Mihályné 2 K, Rigó Józsefné 40 f, Papp Bálint 4 K, Miklós Andrásné 4 K, Negyedi tagok 12 K, Zubay Istvánné 2 K, Kubesch Katalin 2 K, Takács Zsigmondné 2 K, Stefanésik Aranka 1 K, Szetei tagok 40 K, özv. Keller K.-né 2 K, Erdőteleki tagok 18.41 K, Kaposkereszturi tagok 22.64 K, Pincze Lőrinczné 2 K, Záchár Mátyásné 40 f, Lokcán Erzsébet 2 K, Gödölle Emma 1 K, Tiszakarácsonyfalvi tagok 5 K, Ludányi tagok 105 K, Tóth Pál 2 K, Tóth Pálné 4 K, Orosz Amália 1 K, Bodnár Istvánné 2 K, Cserey Adolfné 5 K, Racska Mária 2 K, Oppán Etelka 2 K, gróf Györy Teréz 10 K, özv. Handrus Antalné 5 K, Veress Endre és neje 4 K, Bajmóczy esp. kerületi tagok 21 K, Kun Terézia 2 K, Gerbl Margit 2 K, Vörös Julia 2 K, Pobrányi Józsefné 1 K, Györy Ferenc és neje 2 K, Bárány Ferencné 1 K, Kis Józsefné 1 K, Lengyel Erzsébet 2 K, Tóth Lajos és neje 4 K, Dévcs Anna és Margit 20 f, Richl Anna 2 K, özv. Horváth Sándorné 1 K, Szabó Lajosné 2 K, Rózsa Rózi 4 K, Stiassni Kiss Katalin 2 K, Kassovics Adámné 2 K, Jobbágyi tagok 15 K, Jászládányi tagok 15 K, özv. Henrich Ferencné 200 K, Popovics Istvánné 6 K, Olasz Mariska 6 K, Molnár Alajosné 2 K, Erdőteleki tagok 6.82 K, Lodár F.-né 1.20 K, Ferenc Anna 72 f, Sezefelder Lajos és neje 2 K, Herschner Adél 2 K, Dudás E. 2 K, özv. Miskó Józsefné terjesztő által 352 K, Frász Veronika 4 K, Rimóci tagok 42.88 K, dr. Pokorny Emánuel 10 K, Bodnár Izabella 2 K, Kovács Sándorné 1 K, Molnár Józsefné 8 K, Szabó Julianna 60 f, Pintér Teréz 2 K, Atkazi tagok 102.55 K, Érsekújvári tagok 100 K, Holly Emma 1 K, Muha Mária 2 K, Bojsza Istvánné 5 K, Farkas Józsefné 5 K, Hermann Ferencné terjesztő által 7 K, Gálffy Gizella terjesztő által 58 K, Gervay Luiza terjesztő által 34 K, Tausch Hermin terjesztő által 20 K, Zubriczky Józsefné terjesztő által 20 K, Knapp Konstancia terjesztő által 26 K, Holzschuh Lajosné terjesztő által 40 K, Barscserei tagok 70 K, Eucharisztikus Papi Társulat 30 K, Felsőkalocsai tagok 20 K, dr. Botzenhart Jánosné 6 K, Schäffer Istvánné 6 K, Gebhardt Rezsóné 6 K, Bauer Ida 3 K, Dinczer Benedekné 2 K, Hollós Istvánné 2 K, dr. Kaszás Ignácné 2 K, Erdőkövesdi tagok 113.42 K, Szemethy Lujza 2 K, Hlatky Lajosné 2 K, Felsőszéki tagok 80 K, Kurucz Lajos és neje 4 K, Negyedi tagok 12 K, Nemelko Olga 60 f, Eperjesi Ferencné 1 K, Sebestyén Ferenc és neje 2 K, Rubi Lajos és családja 5 K, Fodor János 2 K, Rózsa Rózi 4 K, gróf Szapáry Emmy 10 K, Ollinger Stefánia 4 K, Vingai tagok 20.70 K, Schwarzenfeld Lajosné 2 K, özv. Domján Istvánné 2 K, özv. Érchegyi Ferencné 2 K, Dömötör Marianné 2 K, Wolf Mátyásné 4 K, özv. Tomcsics Istvánné 60 f, özv. Richter Nándorné 1 K, Cigli Ferencné 2 K, Matula Istvánné 2 K, Kranik Teréz 2 K, özv. Hauser Jánosné 4 K.

Olvasta-e már a «Jézusom Örömom» képes eucharisztikus gyermekfolyóiratot? Ára egy évre: 1 korona 80 fillér; példányonként (tömeges rendelésnél is): 10 fillér. Kérjen mutatványszámot a Központi Oltáregyesülettől, Budapest, IX., Üllői-út 77.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: *Dr. Pilián Mihály*: Simeon karjaiban. — *Baum Mária*: Látogass meg, Uram. — *Dr. Tiefenthaler József*: Nincsen farsang. — *Lovich Ilonka*: Miért skartad? — *Eöri János*: Patakycék. — Az Örökimádás elbeszélés-pályázata. — Irodalom. — Oltáregyleti élet. — A budapesti Oltáregyesület terjesztőnei. — Kimutatás.

Simeon karjaiban

ORIA HEGY tövében idegenek verik le magukról az út porát, hogy tisztán jelenjenek meg az Úr házában. Az asszony karjában pólás kis gyermek, a férfiú kezében egy pár gerlice. Aztán megindulnak a hegyen fölfelé. Az emberek ép oly közönyösen haladnak el mellettük, mint Jeruzsálem utcáin. A templom környékén tartózkodó papok és leviták alig veszik észre őket, hisz ajándékuk csak egy pár gerlice.

Odaérnek a templom ajtajához. Még egyszer rendbehozzák ruhájukat s aztán belépnek. Amint fürkészőleg keresik szemükkel az áldozat bemutatását végző papot, ime egy ősz hajú aggastyán közeledik feléjük. Simeon ő, «igaz és istenfélő férfiú», kinek vállát hosszú évek súlya nyomja. Roskatag testét erőben tartani csak az a nagy vágy és lelkesedés tudja, mely telíti lelkét a Megváltó után. Úgy érzi, hogy már rálépett az örökélet révpartjára; fonnyadt, halvány arcát már megérintette a túlvilág szele, de szívének súgja valami, kérdő vágyára maga a Szentlélek feleli, «hogy halált nem lát, míg előbb meg nem látja az Úr Krisztusát». S mivel a lélek ösztönözte, hogy vágyának teljesülése végett jöjjön a templomba, összeszedi még egyszer minden erejét; eljött és az Úr házában várja az Isten ígérteit.

Simeon az anyához lép és kiveszi karjából gyermekét. Nem féltél szűz Anya isteni gyermekedet az agg Simeon karjaiba adni? Hisz még az erős férfi-kéz is félszegen, bizonytalanul tartja a kis gyermeket! Gyenge, remegő volt Simeon keze, de megerősítette azt lelkének végtelen boldogsága, öröme. Hisz gyenge volt a szeme is és mégis ő ismerte fel a világ Megváltóját. Mert keresni kell Krisztust nem testi szemekkel, hanem a romlatlan szív epedő vágyával, tartani kell Krisztust nem erős karokkal, hanem erős, tiszta lélekkel.

Mit érezhetett az öreg Simeon, midőn karjaiban tartotta a világ

Megváltóját? Bizonyára érezte, hogy Istent tartja kezében. Érezte, hogy azt tartja kezében, aki után előtte százak és ezrek sóhajva epedtek, de nem láthatták meg. Érezte, hogy az egek harmata lehullott és az ő kezében van az Igazság, hogy a föld megnyilott és kezében pihen a kisarjadzott Üdvözítő. Érezte — és ez volt a legnagyobb boldogsága — hogy lelke meg van mentve, mert eljött, im kezében tartja a Szabadítót. Ó, boldog Simeon, miért nem lehettem veled akkor a jeruzsálemi templomban? Legalább elkérhettem volna tőled csak egy percet, csak egy pillanatra az isteni gyermeket, hogy szintén karjaimba vegyem. Látom csodálkozó tekintetedet, hallok igaz válaszodat: hisz boldogabb vagy, mint én, mert nem karjaidban, hanem lelkedben tarthatod a világ Megváltóját. Bizony ilyen az emberi gyarlóság, érzékileg akarjuk bírni a Megváltót, keressük Őt, vágyódunk utána, mialatt lelkünkben van. Ezek a lelki élet borongós, fázós őszi napjai. Mi segíthet itt? Simeon lelkülete. Menjünk csak mi is a templomba és ott várjunk az Üdvözítőre, mint Simeon. A szentmisében van az ő bemutatása. Mikor a kenyérszíne alatt egyszer megláttuk, közeledjünk feléje; vegyük át a pap kezéből és zárjuk nagy szeretettel lelkünkbe. Mialatt Jézust lelkünkben tartjuk, gondoljunk vissza, mit érzett Simeon, mikor Krisztust a karjaiban tartotta. Érezhetjük-e mi is azt? Igen. Simeont inkább hite tette boldoggá, mint érzékeivel szerzett ismerete, nekünk is hitünk mondja meg, hogy a valóságos Istent tartjuk lelkünkben. Ő nekünk is Megváltónk, Szabadítónk, Üdvözítőnk, teljünk el hát Simeon boldogságával.

Miután Simeon érezte az Isten szeretetének mennyei erejét, az Üdvözítővel karjaiban búcsuzik a mostoha, hideg világtól. Boldogítja az a tudat, hogy nem élt hiába, mert elérte élete célját: meglátta az Istent. Miért kívánjon hát tovább élni? Várhat-e rá még nagyobb boldogság a földön? A boldogság érzelmétől már annyira telítve van lelke, hogy nem tudja örömét tovább magában tartani, hanem fáradt szemeit felfelé emeli, gyenge hangja megerősödik és szívéből kitör a hála és végtelen szeretet e megható sóhaja: «Most bocsátod el, Uram, szolgádat a te igéd szerint békeségben, mert látták szemeim a te Üdvözítődöt».

Mily boldog az a keresztény lélek, aki Simeon ezen szavaival búcsuzhat a földi élettől! De egyedül csak a búcsu szavai lehetnek-e ezek? Minden méltó szentáldozás után elmondhatjuk e megható szavakat.

A hosszabb időn át haragot tartónak sikerült végre embertársával kibékülnie; siet aztán az Üdvözítőt lelkébe fogadni. Mialatt az ily lélek az oltár lépcsőjéről leszáll, mondogassa csak magában: «Most bocsátod el, Uram, szolgádat... békeségben».

Kisértések kínozzák a szívet, dúl a harc a lélek természetfölötti életéért. Kisüt aztán a béke napja akkor, midőn a kegyelem aranyhídján

bemegy Jézus a zaklatott lélekhez: Nem rebegheti-e az ily keresztény joggal a szentáldozás után Simeon szavait: «Most bocsátod el, Uram, szolgádat békeségben?...»

A világháború hány lélekben idézett elő hasonlóan pusztító háborút! A lesújtott pörbe száll Istenével, mert elvesztette hitét, reményét, a csapás vihara kioltotta szeretetét. A lélek tükrét a zúgolódások, kifakadások hatalmas hullámai egészen felkavarták. De a kegyelem csillapító, simogató hatásától a hullámok lassan veszítenek erejükből; később már csak kisebb fodrok és kigyózdások mutatkoznak, mint amilyeneket egy eldobott kavics csinál a víz felszínén; végül aztán ismét szép sima lesz a lélek tükre. Ekkor isteni örömmel adja át magát Krisztus a kenyér színe alatt a léleknek és a nyugalmát visszanyert lélek boldogan sutoghatja e vigasztaló szavakat: «Most bocsátod el, Uram, szolgádat békeségben».

Simeon alighanem csak egyszer látta az isteni Üdvözítőt. Bizonyára hálás örömmel adta vissza az isteni gyermeket szűz Anyjának, aztán pedig valószínűleg meghatottan búcsut vett Máriától és szent Józseftől és visszatért otthonába.

Mi nem egyszer tarthatjuk lelkünkben az isteni Üdvözítőt, hanem gyakran, minden nap. Hálás öröm töltse el mindannyiszor a mi szívünket is, de midőn Krisztust lelkünkben tartjuk, gondoljunk azokra is, kik őt a jeruzsálemi templomban bemutatták. Hogyan üdvözöljük Máriát és szent Józsefet? Hogyan búcsuzzunk el tőlük, ha a templomból otthonunkba térünk? Szentáldozás után imádkozzunk egy olvasó-tizedet a szűz Anya tiszteletére, kérjük szent Józsefnek, mint az egyház védő szentjének pártfogását és akkor Isten áldása sosem hagy el minket.

Dr. Pülván Mihály.

LÁTOGASS MEG, URAM

Látogass meg, Uram! Bús bánat-vizekkel
híntsd fel a lelkem,
Fájdalom harmatja
hadd csillogjon bennem.

Látogass meg, Uram! Kisértés tűzével
égesd át a lelkem,
Hosszú próbáláng ó
hadd lobogjon bennem.

Látogass meg, Uram, de látogatásod
úgy találjon, ébren,
Hogy a szenvedésben, hogy a kísértésben
az én küzdő lelkem
Uram, el ne égjen.

Baum Mária.

Nincsen farsang

IDÉN igazán nincsen farsang. Nemcsak a háború miatt, hanem a kalendáriumszínáló miatt sem, mert nagyon korára tette a hamvazószerdát. Idén már február 13-án hamvazkodik a keresztény katolikus ember. Azután jön a nagybőjt, holott még el sem mosódtak a karácsony emlékei és a díszeitől megkopposztott karácsonyfa talán még sok helyen látható a terrazon vagy az erkélyen, hogy még jó ideig ébrentartsa a karácsonyi ünnepek gyönyörű álmait. És csak éljenek szívünkben tovább a karácsonyi emlékek. Vagy miért született meg a mi Urunk Betlehemben? Csak azért, hogy a pásztorok és királyok imádhassák vagy hogy minden évben fellobbanjon a szivekben azon öröm-ének, melyet az angyalok énekeltek ama szent éjjelen? Azon perctől fogva, hogy a Megváltó megszületett Betlehemben, attól fogva szüntelenül születni kíván, szüntelenül, mint a királyoknak a csillag, új és új lelkeknek feltűnni, királya és Istene lenni. Az a betlehemi Jézus célja, hogy szünet nélküli megújulás fakadjon Betlehemnél. Ott csak egyszer született meg és csak azért, hogy onnét, a jászolból, szent anyja karjaiból, a Dávid szent városából meginduljon világot hódító körútjára, melyen nem országokat akar anektálni, hanem lelkeket meghódítani. Amely lélek megismeri Jézust, elismeri Istenének és Urának, abban a lélekben megszületett Jézus. S Jézus csak akkor az enyém, akkor az én Jézusom, amikor lelkemben is megszületett, amikor az iránta érzett s magamat neki teljesen átadó hitnek, reménynek és szeretetnek nagy fénylő csillaga bennem is felragyogott. Míg kívülem van, nem az enyém; míg kívülem van, csak Betlehemben van vagy a tabernakulumban van, pedig ő azért jött Betlehembe és azért rejlik a tabernakulumban, hogy lelkemben, szívemben lehessen. Ő, aki azt mondta: Örömöm az emberek fiai között lennem, tovább ment és azt is mondta: «Ha valaki szeret engem, megtartja beszédemet és az én Atyám is szereti őt és hozzá megyünk és lakást veszünk nála».¹ Ez az Úr célja: lakást akar venni nálam, az én lelkemben. Ezért született Betlehemben és ezért lakik az Oltáriszentségben. Várja az alkalmat, hogy bennem lakóhelyet találjon. Talán követ dobtunk a szívtelen betlehemiekre, mert nem adtak a szent Szűznek éjjeli szállást s ezzel ellökték maguktól a dicsőséget, hogy náluk születhetett volna a világ Megváltója. Hagyjuk most az idegen portát és nézzünk körül, lakást adtam-e neki én a saját lelkemben. Mert most ott kopog, ki tudja mióta, ki tudja hányadszor. Szent igaz, amit a hívő nagynémet Scheffler énekel:

¹ János 14, 23.

Wird Christus tausendmal zu Betlehem geboren
Und nicht in dir, du bleibst doch ewiglich verloren.

Tehát csak éljenek szívünkben tovább a karácsonyi emlékek, mert hátra van még, hogy feldolgozzuk őket. Hányszor hangzott el szent ajkáról: «Isten országa bennetek van» és Pilátus előtt ünnepélyesen kijelentette: «Az én országom nem e világról való». Amint ő nem volt e világról való, aképen országa sem; mind a kettő a mennyből szállott alá. És pedig alászállott Betlehemben. Újra átéreztem annak örömét, annak

A budapesti Euch. Gyermekszövetség zászlaja.

boldogságát; jöjjön most a folytatása és ültessem Jézust lelkem trónusára, hogy így megépítem bennem Isten országát. Az egyház segítségemre siet a nagybőjttel; azért a nagybőjt nem törli ki bennem a karácsony emlékeit, a nagybőjt nem jelent új szent időt, hanem folytatása a karácsonynak; az ott megkezdett munkát tovább építi; a megismert és megcsodált, megszületett Jézust el kell ismernem, beszédét megtartanom s így neki lakóhelyet készítenem. Mert ő hozzám kíván jönni és bennem lakóhelyet választani.

A nagybőjt azért komoly idő, munkaidő. A karácsony ünnepi örömét komoly hétköznapi munka váltja fel, hogy majd egykor örök

Patakyék.
elbeszélés írta: *Eöri János.*

II.

SZENT örömben, zavartalan boldogságban telt el Janinak a vakációja. Egyetlen hibája volt, hogy rövid volt! A vakáció második felét már megmérgezte az elválás gondolata. Itthagyni anyukát, akitől nem tudott soha olyasmit kérni, amit meg ne kapott volna tőle s aki esténként a nyugovóra téréskor, reggelenként a viszontlátáskor oly forrón, oly anyai csókkal csókolta meg a fiát; itthagyni a Tukit, ezt a húséges kis angyalkát, ezt az érte minden áldozatra kész nővérkét, ezt a mindig kacagó gerlicét, ezt a folyton éneklő kis madárkát, aki oly erősen bele tudott kapaszkodni a bátyja karjába, ha hívta valahová, vagy ha együtt sétáltak, aki oly gyengéden tudta arcát megsimogatni kis kezével, ha kedvetlen volt; itthagyni a szülői házat, amelynek jótékony melegét úgy érezte, mint a madárfiók a pelyhes fészekét; itthagyni az udvart, amelynek minden zeg-zugát ismerte; itthagyni a kertet, amelynek lombos fái alatt és bokrai közt Tukival annyi időt töltött: mindezt itthagyni és elmenni idegen emberek közé, szívtelen, pedáns tanárok elé, korán kelni a csengő szavára, reggeltől estélig tanulni, a poros iskolába járni s mindaz a teher, ami az internátus kis foglyainak a vállára nehezedik: ez több, mint sok volt a Jani gyöngye szívének. Mint a záporosó, úgy hulltak a könnyei, mikor a búcsuzkodásra került a sor. Kétszeres lett a keserősége, mikor látta, hogy a mama is, a Tuki is mennyire könnyeznek. De az idő meg nem állt az ő kedvükért sem s a muszáj muszáj maradt még az ő akaratuk ellenére is...

Megindult a vonat pöfögve, nekirugaszkodva, majd rohant, mint a megvadult csikó; nem érezte, hogy oly nehéz terhet hurcol: a Janinak szomorú szívét, aki még heteken át érezte ajakán anyuka csókját, nyakán a Tukinak puha, lágy ölelését. Szegény Jani, hát ha még tudta volna, hogy ez csak kezdete, bevezetője, előjátéka az igazinak! Ha tudta volna,

hogy a boldogság percei ezután mindig rövidebbek lesznek, a boldogtalanság órái mindig hosszabbak! Ha tudta volna, hogy nemsokára eljő az idő, amikor a szenvedéssel már nem boldogságot vásárol előre, hanem a boldogságért fizet szenvedéssel utólag! Ezt mind nem tudta még, erre még nem tudott gondolni, különben talán a szíve szakadt volna meg.

És megisméltődött még kétszer-háromszor az iskolaesztendő meg a vakáció, körülbelül ugyanúgy, mint a legelső. A Janiból lassankint nagy fiú lett, hetedikes felső gimnazista. Kezdett gondolkodni önmaga és a világ felől, az életről és az emberekről, ellenségről és jóbarátról, bűnről és ártatlanságról. Napról-napra komolyabb lett. Tanárai kezdték megszeretni az ábrándos szemű, kissé lassan gondolkodó, de biztos és éles itéletű, finom modorú Patakyt, a Janit. Egy új világ tárult eléje, vagy jobban mondva egymásután fődözte föl a kapcsolatokat az élet jelenségei közt, a vonatkozásokat önmaga és a külső világ között. S aki egyszer ebbe az áldatlan foglalkozásba belekóstolt és megízlett neki, mindennap szomjazik utána. Így járt a Jani is. Eljött számára is az idő, amikor egy pillanatig élesen gondolt arra, hogy az emberek férfiak és nők és hogy ő is férfi. E gondolattal, annak súlyával, izgató valóságával szemben úgy állott a Jani, mint valami vész viharfelhővel. E gondolat ezer kérdésnek lett szülőanyjává, az élet a maga ezer és ezer jelenséggel pedig e kérdéseknek szülőapjává. Föltámadt benne a kíváncsiság is, ez az ősveszedelem és titkon kínozza a Jani lelkét. Sokszor megmérkőztek egymással és majdnem mindig a Jani lett erősebb, de a halálos dőfést nem tudta megadni ellenfelének. Ha olvasott, ha sétált, ha szóragozott, ha képeket nézegetett, ha embereket látott, érezte a kihívást az új harcra, különösen ha egyedül volt. Ha kollégáinak társaságában kellett valami izléstelenséget látnia vagy valami durvább tréfát, megjegyzéseket, furcsa kalandok történetét hallania, szép fehér márványarcát halovány pír lepte el ilyenkor. Szíve mélyén érezte, hogy meg kellene kérdeznie valakitől, aki jobban tudja, mint ő maga, hogy hányadán is van tulajdonképpen, mit csináljon a gondolataival, mitévő legyen azzal, amit már tud, szabad vagy nem szabad, rágondolni arra, amire már százszor rá gondolt s valószínű, hogy még százszor rá fog gondolni. Eféle kétségek sokszor gyötörték a lelkét, pedig de szeretett volna tőlük megnyugodni. Bár érezte, hogy korrektség szempontjából fölényben van sok társa fölött s egész világos volt előtte, hogy az ő idealizmusát óriási távolság választja el a legtöbbször könnyelmű világfelfogásától, érzékeny lelkiismeretének mégse volt teljes a békéje, bántotta valami, vádolta önmagát, mint a jó katona, kinek életre-halálra verekednie kell — neki, ki odahaza még a légynek se ártott. Mióta az internátusból kimaradt, nem

- Az Isten?
 - Igen, a jó Isten. Az mindenkinek megbocsát.
 - De én megtagadtam!
 - Mégis megbocsát! Mindent!
- (E szinte hipnotizálásszerű stílus szerintünk ilyenformán igazítandó):
- Ne gondoljon... Hisz még kész az Isten megbocsátani...
 - Az Isten? ... Énnekem?...
 - Igen, az Isten, az a jó Isten, aki mindenkinek kész megbocsátani, csak a kárhozottak nem...
 - De én az Istent megtagadtam!
 - Mégis kész megbocsátani. Mindent.

Ez a rész tehát föltétlenül korrigálandó. Különösen érthetetlen és nem tűrhető egy hitbuzgalmi célzatú elbeszélésben, miért hagyatja az író a Legszentebb Útravalónak és az utolsó kenet szentségének kiszolgáltatását a legvégső percre és miért engedi hősét a körülötte levő áldozatos lelkektől eszméletlen állapotba esni, mikor már ő maga is kívánja a Szentséget és az Istennel való kibékülést? Ez példaadó elbeszélésben nem tűrhető. Az iszkifogás alá esik, hogy az elbeszélésben szereplő Jenő szökésének és megszöktetésének erkölcsileg tulajdonképpen helytelen voltát magából az elbeszélésből nem érezzük ki. De ez könnyen kiigazítható. Egyébként az utána következőknek fölülte áll.

A többi elbeszélésre nézve a szoros értékegymásutánt nem akarjuk adni — (bár e tekintetben a többi elbeszélés elé tennénk «*A hideglakatos*», «*A kegyelem útja*» és talán még «*A legnagyobb úr*» címűeket) — de itt most csak rövid bírálatukat és értékelésüket akarjuk adni a következő sorrendben, tekintet nélkül az érdemrendi elsőségére:

IV. *Konzoláció.* (Jelige nélkül.) Terjedelemhiány miatt sem fogadható el. Egyébként a dolgozatról sok dicséretet tudnánk mondani tárgyválasztás, lélektani kidolgozás és nemesen egyszerű stílus szempontjából. De vannak beteg pontjai, ami miatt hitbuzgalmi folyóiratban nem ajánlhatjuk.

Egy klerikus nagy lelki tusák után a szemináriumból távozni kénytelen. Most az alapjában véve jó Pista boldog házasság után egymásután vesztí el édesanyját, feleségét, gyermekeit, egyetlen leánya is férjhez megy és ebben a teljes árvaságban csak az Oltárszentség minden vigasza, majd fölfeled benne lassan a régi hivatás. Ez a rész lélektanilag gyönyörűen volna kiépítve és nem közönséges íróra vall; de ime önkéntelenül is azzal a csalódással tehetné le sok olvasó: hol van hát itt az áldozat?

Továbbá nem egészséges aszkézis az, amely a konzolációt, a vigasztaláskeresést teszi mintegy homloktérbe, holott nem lehet eléggé

hangsúlyozni a hitbuzgalmi irodalomban, hogy Istennek egyenlő hűséggel és odaadással kell szolgálni: akár több, akár kevesebb a konzoláció. Ez a szilárd aszkézis.

V. *A hideglakatos.* (Jeligéje: Panis vivus et vitalis.) Terjedelme nem elég kielégítő. Nem igazán eucharisztikus a levegője. Ezzel szemben milieu-rajza elevevéget lehell, lélektanilag kifogástalan, a kath. sajtó hatását nem érdektelenül rajzolja, azonban fordulatokban meglehetősen szegény. Tárgya szokottsága miatt nem elég lebilincselő. Ha ezeket, valamint a terjedelemhiányt együtt tekintjük: e pályamunka sem üti meg a mértéket.

VI. *A kegyelem útja.* (Jeligéje: «Kivezetett a tágasságra engem. Megszabadított, mivel szeretett».) Az elveszett fiáért remegő és a végső áldozatokra kész anyai szeretetnek gyönyörű apotheosisa az Eucharistia sugárfényében. Meseszövése lekötő, elbűvölő; túlságosan is fordulatos; stílusa költőileg szép, hangulatos. De az író nem ismeri az akarat lélektanát, hanem inkább csak az érzelmekét; az édesanya lélektani rajzát elfogadjuk, ha túlzónak látszanék is, mert ilyen keresztény édesanyák valóban vannak. De egyebekben a lélektani kiépítés lehetetlenségekre és véletlenségekre támaszkodik. Már pedig csupa csodálatos véletlenre, csupa megmagyarázhatatlan ösztönszerű érzelmekre támaszkodni nem tanulságos, nem lehet életirányító, következőleg nem lehet igazán épületes, amint már az általános szempontoknál megjegyeztük. Azonfölül a hihetetlenül sok csodálatos véletlenek fölhalmozása lerontja azt a költői valóságoságot, illuziót, amely minden komoly olvasmányhoz nagyon szükséges. Egy példája a véletlenségek lehetetlenig való halmazának: A Rettenthetetlen (a főhős) éjjel betör szülőfalujának a templomába; egyik tőle szabadulni vágyó társa felperszeli a kötelet, melyen visszakerülhetett volna és így a templomban reked, miután a szentség ház ajtaját már szentségtörőleg kifeszítette; mindamelllett másnap a szentségért jövő barát ő általa (a betörő főhős által) viteti a szentséget egy beteghez, aki a Rettenthetetlen tulajdon édesanyja! Cinkostársai ugyanakkor mind hurokra kerülnek, csak épen ő menekszik meg, akít cinkostársainak még csak eszök ágába se jut elárulni. Egyébként a rabló-romantikából kevesebb is elég lehetne. Továbbá nem okvetlenül szükséges, hogy az Istenhez téró bűnös példáját egy megtérő rablóvezérről vegyük; sokkal hasznosabb és hatásosabb egy olyan modern bűnös lélek megtérését látni, amilyenek százával vannak közöttünk. Végül az elbeszélés roppant elvont tájon mozog, még hozzávetőleg is bajos volna meghatározni a helyet és a színteret.

VII. *Agnus Dei.* (Jeligéje: Myrtus.) Csekély terjedelme miatt (négy oldal) számba nem jöhet.

VIII. *A legnagyobb úr.* (Jeligéje: Ex opere operato.) Gyönyörűen végződő, de lehetetlenül induló elbeszélés. Lehetetlen jellemnek látszik az öreg sekrestyés-helyettes, aki egy szentostyát egy ötletből titkon a kendőjébe lop; még inkább lehetetlen, hogy az ott álló tömegből senki se veszi észre, mikor azt a nep. szent János-szobor talpzatához lopja, lehetetlennek látszik, hogy ugyanakkor az egész községből épen csak ő ne kapjon a szoborral meginduló csónakokon helyet; lehetetlennek látszik, hogy az elveszett szentostyát később megtaláló református asszony egyszerre biztosan tudja, hogy a csónak oldalán levő ostya nem véletlenül odakerült közönséges ostya, hanem konzekrált ostya, nem számítva egyéb még hegyibe halmozódó váratlan eseményt: valóságos lehetlenség-halmaz, végül, hogy egy kilenc éves ártatlan parasztiú másra se tud gondolni, mint konzekrált szentostyára: ezt még hamarabb elhiszük. Ezen és hasonló hibák miatt azt kell mondani: hogy az elbeszélés nem mindenben az egészséges aszkézis talaján nőtt ki, első fele pedig hasonló lehetlenségi hibákban szenved, mint «A kegyelem útja» című, de annak írói művészete nélkül. Egyébként van benne eredetiség; nem százszor megírt sablonokkal dolgozik. Stilusa is élvezhető, néhány jelenete nagyon eleven, itt-ott jellemzetes párbeszédei is vannak és nem csekély ügyességgel rajzolja a szentségből kiáradó hatást.

IX. *Egy úton Krisztussal.* (Jeligéje: Immanuel — velünk az Isten.) Szerző maga is érzi, hogy a kívánt terjedelemnek nem felelt meg.

Ez a pályamű egyébként annál inkább figyelmet érdemel, mert történeti tárgyat dolgoz föl az őskereszténység idejéből: Mária Magdolna eucharisztikus életét. Hogy épen Mária Magdolna életét választotta, az jó lélektani érzékre vall. Mi fogja az ilyen lelket kárpótolni az Úr Jézusért és megvigasztalni? Kétségkívül megkapó bemutatása az Eucharisziának. De hogyan illeszti be ezt szerző az őskereszténység történeti hátterébe. Azokon kívül, amit az evangélium mond Mária Magdolnáról, régi értesítésből annyit tudunk, hogy a szent István első szerep vértanúságával induló jeruzsálemi egyházüldözés kjtörésekor e három testvérnek: Lázárnak, Mártának és Máriának menekülniök kell hazájukból és roppant viszontagságok után csodálatosan Massiliába menekülnek, ahol a kereszténység alapvetői lesznek és Magdolna egy barlangban tölti le boldog vezeklő életét. Ez körülbelül minden, amit tudunk. Hogy a szerző némi szabadságot akart magának megengedni a feldolgozásban, azt egyáltalán nem vehetnők rossz néven, csak hát adott volna okosabbat, jobbat, szebbet, mint a legenda ősi alakja. De hát sikerült-e illet adnia? Az ő rajzában Magdolna az Üdvözítő után való vágyában nyugtalan, sőt zúgolódó, míg az első szentáldozás le nem csillapítja és boldogan meg nem nyugtatja őt. Az első szentáldozást Magdolna Efezus-

ban János kezéből veszi. Hogy odavezesse az írás Magdolnát, fölteszi róla, hogy az Úr valóságos jelenléte az Oltáriszentségben soká titok maradt előtte, míg egy gondviselészerű hajótörés után Ciprusba vetődik, ahol egy hívő kioktatja és Efezusba viszi János apostolhoz, ahol a már öszülő János püspök megáldoztatja őt és bátyjához, Lázárhoz útnak indítja! Így — mert így felelt meg a szerző fölített céljának! De ki ne érezné itt a szükséges, komoly történeti illúzió hiányát?

Egyébként szerzőjének kétségkívül van érzéke a vallásosan fönséges iránt, több dologban meg is mutatta történeti készütségét, utánkutatását, de ily magasztos és komoly tárgyhoz képest nem kielégítő módon.

X. *Eucharistia apostola,* (Jeligéje: *Mysterium fidei.*) A dolgozat nem üti meg a kívánt terjedelmet. Egyébként Baylon szent Paschalis életét adja némi regényesen kiszínezett történeti háttérrel. A történeti háttér, úgy amint rajzolva van, előttünk lehetetlennek látszik; és képtelennek, amit szerző szent Paschalis elfogatásáról, hitvitájáról és megkövetetéséről mesél.

Az író történeti bemélyedése nem kielégítő és épen nem olyan, hogy az olvasónál a lehetetlen valaminek önként jelentkező behatását elsimítaná. Mert hiszen lehet az ilyen elbeszélések során okkal-móddal a történelemtől eltérni, sőt kell is: de semmi esetre sem úgy, hogy az egész történeti háttér és az egész történeti beállítás hamisnak vagy ferdének tünjék föl. A művészet épen abban áll, hogy bizonyos szilárd történeti támpontokhoz simuljon ügyesen az ily elbeszélés. Határozottan szerencsétlen volt az író abban is, hogy szent Paschalis halála körülményein önkéntesen változtatott. A szent tudvalevőleg pünkösöd vasárnapján, nagymise idején, az Úrfelmutatás pillanatában halt meg. Csodás halála és az érette mondott halottas mise nevezetes lefolyása, amelyet a leg-hitelesebb forrásból, magának a szenttéavatásnak pöréből ismerünk, oly igaz és mindamellét oly csodás és költőileg emelkedett, hogy abból elvenni vagy ahhoz hozzáadni, mint ahogy szerző teszi, igazán kár. Ahol ilyen csodás eseményt részleteiben is annyira hiteles forrásból ismerünk, ott semmiféle költészet nem lehet akkora hatással, mint maga a megtörtént valóság. Ez a meggyőződésünk. A többi hibákat nem említve föl, csak azt az egyet tesszük még hozzá, hogy — amennyire emlékszünk — épen szent Paschalis élete különféle alakban a közelmúltban több hitbuzgalmi iratban is megjelent; azért kevésbé is volna érdekes.

XI. *Mindenható szeretet.* (Jelige nélkül.) Kétségkívül tehetséges író munkája. De csak vázlatosan van kidolgozva és nem üti meg a kívánt terjedelmet. És így minden bírálattól vagy méltatástól tartózkodunk: a pályamű tekintetbe nem vehető.

IRODALOM

Imádkozzunk. Imádságos- és énekeskönyv minden rendű hívők számára. Szerkesztette: *dr. Kiss János*, egyetemi tanár. 1917. 13 $\frac{1}{2}$ cm. magas; 8 $\frac{1}{2}$ cm. széles, 384 old. 4 képpel. Ára díszes kötésben 8 K, erősebb kötésben 10 K. A szerző oly imakönyvet akart szerkeszteni, mely az értelmiségnek is, meg az egyszerűbb közönségnek is megfelel, erre a célra úgy az imákban, mint az oktatásokban egyszerű, világos nyelvezetet használt. Nagy anyagot ölelt fel, hogy amennyire egy mérsékelt terjedelmű imakönyvben lehet, mindenkinek igényét kielégítse. Mutatják ezt tartalomjegyzékének fő címei: I-ső szakasz. Mindennapi imák és megszívlelni valók (3—22. old.). II. sz. Imák szentmisére, az egyik latin szöveggel és a minisztrálás módjával (23—90. old.) III. sz. Az egyházi év egyes időpontjaira: A) Az Úr ünnepeire. B) A Boldogságos Szűz ünnepeire. C) Az angyalok és a szentek tisztelete (91—187. old.). IV. sz. A hét szentségre vonatkozó felvilágosítások és imák (188—225. old.). V. sz. Különféle nyilvános és magán ájtatosságok (226—277. old.). VI. sz. Énekek (120 ének, 278—369. old.). VII. sz. Az istentiszteletben előforduló idegen szók értelmezése (370—373. old.). Rendelhető a következő címen: Dr. Kiss János egyetemi tanár, Budapest, IX., Mátyás-utca 18. sz.

A nagynevű egykori szombathelyi püspöknek, *Szabó Imrének* jeles műve: **Jézus élete és tanítása** most jelent meg Szombathelyen a Martineum r.-t. könyvkiadó osztályában III. kiadásban. Több mint három évtized múlt el azóta, hogy a műnek első kiadása napvilágot látott. Ezen idő alatt többen megírták Jézus életét úgy az egyszerű lelkek felfogásához alkalmazva, mint a művelt közönség igényeinek szemmel tartásával. Szabó Imre munkája értékben még mindig az elsők között áll. Bár elsősorban a nép részére készült, a tanultabb hívek lelki igényeit is teljesen kielégíti. Világos elmével és meleg szívvel írta. Az evangélium fenséges egyszerűségét halljuk és a szerző irodalmi kiválóságait érezzük benne. Rendszeres összeállítás, helyes kiválasztás, nemes egyszerűség, megkapó bensőség és tösgyökeres magyarság jellemzi. Kiváló bájt kölcsönöznek a műnek az egyes fejezetekhez írt emlékeztető versek. Naiv egyszerűségük varázsa olyan, mint a mezei virág mesterkéletlen szinompája. A 13 ív terjedelmű, izlésesen kiállított könyvnek, mely ajándéku kiválóan alkalmas, ára füzve 2 K. Tömeges megrendelésnél jelentékeny kedvezmény. Kapható a Martineum r.-t. könyvkereskedésében Szombathelyen.

OLTÁREGYLETI ÉLET.

Budapesti országos központ. Február 2-án, Gyertyaszentelő Boldogságon ünnepén a 7 órai szentmise előtt gyertyaszentelés.

Február 3-án a Balázs-áldás csak egyszer és pedig a 7 órai szentmise után fog kiosztatni.

Február 10-én az Oltáregyesület havi közös istentisztelete: reggel 8 órakor szentmise közös szentáldozással; d. u. 1/4 órakor szentbeszéd és ünnepélyes áldás.

Hamvazószerda előtti három napon, azaz február 10-én, 11-én és 12-én szentségimádással egybekötött úgynevezett negyvenórás ájtatosság. Mindennap egész délután szentmisék, este 1/4 órakor szentbeszéd és ünnepélyes áldás. Kedden, 12-én befejező ájtatosság a következő programmal: rendes időben, 1/4 órakor szentbeszéd litániával, szentséges körmenettel és hálaadó Te Deum-mal.

Nagybőjt alatt minden szerdán d. u. 1/4 órakor áldás előtt szentbeszéd, kivéve a hamvazószerdát és a nagyhét szerdáját.

Február 11-én d. u. 4 órakor választmányi ülés.

Február 18-án d. u. 4 órakor terjesztőnöi ülés.

Március hó minden estéjén a szentséges áldás előtt szent József litániája mondatik el.

*

Lelkigyakorlatok február és március hóban: február 13—17-ig az Oltáregyesület választmánya és a Keresztény Anyák kongregációja. Február 20—24-ig a Virgo Reparatrix-kongregáció II. csoportja. Február 27-től március 3-ig a Hétfájdalmú Szűz-kongregáció. Március 6—10-ig a Virgo Reparatrix-kongregáció III. csoportja. Március 13—17-ig a Szent Anna-kongregáció. Március 20—24-ig este 8 órakor az Oltáregyesület nyilvános lelkigyakorlatai az Örökimádás-templomban.

*

Választmányi ülés. A budapesti országos központi Oltáregyesület választmánya múlt hó 14-én értekezletet tartott, melyen résztvettek:

dr. Mészáros János prelátus, ügyvezető-igazgató, a Maria Reparatrix-zárda főnöknője, mint társelnök, Kiss Aladárné másodelnök, a zárdatitkárnő mint jegyzőkönyvvezető, Cziráky Lujza grófnő, özv. Heinrich Ferencné, Pálffy Anna grófnő, Felmayer Vilma, báró Orosdy Fülöp né választmányi tagok és Horváth Rezső szerkesztő, lelkész.

Ügyvezető-igazgató közli, hogy özv. örgróf Pallavicini Edéné elnöknő gyöngékedése miatt távolléni kényszerült, gyöngékedése azonban remélhetőleg muló jellegű és nem fogja akadályozni Öexcellenciáját ügybuzgalmában.

Az új esztendő első választmányi ülése alkalmából ügyvezető-igazgató kívánja, áradjon ki Jézus szent-szívének áldása az Oltáregyesületre. Óhajtja, izmosodjék az Oltáregyesület mindenütt széles e hazában és elsősorban a főváros területén. Indítványozza, hogy az «Örökimádás» januári száma, melynek vezető cikke az Oltáregyesület feladataival foglalkozik és különös tekintettel van a fővárosi plébániákra, e plébániák mindegyikének és a környékbeli plébániáknak elküldessék. Közli egyúttal, hogy a szentségimádás a budapesti plébániák egyikén-másikán rövid időn belül állandósíttatni fog, ami remélhetőleg az Oltáregyesület bevezetését fogja eredményezni.

Ügyvezető-igazgató ismerteti a kisegítőképző-bizottság programját. A bizottság a főváros VI. kerületének templomát teljesen nélkül-

öző munkástelepén, az úgynevezett Tripolisban kívánna kisegítőképzőt létesíteni, ahol mintegy 10—15.000 katolikus szűkölködik templom nélkül és számtalan iskolagyermek nélküli a vasárnapi szentmisét és szentbeszédet. Ügyvezető-igazgató ama reményét fejezi ki, hogy amikor kivitelre kerül a sor, a választmány és a kongregációk tagjai a bizottság munkáját támogatni fogják.

Horváth Rezső szerkesztő az Eucharisztikus Gyermekecsövetség zászlószenteléséről számol be és a zászlóanyának példátlan áldozatkészségéért, valamint a Maria Reparatrix-zárdának és ügyvezető-igazgatónak odaadó, lelkes közreműködésükért a Gyermekecsövetség köszönetét nyilvánítja. Előadja továbbá, hogy az Oltáregyesület a Gyermekecsövetség h. igazgatói részére egy röpiratot adott ki ily címen: «Mi az Eucharisztikus Gyermekecsövetség?» E röpirat a Gyermekecsövetség terjedését van hivatva előmozdítani. Az «Örökimádás» és «Jézusom Örömom» lapok térfoglalása nagyszerű lendületet vett s közülük a «Jézusom Örömom» január havában 12.000 példányban ment szét az országba.

Ügyvezető-igazgató a választmány figyelmét a novenára irányítva, más tárgy hijján az ülést bezárja.

*

Novena. Az Örökimádás-templomban január hó 19—27-ig bezárólag tartott a templomnak szép és ked-

ves ájtatossága: az «engesztelő kilenced». E novena alatt a szentbeszédet P. Fiedler Lipót S. J., a 9 órai ünnepélyes szentmisét dr. Szuchy Béla p. kamarás, ny. akadémiai tanár, a délutáni litániákat pedig dr. Hanauer Á. István apát, a budai Szent Imre-kollegium igazgatója, dr. Mészáros János prelátus, m. kir. udvari és várplébános, dr. Babura László központi szemináriumi spirituális, dr. Pataky Arnold és dr. Kmoskó Mihály egyetemi tanárok, Hunkár Géza budapest-ferencvárosi plébános, a novena utolsó napján pedig gróf Majláth Gusztáv Károly v. b. t. t. erdélyi püspök Öexcellenciája tartotta. Az engesztelés vágya, a bensőséges alkalmi beszédek, valamint ama nagyszerű fény és pompa, amelybe a templom öltözött, valami mágnese erővel vonzotta a VIII. és IX. kerület népét az Örökimádás-templom falai közé, kienkesztelődni az Úrral s vele egyesülni a szentáldozásban.

A novena keretében a Virgo Reparatrix-kongregáció tagjai, az Oltáregyesület hadikórházában kezelt katonák és az Eucharisztikus Gyermekecsövetség külön-külön engesztelő ájtatosságokat tartottak szentbeszédrel és litániával, melyeket dr. Mészáros János prelátus, Farda Ignác hitoktató és Horváth Rezső szerkesztő, lelkész mondtak. A szép és kedves novena iránt nagy és őszinte, meleg érdeklődés mutatkozott.

*

Zászlószentelés. A bpesti Eucharisztikus Gyermekecsövetség dec. hó 26-án d. e. 9 órakor zászlóavatást tartott. A gyönyörű zászló, melyet Haász Emilia úrhölgy ajándékozott a Gyermekecsövetségnek, a Maria Reparatrix-zárda kezemunkája. Anyaga fehérselyemszövetből való, egyik oldalára az Oltáriszent-ség képe, másikára szent Tarziciusz-nak kedves alakja van himezve arannyal, selyemmel.

A zászlószentelés előtt ünnepélyes szentmise tartatott közös szentáldozással. Ezt, valamint az ünnepi beszédet és szentelést dr. Mészáros János prelátus, m. kir. udvari és várplébános tartotta. Szentmise alatt Bányász József székesfővárosi hitoktató vezetése mellett a Rökk Szilárd-utcai polgári leányiskolának mintegy 100-tagú énekkara énekelt. A gyönyörű felvonulás, a lendületes ünnepi beszéd, a bájos karácsonyi és alkalmi énekek, valamint a gyermekek közös szentáldozása mély benyomást tettek.

*

A budapest-kőbányai Oltáregyesület terjesztőnei dec. hó 17-én tisztelegtek a budapesti orsz. központi Oltáregyesület elnöksége előtt. Az agilis és ügybuzgó tisztikart dr. Mészáros János prelátus, ügyvezető-igazgató, özv. örgróf Pallavicini Edéné elnöknő és a Mária Reparatrix-zárda főnöknője mint társelnök a központi Oltáregyesület gyűléstermében fogadták. Dr. Mészáros János prelátus meleg, üdvözlő beszéde után Zádor József

s-lelkész, h. igazgató tartalmas beszámoló keretében ismertette a kőbányai Oltáregyesület működését. A tetszéssel fogadott beszámoló után özv. örgróf Pallavicini Edéné elnöknő néhány szívből jövő és szívhez találó szó kíséretében nyújtotta át a kőbányai terjesztőnk részére kiállított kinevező díszoklevelet.

*

Pápai kitüntetés. Dr. Radnai Ferenc v. b. t. t., besztercebányai püspök fölterjesztésére XV. Benedek pápa dr. Császik István besztercebányai oltáregyesületi igazgatót az egyesület vezetésében kifejtett buzgó tevékenysége jutalmazásaként kamarásává nevezte ki.

*

A besztercebányai Oltáregyesület jubileuma. A besztercebányai Oltáregyesület választmánya januári ülésében elhatározta, hogy fennállásának tízéves fordulóját bensőséges

lelki megújulással ünnepli meg; miért is a nagybőjtben tartani szokott lelkigyakorlatok is a jubileumi ünnepségek keretébe illesztetnek be.

*

Figyelem. A budapesti országos központi Oltáregyesület más kiadóhivataloktól eltérőleg az «Örökimádás» s «Jézusom Örömmöm» lapokárát az újév küszöbén nem emelte egy fillérrel sem, dacára annak, hogy a lap előállítására hónapról-hónapra hihetetlen mértékben emelkedik. A többkiadást a kiadóhivatal nem áremeléssel, hanem önkéntes adóval: felülfizetések révén óhajtaná behozni. A lap előfizetési ára egyelőre tehát változatlan marad, *felülfizetéseket* azonban köszönettel fogad és nyugtáz a kiadóhivatal. Ezzel kapcsolatban az Oltáregyesület tisztelettel kéri a netalán elmaradt vagy elfelejtett előfizetések szíves beküldését.

Szerkesztőségünkbe beküldött könyvek: Dr. Vass József: Demokrácia. Kath. Népszövetség kiadása. Ára 1 K. Dr. Tóth Tihámér: A Magyarországi Kath. Egyház joga vagyonához és a szekularizáció. Szerző kiadása. Eger, Liceum. Ára 3 K 30 fill. Anton Hounder: Zu Füßen des Meisters. Kurze Betrachtungen für vielbeschäftigte Priester. Herder-kiadás. Freiburg im Breisgau. Ára? Pehm József: Az édesanya a vallás, társadalmi kérdés és költészet tükrében. II. bővített kiadás. Bpest, a Szent-István-Társulat bizománya. Ára 3 K. Vezérkönyv (a kath. munkásnő-egyesületek vezetői számára), Budapest, IV. ker., Ferenciek-tere 7. sz. Ára 1 K.

A budapesti központi Oltáregyesület terjesztői.

Az I. kerületben: Barcsa Andrásné, Abel Jenő-u. 13.; Karkas Malvin, Tigris-utca 2. sz.; Lorenz Adél, Palota-tér; Miskó Józsefné, Árpád-u. 13. sz.; özv. báró Skerlecz Károlyné, Skerlecz Casa bárónő, Uri-u. 64. sz.; Szabó Lajosné, Fehérvári-út 16. sz.; özv. Zubriczky Józsefné, Naphegy-u. 1. sz.; Kántor Vilma, Kántor Erzs, Pauler-u. 2. sz.; Páyer Istvánné, Naphegy-u. 13. sz.; Gálffy Gizella, Pauler-utca 11. sz.

A II. kerületben: Blaskovics Ida, Oszlop-u. 23.; Gervay Lujza Erőd-u. 4.; dr. Jambrikovics Lászlóné, Ybl Miklós-tér 5. sz.; Knapp Konstancia, Toldy Ferenc-u. 30. sz.; Lutter Nándorné, Fő-u. 42. sz.; Rosner Ferencné, Ybl Miklós-tér 2. sz.; Balonyi Ilona, Nyúl-utca 8. sz.; Turossy Anna, II., Ostrom-utca 20.

A IV. kerületben: Finta Róza, Veres Pálné-u. 27. sz.; Fischer Róza Váci-u. 67. sz.; Hellebronth Berta, Királyi Pál-u. 4. sz.; Novák Mártonné, Ferenciek-tere 2. sz.; Tausch Hermin, Borz-u. 1. sz.

Az V. kerületben: özv. Aigner Gyuláné, Rudolf-rakpart 9. sz.; Hámov Józsefné, Dorottya-u. 1. sz.; Papp Janosné, Árpád-u. 6. sz.; Perczel Crescence, V., Vécsey-u. 5. sz.

A VI. kerületben: Kraemer Gézané, Rákóczi-út 10. sz.; özv. Lafrankó Jánosné, Erzsébet-körút 58. sz.; Horváth Vilmosné, Desseffy-utca 35.

A VII. kerületben: Harer Gyuláné, Bajza-u. 14. sz.; Kluzatsek Rezsőné, Vörösmarty-u. 10. sz.; Madaras Józsefné, Rákóczi-út 53. sz.; Steiner Mártonné, Egressy-út 96. sz.; Peterdy Alice, Király-u. 102. sz., Bittera Zoltánné Rottenhiller-u. 4 b.

A VIII. kerületben: báró Barkóczy Ilona, Sándor-utca 27. szám; gróf Batthyány Tivadarné, Horánszky-utca 24. szám; özv. Goszthonyi Kálmánné, József-utca 63. szám; Hermann Lászlóné, Német-utca 37. szám; özv. Hoffmann Födorné, Mária-u. 22. szám; Holzschuh Lajosné, Baross-u. 59. szám; Jungmayer Mihályné, Nagytemplom-utca 31. sz.; Kvassay Jenőné, Rökk-Szilárd-utca 41. sz.; özv. Lafrankó Károlyné, Mária-u. 21. sz.; Murmann Alexandra, Horánszky-u. 28. sz.; Rózsay Valéria, Sándor-u. 23. sz.; gróf Serényi Istvánné, Szentkirályi-u. 16. sz.; özv. Stiepek Pálné, Jázmin-u. 9. sz.; Tihanyi Béláné, Szentkirályi-u. 11. sz.; Haász Emília, Váci-u. 79. sz.; gróf Zichy Livia Klára, Scitovszky-tér 2. sz.; Éberling Józsefné, Üllői-út 66. sz.; Várady Elekné, Szigony-utca 16. sz.; Szilágyi Lajosné, Orczy-út 10. sz., Molnár Györgyné, József-u. 23. sz.; Kormuth Gizella, Rákóczi-út 4—5.

A IX. kerületben: Cseley Józsefné, Üllői-út 79. sz.; Kemenes Jánosné, Mester-u. 3. sz.; gróf Keglevich Miklósné, Erkel-u. 15. sz.; Pesthy Árpádné, Bakács-u. 8. sz.; Rabolt Margit, Üllői-út 9. sz.; Kégl Gizella, Üllői-út 85. sz.; Rumpler Gézané, Üllői-út 85. sz.; özv. Marchan Jánosné, Ranolder-u. 23. sz.; Hofer Ferencné, IX., Üllői-út 101. sz.; báró Révay Simonné, Rákos-utca 5.; özv. Weisz Gyuláné, Üllői-út 101.

A X. kerületben: Herfort Irén, Füzér-u. 34. sz.; Mitskó Ferencné, Szapáry-utca 34. sz.; Loewel Matild, X., Ónody-u. 5. sz., özv. Zwekits Jánosné, Róth Erzsike, Krétsch Ilonka, Tarcsay Mária, Horváth Verona, Szekrényessy Károlyné,

György Lászlóné, Schurmann Józsefné, Skopecz Gusztávné, Szarka Józsefné, Fejős Lászlóné, özv. Killermann Jánosné, Partl Jánosné, Zöld Sidia, Ujváry Istvánné, Kolompár Jánosné, Hári Józsefné, Skrincozi Józsa, Hurják Józsefné.

A budapesti orsz. közp. Oltáregyesület irodájában

(IX. ker., Üllői-ut 77. szám) kapható:

I. Felnőttek részére:		II. Gyermek részére:	
Örökimádás folyóirat előfizetés egy évre	4.—	Jézusom Örömdöm folyóirat előfizetés egy évre	1.80
« « egyes példány	—0.35	« « « egyes példány	—0.10
« « teljes évf utolsó	4.—	Jézusom Örömdöm imakönyv bőrkötés,	
« « « « régebbi	3.—	aranyv. párn.	7.—
Oltáregyesületi Utmutató	1.80	« « « bőrk. aranyv.	6.—
« Vezérkönyv kötve...	1.—	« « « « vör. vág.	5.—
« felvételi füzet... ..	—0.06	Kis Örökimádás imakönyv. Irta: dr.	
« érem ezüstkivitelben	3.—	Tiefenthaler J.	—0.80
« « aluminiumból	1.20	Fehér Liliom	—0.10
A budapesti közp. Oltáregy. félszázados története	1.—	Euch. Gyer. Szöv. érem szalag nélkül	—0.50
Litánia és áldás (latin szöveggel) ...	—0.06	« gyermekeknek szalaggal	—0.60
Az Eucharisztia zenéje. Irta: János D.	2.—	« ifjak és leányoknak szalaggal	—0.70
		Felajánló ima Jézus Szentséges Szívéhez	—0.03
		Pápai áldás, levelezőlap, darabonként	—0.04
		« « « 100 db	3.—

Az Eucharisztikus Gyermekszövetségre vonatkozó minden tudnivalót felőlel ama röpirat, mely a budapesti országos központi Oltáregyesület kiadásában ily címen jelent meg: *Mi az Eucharisztikus Gyermekszövetség?* Lelkészek, segédlelkészek, hitoktatók díjtalanul kapják, ha azt egy levelezőlapon kérik.

OBERBAUER A. UTÓDA

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 41. szám

a legjobb hírnévnek örvendő és legrégebbi egyházi szerek, ruhák, zászlók stb. gyára.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 167—34.

IN PACE IN DIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIE TUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSEB INVENIT SIBI DOMUM

ET TURTUR NUQUA ALIARIA

XIX. ÉVF. 1918. 3. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI
OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 4 korona.

Megjelenik minden hó elején.

Stephanum nyomda r. t.

VIRGO IHSUM, QUEM GENIT

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES

PARCE POPULO TUO.

QUI FRUMENTUM

ECCE AGNUS DEI

TARTALOM: *Lovich Ilonka*: Az Ecce Homo rózsái. — *Dr. Weber Pál*: Krisztus nyomán. — *Baum Mária*: Uram, te vagy itt? — *Dr. Várhonyi Fiddé*: Szent Bertalanról nevezett boldog Anna. — *Zádor József*: A terjesztőnök szerepe az Oltáregyesületben. — *Eöri János*: Patakyék. — *Horváth Rezső*: Debout, les morts! — Oltáregyleti élet. — Kimutatás.

A budapesti orsz. közp. Oltáregyesület irodájában (IX. ker., Üllői-ut 77. szám) kapható:

I. Felnőttek részére:

Örökimádás folyóirat előfizetés egy évre	4.—
„ „ egyes példány	—35
„ „ teljes évf. utolsó	4.—
„ „ „ régebbi	3.—
Oltáregyesületi Utmutató	1.80
„ Vezérkönyv kötve	1.—
„ felvételi füzet	—06
„ érem ezüstkivitelben	3.—
„ „ aluminiumból	1.20
A budapesti közp. Oltáregy. félszázados története	1.—
Litánia és áldás (latin szöveggel)	—06
Az Eucharisztia zenéje. Irta: Járosy D.	2.—

II. Gyermek részére:

Jézusom Örömmöm folyóirat előfizetés egy évre	1.80
„ „ „ egyes példány	—10
Jézusom Örömmöm imakönyv bőrkötés, „ „ „ bőrk. aranyv.	7.—
„ „ „ „ vör. vág.	6.—
Kis Örökimádás imakönyv. Irta: dr. Tiefenthaler J.	—80
Fehér Liliom	—10
Euch. Gyerm. Szöv. érem szalag nélkül	—50
„ „ gyermekeknek szalaggal	—60
„ „ ifjak és leányoknak szalaggal	—70
Pápai áldás, levelezőlap, darabonkint	—04
„ „ „ „ 100 db	3.—

Egyetlen keresztlény család asztaláról se hiányozhatik Reiner Irma könyve. Címe: Szent Zita. Ő Császári és Királyi Felségének, Zita királynénak ajánlva. A könyvből két kiadás van és rendelhető a pénz előleges beküldése mellett a Központi Oltáregyesületnél. Ára helyben 4, illetve 1:50 K, vidékre 4:15, illetve 1:65 K.

OBERBAUER A. UTÓDA

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 41. szám

a legjobb hírnévnek örvendő és legrégebb egyházi szerek, ruhák, zászlók stb. gyára.

Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 167—34.

Az Ecce Homo rózsái.

*A zárdatemplom hófehér falánál
Az Ecce Homo oly szeliden áll —
És lábainál egy csokorba kötve
Egymásba hajló sok-sok rózsaszál.*

*Elébe hullok szótlán, bús imában
S hogy Jézusomra fölnezek megint,
Látom: a csokron minden kis kohelyben
Reggeli harmat gyémántcseppje ring.*

*S egy sejtő érzés száll be bús szívembe...
Hogy amikor eljő a csöndes este
És mindent, mindent ólomszínre festve
Beszáll az árnyék... nincs bent senki, semmi,
De künn a lárma nem tud megpihenni
S nagy harsogása zúg a bösz világnak,
Mely Istenét gúnyolva neveti,
Olyankor a rózsákra hullanak
Az Ecce Homo szeme könnyei...*

Lovich Ilonka.

Krisztus nyomán.

Krisztus után 69-ben, amikor a pogány világ metropolisa, a kaptoliumi Jupiter templom a tűz martaléka lett, Tacitus, a híres római történész nemcsak hazafias, de vallásos fájdalommal is ezt a legszégyenteljesebb és a legfájóbb ténynek nevezi, ami a római államot valaha érte.

Egy évvel később, midőn egy római katona a jeruzsálemi templomba rözsét dob, melytől a templomban tűz támad és a végén maga a templom is porrá ég, — az igaz Istennek ó-szövetségi szentélye szintén hamuvá lett. S midőn ezzel az Ó-Szövetségnek esti csillaga megjelent a horizont fölött, az Ó-Szövetségnek a talaján már ott állott az új Jeruzsálem, Krisztusnak országa.

Ennek az új országnak követői: az apostolok akkoron már mindenfelé az egész világon hirdették a fölfeszített, de halottaiból dicsőségesen föltámadott Jézus Krisztust, — hirdették, hogy nincs másban üdvösség, mely az embernek adatott, mint Jézus Krisztusban. Jézus Krisztus a legnagyobb reveláció, a legszentebb kinyilatkoztatás a történelemben. Csodálkozunk és ámulunk a Cyrusok és Nagy Sándorok világhódító uralmán, de már rég nincsenek: nevük és országuk elmúlt, akárcsak egy nagy tengerhullám, fölemelkedett és összeomlott. Amit tettek, arról már csak a történelem lapjai beszélnek. Mily más, mennyire más Jézus Krisztus, olyan nagy a különbség, hogy méltatlanság velük párhuzamba állítani. Ha mégis párhuzamot vonunk, tesszük saját emberi gyengeségünk mélységes tudatában, hogy annál jobban lássuk Megváltónk isteni nagyságát, az emberi és történeti keretből magasan kiemelkedő fölségét. A mi Megváltónk nemcsak a múlté, a történelemé, Ő él a közvetlen jelenben is: ugyanazzal a hatással, ugyanazzal a hódítással, ugyanazzal az erővel. Ebben az értelemben mondja szent Pál is: «Jézus Krisztus ugyanaz tegnap és ma és mindörökké». Nemcsak a múltban, ma is győzedelmesen uralkodik a lelkek fölött.

Lehetnek emberek, kik őt prófétának, Illésnek, Jeremiásnak tartják, mint az apostolok mondák Krisztusnak, midőn megkérdezte őket, kinek tartják őt az emberek. Lehetnek egyesek, akik úgy vélekednek. De míg a próféták a múlté, addig Jézus Krisztus az örök jelené. Jöhetnek háborúk, világhatasztrófák, melyek trónokat döntenek le, országokat darabolnak fel, népeket tehetnek el, de egy ország nem fog elmúlni, Krisztusnak országa, Krisztusnak uralma a lelkekben, szívekben. Mindig igaz marad Péter apostol hitvallása: «Te vagy Krisztus, az élő Istennek fia». Ő az, akiben teljesedésbe mentek az Ó-Szövetség jövendölései, Ő az, aki Dávid királyi székén országolni fog mindörökké és uralmának nem lesz vége.

Ezen hitünknek erős támasza maga az Oltáriszentség. Nem úgy van ott jelen Jézus Krisztus, mint az Ó-Szövetségben volt a szentek szentjében: sokkal közelebb. Nem is oly távol, mint a tüzes felhőoszlop, mely a zsidókat a pusztában vezette, hanem sokkal közelebb. Olyan közel, hogy szorosabb, bensőségebb közelséget elképzelni sem lehet. Itt megnyilatkozott az Istennek nemcsak mindenhatósága, de minden képzeletet, minden érzelmet és vonzódást felülmuló nagy szeretete. Az Ó-Szövetség a félelem hangján beszél a «Seregek Uráról»; az Új Szövetség a bizalom érzelmeivel ismételteti szent Jánosnak szavait: «és mi hittünk a szeretetnek». Igaz, hogy szoros a kapcsolat az Ó- és Új-Szövetség között; nem állnak ellentétben, ellenkezőleg az Ó-Szövetségen épül fel az Új-Szövetség, azzal a nagy különbséggel, hogy ami abban jelezve van, az már a valóságban áll előttünk az Új-Szövetségben. Az Ó-Szövetség az, ami a gyümölcsfának a tavasz és a nyár: *folytonos előkészítés*, míg az Új Szövetség az ősz, vagyis ami eddig virág volt, itt már gyümölcs, fogható, eleven valóság. Az Ó-Szövetség beszél az eljövendő Megváltóról, szebbnél-szebb virágos képekben mutatja őt be, — az Új-Szövetségben már nincs kép, hanem valóság, élet, Messiás, Üdvözítő, Szabadító, Jézus Krisztus.

Az Új-Szövetség a négyezredes advent várakozásának beteljesedése. Várták őt mint királyt, mint tanítót, mint főpapot; Krisztusban mindahármat feltaláljuk. Mint főpap hozta meg szeretetének legnagyobb és valóságos megnyilatkozását: az Oltáriszentséget, hogy főpapunk, tanítónk, királyunk legyen. Ámbár csend és magány és látszólagos tehetetlenség veszi Őt körül, de királya Ő a lelkeknek, érzik ezt azok, kik uralmát elismerik, tanítója Ő az embereknek, tudják ezt azok, kik hozzá iskolába: az Ő szentélyébe járnak, főpapja Ő a híveknek, tapasztalják ezt azok, kik áldozati oltárához gyakran odatérdelnek. Akik mindezt vallják és elfogadják, azok jó úton vannak.

Kövessük mi is nagy lélekkel ezen az úton a mi Üdvözítőnket. Ehhez elsősorban is *hit* kell, mely tud megalázkodni, de bizakodni is, mely tudja azt, hogy amikor Jézus Krisztus előtt áll, akkor nincs dolga görög mithológiával, de buddhista megtestesüléssel sem, hanem a Végtelen, a Fölséges alázatos leereszkedésével és kimondhatatlan nagy szeretetével. Amikor Jézus Krisztussal szemben vagyok, nemcsak azt érzem amit Mózes az égő csipkebokor előtt, hanem meg tudom fogni szent János szavainak értelmét is: «Betelt az idő és elközelgetett Isten országa.» Jézus Krisztussal, az Oltáriszentséggel eljött az Isten országa, mely nem visel kalandos háborúkat, hanem megnyugtatja a békétlenségek között szerte bolyongó lelkeket, — mely nem nyújt földi kincseket és földi hatalmat, de készít számunkra mennyei jutalmat, — mely oly kilátást,

nyit, hogy azt szerencsétlenségek, háborúk, csapások nem érinthetik, csak megerősíthetik és amelyet temetők sirhantjai nem szegélyeznek. S mindez oly erősséget nyújt, melyet nélkülözések, nyomorúságok, katasztrófák nem befolyásolhatnak. Nézzük csak meg: nem viselik-e el nagy lélekkel az élet keserveit, terheit azok, akik ebbe a Krisztus-országba belekapcsolódtak hittel, bizalommal, szeretettel? És vajjon nem azok emelkednek-e felül kísértéseken, akik az Úr oltáráról táplálkoznak? — Aki az Úr Jézussal él, királyi lélek lesz, mert tud győzedelmeskedni azon, ami a legnehezebb: «a szemek kívánságán, a test kívánságán és az élet kevélységén». Ez uralkodás: nem gránátok és puskák erejével, hanem Krisztus kegyelmével. Az előbbi pusztít értékeket, kincseket is, ez utóbbi tartalmat ad erőben, küzdelemben, kitartásban.

Ne ingadozzunk tehát, hogy milyen lélekkel lépünk Krisztus nyomába. Elég tudnunk, hogy az Úr akarja, óhajtja, hogy őt kövessük. Pétert, Andrást, Mátét és a többieket is meghívta, hogy: *kövess engem* és ők nem boncolgatták a kérdést, hogy hogyan, miképen, hanem této-vázás nélkül, határozottsággal követték a Mestert. Követték, mert tudták, hogy az ő útja királyi út, melyen haladva királyi lélekkel alakul át az ember. Kövessük mi is és királyi lesz: vagyis nemes, előkelő, jellemes, határozott gondolkozásunk, érzésünk, lelkiületünk.

Dr. Wéber Pál

URAM, TE VAGY ITT!

Ki életemre most úgy ráhajoltál,
Mint kis fűszálra dúslevelű lomb,
Szívem fölé oly fényes sugárt vontál
Mint örök nap sűrű lángja ont,
Te, ki lelkembe új lelket leheltél
S kitépted annak vadvirágait,
Uram, te vagy itt?

Ki jövel, mikor panaszt sirt az ajkam
S a könnyek völgyét én is ázfátam
S míg lépéseim bús avarra tértél
A Te árnyékok hullongott le rám;
Ki, megvigasztaltál engem — porszemem —
Te, ki bírod a föld országait,
Uram, te vagy itt?

Ki megsejtéd az alvó fényesugárt
S bár kicsiny volt és hűnyó a parázs,
Lefújtál róla minden bús hamut
S lángot ébresztél, — fehér lobbanást. —
Te, ki a porszemben kincseket találál,
A Feléd vágyók drágaságait,
Uram, te vagy itt?

Uram, érzem már áldó két kezéd,
Amint az én két bús kezemhez ér,
Fejem felett kigyulnak csillagok
S az út előttem tiszta hófehér,
Hűséges szívem mély alázatával
Kibontom imám szálló szárnyait...
Uram, te vagy itt!

Baum Mária.

Szent Bertalanról nevezett boldog Anna.

(1549—1626.)

A MAGYAR kármeliták fényes ünnepeinek keretében ülték meg az elmúlt év utolsó negyedében boldog Anna sarutlan kármelita apáca boldoggáavatási ünnepét. XV. Benedek pápa öszentsége ugyanis 1917. máj. 6-án boldognak nyilvánította szent Teréziának titkáróját, szent Bertalanról nevezett Annát. Az Egyháznak és a kármelita rendnek ezen örömeiben mi is osztozni akarunk, boldog Anna erényein mi is akarunk épülni, az ő közbenjárását mi is akarjuk érezni s azért kissé helepillant-hatunk az ő földi és másvilági életébe.

A nagy szentek hazájában, spanyol földön ringott boldogunknak bölcsője. 1549-ben született Almendral nevű városkában, Avila közelében. Az Isten igazán vallásos szülőkkel áldotta meg, akik nemcsak vasár- és ünnepnapokon, hanem hétköznapokon is résztvettek a legszentebb áldozat bemutatásán, a szent misén; a szegényekben Krisztust nézték sazárt könyörületesek voltak irántuk. A szülői szeretet melegét azonban nem élvezhette sokáig Anna, mert még tíz éves korában árván hagyták. Most azután szomorú napokra virradt. Testvérei nyájuk őrzését bízták reá. Ez még nem jelentett volna sokat, ha nem járult volna hozzá az ő mostoha bánásmódjuk. De az Isten vele volt. A szenvedés napjai az Ég felé irányították szívét és gondolatait.

Mikor idősebb lett, testvérei mindenáron házasesletre akarták kényszeríteni, az Isten Lelke azonban megértette vele, hogy dicsőbb dolog a szüzesség. Bár sorsa most ezen ellenállása miatt még nehezebbé vált, szilárdan kitartott szándéka mellett. Végre megkapta állhatatosságának jutalmát: felvették az avilai kármelita apácázárdába, ahol a próbaév után 1569-ben fogadalmat tehetett és a Szent Bertalanról nevezett Anna nevet kapta.

Mikor b. Anna megkezdte a szerzeteséletet, az avilai zárdá élén a szeráflelkű szűz, szent Teréz állott. Mivel írni-olvasni nem tudott, azért eleinte a kapusnői tisztet ruházta rá a perjelnö, t. i. szent Teréz. Ez a szent főnöknő csakhamar észrevette, hogy Anna nővérben milyen kincset kapott zárdája és rendje. B. Anna az ő szentsége miatt igen vonzódt szent Terézhez s ez viszont igen megszerette az alázatos és minden szolgálatra kész Annát. A betegek gondozását is reá bízta, sőt titkárójává tette, magával vitte fontos útjaira. Mivel idővel szinte csodás módon tanult meg írni és olvasni, azért szent Teréz karnóvérré szerette volna előléptetni. De a boldognak alázatossága győzött szent Teréz szándékán. Tízennégy évig láthatta és tapasztalhatta Anna szent Teréznek kimagasló

elki nagyságát, szent életét. Tizennégy évig töltekezhettek lelke szent Teréz szellemével, az ő lelkesedésével az Isten ügyei iránt, az ő bámulatos szeretetével isteni Jegyese iránt és hősiességével az önmegtagadás terén. Mikor szent Teréz Albában súlyosan megbetegedett, ő ápolhatta és ő állott mellette, mikor szent Teréz lelke kiröppent a test börtönéből a megdicsőültek hazájába. Nem csodálhatjuk ezek után, hogy szent Teréz az égből is érezte vele különös hatalmát.

1582-ben, szent Teréz halála után b. Anna visszakerült az avilai zár-dába portásnőnek. 1583-ban Madridban találjuk, ahol a szigorított karmelita apácák időközben letelepedtek s ahol szent Teréz szellemének meghonosítására senki sem ígérkezett alkalmasabbnak nálánál. Feladatát fényesen oldotta meg. Mikor kilenc év múlva elkerült onnét, a legigazibb szerzetesfegyelem őre volt a kolostor.

Néhány év múlva Franciaországban találjuk, ahol Párisban, Pontoiseban, majd Toursban alapított kolostort. Párisban felcserélte a fehér fátyolt a karnővérekével, mert igen sürgették az egyházi előljáróságnál is. Miután szent életével sok jót tett francia földön, Német-Alföldre hívta őt az Isten. 1611-ben Bergenben, majd Antwerpenben találjuk. Itt már nyugodtan tölthette életének hátralevő részét. Tizennégy évig épülhetek erényes életén az antwerpeni kolostor lakói. A mennyei hazába 1626. jún. 7-én szólította át a dicsőség Királya.

Sok csodás dolgot találunk B. Anna életében. Például imával két ízben is megszabadította Antwerpent az ellenség támadásától, amiért a nép «Antwerpen szabadítója» címmel tisztelte meg. De mi nem ezeket a csodás dolgokat akarjuk b. Annán nézni, hanem azon erényeit, amelyeket mi is utánozhatunk. Ide tartozik az ő nagy *alázatossága*. Élete nagy részén át perjelő volt. Hogy miképp töltötte be ezt a tisztelet, arról alattvalói így nyilatkoznak: «Ugy látszik, tisztelendő anyánk elfelejtette, hogy perjelőnk s parancsolhat is nekünk». Ha valami csapással sújtotta az Isten zárdáját vagy a megfelelő országot, így kiáltott fel: «Ó mily nagyok az én bűneim, hogy az Úr így látogat!»

Nagy fokban gyakorolta az *önmegtagadás* és a *türelem* erényét. Még rendbelépése előtt is gyakrabban ostromozta magát s vezeklő ruhát hordott. A karmelita rendben maga a rendi élet is nagy önmegtagadás. De ő nem elégedett meg ezzel, még többet tett. Életébe gyakran ürmöt kevert. A betegek között igen szívesen időzött. Naponként csak 3—4 óra hosszat aludt, sőt néha még ezt is megrövidítette. Az élet kellemtelenségeit minden zúgolódás nélkül tűrte. De ennél is nagyobb lelki erőtt tanúsított a lelki elhagyatottság idején. Ilyenkor sohasem veszítette

el bizalmát, bár még annyira elhagyatottnak érezte is magát, szent Teréz példájával bátorította és erősítette lelkét.

Felebaráti szeretetével is ragyogó példakép számunkra. Már kis korában is nagy részvétet tanúsított a szegények iránt s szüleinek engedélyével nagy örömmel osztott nekik alamizsnát. A kolostorban mindenkinek mindene lett. Ha szomorúság bántott valakit, vigasztalására sietett; a betegeket igazi gyengéd gondnal és szeretettel ápolta. Mások hibáit igyekezett mentetgetni. Sokszor segített a konyhában a dolgozó nővéreknek. Elsősorban azonban felebarátjának lelki üdvössége érdekelte. Ezért kész volt még életét is feláldozni. Sokat imádkozott, vezekelt a bűnösök megtéréséért. Nagyobb szomorúság nem érhetette, mint egy-egy bűnös szomorú halála, de szívének öröme és boldogsága nem ismert határt, mikor egy-egy bűnös megtéréséről értesült.

Mint szerzetesnő hűségesen megtartotta *hármasság fogadalmát*, t. i. az örökös szegénységet, tisztaságot és engedelmisséget. Mindezen erények forrása az ő mélységes Isten-szeretetében keresendő, mert csak az a lélek tudja az erényeket megérteni és megkedvelni, aki a végtelenül szent és tökéletes Istennel benső egységben él. Az Isten szeretetének első gyümölcse a bűnnek kerülése. B. Anna már 7 éves korában úgy félt a bűntől, hogy inkább bármit elszenvedett volna, minthogy vétkekkel forduljon az Isten ellen. A zárdai életben megtalálta azt, ami után vágyódott, teljesen Istennel élhetett. Mindent Istenért végzett, majdnem mindig az Istenre gondolt. Ezért tudott oly összeszedettséggel és oly áhítattal imádkozni, hogy mind csodálták őt.

Imádságos lelke főképp a *legméltóságosabb Oltáriszentség* imádságában találta legnagyobb örömét. Kimondhatatlan vigasztalást érzett, mikor az Oltáriszentségben magával az élő Istennel, minden, szentek gyönyörűségével társalognak. Ha valami nagy dolgot akart a jó Istennél elérni, a szentséghez elé borult s minél nagyobb dolgot kért, annál tovább időzött ott. Mindennap áldozott. Ez a tény legjobban bizonyítja, mennyire szerethette az Oltáriszentséget. Alattvalóinál is szívesen látta, ha gyakran egyesülnek az igazi lelki Kenyérrel.

Ime a portásnőből szentté lett apáca élete. Bárki vagy, bármily alacsony sorsban élsz, nagygyá, szentté lehetsz, ha követed b. Anna erényeit, de főképp az ő szeretetét a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt.

(Budapest).

Várkonyi Fidél dr.,
S. O. Cist.

A terjesztőnök szerepe az oltáregyesületben.

Menjetek és tanítsatok! Terjesszétek híreimet és dicsőségemet!

Krisztus szava volt ez apostolaihoz. De visszhangzott e szózat ama gyengédlelkű nők szívében is, akik Mária és Mária, bűnbánó Magdolna alakjában szolgálták az Urat életében s a sírhoz siető jámbor asszonyok személyében halála után sem hagyták el.

E fejedelmi lelkületű nők nemzedéke nagyszerű történelmet csinált a női nemnek dicsőségére a századok és évezredek folyása közben. *S utódaik ma is élnek: az oltáregyesületi terjesztőnök képében.*

A nagy üldözés vérzivatarában, ahol sebet vágott a Krisztus-gyűlölet pogány pallosa, megjelentek a Krisztus-szeretet gyengéd apostolai a vigasztalás, a részvét és megértés édes szavaival, az élő hit irgalmaságcselakedeteivel s gyógyíftgatták a sajtó sziveket és lelkeket, ahogy isteni Mesterüktől tanulták.

A terjesztőnök ez összulei a diakonisszák voltak. Ha az apostolok az isteni igazságok ienséges magasaiban merészen szárnyaló sasok, úgy ők a Szent Szív szeretetétől forró égőveknek tavaszt csevegő fecskéi voltak. Virágillat, napsugár, égi szeretet volt elemük. Elnöknőjük, királynőjük, példaképük: az istenanya Mária!

Nem csoda, ha királynő is volt közöttük. Szent Ilona, a halhatatlan emlékü N. Konstantin római császárnak édes anyja remekművű templomot épített a szent sír fölé. De ki tudná megmondani, nem szentebb templomot emelt-e akkor, mikor császári fiának szívét alakította át Krisztus szentélyévé. Habsburgházi királyainkat még ma is abban a palástban koronázzák, melyet mint ékes miseruhát Gizella királyné, első szent királyunk hitvese készített.

E királyi hölgyeknek unokáik az oltáregyesületi terjesztőnök! Ők azok a kevés választottak a sok hivatalos közül. Vezérhelyen állanak a hívek táborában; példájuk és szavuk után százan indulnak. Közelfekvő példa erre a budapest—kőbányai oltáregyesület terjesztőnöinek működése.

Az apostoli szám szerint tizenketten vannak egy főterjesztőnök vezetése mellett. Működésüket a helyi igazgatón kívül irányítja a tisztikar, amely a kerület előkelő és buzgó hölgykoszorújából áll, akiket bizalmukkal maguk a terjesztőnök tüntettek ki megválasztásukkal és szeretetükkel. Az egész szervezet tevékenysége a kerületi plebános s a magyarországi budapesti központi oltáregyesület ügyvezető igazgatójának magas védnöksége s atyai gondnoksága alatt áll.

Az egyesület tagjai csoportokra osztva egy-egy terjesztőnök gondjaira vannak bízva. A terjesztőnök tagjaikról erre a célra az egyesület

pecsétjével hitelesített könyvecskében jegyzeteket vezetnek, melyekről a helyi terjesztőnöi gyűléseken beszámolnak. A terjesztőnök tagjaikat havonként, illetőleg azok lelki, sőt testi szükségleteik szerint sűrűbben, vagy ritkábban meglátogatják. Örömeikben osztoznak, bánatukból részt kérnek, tanácsaikkal támogatják, sőt orvost hozatnak, a gyógyszerházakban eljárnak s végül, mivel az oltáregyesülettel rokon Jézus szt. Szíve Társulat betegsegélyző pénztára rendelkezésükre áll, anyagi támogatásban is részesíthetik. Egy év alatt e segélyezés 522 koronát tett már ki.

E látogatások alkalmával szivárognak le a terjesztőnöi gyűlések s a terjesztőnöknek az igazgatóval folytatott külön megbeszélései és irányításai a tagok közé, akik így — bár közvetve — de a legszorosabb összeköttetésben állanak igazgatójukkal. Nem csoda, ha a legtestvéribb és a legtisztább szeretettől áthatott vonatkozások fejlődnek ki az egyesület belső életében. Erről tanuskodnak azok a megleghangú levelek, amelyekben a tagok terjesztőnöiket hálás ragaszkodásukról biztosítják.

A terjesztőnöknek igen előkelő szerep jut a tagok szellemi életének irányításában is az egyesületi könyvtár segélyével. Hetenként kétszer működik a könyvtár nagyfokú látogatottság mellett. 360 drb műből álló szerény kerete elég arra, hogy a terjesztőnöknek alkalmuk legyen tagjaik kezébe adni a kath. sajtó termékeit, lelkükben érdeklődést ébreszteni a kath. irodalom rejtett kincsei iránt, amit fáradhatatlan buzgósággal végre is hajtanak. Ezt bizonyítja, hogy 6 hónap alatt 1400 esetben fordultak meg a könyvek a tagok kezében.

De a könyvtári órákat használják fel a tagok igazgatójukkal való személyes érintkezésre s nem ritkán a nagy könyvtárforgalmat még nagyobb gyóntatószékforgalom váltja fel.

Ami az eucharisztikus életet illeti, havonként testületileg végzik a tagok szt. gyónásaikat és áldozásaikat, ami mellett a heti gyónások és napi áldozások szent szokása is szépen virágzik. Minden hó első vasárnapján közös szentségimádást tart az egyesület, ami d. u. szentbeszéddel és könyörgéssel végződik a hívek nagyszámú részvétele mellett. Utána önkéntes, ismerkedő összejövetelt tartanak a tagok a templom tágas, kápolnaszerű sekrestyéjében. Ekkor iratják be új tagjaikat s intézik el kicsi és nagy társulati ügyeiket a terjesztőnök élénk részvétele mellett.

A tagoknak jelvényük is van fehér, a terjesztőnöknek kék szalagon. Testületi felvonulásoknál: esküvő, temetés, főképen körmenetek alkalmával a terjesztőnök végzik az összehívás és rendezés nehéz feladatát.

A testületi egység és testvéri összetartás kifejezésére a tagok szükségét látták egy egyesületi zászló létesítésének. Példátlan áldozatkészséggel rövid idő alatt együtt voltak a fillérek s a budapesti Örökimádás-zárda egy évi szakadatlan munka után elkészítette nehéz aranyhímméssel

az egyesületnek remekművű zászlóját, mely oltáregyesületünknek örök büszkesége lesz mindenkoron. Így a kőbányai oltáregyesület a szentségi Jézus kegyelem szálaival kívül egyesületi zászlójának selyem- és arany-szálaival is egybefűzi buzgó tagjait.

A kőbányai oltáregyesület megértve a kor hívó szózatát, erejének tudatában számottevő áldozatra határozta el magát elesett hőseink árván maradt gyermekei érdekében. Az elmúlt év szept. 30-án oly lélekemelő sikeres ünnepélyt rendezett a szent céljára tagok és terjesztők végletekig menő buzgólkodása mellett, ami tiszteltté és ismertté tette az egyesület nevét a legszélesebb és legmagasabb körökben egyaránt.

Míg az élet viharzó hullámai között az igazgyöngyöknek oly fűzérkoszorúja terem, mint a terjesztői lelkek, nincs okunk kétségbe-esni, dühöngjön bár a gonosz e világ felett és korbácsolja fel az élet minden keservének tengerét.

Zádor József.

«Lisieuxi Teréz nővér élete.»

Önéletrajza és levelei. Sok fényképfőlvétellel. Francia eredetiből fordította Pokorny Margit. A «Szent Család» havi folyóirat kiadása. Győr, Kármelita-rendház. Ára 7 korona.

Lisieuxi Teréz, családi néven Martin Maria Franciska Teréz, született Aleçonban 1873 január 2-án. Tizenöt éves korában, 1888 április 9-én lépett a lisieuxi kármelita apácák közé. Rövid kilenc év és néhány hónap alatt gyermeki szép lelkületével és nagy szeretetével sasként emelkedett az életszentségre. Meghalt a szentek boldogságával ifjúságának hajnalán, 1879 szeptember 30-án. Boldog halála óta szinte pazar bőkezűséggel hullatja az imameghallgatások és csodák rózsasöit, amint még életében oly igen szépen mondotta:

— Az égben sem maradok télen, ott is az Egyházért s a lelkekért óhajtok munkálkodni. Halálom után rózsasöit hullatok. Egembe térek, hogy jót tehessenek a földön. Az ő rózsasöit leveleit és önéletrajzát ki szeretné olvasni?

A díszes kiállítású könyv az Élet-nyomda nagyszerűségét dicséri.

A könyv címlapját Márton Lajos festőművész szép és kedves rajza ékesíti.

III.

— Mondd csak anyukám, van sejtelméd arról, hogy mi akar lenni a Jani? Én nem értem ezt a fiút, még célzást sem tesz a terveire vonatkozólag. Amily sokat írt máskor, a leveleiben önmagáról, most ép oly keveset, majdnem semmit. Vagy talán csak a nekem küldött írásaiban oly diszkrét?

— Nem, lányom, nem ír nekem sem erről. Különb tudhatod magad is, hiszen, te kópé, te olvasod el először még az én leveleimet is, amiket tőle kapok.

— Vagy talán nincsenek is tervei! Haragszom rá a gyámoltalanságáért — mondotta Tuki kedvetlenül. — Én lennék csak az ő helyzetében, egész nap arról gondolkoznék, hogyan lehet egy szép pályát kezdeni.

— Na iszen, nem is volnék ám kíváncsi a te érettségidre akkor. Mialatt a levegőben építenél várakat, az igazi alapról, a tanulásról megfeledkeznél. De a Jani, tudom biztosan, most e szent percben is tanul, hogy örömemet, amit utolsó bizonyítványaival szerzett nekem, teljessé tegye most utóljára, ahogy bucsut mond a gimnáziumnak. Szegény kis Janim, mennyit kell neki most fáradni!

— Ó anyukám, csak ne érzékenykedj annyira. Ugy beszélsz, mintha én meg csak a napot lopnám. Azt hiszem, ezt a téstát ni itten legalább is volt olyan nehéz meggyúrni, mint neki tudom is én micsoda historiát megtanulni. Különb ne féltsd annyira, talál az magának szó-rakozást meg egy kis felüdülést, ha pálya után nem igen keresgél is — mondotta Tuki a «szó-rakozás» szót úgy hangsúlyozva, mint azok szokták e szót gúnyosan és célozgatva kiejteni, akik már tavaly óta magukat «nagylányoknak» tartják. Egyébként meg én is elvégeztem a polgárit — tanárnők nélkül. Pardon anyukám, te voltál az én tanárnőm — és meg-

simogatta Tuki az anyuka arcát, olyan kedvesen, ahogyan azt csak a Tuki tudta. Ebben ő művész volt, de a lehető legőszintébb művész.

— Te, mit készítsünk neki mire hazajön. Te tudod, jobban, mint én — mondta anyuka a bókot jutalmul a kedveskedésért — ugy-e jobban mint én, hogy mi a kedvenc fogása.

— Igen, kacsát fogunk neki sütni; legalább vissza emlékszik majd azokra a «kacsákra», amiket kis gimnázista korában fogott s amikre nem igen akar már visszaemlékezni.

— Megtiltom, Tuki, hogy ilyent még csak említs is előtte. Csak nem akarod zavarni a boldogságát?

— Nem, nem! Azt fogom neki mondani: Janikám, ugy-e most olyan boldog vagy, mint a kacska a vízben. Az iskolában úgy sem kacsáztál be, legalább most kacssz be alaposan.

— Látszik, hogy kinek van jó dolga. Ráérsz ilyen hiábavalóságokat beszélni s van kedved ilyen haszontalan tréfákra jártatni az eszedet. Tégy a tűzre, jobb lesz.

— Igeniss, rrögtön. De a kacsát én fogom ám elkészíteni.

— Bánom is én! Kíváncsi leszek, hogyan fog sikerülni a legelső.

— Anyukám — és Tuki megveregette a saját vállát — le fogok érettségizni a kacsasütésből.

Igy ment ez nap-nap után. Anya és leánya hol az asztalnál, hol a sétákon, hol a konyhán évődtek, vitatkoztak egymással; a beszédük tárgya legtöbbször a Jani volt. Eldönteni e viták alapján még a leggyakorlottabb pszichologus sem tudta volna, hogy melyikük szereti jobban a Janit. Legföljebb annyit jegyzett volna meg, hogy a mama úgy szereti, ahogyan egy anya szeretheti a fiát, a Tuki meg úgy, ahogyan egy nővér a bátyját. Soha ily izgatottan, ily kíváncsian nem várták a Janit s viszont Janit sem érte akkora boldogság egyik vakáció első napján sem, mint amekkorára most joggal számíthatott. Úgy még nem volt soha rendbehozva a ház, mint most, a cseléd még nem kapott soha olyan fontos parancsokat, mint most; a Jani asztalán még soha nem voltak oly szép vázában oly szép csokrok, mint most; a mama sem volt soha oly bőbeszédű, mint most; és a Tuki sem volt soha olyan szép, mint akkor azon az estén, mikor Jani elé tálalta a magakészítette kacsasültet. És a Janinak sem izlett soha még így a vacsora! Hogyisne! Hiszen a mama és a Tuki biztatták, hogy csak egyék jóízűen; ők simogatták tekintetükkel végig azt a kedves fejet, amely a tudományoktól — mint a Tuki mondogatta — egészen megkomolyodott. A függőlámpa fénye oly különösen világította meg ezuttal a Jani fejét. Gondosan elfésült sima haja félig elnyelte, félig tompán visszatükrözte a fényt, selyemlágyságával igazán méltó volt a Tuki kezének simogatására. Szelid tekintetében a mama a

fia ártatlanságát kereste s kimondhatatlan megnyugvására meg is találta benne. Fürkésző szeme talált ott még gondosan titkolt lelki — küzdelem — nyomokat is; az a sejtése támadt, hogy a Jani a tanuláson kívül alighanem gondolt még másra is, hogy a lánya csintalan vádjai igazak annyiban, hogy a könyvön kívül, a professzor urakon meg a szállásadónénin kívül látott és észrevett másokat is és gondolt másokra is, mikor egyedül volt kis diákszobájában, mikor úgy estéknként bezárva belülről az ajtót a könyv mellé ült és önkéntelenül is fölemelte ezt a nemesen formálódott fejét és perceken át egy helyre nézett, vagy a siri csöndben lehunyta a betűtől fáradt kék szeméit s kinyitotta a lelki szeméit...

A Jani ábrándos nézése, a szemének mély tükrözése bizonyoságot tehetett volna a Tukinak arról: hogy egyáltalán nincs igaza akkor, mikor azt állítja, hogy az ő komoly arcú, gyengén mosolygó, apró bajuszkájú kedves bátyja nem gondol a jövőjére és nincsenek tervei és nem számíthatja, hogy hol fog beleállni az élet harcába. Ha látta volna sokszor a bátyját, mint borult néha az aszatra, mint könnyezett olykor, mikor az az első és elkergethetetlen és kipusztíthatatlan gondolata vissza-visszatér, az, amely először a franciskanusok templomában egy szentséges litánia alatt támadt benne s amely nem hagyott neki többé nyugtot, de drágább volt neki minden más gondolatnál és képzelődésnél. Ha a Tuki mindezt tudta volna, nem merte volna gúnyolni a bátyját még meszsziról, a távollétében sem, még szeretetből sem; akkor talán inkább megsajnálta volna és iparkodott volna messzire előreszaladt gondolatait a jövőből a jelenre visszahozni akár micsoda áron is.

Néhány hét alatt a Jani kipihente a fáradalmait, elfeledte már az érettséginek az izgalma is, szórakozott is, de azért tulságosan boldognak nem érezte magát. A Tuki érzékeny lelke észrevette ezt és minden kigondolható ötlettel és tréfával igyekezett bátyja kedélyét vidám hangulatba hozni.

És anyuka félrehívta egyszer a Janit:

— Mondd csak, fiam, most már itt van az ideje, milyen pályára gondolsz? Válassz magadnak Isten nevében.

— Anyám, tudom, hogy meglepődés, ha megmondom, de mégis megmondom. Mint te mondottad: Isten nevében pap akarok lenni.

— Hova gondolsz édes gyermekem?! Tudod, hogy mi az? Gondolkodtál róla csak egyszer is?

— Sokszor is anyukám! Érzem, hogy annak születtem; nem tudok más pályát elképzelni magamnak, ahol úgy beletalálnám magamat a szerepembe, mint a papi pályán. A jó Isten majd megsegít. Ne hidd azt anyukám, hogy én nem tudom, mily óriási dolog az erre vállalkozni.

— Edes Janim, meg fogod bánni, meglásd.

És elhallgatott az anya is, a fia is. Néma csend következett, nyomasztó csend, viharok kezdete, két szerető szív legelső küzdelme, kínos bizonytalanság, hogy kinek kell itt győznie, gyöttrő valóság, hogy akár melyikük győz itt, a kibékülés csókja csak eljövendő ismeretlen harcoknak legelső csattanása. Az édesanya úgy érezte, hogy legszentebb kötelessége egykönnyen nem engedni; a fia meg azt látta világosan, hogy az anyjának nincs egészen igaza. Az édesanya eddig úgy tudta, hogy a fia teljesen az övé s nincs hatalom e földön, mely elragadhatná tőle; most azonban — úgylátszik — egy földöntúli hatalom követeli tőle. Olyan hangulatban volt, mintha a Jani haldoklani kezdett volna. Reszketett érette, de gondolta: talán még meg lehet menteni, a halálig még négy év van hátra s a természet majd legyűri a halált...

És a Jani kipirult arccal küzdött az édesanyjával. «Anyukám, nem tehetek róla, ha sírsz; Isten nevében pap leszek» — mondta utóljára a Jani. Választ ezuttal többet nem kapott. Megcsókolta anyukának a kezét, az meg az ő arcát forrón, hosszan, kérlelően és a Jani úgy érezte, hogy a legfájóbban most sújtott le rá szeretett ellenfele. Majdnem összeroskadt e csapás súlya alatt, majd hogy ki nem szaladt száján a szó: megadom magam. De aki eddig oly gyöngye volt, most hihetetlenül erős, szokatlanul vakmerő, eléggé gyöngédtelen; mintha csak titokban biztatta volna valaki, mintha csak rálehelte volna egy láthatatlan hatalom a szívére, amelytől ez más ritmusra kezdett dobogni; mintha csak új fény vetődött volna a világra ismeretlen forrásból és más színben mutatta volna a dolgokat, de csak a Jani számára. Minderről ő sem tudott volna pontosan számot adni önmagának, de az anyukája még kevésbé értette meg a fiát. Aggodalom és remény, lemondás és ragaszkodás váltakozott szívében s nő létére mégis csak az övé volt az utolsó szó, ha nem mondta is ki:

Majd megjön az esze!

(Folyt. köv.)

A «Jézusom Örömmöm» képes eucharisztikus gyermekfolyóirat nagy kelendőségét mi sem mutatja inkább, mint az, hogy januári és februári száma második kiadásban, márciusi száma pedig 15.000 példányban hagyta el a sajtót. A márciusi szám tartalma a következő: A kereszt hív. — Lovich Ilonka: Mit csinál a gyermek. (Legenda.) — Blaskó Mária: Testőrök. (Regény.) — Ferkó haditudósítása. — Keltz Malvin: Nagycsü-lőrtőki történet. — Tamási Fanny: A tavasz. — A «Jézusom Örömmöm» rajzpályázata. — Pesti kalendárium. — Telefon. — A szerkesztőség Budapest, IX., Üllői-út 77. sz. alatt van. A lap ára egy évre: 1-80 K, egyes szám ára: 10 fillér.

OLTÁREGYLETI ÉLET.

«Debout, les morts!»

I. Egy francia hadnagy ajkáról hangzott el e kiáltás: *Debout, les morts!* Keljetek fel halottak! Pericardnak hívták és Perciard e kiáltása révén lett világhíressé. Német gránátosok rohamra mentek Pericard árka ellen. És Pericard kétségbeesve látta, hogy legényei közül alig egy-kettő van életben és a többi sebesült és a többi halott. Pericard ajkáról ekkor egy kétségbeesett kiáltás röpített el: *Debout, les morts!* Keljetek fel halottak! — kiáltotta. És e kiáltás valami varázsütésként hatott a Pericard szakaszának, valamint a szomszédos árkvonalnak életben lévő legényeire és kiugrálva az árkokból a túlerőben lévő támadást visszaverték.

Debout, les morts! Valamikor ily hangon szólt az Úr a naimi halotthoz, mondván: *Adolescens!* Ifjú, mondom neked, kelj fel! És ily hangon szólt az Úr a Jairus leányához, mondván: *Leányzó,* mondom neked, kelj fel! És felkelt. És ilyen sirokat rengető hatalmas kiáltásröppent el ajkáról a haldoklásában: *Consummatum est!* Beteljesedett! És lehajtá fejét és kiadá lelkét. És a nap elsötétedett, a föld fölajdult, a sírok kinyitlak és a holtak a sírokból életre támadtak.

Debout, les morts! Valamikor ily hangon szólott az Úr az ő népéhez. A gonoszakhoz, kik holtak akkor is, ha élnek. És jöve egy asszony és a könnyeinek záporával áztatta az ő lábait. És jöve egy másik és keserves könnyhullatással síratta tettét. És amikor haldoklott az Úr és nagy hangon kiálta, mondván: *Consummatum est!* Beteljesedett! — e kiáltástól szétfeszültek a «festett koporsók» és veszendő lelkek életre támadtak: a százados hívővé lett, mondván: Ez valóban Isten fia volt! A lator bűnbánatot tartott, mondván: Uram, emlékezz meg rólam, ha

majdan országodba jössz! És a nép a mellét verve mondá: Az ő vére rajtunk és a mi fiainkon!...

Debout, les morts! Valami ily hangon szól az Úr a bőjtben az ő népéhez. Debout, les morts! Keljete fel, halottak! A nagybőjt e lelki feltámadásnak az időszaka, a bűnbánaté, az újjászületésé és a megigazolása. És ezt sürgeti az Úr e bőjti időben mondván: Keljete fel halottak! Qui habet aures audiendi, audiat! Akinek fülei vannak a hallásra, az hallja meg!

II. Valahol a fronton halálos sebet kapott egy derék vitéz. Erbgraf Ferdinand v. Trauttmansdorffnak hívták. És Trauttmansdorf gróf a haldoklásában gyónni kívánt és egyesülni az ő Urával, Istenével. Szentáldozása után valami csendes, békés áhítatba merült. Egyszer csak kitért a két lecsukott szemét és azt mondotta: Das ist das Leben! Ez az Élet! Mily gyönyörű halál ez és mily nagyszerű halál: haldoklani az Élet titkának birtokában. Das ist das Leben. Más valaki azt mondotta a szentáldozásról, hogy: Sie ist der Friede im Krieg, im Kampfe der Sieg, Hilfe in der Not, das Leben im Tod. A szentáldozás az egy darab béke a háborús viharban, győzelem a harcban, támasz az inségben és élet a halálban.

És a nagybőjt ebből a diadalmas Életből, az Élet titkából való táplálkozásnak az időszaka. Das ist das Leben. Das Leben im Tod. És ezt kínálja az Úr! Ut vitam habeant — hogy élettel birjanak: Ez az ő missziója az Oltáriszentségben. És aki eszi az ő testét és issza az ő véré, azzal ő életet közöl és annak élete *vagyon*.

Ó ha tudnád az Isten ajándékát, mondotta az Úr a szikemi nőnek és tudnád, ki az, ki neked mondja: Adj innom, talán te kértél volna tőle és élő vizet adott volna neked. Valami ily hangon szól az Úr e bőjtben az ő népéhez: Ó ha tudnátok az Isten ajándékát, két kézzel nyulnátok érte és keresnétek éjjel-nappal. Das ist das Leben. Das Leben im Tod. *Ez az Élet. Élet a halálban.*

Horváth Rezső.

Budapesti országos központ. Március hó minden estéjén a szentséges áldás előtt szent József litániája mondatik el.

10-én, mint a hónap 2-ik vasárnapján az Oltáregyesület közös istentisztelete: 8 órakor szentmise közös szentáldozással, d. u. $\frac{1}{4}$ órakor szentbeszéd és ünnepélyes áldás.

11-én választmányi ülés, d. u. 4 órakor.

18-án terjesztőnöi ülés, d. u. 4 órakor.

*

Nagyheti szertartások az Örökimádás-templomban. Virágvasárnap reggel $\frac{3}{4}$ órakor barkaszentelés. Szentmisék 6, 7, 8, 9, 10, 11 és $\frac{1}{2}$ 12 órakor.

Nagyhétfőn: Szentmisék 6, 7, 8 és 9 órakor, d. u. $\frac{1}{4}$ órakor litánia és áldás.

Nagykedden: Szentmisék 6, 7, 8 és 9 órakor, d. u. $\frac{1}{4}$ órakor litánia és áldás.

Nagyszerdán: 7 órakor szentmise Szentségkítetéssel, utána áldás, mely után a legméltóság. Oltáriszentség visszahelyeztetik a tabernákulumba; délután $\frac{1}{4}$ órakor gyászsorozat; este 8 órakor a «Stabat» alatt gyónatás.

Nagysütörtökön: 8 órakor nagymise, utána a szokásos oltárfosztás. Utána a templom d. u. $\frac{1}{4}$ óráig zárva marad. $\frac{1}{4}$ órakor gyászsorozat; este 8 órakor «Stabat».

Nagypénteken: 9 órakor szertartások; d. u. $\frac{1}{4}$ órakor gyászsorozat, este 8 órakor szentbeszéd és «Stabat». Egész nap Szentségimádás a szentsírnál, melyre IX., Üllői-út 77. sz. a jelentkezhetnek a férfiak és nők és az Eucharisztikus Gyermekszövegség tagjai. Virágokat és gyertyákat a szentsírra hálával fogadunk.

Nagyszombaton: 8 órakor szertartások; egész nap Szentségimádás; este 6 órakor feltámadás.

Husvétvasárnap: Minden órában szentmisék; 10 órakor nagymise.

*

Bőjti beszédek az Örökimádásban. Az Örökimádás-templomban a bőjti szentbeszéd minden hét szerdáján d. u. $\frac{1}{4}$ órakor, a nagyhéten pedig szerda helyett nagypénteken este 8 órakor tartatnak. E bőjti szentbeszédet *P. Böle Kornél* domkosrendi atya tartja.

*

Választmányi ülés. A budapesti

országos központi Oltáregyesület választmánya mult hó 11-én tartott értekezletén oltáregyesületi belső ügyekkel foglalkozott. Jegyzőkönyvvezető előterjesztette a bibornok hercegprimásnak küldött azon összefoglaló kimutatást, mely a központi Oltáregyesületnek mult évi működését foglalja magában.

Ügyvezető-igazgató bemutatja dr. Lakatos Ottó minorita rendfőnök levelét, mely a központot az Aradi Oltáregyesület jubileumáról értesíti. A központ a vele kapcsolatban működő aradi Oltáregyesületet átiratban fogja üdvözölni.

Az értekezleten résztvettek: dr. Mészáros János preláus, m. kir. udvari és várplebános, ügyvezető-igazgató, özv. örgróf Pallavicini Edéné elnök, a Mária Reparatrix zárda főnöknője, mint társelnök, Kiss Aladárné másodelnök, herceg Hohenlohe Klodwigné, gróf Cziráky Lujza, özv. Heinrich Ferencné, Pálffy Anna grófnő v. tagok és Horváth Rezső szerkesztő, lelkész.

*

Beszélő számok a központi Oltáregyesület 1917. évi működéséről. A központi Oltáregyesület az elmúlt évben az anyagihiány és a tetemes áremelkedés dacára segínyt nyújtott összesen 112 szűkölködő templomnak. Katonai intézmények rendelkezésére bocsájtott 5 táborig hordozható oltárt.

A budapesti tagok létszáma 1560. A központtal összeköttetésben lévő más egyházmegyebeli oltáregyesületekből bejelentett új tagok száma

1425. Az Oltáregyesület törzskönyvében eddig elkönyvelt összes tagok száma 123,101.

Az Országos Oltáregyesület hivatalos közlönye: az Örökimádás havonta 3000 példányban fogy el.

A központi Oltáregyesület hadikórházában 651 beteg és sebesült katona nyert elhelyezést. Az eddig ápolott katonák száma 2118.

Az Eucharisztikus Gyermekszövetségbe beiratkozott Budapestről 521, a vidékről 2206 tag. A budapesti tagok létszáma 1028, a vidékieké 11,657.

Az Eucharisztikus Gyermekszövetség havi közlönye: a Jézusom Örömmöm havonta 12.000 példányban forgott közkézben.

Az Oltáregyesület munkatermében mindennap más oltáregyesületi illetve kongregációs csoport által naponta munkaórák tartatnak. E munkaórákon konferenciák vannak szokásban. A pénteki főmunkaórán a konferencia-beszédet dr. Mészáros János prelátnak, m. kir. udvari és várplebános, ügyvezető igazgató mondja.

A Mária Reparatrix-zárdában, valamint az Oltáregyesület munkatermében az elmúlt év folyamán összesen 2558 drb egyházi ruha készült a pluvialeltől le az egyszerű lavabokendőig.

A Mária Reparatrix-zárda által az Oltáregyesület házikápolnijában rendezett lelkigyakorlatokon az Oltáregyesület és a kongregációk tagjai közül résztvettek összesen 686-an. Tartatott ezenkívül 23 magán lelki-

gyakorlat és az Örökimádás-templomban két nyilvános lelkigyakorlat: egy az Oltáregyesületi tagok, egy pedig kizárólag férfiak számára.

A Mária-Reparatrix-zárdában készült ostyák száma az utolsó évben 646500-zal emelkedett és emelkedést mutat ama plebániák száma is, melyek ostyaszükségletüket a Reparatrix-zárdából látják el. 1917-ben 2,500,000 ostya készült a zárdában; a rendelők száma 370.

A zárdában mosatja templomi fehérneműkészletét 4 budapesti templom.

Az Örökimádás-templomban az év folyamán bemutatott szentmise-áldozatok száma: 2588, az ugyanott kiosztott szentáldozások száma pedig 86,228. — Az Örökimádásban szentmisék mondatnak a következő órákban: Köznapokon reggel 6, 7, 8 és 9 órákor, vasár- és ünnepnapon ezenkívül 10, 11 és 1/2 12 órákor.

Szentbeszédet tartatnak minden vasár- és ünnepnap d. e. 9 órákor a diákok, d. u. 1/4 órákor a népszámára. Május havában mindennap van májusi szentbeszéd, a nagyobbjten pedig minden szerdán böjti szentbeszéd.

Egész esztendőben minden csütörtökön este 7-től 8-ig háborús imaóra tartatik szentbeszéddel és imádással.

A litániák mindennap d. u. 1/4 órákor vannak.

Az Oltáregyesület havi közös istentiszteletét minden hó 2. vasárnapján tartja. Ilyenkor reggel 8 órákor szentmise van közös szentáldo-

zással, délután pedig szentbeszéd ünnepélyes litániával és áldással.

Az Oltáregyesület, valamint a Virgo Reparatrix-kongregáció tagjai csoportokra osztva tartják vasárnapként szentségimádásukat. Ugyanezt teszik az Eucharisztikus Gyermekszövetség tagjai és pedig a leányok a hónap első és harmadik, a fiúk pedig a hó második és negyedik vasárnapján tartanak imádásórát.

A rendes istentiszteleteken kívül a következő ájtatosságok tartatnak az Örökimádás-templomban:

Január hónapban «Engesztelő kilenced», melynek folyamán mindennap d. e. 9 órákor ünnepélyes szentmise, d. u. pedig a szokott időben szentbeszéd és áldás van.

Farsang három utolsó napján ú. n. Negyvenórai Szentségimádás van, mely alkalommal a déleesti ájtatosságot mindannyiszor szentbeszéd előzi meg, a záró ájtatosság alkalmával pedig ünnepélyes körmenet tartatik.

Úrnapján veszi kezdetét az Örökimádás-templomban az Eucharisztikus Triduum, melynek célja a gyakori szentáldozás terjesztése. A Triduumot az Örökimádás-templom ünnepélyes Úrnap körmenete fejezi be.

*

Az Aradi Oltáregyesület nagy napja. Minden zaj nélkül, a komoly munkát jellemző csendben dolgozik az aradi Oltáregyesület, mint ahogy a méhek dolgoznak. És e csendes munkálkodás közben az Aradi Ol-

táregyesület fölött kerek tíz esztendő múlt el. E tíz esztendő alatt az Oltáregyesület Arad szociális és hitéletének számottevő tényezőjévé nőtte ki magát. Az aradi hitbuzgalmi és szociális katolikus egyesületek közvetve vagy közvetlenül mind az Oltáregyesületnek köszönhetik eredetüket. Az Oltáregyesület által rendezett és rendszeresített nagyszabású lelkigyakorlatok gyümölcse gyanánt a vallásos élet nagyszerű lendületet vett. És a tagok önmagukat fölülmulva buzgólnak a helybeli, valamint a környékbeli templomok segélyezésében.

Az aradi Oltáregyesület február hó 24-én a városháza tanácstermében tartott díszközgyűlés keretében ülte meg alapításának 10. évfordulóját. A központi Oltáregyesület a vele kapcsolatban működő jubiláló Oltáregyesületet megleghangú átiratban üdvözölte.

*

«Signum Laudis». Kaptuk a következő sorokat: «Tudatom, hogy az Örökimádás füzet által ismertem meg a gyakori szentáldozást és Jézus kegyelméből két év óta napi áldozó vagyok, amit Isten után csakis e füzetnek köszönhetek. E nehéz napokban egyedül a szentáldozás az, amiből vigaszt, türelmet, lelki erőt és lelki örömet merítek. Nem tudom kimondani, mily hálát érzek e füzet iránt». — Perenyéről hozta a posta e sorokat, egy egyszerű, de gazdag léleknek e kedves vallomását. És az Örökimádás azzal a szent büszkeséggel írja lapjaira e

Postpischl E. 4 K, Ruzs I. 4 K, Vataj T. 1 K, Vataj G. 1 K, Sorler M. 1 K, Weidenge T. 3 K, Klement M. 4 K, Prehovszky K. 4 K, Prohovszky P. 4 K, Krausz A. 8 K, Gerstenbrein K. 4 K, Tóth P.-né 2 K, Postpischl H. 4 K, öz. Stiepek P.-né 6 K, Posztóczky J.-né 2 K, Eger főegyházmegyei tagok 600 K, Gyura J. 2 K, Kis V.-né 5 K, Szolgovits J. 2 K, báró Mannsdorff G.-né és családja 16 K, Binder K. 10 K, Várady E.-né 4 K, Gerstenbreinerné 100 K, Madaras J.-né 10 K, Blaskovits J. 11 K, Harsányi tagok 18.72 K, gróf Somssich B.-né 5 K, Kissitkei tagok 20 K, Gutai tagok 180 K, Siska M. és V. 2 K, Schmierer J. 3 K, Melczer A.-né 6 K, Molnár J. 30 f, Vidats R.-né 6 K, Geré P.-né 2 K, öz. gróf Széchényi J.-né 10 K, Jánki tagok 17 K, Kovácsfői tagok 10 K, Illés I. 1 K, Morutykó K. 1 K, Mihók M. 1 K, Prohászka J.-né 2 K, dr. Rimely K.-né 2 K, Miszoglád A. 2 K, Miszoglád E. 2 K, Kuncz S.-né 60 f, Boros F. 1 K, Takács A. 2 K, Csölle C. 3 K, Czinkel E. 40 f, Filács J. 2 K, Skala M. 2 K, Papp M. 1 K, gróf Bethlen J. 10 K, Latinovits R. 10 K, Welker J. 3 K, Molnár M. 2 K, Kraemer G.-né 20 K, Zöld M. 2 K, Mócsáryné 60 f, Nagysitkei tagok 6 K, gróf Pálffy A. 40 K, Stromszkyne és leánya 8 K, öz. Kőszeghy A.-né 2 K, öz. Kahler A.-né 8 K, Sas P.-né 6 K, Fehér A.-né 4 K, dr. Saitz L.-né 4 K, Rakamazi tagok 37.56 K, Eperjes gk. egyházmegyei tagok 12.96 K, Binder R. 2 K, Szombathely egyházmegyei tagok 336.17 K, Héregi tagok 20 K, öz. Szüts L.-né 2 K, Mészáros L.-né 2 K, Kovács M. 4 K, Boross J.-né 2 K, öz. Pálincás M.-né 2 K, Kátura A.-né 24 f, Barna M. 6 K, Hönig F.-né 2 K, Bodnár A. 5 K, Kuthy J.-né 2 K, öz. Machat V.-né 2 K, Strausz A.-né 3 K, öz. Szevera F.-né 2 K, Szevera J.-né 2 K, Kuthy E. 2 K, Fink F. 2 K, Szabó M. 20 K, Kluzatsek R.-né terjesztő-gyűjtése 13 K, Csajkás M.-né 1 K, Bokor M. 2 K, Trenka J. 2 K, Szimó tagok 75 f, Börzsey D. 1 K, Pataky F. 5 K, Pataky F.-né 5 K, Eger főegyházmegyei tagok 400 K, Velicskó M.-né 2 K, Wohland J. 60 f, Wohland E. 60 f, Fejérvári C. 20 K, Hadviger M. 2 K, Wiessenberger J. 4 K, Tóth S. 40 f, Öz. báró Vay D.-né 10 K, Pichler S.-né 2 K, Wilhelm M.-né 2 K, Csizmadia M. 8 K, Szabó A. 2 K, Palotay M. 2 K, Nyúl M.-né 2 K, Nagykanizsai hívek 2 K, Dr. Bodnárné 2 K, Karl A. 2 K, Körmenyi tagok 200 K, Szalontai J.-né 2 K, Özvegy Horváth I.-né 2 K, Szabó J. 4.50 K, Torday Grail E. 1 K, Öz. Krizmanits V.-né 1 K, Végh V. 2 K, Bogisich J. 2 K, Borsódy T. 2 K, Szántó I. 2 K, Tóth I.-né 2 K, Tóth I. 2 K, Tóth P. 2 K, Tóth I. 2 K, Ormanecz B. 2 K, Szollár J.-né 2 K, Hermann M.-né 8 K, Sztetley M. 20 K, Dr. Mészáros János prelátus ügyv.-igazg. által 506.28 K, Benkó S.-né 2 K, Strecker S. 6 K, Gróf Zelenski R.-né 5 K, öz. Balás J.-né 2 K, Csékuti tagok 22 K, Pál M. 1 K, Petróczy M. 1 K, Petróczy M.-né 1 K, Petróczy A. 1 K, Nemes K. és neje 4 K, Balhási V. 1 K, Bodnár S. 1 K, Holló S. 1 K, Méráth K. 1 K, Reichl S. 1 K, Szalay J. 1 K, Száfránszky A. 1 K, Vass S. 2 K, Löffler E.-né 4 K, Löffler E. 2 K, Rimely K.-né 2 K, Dr. Mészner T.-né 6 K, Kócsy I.-né 20 K, Szobi tagok 42.51 K, Ott J.-né 6 K, Negyedi tagok 12 K, Omlód 78.40 K, Öz. Schillinger Gy.-né 10 K, Gálffy G. terj. gyűjtése 32 K, Laub J.-né terj. gyűjt. 15 K, Gervay L. terj. gyűjt. 24 K, Lafranko K.-né terj. gyűjt. 24 K, Tihanyi B.-né terj. gyűjt. 18 K, Pesthy Á.-né terj. gyűjt. 41 K, Knapp K. terj. gyűjt. 16 K, Kégl G. terj. gyűjt. 50 K, Czizler R. 1 K, öz. Varga S.-né 1 K, Raáb J. 2 K. (Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: **Horváth Rezső.**

IN PACE IN IPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSEB INVENSIT SIBI DOMUM

ET TERTIO NIDUM ALTARIA

QUI FRUMENTUM

XIX. ÉVF. 1918. 4. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZE GÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI
OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 4 korona.

Megjelenik minden hó elején.

Stephanum nyomda r 1

ECCE PANIS ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM VERE PANIS FLORUM

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

FLORABUNT SACERDOTES

PARCE POPULO TUO.

TARTALOM: *Lovich Ilonka*: Zsoltárok. — *Dr. Hirschler József*: «Itt lakozik az örök szeretet.» — *Rothnágel Sándor*: Fehér kereszték tövéből. — *Eöri János*: Az Oltári-szentség a lelki békeesség forrása. — Isten Igéje, egy Fia. — *Eöri János*: Patakyék. — Irodalom. — Oltáregyleti élet. — Kimutatás.

A budapesti orsz. közp. Oltáregyesület irodájában

(IX. ker., Üllői-ut 77. szám) kapható:

I. Felnőttek részére:

Örökinnadás folyóirat előfizetés egy évre	4.—
« « egyes példány	—35
« « teljes évf utolsó	4.—
« « « « régebbi	3.—
Oltáregyesületi Utmutató	1.80
« Vezérkönyv kötve	1.—
« felvételi füzet	—06
« érem ezüstkivitelben	3.—
« « alumíniumból	1.20
A budapesti közp. Oltáregy. félszázados története	1.—
Litánia és áldás (latin szöveggel)	—06
Az Eucharisztia zenéje. Irta: Járosy D.	2.—

II. Gyermek részére:

Jézusom Örömom folyóirat előfizetés egy évre	1.80
« « « egyes példány	—10
Jézusom Örömom imakönyv bőrkötés,	
« « « bőrk. aranyv.	7.—
« « « « vör. vág.	6.—
Kis Örökimadás imakönyv. Irta: dr. Tiefenthaler J.	—80
Fehér Liliom	—10
Euch. Gyerm. Szöv. érem szalag nélkül	—50
« gyermekeknek szalaggal	—60
« ifjak és leányoknak szalaggal	—70
Pápai áldás, levelezőlap, darabonként	—04
« « « 100 drb	3.—

Egyetlen keresztény család asztaláról se hiányozhatik Reiner Irma könyvé. Címe: Szent Zita. Ő Császári és Királyi Felségének, Zita királynénak ajánlva. A könyvből két kiadás van és rendelhető a pénz előleges beküldése mellett a Központi Oltáregyesületnél. Ára helyben 4, illetve 1:50 K, vidékre 4:15, illetve 1:65 K.

OBERBAUER A. UTÓDA

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 41. szám

a legjobb hírnévnek örvendő és legrégebb
egyházi szerek, ruhák, zászlók stb. gyára.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 167—34.

ZSOLTÁROK — LOVICH ILONKÁTÓL.

És vágyva várom a keresztet...

Magadhoz vontál, Uram, engem.
Éltem reményét, hánatát,
S átszítotted lelkem a kereszttel,
Mint egy hímes miseruhát.

Magadhoz vontál, Uram, engem.
Én már a szent hegyen lakom,
Mert eljegyzett a szenvedés, mert
Szerelmelem a fájdalom.

Magadhoz vontál, Uram, engem,
Már Golgotád el nem ereszhetel,
Két karom ujjongva kitárom
És vágyva várom... a keresztet!

Én Uram Jézus.

Én Uram Jézus, hasonlítok hozzád,
A homlokom már vérrel haramos,
Az én szívem is átöflött keményen,
Arcomba ráncot könnyek árja mos.

Én Uram Jézus, hasonlítok hozzád,
Az én arcom is halovány, fehér,
És elvesztettem, mit oda nem adtam
É földkerekség minden kincseir.

Én Uram Jézus, egyetlen Szerelmem,
Uonagló ajkkal nézek fel Reád...
Már nem irigylem hősi szenvedésed,
Illik fejemre töviskoronád!

Királyom, ahogy akarsz!

Megint csak áldozatra hívtál —
Arcom fakó, szívem beteg,
De fejem meghajlik Előtted...
Áldassék százszor szent Neved!

Ce látod, úgy fáj, oly nagyon fáj,
S értelmem mégse — nem töröm!
Hogy elvetted azt, mire vágytam,
Hálás ajakkal köszönöm.

Ó, vidd, vidd könnyes életemből
Ez egy sugárzó, szép napot,
Ce vagy az Úr, én gyöngye szolgál...
Királyom, ahogy akarsz.

„Itt lakozik az örök szeretet.“

Irta: Dr. Hirschler József.

A LEGMÉLTÓSÁGOSABB Oltáriszentség Isten legnagyobb szeretet-adománya. Az emberiségnek Istent esengve hívogató kiáltása, Isten jelenléte után való sóvárgása, a két nagy szeretetnek: az emberhez lehajló Istennek és az Isten után vágyódó embernek szeretetben való találkozása: ez az Oltáriszentség. A husvéti Krisztus, a dicsőséges Krisztus közöttünk...! A világ végezetéig elhangzó Alleluja...! Ott kezdődik a nagycsütörtök fájdalommaltejes, bánatos csöndjében és ott csendül ki teljesen az Úrnap diadalmas himnuszában.

Mennyi hasonlatosság és ellentét nagycsütörtök és Úrnapja között!

Az egyik a fájdalmas introitusz, másik a győzelem végső akkordja. Az egyik a nesztelenül meginduló, igénytelen feslő bimbója, a másik a teljes pompájában kifakadt misztikus szép rózsája az Oltáriszentség nagy titkának. Nagycsütörtökön megemlékezünk imárákulcsolt kézzel az Oltáriszentség rendelésének nagy isteni tényéről, de a szentély már gyászborult: sötét, gyászos fátyolok borulnak feszületre, képre, földre és ha fölvonul a körmenet és viszik az Urat, nem csendülnek fel a Lauda Sion ujjongó hangjai; komoly bánattal sír a Vexilla Regis, a kereszt himnusza és ahelyett, hogy megmutatnók az Urat, fátyolt borítunk reája. Rómában koporsóba rejtik, oda zárják az Urat.

Teljesen úgy történik minden, mint ahogy az az első nagycsütörtökön történt: mély csöndben, meghitt baráti körben, az utolsó órában keres magának alkalmat a búcsuzó Úr Jézus, hogy szeretetének legnagyobb ajándékával megleljen bennünket és azután hirtelen reászakad a kinszenvedés minden sötétsége s elvonja a világ figyelmét attól a nagy kincstől, amíg nem lesz feltámadás, mennybemenetel, pünkösöd, hogy azután a Szentlélek tüzes lángjainak fényében annál ragyogóbban jelenjék meg a világ előtt...

Igy van ez most is az Egyházban. Ha elhangzott a Miserere, ha megjöttek újra és megszólalnak ismét a husvéti harangok, ha sebesen jövő szélvésznek zúgása között leszállott a Szentlélek és megtanította az Egyházat mindenre, eszébe juttatja a drága kincset, melyet elrejtett eddig és az Egyház siet, elhossa, kiviszi, megmutatja országnak-világnak és a Vexilla Regis ujjongó Lauda Sion-ná leszen, a nagycsütörtök komoly processziója virággal, napsugárral, ujjongó szívekkel teli diadalmas úrnap körmenetté válik.

Úrnapja a legmélt. Oltáriszentség világraszóló Krédója. Ünnepeles felvonulásával, áldásával nyilvános kifejezése a katolikus vallás

nagy örömének, hitvallása mindnyájunknak, hogy igenis hisszük és valljuk, hogy az Úr Jézus a legméltóságosabb Oltáriszentségben igazán, valóságosan és lényegesen jelen van és miközttünk lakozik.

Nagycsütörtök a legméltóságosabb Oltáriszentség Magna Charta-jának napja. Két szó az, amely örömünknek kiapadhatatlan forrása: az egyik a tekintélynek szava: egy Úrnak, egy Királynak, egy Istennek a szava. Aki mondotta: *Voló, mundare, — Akarom, tisztulj meg, — aki mondotta: Leányzó kelj fel; Ifjú mondom neked, kelj fel; Lázár jöjj ki!* ugyanaz mondja isteni tekintéllyel és hatalommal: *Vegyétek és egyétek...* Az a másik szó egy jóbarátnak meghatóan gyöngéd édes szava, aki búcsuzva nem akarja, hogy elfeledjék. Azért mondja: *Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre...*

Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adá érte. És mivel mindvégig szerette őket, velük akart lenni mindvégig. Max Albert, a híres afrikai misszionárius-püspök úgy szerette övéit, hogy würzburgi halálos ágyán elrendeli, hogy szívét temessék szeretett négeri közé. Az Úr, aki szüntelen hangoztatja, hogy velünk akar maradni, nem elégszik meg holt szívvel, sem emlékeztető jellel; neki az sem elég, hogy a szentmiseáldozatban nap-nap után megjelenik oltárainkon; az sem elég, hogy kívánságunkra nap-nap után leszáll szívünkbe: a szentmiseáldozat elmulik, a szentségi jelenlét szívemben az áldozás után elmulik. De az Úr mindig itt akar maradni. Megsúgja hát szeplőtelen Jegyesének, az Egyháznak a nagy gondolatot: építsen hajlékot, hogy éjjel-nappal azoknál legyen, akiket szeret. És az Egyház megértette Jegyesét. Felemelte a házak között a házát: Isten házát, beleállította Isten háza szentélyébe az oltárt és az oltárra aranyos tabernákulumban elhelyezte a szentek Szentjét: Jézus Krisztust a legméltóságosabb Oltáriszentségben.

Én az Úr Jézus ez állandó jelenlétét az Oltáriszentségben egyik *legragyogóbb, legáldásosabb, leginkább szívünk szerint való* csodának tekintem.

Legragyogóbb. Ha az ó-szövetségnek fényt nyújtott és szépséget, hogy az Úr személyesen érintkezett népével, édenkertjének fái alatt őszüleinkkel, mint jóbarát, a patriarkák sátrai között, Mambres fája alatt, mint tűzoszlop a pusztában, mint fény a frigyszekrény fölött Mória hegyén, ha dicsekszik a zsoltáros, hogy nincs nép, melyhez oly közel volna az ég, mint az ő népéhez, — hát nem ragyog-e fel a legméltóságosabb Oltáriszentségben állandóan jelenlevő Úr Jézus tényétől és fényétől az az Egyház, amelyhez az első csak lépcső, csak kapu volt?!

E jelenlétet ilyen legtökéletesebb formában és ilyen arányban méltán szánta az Úr az ő Jegyesének.

És legáldásosabb. Hiszen Krisztus nemcsak megalapítója az Egy-

háznak. Az Egyház a továbbélő misztikus Krisztus. Tehát nem választható el Krisztustól, aki a feje, éltetője és lelke. Neki nem elég a történeti Krisztus, aki valaha élt, sem az a Krisztus, aki néhanapján leszáll hozzá: neki Krisztus kell, aki benne, vele állandóan és mindig él. Ez az

A bud. euch. Gyermekszövetség zászlaja.

Legáldásosabb. Midőn a híres Segur élete legszebb virágzásában elvesztette szemévilágát, odavezettette magát IX. Piusz pápa elé és a vakok sajátos, bánatos, révedező tekintetével kereste a szentatyát és kérte, engedje meg, hogy saját házában tarthassa a legméltóságosabb Oltáriszentséget. A szent aggastyán, a pápa, kebelére szorította a megvakultat e szavakkal: Igen, megengedem, azért, hogy nem látván, láss és vigasz-

ő erőforrása, amelyre szükség van, hogy ez az Egyház összetartsa azt a nagy családot, nemcsak itt a földön, hanem hogy egy legyen küzdelmében, szenvedésében, diadalában, égen és földön. Rafael Diszputájában is az Oltáriszentség köti össze az eget a földdel. Így teljesül, amit Szent János lát a Jelenések könyvében, amikor mondja: És én János, láttam a szent várost, az új Jeruzsálemet leszállani az égből... Láttam új eget és új földet... Valóban Isten hajléka az emberekkel. És mi az ő népe leszünk és maga az Isten lesz velünk, mint a mi Istenünk. És ha nagy szózat kél az égi trónus körül, versenyre kelhetünk mi is velük itt a mi dicsőséges trónusunk körül. A különbség csak az, hogy ők látnak, mi hiszünk, ők színről-színe látnak, mi fátyol alatt. De azért Isten országa lejött a földre és itt a mennyország a földön.

talódjál: ad consolationem... És Segur felállította legszebb termében a tabernákulumot és reávésette aranybetűkkel e szókat: hogy nem látván láss és vigasztalódjál.

Egy nagy német város kellős közepén, a Rajna mellett ott áll a katedrális. Körülötte nyúzsögnek az emberek, zajog a nagy város élete, rohan a villamos, zúg az autó, lótfut az emberek ezre munkától-munkához. És a templom főoltára előtt libeg a méces és a tabernákulumra aranybetűkkel van írva: Hic habitat caritas aeterna... Itt lakozik az örök szeretet.

Sokféleképen jelent meg már az Úr a földön: Fáraó borzadályal érezte a haragos Úrnak gyilkoló lépteit; Mózes a csipkebokornál elfödi az orcáját; Sinai hegyének sziklái felsikítanak, mikor villámlás és mennydörgés közepette megjelenik az Úr és a nép halálraremülten menekül... Azután gyermek lesz az Isten, pólyákba takarva, jászolba fektetve, azután még a pólyákat is, az emberi test gyarló vonásait is sokalja: az ostya igénytelen színei alá rejtőzik: apparuit benignitas et bonitas és lesz édes és lesz jó, mert a mi Istenünk édes és jó, — Isten a szeretet, mondja a szeretet evangélistája szt. János. Ég és föld elmulnak, de az ő szeretete el nem mulik és szeretetének csak egy vágyódása és óhaja van: hogy valamennyiünket boldoggá tegyen.

Ad consolationem... hic habitat caritas aeterna! Mit jelent ez most, különösen a világháború véres napjaiban. Lakása az a tabernákulum a legfölségesebb Istennek, a népek és nemzetek sorsát intéző legfőbb

A zászló másik oldala.

ennyit mondott. Se többet, se kevesebbet. De ebben a pár szóban benne volt a hit, amelyik csodát is vár.

Soká hallgathattam. De a beteg nem szólt. Csak a szeme beszélt:

— Ugy-e igen, te is azt mondod?...

Nem kérte, hogy hozzam el Jézuska testét, ő azt hitte, eleget mondott és másképp nem is lehet.

— A Barabás tisztelendő úr azt mondta!...

És a Juliska nem áldozott. Nem gyógyult meg. Meghalt.

Tanítottam, de éjjelre már elveszítette eszméletét. A lázálmai megrikatásig szívbevágtak:

— Ugy-e jól mondom tisztelendő úr — gyónom a mindenható Istennek...?! «Az Oltáriszentség Jézuska teste»...

Nem gondoltam ily hirtelen fordulatra. De az édesanyának azt mondtam: A Juliska nem halt meg. Jézus szavai szerint, aki Benne hisz, még ha meghal is, élni fog örökké!... A Juliska meggyógyult! — mondtam. — Mert neki fáj a szíve, a kis szíve, hogy talán nem volt elég jó lányka s látszott rajta, hogy bánatból nagyon szerette a tanítasomkor Istent!... Most már nem beteg, nem fáj a szíve. Ő a mennyországban áldozott jutalomból meg!...

*

II. Zárdaövendék volt és most a láz rózsái pirosították arcát. Tudta, hogy meg fog halni, akárhogy hitegették a hozzátartozói. Mindig visszatért az ő búcsújára s azok mindig elütötték tréfálva a szavát. Pedig befelé sirtak. Végre meggyónt, megáldozott szépen s azután elaludt, elveszítette eszméletét.

Csak harmadnap nyitotta fel újra két nagy szemét. Ott álltak ép fölötté édesapja és a zárdából a kedves nővérek. Rámosolygott az apjára s mikor próbálták, megismeri-e, «hogyné!» — mondotta, «de a fejem nagyon fáj!» Édesapja megcsókolta, a nővérek közelebb léptek.

— Mit üzen a zárdába — kérdezik — mit üzen a kedves nővéreknek, növendékeknek?

Lehunytá rá a szemét. Nagy csend lett, feszült várakozás. Azután alig hallhatóan, szinte súgta: «Csak azt, hogy dicsérettessék a Jézus Krisztus!» Utolsó szava volt. Örökre elaludt utána...

Az egyik nővér azt mondotta: «A legszebb üzenet»... és befogta a halott szemét.

Rothnágel Sándor.

Az Oltáriszentség a lelki békesség forrása.

Úgy vagyunk a lelki békességgel, mint az egészséggel: ezerféle természetes ellensége van mindegyiknek, még több a mesterséges, akarral keresett alkalom, ahol az embernek e két nagy kincsét meg szokták rontani, rabolni. S amint az egészséget is csak akkor értékeljük igazán, mikor betegek vagyunk, a lelki nyugalom is csak akkor tűnik föl szemünkben megbecsülhetetlen kincsnek, amikor háborog a lelkünk, amikor Isten ellenségeinek érezzük magunkat, mikor a lelkiismeretünk kínoz; mikor a harag, a gyűlölet, az irigység emészt, mikor vagy mi bántottunk meg másokat, vagy mások minket; vagy amikor az önmagunkkal való meghasonlás tanyája lesz a szívünk. Jó, hogy a beteg vágyakozik az egészség után: a lélekben szenvedő ember is vágyakozik a békesség után; jó, hogy lehet a betegséget gyógyítani, sőt kell gyógyítani: a lelki nyugtalanságnak is van orvossága, amely azonban nem grammokban lemért ilyen vagy olyan medicina, nem is éghajlatváltoztatás vagy környezetmegválasztás: a léleknek orvossága az Isten s az Isten ereje, ami nem az, az csak hangulat, pillanatnyi gondolat. Ha még úgy erőszakolja is valaki magára a nyugalom gondolatát Isten nélkül, önmagát ámitja, mondván: «béke, béke, holott nincsen béke». (Jer. 6, 14.) A lelkek története igazolja, hogy mennyire igaz a híres mondás így is: «Nyugtalan a mi szívünk, Uram, míg nem tebenned keresi a megnyugvást».

I. Hol keresse az ember ezt az igazi békét, az Ő békéjét, amit a világ nem tud adni, legföljebb elrabolni? Ott, ahol az Isten irgalmát és szeretetét általában. Mert a megnyugtatás orvosság, a gyógyítás viszont szeretet és irgalom. Tehát a megváltásban és annak személyes eszközében: az Úr Jézusban. Ő hozta az igazi békét a földre. Ezzel jött a világra, ez volt a beköszöntője: békesség a jóakarató embereknek. Ez volt a bucsúzója is: békét hagyok nektek, az én békémet adom nektek. (Ján. 14, 27.) Ez volt a végrendelete. S mindaz, de mindaz, amit ránk hagyott s ami nem pusztán tan, az Oltáriszentségben találjuk meg. Hol is lehetne egyáltalán máshol keresni az Urat, mint az oltáron?

Ott van fölírva valamennyi oltárszekrényen láthatatlan betűkkel: Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradtak és terhelve vagytok és én megnyihítlek titeket. Ki fáradtabb, mint az, akinek a megszentelő malasztal együtt eltűnt az ereje, aki elszakadt vagy — mondjuk — kiszakadt az Istenből, mint a virág, mikor gyökerestől kitépik a földből; elerötlendés, fonnyadás, romlás a sorsa. Mily nagy a szerencséje annak a virágnak, ha akad valaki, aki ügyes kézzel visszaplántálja oda, ahonnét

kiszakadt: a maga helyére. Mekkora kegyelem a halálos bűn által élet-erejét vesztett lélek számára, hogy neki is akad irgalmas .szamaritánusa, isteni kertésze, ki életre locsolja, megfürdelti vérenek harmatával, hogy gyökeret verjen ismét, hogy a szakadás után Istenhez tapadjon megint. Ez a sok-sok szentmisének, mint «a bűnökért való áldozatnak» a kegyelme, egyszerű szóval: a bűnösök megtérése. Ha számot tudnánk adni arról, hogy ekkor és ekkor a szentmisehallgatásnak volt a jutalma egy-egy jó gyónásunk, akkor ebbe a rovatba sokat kellene írunk. Mikor a misék után elcsendesedik a templom, akkor a tabernákulumból hallik folyton, reggeltől estéig: «Jöjjetek... kik meg vagytok terhelve — a bűnök nyomasztó terhével, kik érzitek a lelkiismeret vádjainak súlyát. Közeledjete hozzám, én vagyok a ti köztetek lakó, szerető Istenetek, én majd leemelem rólatok a terhet; jertek, majd megmondom, hol van a Betsaida-tó, a tisztulás, a gyógyulás vize. Jertek, az én világosságomban észreveszitek a magatok rútságát, szeretetem szemléletében nagy hálálanságotokat: a bűnbánat elemeit! Jól gyónni, a lélek mélyéig ható indulattal csak a templomban lehet igazán, közel az oltárhoz. Bocsánatért imádkozni, erős fogadást tenni az oltár előtt térdelve, igen természetes, igen szép, az a legszebb. Ott lehet igazán megkönnyebbülni, a személyes Istennek közvetlen közelében.

Protestáns templom előtt jártam el egykoriban. A portáléja fölött aranybetűkkel volt fölírva: Jöjjetek hozzám... Éreztem mindig, valahányszor a szemembe ötlött ez az evangéliumi ige, hogy: szép, szép, de sehogy sem illik oda, ahová került: az imaház homlokzatára, amelyben nincs jelen az, aki ez ígét mondta és egyáltalán mondhatja.

Látom lelkemben a bűnösök millióinak szakadatlan sorát, amely a tabernákulumból hangzó isteni hívásra hallgatva s az Oltáriszentségből áradó segítő kegyelem ösztönzésére lázadó fejét lehorgaszta vonul már két évezred óta a gyóntatószékek felé, kibékülni Istenel s mellét verve zokogni: Atyám, vétkeztem, bocsáss meg! És a mennyei Atya megbocsát. Az emberi szívnek azonban ez nem elég! Ha biztosak vagyunk is arról, hogy valami súlyos sértésért embertársunk megbocsátott — a távolból, még mindig aggódunk, míg csak szerető tekintete ránk nem esik. Hátha még átölel, annak jeléül, hogy már szeret is! Ó, igen, békecsók kell a megalázott szívnek, Krisztus ölelése kell a bánatos léleknek. A szentáldozás a mindenható Istennek legédesebb békecsókja, legszeretőbb magáhozölelése. Ezért tartozik össze oly szorosan a katolikus keresztény praxisban a bűnbánat és a szentáldozás.

A halálos bűn azonban nem az egyedüli sötét hatalom, amely az embert nyugtalaníthatja. Ugyancsak elég a bocsánatos bűneink, gyarlóságaink halmaza is, lefelé gravitálásunknak megannyi bizonyítéka, hogy

ne is említsük iskolásmódra a gonosz lélek nyugtalanító kísértéseit. Mihez is lehetne ezeket hasonlítani? Mint a nehéz köd ülik meg a lelket. Mikor pedig nagy köd van, szomorú minden, nem lát az ember messzire. Az Oltáriszentség, különösen a szentáldozásban a lélek napja, mely elüzi a ködöt, a maga valóságában «kék színben» láttatja az Eget, megöli a lelket megtapadó s egészségére veszedelmessé válható bacillusait a bocsánatos bűnöknek.

II. Nemcsak Istennel kell békében, szeretetben élnünk, hanem embertársainkkal is. Ha belebetegedik is valaki Isten szolgálatába, de felebarátját gyűlöli, nem fog békét találni. Az Oltáriszentség, ha csak közvetve is, de elsőrangú eszköze a keresztény testvéri szeretetnek. Áldozunk kell minimálisan egyszer évenként, tehát gyónnunk is kell, tehát ki kell békülnünk, ha haragban vagyunk, ha nem akarjuk, hogy gúny tárgya legyen a bűnbánat szentsége. «Ha tehát ajándékodat az oltárra viszed s eszedbe jut, hogy felebarátodnak van valamije ellened, hagyd ott az oltáron ajándékodat; előbb menj, hogy kibékülj s azután jér, hogy ajándékodat föláldozzad.» Mintha csak egyenesen az áldozóknak mondta volna az Úr gyengéd szeretetének e kemény parancsát; szent erőszakkal kényszerít a kibékülésre. Az Oltáriszentségnek, a Szeretetnek légkörében különben sem tud megélni a harag és a gyűlölet. Lehetetlen még elgondolni is, hogy akik nap-nap után vagy gyakrabban az oltár elé térdelnek és Krisztussal egyesülnek, hogy azok között lelket mérgező harag, versengés, irigység, gyűlölet kapjon lángra. Szent Pál apostolnak fölséges tanítása Krisztusnak titokzatos testéről az Eucharistia gondolatával együtt grandiózus igazán. A szentáldozásban egyesülünk az Úr testével, leszünk annak tagjaivá — bárcsak minden keresztény minél jobban egyesülne vele — s leszünk általa egy testnek tagjai, egymásközt testvérek, kiknek érdekeik, érzelmeik soha nem ütköznek össze, mert mindegyikük Krisztusé, mert mindegyikük Krisztust keresi.

III. Legégetőbb seb az, ha az embernek önmagával nincs békéje, mikor olyan harc tombol a szív rejtekében, amelyről a világnak nincs tudomása, mikor olyan vihar dül a lélekben, amelynek lecsendesítője csak Isten lehet s amely viharból többé-kevésbé kijut mindenkinek. Ilyenkor öntudatlanul is olyan valaki után vágyunk, aki előtt kitarthatjuk egész lelkünket, akinek mint mindenható orvosnak panaszkozhatunk titkos sebeinkről, akit megint csak a tabernákulumban találhatunk meg, aki mintha nyugodtan aludna, de mégis tudomása van a viharról és készségesen parancsol a szeleknek és hullámoknak, mihelyt hozzájárulunk és kérjük: Ments meg Uram, mert különben elveszem. És egyetlen szavára eltűnnek a sötét felhők, elülnek a hirtelen támadt nyugtalanító gondolatok szelei, lecsendesednek a lázadó vérnek hullámai; mikor szí-

vünkbe tér, egyszer Betlehemnek, másszor Genezárethnek a gondolata száll belénk Ővele, majd meg az utolsó vacsora, a Golgota, a Husvét emlékeit ébreszti föl bennünk. Határtalan szeretetének láttára — mely a maga teljességében az Eucharistiában lép elénk — a bizalom a legnagyobb fokra száll bennünk. Ha gyötörnek is a Gondviselés titkai, biztosak vagyunk, hogy Az, aki az Oltáriszentségben önmagát adta nekünk, soha nem csal meg.

Szent Jakab apostol írja: «Szomorkodik valaki közületek? Imádkozzék». (5, 13.) Az imádság lesz vigasztalásának forrása. De hol lehet jobban imádkozni, mint a legméltóságosabb Oltáriszentség előtt, melynek még a fehérsége is a békét hirdeti, amelyet keresztény őseink a béke állatját, a galambot ábrázoló edényben őriztek s amelyben mi mindnyájan az Isten Bárányát szemléljük, ki nemcsak «a bűnöket veszi el», hanem békét is ad, mint ahogyan a pap imádkozza a szentmisében: Adj nekünk békét! A föltámadásban megdicsőült Úr Jézus mindig így köszöntötte tanítványait: Béke nektek! Most is csak így tesz, akár a szentmisében, akár a szentáldozásban, akár a monstranciában jelenik meg közöttünk. Békét hoz annak, ki őt szívébe fogadja, még akkor is, ha a hóhér pallosa alá kell is a fejét hajtania. A vértanúk is az áldozató asztal mellől mentek meghalni és soha senkinek a homlokán nem ragyogott szebben a lelki békesség, mint e hősökén. Ezért vesszük magunkhoz mi is a halálos ágyon útravalóul. A legtöbb haldokló halálküzdelmében a szentáldozás után csodálatos módon megnyugszik.

Ezért akarom, édes Jézusom, életemben és halálomban nálad keresni lelkeim békéjét! Te uralkodj rajtam, te Békesség Fejedelme! *Eöri János.*

ISTEN IGÉJE, EGY FIA...

(Verbum supernum.)

Isten Igéje, egy Fia,
Az új szövetség angyala.
Minekelőtt halálra vált,
Frigyének szerző zálogát.

Kit egy apostol áfadott,
Apostolokkal áldozott,
S az élet égi étke lett,
Ki értünk kihalálba ment.

Kenyér s bor kettős szín alatt
Velünk így végig megmaradt
S most testünk-lelkünk életi.
Örökre hálát zengj Neki!

(A Magyar Cecilia Egyesület most készülő új kántorkönyvéből.)

Születve — ember társa lett,
Husvétünk, — hogy velünk evett.
Kereszten — bűnért áldozat
S mint ég Királya — üdvöt ad.

Szent Ostya, lelkek étele,
Mily édességgel vagy fele!
Erődföl múljon minden bű,
Veszély, öldöklő háború!

Áldás Neked és üdv legyen
Háromszemélyű egy Isten,
Ki földön éltetsz lelkeket,
Szenféged égbe élvezet.

IV.

A JANI kimondta az «a»-t, kimondta a «b»-t is. Szeptember 2-án pakkolt, 3-án távozott és megérkezett a szemináriumba. Édesanyjának könnyei kísérték el, meg az áldása: áldjon meg az Isten; légy boldog — ezek voltak a búcsuszavai fiához, több szó nem jött az ajakára. A Tuki meg ennyit sem tudott mondani, csak sírt, csak sírdogált; hiába törülgette a szemeit, könnyelábadtak azok mindannyiszor, úgy hogy a Jani egy kicsit el is mosolyogta magát, de a mosolyt, mint máskor, folytatni már nem tudta, sőt az ő szemei is egykettőre tele lettek könnyel; a halántékán érzett valami keserű nyomást, olyant, mint mikor az ember a legforróbb könnyeit szokta visszafajtani...

A szeminárium csendje, a pontos napi rend, a kollégák társasága, a tanulmányainak újszerűsége különös hangulatba ringatták a lelkét. Fogolynak érezte magát, de a fogság nehézségeit könnyedén, minden nagyobb megerőltetés nélkül viselte. Szent lelkesedéssel kezdett neki a tanulmányainak, szinte túlságos lelkiismeretességgel terjedt ki figyelme még a lényegtelen aprólékoságokra is. S mikor a csengetyű szava hívta a kápolnába, sietve-sietett, ott érezte magát igazán otthon, ott tudott csak igazán imádkozni és misét hallgatni. Igen sokszor nem is a saját maga örömét és boldogságát élvezte, hanem arra gondolt: Istenem, miért oly igen kevés embernek jut ez osztályrészlül? Óh ha tudnák az emberek, vagy csak egyszer is átélték volna egy szemináriumi szentséges misének, egy tömjénfüstös esti litániának az érzéseit, amikor a kis oltár gyertyafényben ragyog, a Szeplőtelen Fogantatásnak oltárképén a a Szűz Anya mosolyog hófehér ruhában, kék övvel, koronával, tizenkét csillaggal a Fiának készülő harcosaira, akik reggeltől estig a fegyverforgatásban gyakorolják izmaikat — jobb felől a gonzagai szentnek szobra, balfelől a csodálatos Imre hercegé néz le rájuk

biztatóan. Miért nem hallgatják legalább oda künn a folyosón, legalább anyuka meg a Tuki, hogy mily édes a harmoniumnak piano-melodiája, mikor egy kékreverendás apródja az Oltáriszentségnek, egy kispap az ötven közül lassan-csendesen odamegy, odaül melléje s hosszú, fehér ujjai rásimulnak a billentyűkre s méla, ábrándos, andalító muzsikát küld kollégáinak egyenesen a szívébe s mikor szigorú tekintetű karmester híján is oly szent tűzzel, lelkesedéssel éneklék a Tantum ergo-t, meg azt hogy: «Óh örök szeretet nagy mélysége...» stb.-t... stb.-t... Vagy legalább csak a kulcslyukon át hallgatnák egyszer a spirituális úrnak a meditációit arról, hogy hogyan indult el az Úr Názáretből a megváltó munkára, hogyan hívta meg az apostolokat s azok hogyan követték őt, hogyan szerette őt szent János, ő meg azt, hogyan ment végbe az utolsó vacsora, hogyan él közöttünk az Úr most is személyesen az oltáron, stb... stb... Ha csak egyszer hallanák is, anyuka nem írna olyan leveleket, amiket ő már sehogysen tud megérteni, legalább is úgy nem, mintha át nem lépte volna a szeminárium küszöbét, akkor nem írna anyuka ilyen leveleket:

Édes fiam Jani!

Könnyezve írom ezt a levelemet is; siratlak téged gyermekem. Tudom, hogy eljön még az idő, amikor majd te fogsz sírni és önmagadat fogod siratni. Nem kívánom ezt neked, Isten őrizzen meg ettől, de valószínű nagyon. Én ismerem az életet, de te? Még önmagadat sem ismered. Ne gondold, hogy mindig úgy lesz, mint most van; ne gondold azt, hogy gyerek maradsz mindig (bocsáss meg, hogy gyereknek mondlak, de tizenöt év múlva te is azt fogod mondani, hogy csakugyan akkor még gyerek voltam.) Föltámad majd ellened a szíved, ez a félelmetes hatalom és követeli tőled a jogát, ami a természetől megilleti. S ha te mégis megpróbálsz majd összetörni és össze is töröd, ha ugyan előbb magad nem törsz össze, utóbb bizony összetör az téged. Jól ismerem én a te természetedet, nem való neked az az élet, az az egyedülvalóság. Neked szeretetre van szükséged s egy élettársra, akire kiárasztathatod a szeretetedet. Ne akarj bölcsőbb lenni a saját természetednél stb. stb. Őlel aggódó anyukád.

S a Tuki is írt neki gyakran; ő meg ilyenformákat:

Tisztelendő Janikám!

Remélem, már nem vagy olyan szomorú, mint mikor elbúcsuztál tőlünk. Ugy-e már elfelejtetted a világot? Vagy még nem? Kár is lenne! Csak nem akarsz márványszoborra változni? Szívből ajánlom, hogy vissza ne nézz, mert tényleg szobor lesz belőled, mint Lót feleségéből. Szóval a jelszó: visszanézni nem, de visszajönni igen! Érettünk vagy miattunk ne aggódj cseppet sem, mi eleget aggódunk miattad. Lásd

Janikám, te megvetőleg eldobtad magadtól az élet legnagyobb adományát, az ifjúságodat. Nem félsz, hogy pótolhatatlan lesz örökre? Olyan szép az élet! Nem tudom elhinni, hogy nyugodt vagy. Igen sokszor megsiratlak Janikám stb. stb. A sírig szerető hugod.

És kapott leveleket a Jani a Viktor bátyjától is, a doktor úrtól, aki már az élet borzalmas realitását állította öccse szeme elé theóriában és statisztikában, sajnálattal és jóakarattal, ésszel és szeretettel, halott és látott példákkal. És valamennyi levélnek egy volt a refrénje: Gyere Jani, míg nem késő; máshol keresd a boldogságodat, ne ott, ahol igen-igen bajos megtalálni, ami egy-két kőszívű embernek sikerül csak, keresd ott, ahol biztosan megtalálsz, ahová a Teremtő rejtette.

Mikor elolvastott a Jani egy-egy ilyen levelet, a szíve erősebben kezdett dobogni, nyugtalan, izgatott lett, még egyszer elolvasta, letette, megint fölvette, majd a kezére hajtva a fejét, kinézett az ablakon, hosszan elnézett a szeminárium alatt hömpölygő nagy viznek a sűrke hullámain, ameddig a szem ellát, ahol a sűrke decemberi ég összeért a sáros, a nyirkos földdel, ahonét tovább már nem látni... S a szobában csend volt és hideg és egész nap így volt. Csak néha nyikordult a szekrény ajtaja és zörrent a pulpitus táblája.

A Jani felállt, szép csendben kiment, egyenesen a kápolnába... A kihalt, sötét folyosón végig suhogott kék reverendája. Letérdelt a leghátsó padba, egészen a sarokba s kezébe rejtve a fejét, elkezdett imádkozni s imádkozott a szíve mélyéből. Meg se gyújtotta a villanylámpát, nem volt rá szüksége, nem könyvből imádkozott. Csak az öröklámpa lángja pislogott s árasztott szét kis körben maga körül gyenge piros világosságot. Nem volt senki a kápolnában, csak a Jani és az Úr Jézus, a nyugtalan gyermek és a gyengéd atya; a legnagyobb áldozatra készülő ifjú s ez áldozatra váró Isten; a tanítvány, aki még nem tudta egészen megérteni mesterének legmélyeségebb tanítását és a mester, aki szent türelemmel várta, míg tanítványa egy áldott pillanatban, egy ihletett percben követni tudja gondolatát. És a Jani elkezdett imádkozni nem szóval, csak úgy gondolatban, de hittel és jóakarattal. Az Úr pedig, a láthatatlan, a mozdulatlan Úr látta az ő háborgó gondolatait, megértette nyugtalan érzéseit, amelyek ilyenformák voltak: Édes Jézusom, itt vagyok előtted, idemenekültem hozzád; kergetnek, üldöznek a saját gondolataim, hív a világ kifelé, hív az anyukám, meg a hugom meg a bátyám s azt mondják: odakünn is szerethetlek, hiszen te mindenhol jelen vagy. Miért is engeded meg, hogy oly szépnek lássam a világot? Uram én sokat szenvedek. Nem is tudom, mi lesz velem. De megpróbálok, éretted elszenvedek akármit, csak segíts egy kicsikét, hogy össze ne roszakdjak az igád alatt.

OLTÁREGYLETI ÉLET.

Az Erzsébet Örökimádás-templomegyesület 1918. március 11-én d. u. 1/2 5 órakor tartotta utolsó közgyűlését és e közgyűlés a templomegyesületet, mely 18 esztendeig működött s alapszabályszerű céljait elérte, feloszlatta. Csendben, minden külső zaj nélkül tűnik el a nagyérdemű egyesület a horizontról, mint ahogy a nap megy le nyári alkonyatkor a látóhatárról, vagy ahogy a nyár költözködik tova, kísérvé őszi szellőknek halk muzsikájától s itthagya mindazt, amit verőfényével létrehozott: az életet, az acélos gabonát és hamvas gyümölcsöt. Ilyenformán tűnt el egy félóra alatt az Örökimádás-templomegyesület. Élt 18 évet és «rövid ideig élven, sok időt töltött be», emlékül itthagyván monumentális és grandiózus művét: a gyönyörű Örökimádás-templomot, a Mária Reparatrix-kolostort és az Oltáregyesület házát, hajlékait és tűzhelyeit az Útnak, az Igazságnak és az Életnek; itthagya a főváros kősvatagjai között e kedves oázist, hol a költő egyszer valamikor ily éneket mondott:

Ahol a kalmárzaj vad áradatja
Temeti el a szív síró szavát,
Hol szenvedély tüzéből fonogatja
Érdek viharja villámstorát;
Miként haragvó tengeren a hold,
Mely a tajtékra szeliden mosolyg,
Mint a gazok fehér lilioma:
Áll az Örökimádás temploma!

Az Örökimádás-templomegyesület azzal az érzéssel határozhatta el elmulását, amellyel a próféta mondotta: «Jam laetus moriar, quia superstitem te relinquo». És boldogan halok meg, mivel ragyogni látlak téged, te szép Örökimádás temploma!

Budapesti országos központ. Április 14-én, mint a hónap 2-ik vasárnapján az oltáregyesület havi közös istentisztelete. Reggel 8 órakor szentmise közös szentáldozással, d. u. 1/4 6 órakor szentbeszéd és áldás.

8-án d. u. 4 órakor választmányi ülés.

15-én d. u. 4 órakor terjesztőnöi ülés.

*

Választmányi ülés. A budapesti orsz. közp. Oltáregyesület március 11-én tartott választmányi ülésén jelen vannak: dr. Mészáros János prelátnak, m. kir. udvari és várplébános, ügyvezető-igazgató, özv. örgróf Pallavicini Edéné elnöknő, a Mária Reparatrix-zárda főnöknője mint társelnöknő, Kiss Aladárné másodelnöknő, a zárdatitkárként mint jegyzőkönyvvezető, herceg Hohenlohe Klodwigné, özv. Heinrich Ferencné, Felmayer Vilma, özv. Náway Kálmánné és Kócsy Jánosné v. tagok és Horváth Rezső szerkesztő, lelkész. Az értekezlet tárgyát oltáregyesületi folyó ügyek képezték.

Kócsy Jánosné v. tag a múlt ülés óta férjét veszítette el. Gyászában az Oltáregyesület meleg rokonérzéssel együttérez.

Holtzschuch Lajosné terjesztő szép keresztény halállal az örökkévalóságba költözött. Sorsdöntő útjára az Oltáregylet imái kísérik.

Ügyvezető-igazgató közli, hogy az aradi Oltáregyesület megleghangú átiratban mondott köszönetet azon üdvözlő iratért, melyet a Központ a jubiláló aradi Oltáregyesülethez intézett és egyidejűleg 1000 korona adományt küldött a Központi Oltáregyesületnek.

A «Tripolisz»-ban az Oltáregyesület támogatásával kisegítő kápolna létesült. A berendezésnek oroszlan-

részét a Központi Oltáregyesület vállalta magára.

Mária Valéria főhercegnő az Oltáregyesület hadikórházában látogatást tett s ez alkalommal lekötöztető szívélyességgel érdeklődött az ott elhelyezett katonák sorsa iránt.

A választmányi ülést az Erzsébet Örökimádás-templomegyesület közgyűlése követte.

*

Mária Valéria kir. hercegnő járt minap az Oltáregyesületben. Öfenségének első útja az Örökimádás-templomba vezetett, hol a számára elhelyezett térdeplőzsámolyon adorációt tartott. Az Úr Jézusnál tett látogatás után a fejedelemasszony az Oltáregyesületet, valamint az Oltáregyesület hadikórházát tünette ki magas látogatásával. A főhercegnő a viharvert, tépett vitézek között mintegy két óra hosszat időzött s valamennyiöknek dohányt, szivart, cigarettákat, valamint egy képet ajándékozott, mely Istenben boldogult királyunkat, Öfenségének királyi atyját ábrázolja.

Az Oltáregyesület hadikórházában március havában Mária Valéria főhercegnőn kívül látogatást tett Augustus kir. hercegasszony, József főherceg vezérezredes fenséges hitvese is. A fejedelmi vendégek kitüntető magas látogatása, valamint ama bársonyos melegség, mellyel a katonák sorsa felől tudakozódtak, kérdezősködtek és szeretetadományaikkal a homlokukra derűt varázsoltak, a hadikórház gyűrött lakóira mély hatást gyakorolt.

Nagybőjt az Örökimádásban. Minden templomnak vannak határai, mint ahogy a városoknak és falvaknak vannak. És vannak templomok, melyeknek határai a templom falain túl mértföldekre nyúlnak. Az Örökimádás e nagyhatárú templomok közé tartozik, fénye és melegsége, valamint a vonzóereje kisugárzik nemcsak a szomszédos utcákra és kerületekre, hanem kiárad a környékre is és messze vidékekről vonzza falai közé a népet, mint ahogy a nap vonzza a bolygó csillagokat, vagy ahogy a bibliai csillag vonzotta a három királyokat.

És a nagybőjtben az Örökimádás az ő birodalmának valósággal bucsújárárhelyévé vált, mint egy Oberammergau és forgalma páratlan arányokat öltött. A templom keresztoltárának fiilkéje valósággal egy kis Oberammergauvá változott, hol hétről-hétre bámulatos invencióval kigondolt bibliai szépségű «élőképek» mutatták be az Úr Jézusnak kínszenvedését, a passiót. Első az Úr Jézusnak bevonulását a passió színhelyére, Jeruzsálembé, a második haláltusáját a Cedron-pataknál, a harmadiknak címe ez lehetne: «Ecce Homo», «Ime az ember», a negyediknek ez: Mater dolorosa, az ötödiknek: Pieta, a hatodik a Kálváriát ábrázolta a sírbatétel után és a hetedik a győzelmes husvétot.

E passióképekhez simultak nagybőjtben a csütörtökesti imaórák elmékedései, melyeket dr. Pataky Arnold egyetemi tanár mondott.

A lelki reneszánsznak ez időszaká-

ban az Oltáregyesület választmánya és terjesztőnöi, valamint a Virgo Reparatrix-kongregáció minden csoportja külön-külön lelkigyakorlatokat tartott. E lelkigyakorlatokat dr. Hanauer A. István apát, a budai szent Imre-Kollégium igazgatója, P. Zborovszky Ferenc S. J. és P. Böle Kornél dominikánus vezették. P. Zborovszky egymaga három kongregációs csoport lelkigyakorlatait vezette. Ezenkívül nagybőjt szerdán P. Böle Kornél bőjti szentbeszédet mondott, dr. Mészáros János prelátus pedig az Oltáregyesület nyilvános lelkigyakorlatai alkalmából mondott március hó 20-tól 24-ig mindennap d. u. 1/6 órákor és este 8 órákor szentbeszédet az örök igazságokról. És e lelkigyakorlatokat mindannyiszor nagymérvű közös szentáldozás tetőzte be.

Az Örökimádás-templom nagybőjtje az evangéliumi bő halászatra emlékeztetett.

*

A kolozsvári Oltáregyesület. «Hasonló mennyek országa a mustármaghoz... ez ugyan a legkisebb minden magvak között, de ha felnő, nagyobb minden kerti vete-ménynél és fává lesz, úgy hogy az égi madarak jönnek és ágai között laknak.» (Mt. 13, 31, 32.)

Ez az anyaszentegyház képe, de képe minden intézménynek is, melyet nem a világi, feltűnő, külsőségeket hajhászó szellem teremtett, hanem az egyháznak mintegy testéből-lelkéből fakadt.

A kolozsvári Oltáregyesület is

ilyen mustármagnak látszott, írja dr. Macalik Győző a kolozsvári Oltáregyesület VII. évkönyvében! Ama 16 év alatt azonban, mely fölötté elmúlt, 16 évgyűrűt növesztett s tizenkétszer virágozott s gyümölcsözőtt és gyümölcsseiről ismerhetitek a fát, mint ahogy az Úr mondotta.

Az egyesületnek 1913-ban van 100 alapító, 234 rendes és 47 jótévő tagja. Az egyesület működése abban nyilvánul, hogy tagjai minden hónap első vasárnapján, farsang utolsó napján, nagypénteken és nagyszombaton óránként felváltva adorálnak az imádásra kihelyezett legfőbbesőbb Oltáriszentség előtt; oltárokat vállalnak gondozásra s egymás között a munkát kiosztva, ékesítik az Úr oltárait. Azóta különösen szombaton, vagy ünnepnapok előtt mindenkor lehet látni az oltárok körül szorgoskodó oltáregyleti tagokat, de lehet látni vásár- és ünnepnap virágdíszbe öltöztetett oltárokat is s látni lehet valamit az eucharisztikus Úr Jézus hódolatára hozott természetből is.

A háború tartama alatt segélyezési alapot létesítenek s a tagok havonta 1 korona önkéntes adóval járulnak a segélyalaphoz, a segélyre szoruló családoknál környezettanulmányt végeznek s egyesületi vagyontukat eredeti rendeltetésétől egyelőre elvonva, azt a szociális nyomor és a háborús nincsetlenség enyhítésére fordítják. Ezzel az egyesület a szociális tevékenység terére lép s ezt azóta intézményesen «Szociális Iskola» szervezésével kapcsolta bele

munkaprogramjába. Emellett azonban az Oltáregyesület változatlan zélussal tartja a szokásos ünneppel havi ájtatosságait, szentségimádását s évi lelkigyakorlatait s vonzza a tagokat az Úr oltárához. A román betörés után pedig, mely Erdély legvirágzóbb, legkatholikusabb vidékét, a székelyföldet rommá változtatta, az egyesület a tönkretett templomok ruházásához erején felül hozzájárul.

Az Oltáregyesület alapítása óta rendezett tizenkét kiállítást, összesen 80,599-40 K értékű tárggyal, nem számítva a tizenkettedik kiállítás értékét. Ezen legutolsó kiállítás 1918 januárjában tartatott s annak értéke 12,000 koronát képvisel. A kiállítást, melyet annak előkelő, magas nivója és dr. Hirschler József prelátus-kanonok, oltáregyesületi igazgató nagyszabású beszéde valósággal eseményé avatott, nagyszámú és előkelő közönség látogatta.

Az Oltáregyesület Kolozsvárt előkelő, sőt vezetőszeretpet játszik.

*

A rozsnógyházmegye Rozsnyón székelő főoltáregyesülete január 6-án tartotta első évzáró választmányi ülését. 1917 január 14-én alakult meg ez az egyesület s az egyházmegye főpásztorának buzgó irányítása mellett oda fejlődött, hogy a központ törzskönyvébe egyévi működés után 131 fiókoltáregyesület 18,730 rendes tagját törzskönyvezték be s mintegy 17,000 korona tőke áll rendelkezésre. Anyagi munkásságot még nem fejthetett ki, mert a háború harmadik évében

IN PACE IN IDIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSEB INVIGILAT SIBI BONUM

ET TURBIDUM ALTARIA

QUI FRUMENTUM

XIX. ÉVF. 1918. 5. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZE GÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI
OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 4 korona.

Megjelenik minden hó elején.

Stephanum nyomda r. s.

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

FLOHABUNT SACERDOTES

PARCE POPULO TUO.

ECCE PANIS ANGELOBUN FACTUS CIBUS VIATORUM VERE PANIS FLORUM

TARTALOM: *Dr. Hirschler József*: Ha a könny az Isten oltárára hull... — *Csányi E. Medárd*: Per Mariam ad Jesum. — *Fodor István*: Vágyak. — *Wéber Pál*: Lisieuxi Teréz Nővér. — *Br. Vay Dénesné*: Egy boldogító reggel. — *Reviczky Aladár*: A budapesti kiségitő kápolnák kérdéséhez. — *Eöry János*: Patakycék. — Oltár-egyleti élet. — Kimutatás.

A budapesti orsz. közp. Oltáregyesület irodájában

(IX. ker., Üllői-ut 77. szám) kapható:

I. Felnőttek részére:

Örökimádás folyóirat előfizetés egy évre	4.—
„ „ egyes példány	—,35
„ „ teljes évf. utolsó	4.—
„ „ „ régebbi	3.—
Oltáregyesületi Utmutató	1.80
„ Vezérkönyv kötve	1.—
„ felvételi füzet	—,06
„ érem ezüstkivitelben	3.—
„ „ aluminiumból	1.20
A budapesti közp. Oltáregy. félszázados története	1.—
Litánia és áldás (latin szöveggel)	—,06
Az Eucharisztia zenéje. Irta: János D.	2.—

II. Gyermek részére:

Jézusom Örömdöm folyóirat előfizetés egy évre	1.80
„ „ „ egyes példány	—,10
Jézusom Örömdöm imakönyv bőrkötés,	
„ „ „ bőrk. aranyv.	7.—
„ „ „ „ vör. vág.	6.—
Kis Örökimádás imakönyv. Irta: dr. Tiefenthaler J.	—,80
Fehér Liliom	—,10
Euch. Gyerm. Szöv. érem szalag nélkül	—,50
„ gyermekeknek szalaggal	—,60
„ ifjak és leányoknak szalaggal	—,70
Pápai áldás, levelezőlap, darabonként	—,04
„ „ „ „ 100 drb	3.—

Egyetlen keresztény család asztaláról se hiányozhatik Reiner Irma könyve. Címe: Szent Zita. Ő Császári és Királyi Felségének, Zita királynénak ajánlva. A könyvből két kiadás van és rendelhető a pénz előleges beküldése mellett a Központi Oltáregyesületnél. Ára helyben 4, illetve 1:50 K, vidékre 4:15, illetve 1:65 K.

OBERBAUER A. UTÓDA

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 41. szám

a legjobb hírnévnek örvendő és legrégebbi
egyházi szerek, ruhák, zászlók stb. gyára.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 167—34.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Ha a könny az Isten oltárára hull...

Irta: dr. Hirschler József.

RISZTUS Urunk állandó jelenléte a legm. Oltáriszentségben e szívtelen világnak egyik legnagyobb áldása. Van hova menni, ha nehéz a szívünk. És van-e ma, e rettenetes időkben, akinek nem volna nehéz a szíve? De sok házban üresen maradt egy hely az asztalnál, egy, talán több hely a szívekben! Palotában és kunyhóban egyaránt hány apa, anya, hitves vagy jegyes jár, mintha temetőben járna! És hánynak kell még odaadnia azt, aki még oly gyöngy, oly zsenge és oly fiatal, odaadnia másnak, másokért, a hazáért... Hát még az a nagy háború ott benn, abban a szívben...! Hogy keressük, hova menjünk, kinek beszéljük el sajtó fájdalomainkat, ki ért meg teljesen önzetlenül!

És ime van nekünk hova menni, ha nehéz a szívünk. Fájdalmaink legforróbb leheletét az oltár szent kövére lehelhetjük, könnyeinket Istennek szentelhetjük. Megvalósul a nagy igazság: ha a könny az utca, a világ sarába esik, sár lesz belőle, de ha a könny az Isten oltárára hull, gyöngy leszen belőle.

A szentséglátogatás, ha valamikor, most különösen kell és jó a mi szívünknek.

S milyen szép ez a szokás katolikus vidékeken főképen. Nálam is — pedig hej, de mennyire nem tisztán katolikus ez a táj — ha ablakomból nézem azt az egész napon át nyitott templomot, látom, hogy jönnek, mennek állandóan az emberek, a látogatók, hogy bár rövid pár percre is, nehéz szívükkel meglátogassák az Oltáriszentségben közöttünk lakozó örök Szeretetet. Főkép a csendes délutáni, vagy az esti órákban, az olyan jól eső félhomályban.

A szentséglátogatás mindenekelőtt mélyen hívó szívre vall. Hiszen csak ahhoz megyek látogatóba, akiről tudom, hogy otthon van, hogy otthon találok. Különben látogatásom nem őszinte.

De kifejezője a mélységes, praktikus hitéletnek is. Az élet követelménye és a becsületes, jól nevelt élet első feltétele, hogy barátainkat, rokonainkat, ismerőseinket, jó szomszédainkat meg-meglátogassuk és a jó viszonyt szeretettel ápoljuk.

Szentséglátogatás, ahol a hangsúly azon van, hogy «látogatok!» Nem megyek audienciára, feszes, hideg, kimért fogadtatásra, rideg bemutatkozásra; nem etikettszerű hivatalos és sablonos látogatásra, hanem megyek jó ismerősömhöz, kivel megértjük egymást, hogy kibeszéljem magamat és elmondjam őszintén, szívből, hogy mennyi a bajom, mennyi a gondom és mennyi a bánatom. Kibeszélem magamat, talán úgy, mint az öreg Nikodémus, vagy talán inkább, mint az a szamariai asszony a kútnál, vagy talán — bár csak úgy volna — mint Bethániában Mária Magdolna az Úr Jézus lábainál!

És milyen áldás jár ezzel a szentséglátogatással!

A legtöbb ember ma izgatott, ideges. Az élet soha olyan vásár nem volt, olyan zajos nem volt... Tele a levegő, a környezet... És szívünk állandó izgalomban, örök dagályával-apályával... De ott, ahol az örök Szeretet lakozik, megtörlik az élet vásárzaja, szívünk minden vihara elsimul, lecsendesül a szív, melynek nyugta nincsen, hacsak nem az Úrban.

Milyen világosan állanak lelki szemem előtt ott a tabernakulum előtt, az oltár lábainál az élet nagy problémái! Ahol elül a szenvedély, ahol távozik a bűn, ott megédesül, ami keserű, meggyógyul, ami fáj, világossá válik, ami sötét, érthetővé lesz, ami titokzatos, bonyolult, érthetetlen... Az örök Szeretet ott a tabernakulumban a fény és erő és öröm örök forrása. Nem tagadom, hogy édes és jó és hasznos, ha csöndes szobáskám magányában keresem föl imádságos lélekkel az Urat. Biztos az is, hogy ez az imádságom vigasztaló, kedves és felemelő. Tőle lesz könnyebb az életem, vele nő az életkedvem. De az igazán jó gondolatok, nagy elhatározások, hősiessen nagy és fontos tettek csak ott születhetnek az oltárnál, ahol az Úr van jelen!

Erzsébet asszony az oltár előtt vette le a koronát a fejéről és az oltár előtt zengett Te Deum-ot, amikor a fejedelmi udvar már csak töviskoszorút szánt neki. Krisztus hírséges jegyesévé az a leány, ki lemond a világ minden pompájáról, csak az oltár előtt lesz. Az az ifjú, akit gondolatai messze idegenbe, a hittérítők és a vértanúk földjére visznek, itt nyer lendületet, hogy kibontsa szárnyait és sassá legyen. A férfi az élet küzdelmeihez, vagy terveihez az energiát innen meríti, az anya, ki arca verejtékével, két szemé könnyével, szive vérével neveli gyermekeit, itt lesz Mater Dolorosa-vá, erős asszonnyá! Áldozat, amelyről azt hittük, hogy sohasem bírjuk, itt válik könnyűvé s az élet, amelyet le akartunk már tenni, itt válik sub specie aeternitatis örök értékek forrásává.

De mit beszélek! Menjünk és tapasztaljuk ki önmagunkon, igaza van-e a zsoltárosnak, aki ott az Úr lábainál mondja el szive legszebb imáját, szive és minden emberi szív vágyainak fináléját: A veréb meg-

találta házáat és a gerlice a fészket, én a Te oltárodát, erők Ura, én királyom és én Istenem... Szivem osztályrésze és mindenem Te vagy!

Milyen jól járnánk, ha földi ismerőseink, jó barátaink helyett oda járnánk látogatóba, ha csak pár percre is, mindennap, ahol lakozik az örök Szeretet.

Én minden keresztény katolikusként főképpen reggelre, reggeli imának ajánlanám a szentséglátogatást.

Úgy olvasom az Úr Jézusról Márk evangelistánál (I. 35.), hogy «éjjel igen korán felkelve, magányos helyre ment el és ott imádkozott...» Már pedig amit az Úr tesz, az mind tökéletes. Az a levél, annak minden egyes sejtecskéje, amely az ő mesterkezéből kerül ki, remekmű a maga nemében, teljes, tökéletes egész. Életünk fájának sejtecskéi azok az eltöltött napjai életünknek. Úgy kellene lenni, hogy minden egyes napunk tökéletes, teljes, formás bevégeztségében sorakozzék egymáshoz és illeszkedjék az egészbe. Krisztus úgy kezdte, hogy mennyei Atyjához emelte tekintetét. Arra tanított, hogy amint a természet a maga sajátos, gyönyörűséges biborával hajnalhasadást és naplementét előnt, bearanyoz, felemel, mi is úgy kezdjük, úgy fejezzük be napjainkat, hogy azt természetfölötti lendület emelje Istenhez.

«Éjjel igen korán felkelve...» Ki korán kel, aranyat lel. «Ki korán kel, ott találja ajtaja küszöbénél virrasztva a bölcsességet.» Azok a korai hajnali órák, mintha ünnepélyes reggeli imája volnának az ébredő természetnek. Még csöndes, néma az utca... Még alszik a bűn és szenvedély, még angyali ártatlanság ruhájában kél a nap... Virág és fűszál gyöngyharmatán ott ring az érintetlenség bája, a virág a kelyhét imára nyitja, a madár az ágon zsolozsmába kezd, a nagy, az éltető, az áldásos, a jó melegítő tűz kigyul ott a messze keleten... A természet reggeli áldozatát mutatja be néma, főséges csöndben a nagy Úrnak, a nagy Istennek... És valahol a távolból Úrangyalára harangoznak... Tán kicsi kápolnának ezüst csengője ott valahol a gondolkodó, hallgatag erdő mélyén, vagy talán a nagyváros katedrálisának ünnepi kongású nagy, öreg harangja... embereket szólít és hív a hangtalan hajnalhasadásba. És azután itt is, ott is magányos alak tűnik fel a nagyváros pislogó lámpájú utcáin... itt egy jámbor szolgáló, ott egy hivatalnok, katona, azután egy gyászos özvegy, megtört aggastyán, majd meg ismét egy munkás-asszony, vagy ártatlan ifjú, Istennek gyermekei, lelkek, kik Teremtőjükhöz sietnek, Urukhoz és Istenükhöz, reggeli imára, adorációra, hódolni a templomba. Ő, főséges, szent, nagy, ünnepélyes reggel...!

«És... magányos helyre ment el és ott imádkozott...» Láttam Camaldoliban, mint vonulnak kicsi házikójukból pislogó méccsel a kezükben szent Romuald fiai hófehér talárisukban «éjjel igen korán fel-

esett ember felemelését, mivel magyaráznánk meg különben a vért izzadó Krisztus meghalását, minek tudnánk be különben a szentségi Jézusnak köztünk lakozását.

Ha mindebben szeretetet látok, csak akkor tudom megérteni Máriának Istenanyaságát, csak akkor tudom megérteni igazán az égi Anyának Isten által történt közénk állítását, csak akkor tudom értékelni igazán a szentségi Jézussal való testvériségemet.

Mert hogy nekem van atyám, anyám, hálát adok érte Istenemnek. Hogy vannak testvéreim, rokonaim, jóbarátaim, meghálálom az Istennek. Meghálálom úgy, ahogy tudom, szeretettel... szeretetért.

De hogy van nekem egy ezeknél is jobban szerető égi Anyám, ez... kimondhatatlan!

Ez a csodálatos isteni gondolat felemel engem, megnyugtat engem, naggyá tesz engem, Isten fiainak sorába iktat engem.

Ezzel a tudattal bizalommal közeledem a szentségi Úr Jézus felé, kitárom a karomat feléje s azt mondom neki: «Uram! a te Anyád az én Anyám is, a te Véred az én vérem is, te akartad úgy, hogy testvéred legyek!»

Mert mikor a szentáldozáskor a szivembe jössz, tudom, hogy testemmé leszel, mikor a szentáldozáskor lelkembe fogadlak, tudom, hogy véremmé leszel, testemmé leszel, véremmé leszel, — boldog vagyok! — hiszen te akkor «testvéremmé» leszel.

A szentáldozáskor tudom, hogy belekapcsolódik a lelkem az isteni lélekbe, vele egyesül a lelkem, vele érez, vele gondolkozik, vele kommunikációba lép, vele összefonódik a lelkem.

Mert mit érne nekem Krisztus, ha nem közelíthetnék feléje? Mit

Szeretetreméltó Anya.

érne nekem, hogy e véges világon vagyok, ha nem kapcsolódhatnék bele a... végtelenbe? Összetörné, megsemmisítené lelkem életét a megsemmisülés ijesztő gondolata.

Mit használna nekem az egész világ, ha égi Anyám által nem juthatnék el az Isten-közelbe?

Igazán, megértem már a sokat hallott nagyszerű igazságot, hogy «Per Mariam ad Jesum!»... Égi Anyámnak köszönhetem a végeredményben azt, hogy Isten gyermeke, hogy Isten testvére vagyok!

Az utolsó evangélium szavai jutnak eszembe. A fiatal tanítványé, akit az Úr legjobban szeretett. Ő is Isten fiáról, ő is Isten gyermekeiről beszél. Azt mondja: «Mindazoknak pedig, akik befogadták Őt, hatalmat adott, hogy Isten fiaivá legyenek! (János I. 12.)

«Potestatem dedit»... «Hatalmat adott»... tehát tőlem függ, akarok-e Isten fiává lenni, akarok-e Krisztus testvére lenni, akarok-e az Isten-ségbe belekapcsolódni, vagy céltalanul, üres lélekkel, tucatember gyanánt itt a földön tengődni, vergődni?

Május Királynője elvezet majd a szentségi Jézushoz, az én Isten-testvéremhez.

«Per Mariam ad Jesum!» Égi Anyánk által jutunk el Istenhez...! Soha se feledjük!

VÁGYAK

Ha fűlme lennék,

Oltárodra szállnék

S csöndes, néma éjjeleken,

Midőn egész világ pihen,

Ott zengenék neked

Dicsőhimnuszt, éneket,

Imádandó Szentség!

Ha lennék tűz lángja,

Parányi kis szikra:

H zord szívek rejtekébe

Citkos módon beférközve,

Úgy gerjesztném lángra,

Forró imádatra,

Irántad nagy Szentség!

Hogy ha lenne szavam,

Zúgó, mint az orkán:

Napkeletől napnyugtáig,

H mindenség határáig

Deved magasztalnám,

Esakis azt kiáltván:

Hívva légy nagy Szentség!

Hogy ha szónok lennék,

Ha szólanı bírnék,

Cerézia szent tűzével

Arkivói lángszével:

Minden elmét, szívet

Számodra nyernék meg,

Főlséges Istenség!

Ah, de semmi vagyok,

Cebetlen halott!...

És e gyarló por és semmi

Mit is tudna neked adni,

Mi méltó Tehozzád,

Kit szeráf léve áld?

Végtelen Istenség!

Fogadd szegény szivem,

Egész tied legyen!

S mint a szerény öröklámpa

Emésztdő titkos lángja:

Ésak érted dobogjon,

Égjen és hamvadjon,

Szentségi Jézusom.

Lisieuxi Teréz Nővér.

1873—1897.

AGYÖNGÉDSÉG és gyermekies lelkület, mely Teréz Nővért jellemzi, vonzóvá és kedvessé teszik alakját az olvasó előtt, amikor önéletrajzát és leveleit olvassa.* Egy szentéletű, hithű, vallásos családnak tagja. Már ez is szimpatikussá teszi őt előttünk, főleg ma, mikor már a családi szentély sérthetlenségét sem tekinti a modern felfogás és kiforgatni igyekszik tisztaságából, szentségi mivoltából. De kedves e család nekünk azért is, mert azt az imádság szelleme és az Istenfélelem hatja át. Olyan két tulajdonság, melyet — sajnos — ma oly ritkán találunk fel családaink körében. A közös imádságok reggel, délben, este mily ritkaságok a családokban, még ott is, ahol pedig tisztelik a vallásosságot. A kis Teréz élete mutatja, hogy a gyermeknevelésre mily fontos a családi környezet. Mily boldog az, aki elmondhatja, hogy őt bölcsőjétől egy mélyen vallásos anya imádságos tekintete vezette és nevelte. Mily nagy kegyelme az a jó Istennek, ha az embernek vallásosan érző, gondolkodó és élő szülei voltak vagy vannak. A tapasztalat mutatja, hogy az ember egész életén keresztül magával viszi anyjának imádságos gondoskodását és szeretetét. Ilyen volt a kis Teréznek is az anyja, telve Isten iránti bizalommal, szeretettel, ragaszkodással. Milyen megható kép és ezzel oly sokszor találkozunk Teréz nővér gyermekkorában, amikor az édes anya kis gyermekeinek a jó Istenről, az angyalokról, a mennyországról beszél, őket imádságra tanítja, Isten szeretetére buzdítja. Milyen megindító, hogy az atyának minden gondját gyermekeinek, családjának boldogsága képezi s mily boldog gyermekek, akik az édesanya szavain, vallásosságán csak épülni tudnak. Atyjáról, midőn 1894-ben meghalt, e szavakkal emlékezik meg: «az Úr magához szólította jószágos, sokat szenvedett, szentéletű atyámat». Ilyen környezetben nevelkedett Teréz nővér. Áhitat, szentség, imádság szelleme mindenütt. A szó igazi értelmében családi szentély, hol idegen a szeretetlenség, a bűn, a torzsalkodás, csupa gyöngédség, bizalom, ragaszkodás, mindmegannyi megnyilvánulásai az életszentségnek, a vallásos életnek. Egy szent család, mint De Santanna jezsuita atya írta róluk: «minden keresztény szülő mintaképe». S tegyük hozzá, hogy nem századok választanak el minket ettől a jámbor családtól, ők is korunknak gyermekei. Kétszeres érv arra, hogy a mai modernnek nevezett korunkban is lehet vallásosan élni, sőt ha valamikor, hát ma elsősorban szükséges, hogy vallásos szel-

* Lisieuxi Teréz Nővér élete. Önéletrajza és levelei. Francia eredetiből: Pokorny Margit. A «Szent Család» havi folyóirat kiadása. Győr. Karmelita rendház. 1917. Ára: 7 K.

lemű, imádságot szerető, hitet gyakorló családok legyenek minél nagyobb számban. Ilyen családban nevelkedett Teréz nővér.

Szüleivel kapcsolatban még egy gondolatot akarok megemlíteni. Anyja már elhalt, mikor a kármelita szerzetbe lépett, de atyja még élt,

Lisieuxi Teréz.

akinek legnagyobb öröme volt, hogyha Teréz leányával lehetett. S ettől a bájos, testileg oly gyenge virágszáltól mily nagy lélekkel búcsuzott el az atya, amikor ünnepélyes beöltözésével elzárta könnyes szemei elől a vigasztaló gyermeket a zárda szigorú fegyelme. Istennek csak az az áldozat tetszik, melyet szabad akaratból hozunk. Az Úr Jézus áldozata is azért volt oly kedves a mennyei Atya előtt, mert — mint a Szentírás

mondja: «fömládozta önmagát, mivel maga akarta». A kis Teréz hősies elhatározása, hogy szerzetbe lép, szintén tetszett az Úrnak. Elhatározásának atyja jóságos, sőt örömteljes beleegyezése adta meg az impozáns keretet. Így gondolkozik az olyan vallásos szülő, aki bele tud kapcsolódni az Úr Jézus terveibe. A szent hivatás kegyelmétől ne féljen a szülő, ha az gyermekét tökéletesebb életre szólítja. Az Úr különféleképpen hív: kit kora reggel, életének zsenge korában, — kit a déli órákban, életének delelőjén, — kit este felé, életének magasabb szakában. Különféleképpen hív, joga van hozzá. Teréz nővért már zsenge korában hívta és mily sok boldogságot jelentett e kegyelem Teréznek, atyjának, nővéreinek. Teréz boldog volt, elragadtatással ad kifejezést lelke örömeinek, hasonlóan azon sokakhoz, kiket Isten az ő különös szolgálatára hívott. Amikor olvassuk lelkes örömet, megindulva mondhatjuk: boldog, aki hallja az Úr szavát.

A kis Teréznek élettörténete bizonyosság arra, hogy amikor az Úr a családi körből valakit elszólt az ő tökéletesebb követésére, a szülő ne gondolkozzék úgy, hogy mire való ez, anélkül is lehet valaki jó hívő, hanem inkább azt mondjuk: Boldog lélek, kinek szintén szól az Úr Jézusnak az apostolokhoz intézett szava: «nem te, hanem én választottalak téged», boldog lélek, kinek szintén szól a Máté apostolhoz intézett krisztusi szózat: «jőjj, kövess engem!» Kövess engem azon az úton, melyet a világ nem ért meg, mert tövises, esetleg a Kálvária útja, mindamelllett biztosítalak: érezni, tapasztalni fogod, hogy az én igám édes, az én terem könnyű.

A hivatás szent kegyelmének sohase vessünk akadályt, ellenkezőleg tegyünk úgy, mint Teréz nővér szülei, melengessük, működünk szívesen közre, mert legyünk meggyőződve, százszorosán, ezerszeresen ismétlődik meg a tapasztalat: azzal, hogy valaki gyermekét Isten különös szolgálatára engedi, ez sok kegyelmet, sok áldást jelent magának a családnak. Ugyanezt látjuk Teréz nővér életében is.

Amikor Teréz nővérről lapunk hasábjain megemlékezünk, akinek életrajzát olvasóink már bizonyára ismerik és róla írunk, tesszük ezt azzal a szándékkal, hogy rámutassunk arra: «Krisztusnak dicsősége és szolgálata áldozatos lelkeket kíván». Áldozatos lelkületnek az iskolája pedig nem az utcák zaja, hanem templomaink szentélye, melyet a szentségi Jézus iskolájának is nevezhetnénk. Itt érlelődnek a nemes indítások, itt születnek a hősies gondolatok, itt erősödnek a nagy akarati elhatározások, itt tanuljuk meg Urunkat igazán szeretni, szeretetéért bármily nagy áldozatot örömmel meghozni. Teréz nővér szülei mélyen vallásosak voltak, kiket a hivek sokszor láttak az Úr asztalánál. Teréz nővért is egész élete az Oltáriszentségbe kapcsolódik. A szentségi Jézus a köz-

pont, amely körül e bájós élet lefolyt. Életének legszebb, legmeghatóbb két mozzanata: első áldozásának napja és halálos ágyán az örök élet zálogának, az uti eledelnek vétele.

Első áldozásáról maga írja, hogy ez volt: «éltem egyik legszebb napja! Ezen égi órák minden legkisebb eseménye kitörölhetetlen emléket hagyott vissza lelkemben!... De nem akarok s nem is tudok mindent elmondani. Vannak dolgok, melyek nyilvánosságra kerülve, elvesztik kellemes illatukat, vannak titkos gondolatok, melyeket nem fejezhetünk ki földi szóval anélkül, hogy égi, mély jelentésüket el ne veszítenék. Mily édes volt az első csók, melyet Jézus lelkemnek adott! Az élő szeretet csókja volt! Éreztem Jézusom szeretetét s én is azt mondtam neki: Szeretlek! Mindenkorra neked adom magamat. S Jézus nem kérdezett tőlem semmit, nem kívánt semmiféle áldozatot. Ő s a kis Teréz már régen ismerték s megértették egymást».

«Egyszer — írja később — a szentáldozás után megértettem az Énekek-éneke e szavait: «Vonj engem, utánad futunk keneteid illatára»... Tudod Uram, sohase volt más kívánságom, mint hogy Téged szeresselek. Győzelmemül sem óhajtok egyebet. Szereteted már gyermekkoromban elárasztott, velem együtt növekedett s feneketlen, kiaknázzhatatlan örvénnyé mélyült.» Ezért írja rövid élete alkonyán: «Jézusom, Szerelmem! Végre is megtaláltam hivatásomat! A szeretet az én hivatásom!... Magamnak csak szeretetet óhajtok. Mert csak egyhez értek, Téged szeretni, Jézusom».

Rövid életében sokat betegeskedett, sokat szenvedett. Hosszas szenvedés gyötörte, kizozta. A sok szenvedés és fájdalom nem kedvetlenül tette el, ellenkezőleg: bámulatos türelme és szenvedése közepette is megnyilvánuló derűje és mosolya még vonzóbbá teszik őt előttünk. Életrajzában olvassuk: «Az orvos minden látogatása után csodálkozott: Ha tudnák, mit áll ki. Sohase láttam még valakit ily természetfölötti örömmel szenvedni. Valóságos angyal! S mikor említettük, mennyire sajnáljuk ezen kincsünk elvesztését, azt mondta: Nem tudom meggyógyítani. Ez a lélek nem való a földre». Szüleitől nagyobb volt bánata, hogy mint nővére írja: «Nagyon súlyos megpróbáltatás várt még rá. Augusztus 16-tól szeptember 30-ig, örökös szentáldozása boldog napjáig, a folytonos hányás miatt nem vehette magához a legméltóságosabb Oltáriszentséget. S ki szerette e földön az angyalok kenyerét, ha nem e szeráfi lélek? Hányszor kel föl a hősi gyermek az utolsó évek fájdalmas téli éjszakai után korán reggel, csakhogy az Úr asztalához járulhasson. Azon boldogságért, hogy az Istennel egyesülhetett, bármit is szívesen feláldozott volna».

Az utolsó szavak, melyek ajakát elhagyták, ezek voltak: «Ó!... Szerettem őt!... Istenem... szeretlek... Tégedet!!!»

Élete egy bájos virágos kert, melyben egyszer ibolya, rózsza, máször megint buzavirág, gyöngyvirág, nefelejts, lilliom virított. Aki e kertnek pompás derűjét élvezni akarja, az vegye kezébe és olvassa e gyönyörűség életrajzot. Ismerjék meg őt minél számosabban, szeressék meg őt minél többen! Ezzel fog teljesedni a kis Teréz óhaja: *hogy minél több jót tehessen a földön!*

Dr. Weber Pál.

Egy boldogító reggel.

Csendes szent mise. Lassacskán gyülekezünk, kiki elhelyezkedik a padokban mind mind csupa idegen. Békéscsend uralkodik a félhomályban, csak az oltárgyertyák fénye világítja be a szent helyet. Várjuk, hogy megszólaljon a kis csengő és leborulhassunk a hozzánk leereszkedő Istenség előtt. Csendesen imádkozunk.

Egyszerre, mintha átválna környezetem, sajátságos, megmagyarázhatatlan érzés fog el, szemem előtt széjjelfoszlik az imént még imába mélyedt törődött asszony alakja, az előttem térdeplő gyermeklánnyé is... ott, távolabb a többi mind s mintha csak lelkek vennének körül. Ó, Istenem! vágyó fohászaink, szeretetünk találkozza a Te leereszkedő irgalommal szinte felszabadul véges lényünk anyagiséga, s lelkünk száll fel — az isteni tekintet, az ölelésre tárt karok felé! — Elragadóan boldogító pillanat — csak egy villanás! — de maradandó áldás hull mindegyikünkre, mert a forrón szerető szív, mely erős hitben Feléd fordul, nem csalódhat — és az a kéz, mely lábaidhoz teszi le bánatát és nyomorát, üresen Tőled sohasem távozik.

Özv. báró Vay Dénesné.

A budapesti kiségitő kápolnák kérdéséhez.

Egy nagy eszme szintén létet adhatna egy kiségitő kápolnának s idővel egy megfelelő, szép templomnak. Ez az eszme a tisztítóhelyen szenvedő lelkek segélyezésének gondolata.

A szenvedő lelkek elhagyottsága, rettenetes szenvedése hallgatagul is arra buzdítja az embereket, hogy minél többet tegyenek értük. Igaz, hogy sokat ér az egyeseknek segélyezése, de kimondhatatlanul többet a sok egyénnek *rendszeres* segélyezése. A tisztítóhelyen szenvedő lelkek segélyezését szervezni kell. E gondolatnak magyarországi orgánuma, lelke, középpontja lenne egy *templom Budapesten*. Ebből a templomból, mint forrásból áradna a hathatós segély folyama a tisztítóhelyre, az ott szenvedő szeretteinknek, hőseinknek vigasztalására s az élők lelki sebeinek behégesztésére.

E templomból, mint szellemi központból áradnának a tisztítóhely

gondolatának egyletei, szövetségei, sajtó-orgánumai, füzetek, propaganda-lapjai, imakönyvei stb. az ország minden részébe, hogy egy *állandó, szervezett intézmény* által ismét hathatósabb segélyben részesüljön sok szeretett megholtunknak és kedves hőseinknek lelke s egykor a mi lelkünk is.

E templom mintegy búcsujáró helye lenne sok özvegynek, édesanyának, árvának, kik azt sem tudják, hol nyugszik hős férjük, fiuk, édesatyjuk, de e templom közös otthona lenne a bánkódó, szomorkodó lelkeknek és a tisztítóhelyen szenvedő lelkeknek. E templom kapocs lenne az élők és holtak között; e templom lenne megtestesülése, realizálása ama nagy szeretetnek, mely a síron túl is terjed.

Mily jól esnék annak a nehéz keresztet viselő léleknek egy olyan helyen imádkozni, amely hely áthidalása lenne e földnek a túlvilággal?!

Mily hatalmas lelki áramlat szállana naponként a Legfölségesebb elé — szeretett megholtjainkért a napi szentmisékben, misehallgatásokban, szent áldozásokban, rózsafüzér, keresztút s egyéb ájtatosságok végzésében, melyeket naponként e templomban ajánlanának fel?!

Mily termékenyítő láva ömlenék ez ország minden községébe e templom lelkészének irodájából a számtalan könyv, füzet, ismertetés, röplap alakjában, melyek e nagy gondolatot vinnék mindenfelé?!

Mennyi áldás, vigasz, elégtétel, kegyelem szállna a másvilágra — és reánk?!

Igen, reánk is! Budapesten égető szükség van minél több templomra. Míg egyes helyeken bőven van templom (a Belvárosban, a Vizivárosban, a Várban), addig a legtöbb városrészben (a Józsefvárosban, Lipót-, Erzsébet-, Terézvárosban, a Lágymányoson és a Krisztinavárosban) nemcsak egy-egy, hanem több kiségitő kápolnára lenne szükség. Budapesten *egyszerre* több kiségitő kápolnát kellene építeni. És ezzel sietni kell, ha csak nem akarjuk, hogy a hívek tízezrei vesszenek el az egyházra.

Mit tegyünk?

A «Budapesti Kiségitő Kápolna Egyesület» tegye magáévá a főnti eszmét is, indítson azonnal gyűjtést ily templom (egyelőre barakk) építésére. Pénz van bőven s e gondolat megértésre fog találni az egész országban. Hiszen mindenkinek van egy vagy több katona-halottja, kiért kegyeletből is szívesen hoz áldozatot a nagy célra.

Alakuljon a főnti egylet kebelében egy szűkebbkörű bizottság, mely főleg ezt az eszmét segítené mielőbb a megvalósulás felé.

Kérjük valamennyi katolikus lapunkat, folyóiratunkat: vegyék át vagy fordítsák le e cikket s indítsanak gyűjtést lapjukban erre a célra.

Hadd álljon mielőbb a templom a szenvedések óceánjainak enyhítésére s az élők vigasztalására és megszentülésére! *Reviczky Aladár.*

Patakyék elbeszélés írta: Göri János.

V.

HARMADSZOR ment haza Jani mint kispap a nyári pihenőre. Akkor történt, hogy a Patakyéknak volt egy kedves vendégük egy hónapon át: a Margit, a Tukinak barátnője. A képezdében ismerkedett meg egymással a két leány s több mint őszinte rokonszenv fűzte őket egymáshoz. Nagy lányok voltak már; kellett nekik a mamán kívül még valaki, akinek, ha csak két szót is, ha csak egyet is, szólhattak olyant, ami igen-igen feszélyezné őket, ha anyuka előtt kellene kimondani, mert ki ki kell mondani, különben rosszul éreznék magukat. És ki is beszélte magát a Tuki meg a Margit, mondtak egymásnak nem egy, de ezer szót, annál is többet, csevegtek, tréfálkoztak egymással. És a Margit igen jól érezte magát Patakyéknál. Vonzotta az egész kedves család. A jóságos asszony, a barátnő, akivel egy szív, egy lélek voltak. A «kis tisztelendő urat» pedig csöndes tisztelettel nézte. Így nézheti a galamb a fennszárnyaló sast. Gyermekeded szive előtt ismeretlenek voltak a mélységes lelki titkok és most először szemlélte ezeket a sokat gondolkozó és papnak készülő Janiban. A tisztelet pedig mindig szeretettel párosul és ez a két érzés lassan mély gyökeret vert Margit lelkében.

A Jani lelke hasonlóan ment át. Élvezni tudta a gyermekded szív nap-sugaras derűjét és egyszerű báját. Gyönyörködött benne és megszerette. A finom lelkű fiú jól érezte magát abban a finomságot lehelő légkörben, amit két tisztaszívű leány szive sugároz maga köré. Úgy érezte, hogy most nem egy testvére van, hanem kettő. És amikor ráébredt, hogy a kettő közül az egyik mégsem testvér, akkor ez az érzés mélyen a lelkébe gyökerezett.

De mindez csak a lelkek mélyén játszódott le. Margit nem szólt, csak valamivel szomorúbb lett. És Jani is hallgatva ment előre a maga útján — az oltár felé. Ha bele is akadt szive a folyondárba, a szeme

változatlanul oda nézett, ahol Jézus intett hívogatóan felé. És el-eltépvé a folyondárszálakat, ment előre, nem bánva, ha vércseppes is néha a szakítások helye.

Talán csak az anya vette észre néha ezeket a rejtett vércseppeket. És ilyenkor reménykedni kezdett, hogy a Jani majd megáll az útján és visszafordul. Néha kérlete is. De a kérése ugyanúgy végződött, mint három évvel azelőtt. A Jani nem állt meg útjában. Tövisel megszárt szivvel is rendületlenül ment előre a megkezdett úton.

Nehéz búcsuja volt Janinak hazulról, most utoljára a legnehezebb. Mégis csak szerette anyukát, igen szerette, érette hullt könnyei égették a lelkét, nem tudott velük szemben érzéketlen lenni. Fájt neki a búcsu Tukitól és fájt neki a búcsu még valakitől... Attól a «valakitől» pedig annál jobban, mert tudta, hogy örökre szól. Néha ugyan felszólt lelkében az emberi: «Tőled függ, nem vagy még leköltve. Tőleg függ és nem kell búcsut venni.»

És ahányszor felszólt lelkében ez az «emberi», annyiszor futott Jani fájó szívével a tabernákulum elé. Ott — az Úr előtt — elhallgatott az «emberi» és beszélni kezdett az a vágy, ami már inkább angyali: Hogy igen, az Úr lesz egyedül, pap lesz, ha a világ összedül is. Visszalépni már nem fog, ha a pokol minden hatalmassága feltámad is ellene, még anyuka kedvéért sem, még Margitért sem, még önmagáért sem. Pap lesz Krisztusért, akármijébe kerül is, ha az áldozata irtózatossá lesz is, ha belepusztul is. S mikor így gondolkodott, akkor érzett legnagyobb megnyugvást, akkor látta az áldozatát kevésnek, akkor érezte, hogy diadalmaskodni fog. Mintha csak hallotta volna a tabernakulumból a szót: Ezt akarom, fiam. Légy nagylelkű. Csak így lesz méltó hozzám. Vedd észre fiam, mily nagylelkű voltam, mikor az oltárszekerény lakója lettem, mikor elededeletté lettem, mikor oly sokszor a szivedbe tértem, mikor a szentmisében oly sokszor föláldoztam magamat. S ha mindig nagylelkű voltam, csak nem gondolod, hogy ezután nem leszek az. Ha mindig veled voltam és vigasztaltalak, mikor szomorú voltál, csak nem gondolod, hogy elhagylak, mikor legjobban rám szorulsz. Légy nagylelkű, én leszek a jutalmad, én leszek a boldogságod; én leszek a köszikla itt az oltáron; ha minden inog körülöttem és úgy érzed majd, hogy elsülyedsz, akkor kapaszkodj belé az oltárba, el ne ereszd, szorítsd magadhoz görcsösen; meglásd, boldog lesz velem, akkor is boldog lesz, mikor boldogtalannak érezed magadat. Tudd meg, fiam, hogy minden mulandó e földön, változik a nappal minden, elváltozik a szeretet is, megváltozik az érzélem is, eltűnik a szépség is, ha még olyan is, önzéssel van keverve a jóság, ha még olyan is, homályos minden tudás, ha még olyan is! Csak én vagyok mindig ugyanaz, csak én maradtam

mindig ugyanaz a katakombáktól kezdve a szeminárium oltáráig, csak én maradok mindig ugyanaz a világ végéig: a kenyér színe alá rejtőzött végtelen szeretet, amely el nem avul, meg nem gyengül; csak az én jószágom önzetlen, csak az én szavam szent és világos teljesen. Melyiket akarod, Jani? A világot vagy engem? A kicsit vagy a nagyot? Egy morszát a szeretetből vagy magát a szeretetet? A gyöngeséget vagy az erőt? Vagy a mulandót, hogy miatta ne igen törődj azzal, ami örökkévaló? Vagy az eszközt, mikor már tiéd lehet a cél? Vagy önmagadat, mikor engem akarhatnál? Hidd el, ha engem akarsz és megtalálsz, önmagadat is megtalálod! Minek neked a világ, ha a világ teremtője lehet a tiéd!...

És a Jani az oltárt választotta, vagy jobban mondva, még erősebben kapaszkodott bele, mint eddig. Erős lett, de azért érzett gyöngeséget is; fölládozta önmagát, de azért érezte az áldozat fájdalmát; elszakadt mindentől, de azért vérzett a szakadás helye; lemondott, de azért tudta, hogy miről mondott le; megkönnyebbült a szíve, de azért teljesen súlytalan nem lett; jóleső bizalom szállta meg, de minden aggodása azért nem tűnt el. Csak azt mondta a Margitnak, mikor gyengéden kezét fogtak a búcsuzáskor: Isten velem, Margitka, de azért tudott volna neki többet is mondani. Anyukának azt mondta: ne sirjon, de őszinte lett volna, ha azt is mondta volna: értem anyukám, hogy miért sirsz; s bár könnyeid fájdalmat okoznak nekem, mégis jól esik téged így látnom... A Tukit megcsókolta egyszer, szeretettel, de meg tudta volna csókolni százszor is még nagyobb szeretettel. És elment hazulról, utolszor, mint kispap; eltűnt a házból a kék reverenda. A Janinak csak a helye, az emléke, a szelleme maradt otthon; ő maga elment, szívében néma, szent fájdalommal. Ő is vitt emléket magával, amelytől nem tudott egészen megszabadulni, amelyet mintha csak a Gondviselés adott volna Janinak, hogy még szebbé, értékesebbé tegye áldozatát. Mert lemondani a semmiről: nem nehéz; búcsút venni attól, aki nem érdekel: a legkönnyebb; nevetve távozni onnét, ahol nem volt számunkra kedves lény: nem nagy dolog; nélkülözni valakit, akitől boldogságot nem várhatunk: nem hősiesség; élni harc nélkül: nem érdem; nem küzdelem önmagával: szerencse; hidegnek lenni ott, ahol nem tud az ember meleg lenni: semmi; úgy élni, hogy minden mindegy: a köszikla élete; úgy élni, ahogyan a természete mondja valakinek: nem áldozat. De a Jani! De a Jani!...

Szegényre még egy megpróbáltatás várt. Volt neki is egy barátja: a Géza, az akrobata természetű, erős karú, kemény arcú Géza. Mikor találkoztak, egymás arcáról olvasták le, hogy a lelkük mélyén küzdelem mindketten. De csak egypár hét múlva lett bizalmasabb egymáshoz a két fiú, akkor is jobban a Géza; a Jani meglehetősen néma maradt: ez volt az ő sorsa.

Ő csak hallgatta Géza szavait, amelyek csaknem mind visszhangra találtak Janinál, csaknem ugyanazok voltak a lelki küzdelem fázisai mindkettőjükénél. Egy szép napon aztán a Géza odamegy a Janihoz, aki a pulpitus mellett olvasgatott; közelebb húzta a széket hozzá s csendben, hogy senki se hallja, csak a jóbarátja, elkezdte:

— Jani, én távozom; itthagylak benneteket; érzem, hogy boldogtalan lennék, ha maradnék. Mennem kell, ha nem akarom magamat, a kedélyemet, a jövőmet tönkre tenni. Igen nagy dolog az, amire eddig készültem, összeroskadnék alatta, nem akarom az Istent kisértetni. Ő meg nem akarhatja, hogy boldogtalan legyek. Szerethetem én őt a világban is, szeretni is fogom, becsületszavamra fogadom, Jani. Remélem, fogsz majd értem sokat imádkozni. Te majd ráérsz erre. Amennyivel én kevesebbet foglalkozhatom a jó Istennel, te annyival többet. Tedd meg ezt helyettem is. Majd ha elérem a boldogságomat, eljöhetsz, elhívlak majd, megnézheted. E boldogságért most újra kezdem, azt hiszem megéri. S addig nem nyugszom, míg el nem érem.

A Jani ámulva hallgatta e beszédet és csak hallgatta. Mikor néhány nap múlva elbúcsuzott tőle a barátja, talán örökre, csak ennyit tudott neki mondani: Áldjon meg az Isten; légy boldog. Ezt anyukától tanulta még s azért mondta ő is, mert ebben benne volt minden, amit ilyenkor lehet és kell mondani. A Géza multkori beszédjének minden szava, mint súlyos kalapács ütött a lelkére, fájdalmasan, új aggodalmakat keltve. Esténként sokszor sirdogált, anyukájának meg a Viktornak utolsó figyelemzetéseit, a Margitnak emléke kint voltak, gyötörték. Reggelként azonban a kápolnában elcsitulnak aggodalmai, oly jól esett neki ilyenkor a tudat, hogy reggel van, mint ahogyan esténeként félt, remegett attól, hogy este van, hogy megjött az ő személytelen ellensége: az este, az éjszaka. Bár soha se lenne éjszaka, bár mindig csak reggel volna! Áldott reggelek, mikor kitarul a tabernakulum ajtaja, mikor kilép onnét a mennyei Jegyes, a jószágos király, aki előtt úgy el lehet panaszkodni, akitől mindig lehet vigasztalást várni, akinek az érintésétől még az égő seb is megnyhül, akinek a jövetele béke lesz a szív hajlékában. Ezért várta Jani is mindig oly türelmetlenül a reggeleket, ezért öntötte ki ilyenkor az Úr Jézus előtt szívé: Uram, ha imádandó szent akaratodnak is úgy tetszik, hadd haljak meg, mielőtt még pappá szentelnének. Nem azért akarok pappá lenni, hogy megélhessek, dicsőséget, előmenetelt sem akarok, csupán térted, szeretetből. És az Úrnak tetszett a Jani imája.

(Folytatása következik.)

OLTÁREGYLETI ÉLET.

Levél, amely el nem hervad. Azon alkalmából, hogy az Erzsébet Örökimádás-templomegyesület a színteret elhagyja, a bíbornok hercegprimás alábbi levelet intézte az egyesület elnöknőjéhez, özv. örgróf Pallavicini Edénéhez:

Nagyméltóságú Elnöknő!

Midőn az Erzsébet Örökimádás Templom-Egyesület felosztatását jóváhagyólag tudomásul vettem, meghatottsággal emlékezem vissza arra a buzgó tevékenységre, melyet e szent ügy érdekében a Nagyméltóságod bölcs elnökléte alatt álló érdemes egyesület kifejtett. Bár az egyesület, dicséretesen elvégezvén feladatát, feloszlik, mégsem szűnik az meg, él és élni fog emléke azon szép műben, melyben buzgóságát az egyesület oly főnségesen megörökítette.

Főpásztori szívem melegével mondom az egyesület minden egyes tagjának, az egyesület nagyérdemű vezetőségének, elsősorban Nagyméltóságodnak, mint példás buzgalmú elnöknőnek hálás köszönetet. Szívem sugallatát követem, amikor külön is megköszönöm Nagyméltóságodnak azt a sok anyagi áldozatot is, amit a szent ügy érdekében hozott.

Legyen jutalmuk az az Üdvöztető, akinek oly szép és fenséges hajlékot emeltek.

Fogadja egyébként Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Esztergomban, 1918. március 31-én.

Csernoch János,
bíbornok, hercegprimás.

Budapesti Országos Központ. Május hó minden napján d. u. 1/46 órákor szentbeszéd, utána litánia és szent-séges áldás.

Május 2-án Virgo Reparatrix ünnepe reggel 7 órákor a kongregációk közös szent áldozást tartanak; 9 órákor énekes mise. Délután

1/46 órákor szentbeszéd, melyet követ a felajánlás megújítása és ünnepélyes áldás. A kongregáció kötelekébe tartozó leányok ez alkalommal szokás szerint fehér ruhában jelennek meg.

Május 12-én, mint a hónap 2. vasárnapján, az Oltáregyesület közös istentisztelete: 8 órákor szentmise közös szent áldozással, d. u. 1/46 órákor szentbeszéd és áldás.

Május 13-án d. u. 4 órákor választmányi ülés.

Május 27-én d. u. 4 órákor terjesztőnői ülés.

Május 30-án, Úrnapján kezdődik a gyakori szent áldozás terjesztésére: a szokásos «Eucharisztikus Triduum».

31-én és június 1-én reggel 7 órákor ünnepélyes szentmise; mindhárom nap délután 1/46 órákor szentbeszéd és ünnepélyes áldás.

2-án, vasárnap reggel 7 órákor szentmise közös szent áldozással; d. u. 1/46 órákor záróájtatosság körmenettel, «Te Deum»-mal és áldással.

*

Választmányi ülés. A budapesti országos központi Oltáregyesület választmánya i. évi április 8-án tartotta szokásos havi értekezletét. Jelen vannak: dr. Mészáros János prelátus, m. kir. udvari és várplebános, ügyvezető-igazgató, özv. örgróf Pallavicini Edéné elnöknő, a Mária Reparatrix-zárda főnöknője mint társelnöknő, Kiss Aladárné másodelnöknő, a zárdatitkár mint jegyzőkönyvvezető, gróf Cziráky Lujza és

Kócsy Jánosné v. tagok és Horváth Rezső szerkesztő, lelkész.

A választmány belső oltáregyesületi ügyekről tanácskozott.

Az Erzsébet Örökimádás-templomegyesület március hó 11-én tartotta utolsó közgyűlését és e közgyűlés a templomegyesületet, mely a maga elé tűzött feladatoknak eleget tett, feloszlatta. Ügyvezető-igazgató bemutatja dr. Csernoch János bíbornok, hercegprimás leiratát, melyet Öminenciája a közgyűlés alkalmából özv. örgróf Pallavicini Edéné elnöknőhöz intézett. Indítványozza, hogy a leirat a választmány jegyzőkönyvébe vétessék.

Ügyvezető-igazgató közli, hogy a háborús viszonyok arra birták az Oltáregyesület elnökségét, miszerint az idén a szokásos kiállítás rendezésétől eltekintsen. A központi Oltáregyesület kiállításai mindannyiszor eseményszámba mentek, mint a buzgalomnak és ügyszeregetnek nagyszerű sikerei és győzelmei. Erkölcsi értékben az idej tárlat se maradt volna alul az Oltáregyesületi Központ eddigi kiállításai mellett, az időknék súlya azonban a Központot azon elhatározásra birta, hogy a szokásos kiállítás mellőzésével csendben ossza szét ama szép és értékes anyagkészletet, amit a hölgyek ügybuzgalma az idej évben produkált. Az elnökség elé terjesztett kérelmek mind figyelembe vétettek. A választmány a határozatot helyesléssel fogadja.

Horváth Rezső szerkesztő az Oltáregyesület lapjairól, az Örökimá-

dás és Jézusom Öröme eucharisztikus havi folyóiratok állandó tértérnyeréséről számol be. Közülük a Jézusom Öröme havonta 15.000 példányban hagyja el a sajtót, ami a múlt évnek 10.000 példányához képest figyelemreméltó eredmény.

Ügyvezető-igazgató a májusi választmányi ülés napját jövő hó 13-ai tüzi ki az ülést bezárja.

*

Ferenczy Géza. Évekig viselte a Virgo Reparatrix-kongregációban a prézesi méltóság fényét és súlyát, és viselte azt utólrétegetlén zelussal és odaadással. Emellett munkarejét a legnagyobb készséggel bocsátotta az Örökimádás-templom rendelkezésére és a legforróbb munkaidőben: szombatnapokon este és vasárnapokon a reggeli órákban mindannyiszor hívás nélkülült ki az Örökimádás ostromolt gyóntató székeibe és nagyszerű szolgáltatásokat tett az Úr Jézusnak és az ő házáknak. A munkabírásának virágjában levő kitűnő hitoktatót a bíbornok hercegprimás most a VII. kerületbe nevezte ki segédlelkésznek. Távozása az Örökimádásnak érzékeny vesztesége, az erzsébetvárosi plebánianak azonban irigyelni való nyeresége.

*

Apró kis gyermekszívek valósággal éheznek és szomjúhozna a „Jézusom Öröme» képes eucharisztikus gyermek-újság után. Ára egy évre: 1.80 K. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-út 77.

Figyelem! A budapest országos központi Oltáregyesület más kiadóhivataloktól eltérőleg az Örökimádás és Jézusom Öröme lapok árát az újév küszöbén nem emelte egy fillérrel sem, dacára annak, hogy a lap előállítási ára hónapról-hónapra hihetetlen mértékben emelkedik. A többkiadást a kiadóhivatal nem áremeléssel, hanem önkéntes adóval: felülfizetések révén óhajtáná behozni. A lap előfizetési ára egyelőre tehát változatlan marad, *felülfizetéseket* azonban köszönettel fogad és nyugtáz a kiadóhivatal. Ezzel kapcsolatban az Oltáregyesület tisztelettel kéri a netalán elmaradt vagy ellefejtett előfizetések szíves beküldését.

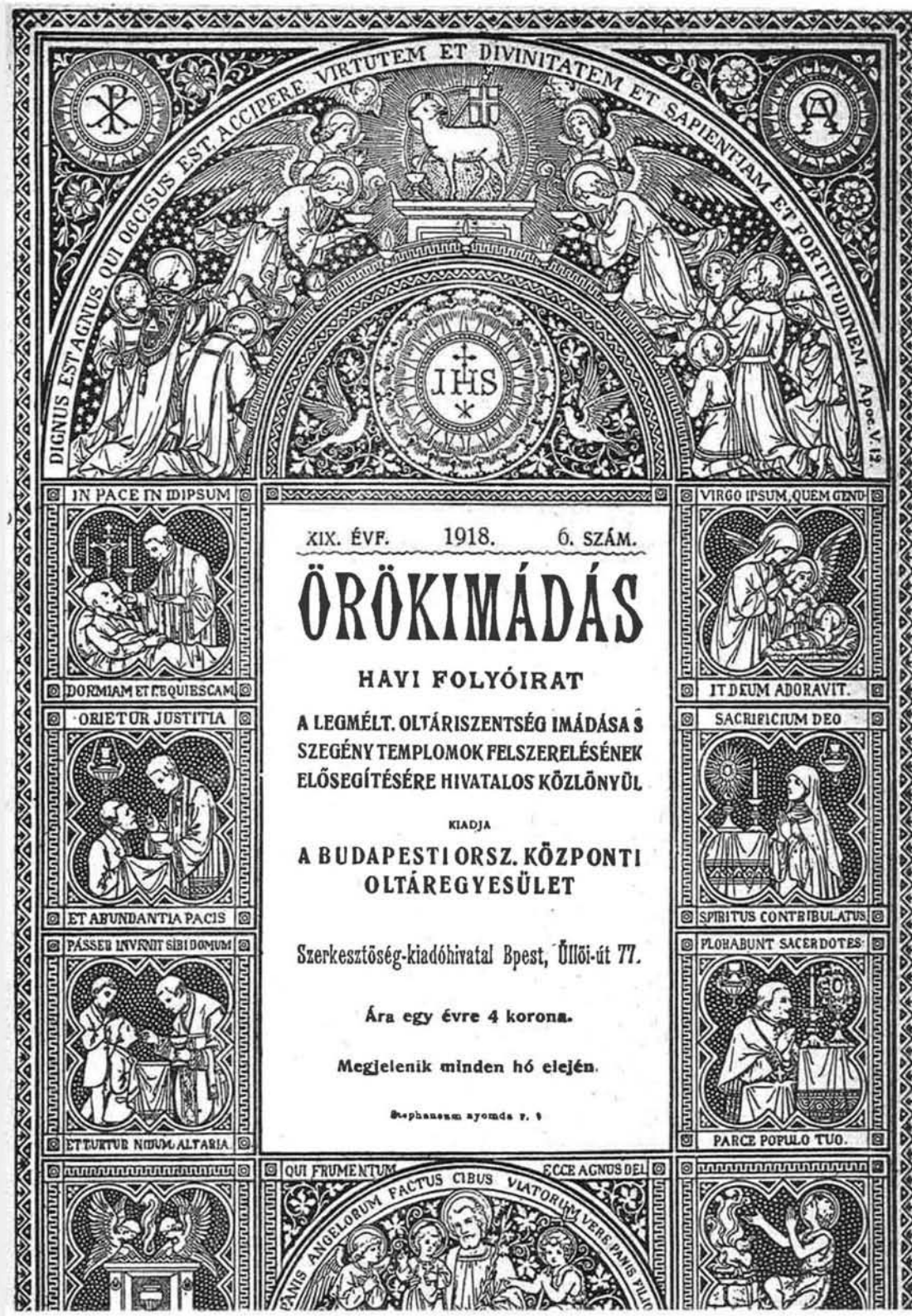
*

Rendkívül alkalmas ajándék az ifjú magyar nemzedék számára. Könn József: Légy férfi! c. könyvecskéje. Hadbavonuló ifjainknak lelkesítő, bér-máláshoz járulóknak erősítő, az iskolából a világba kilépő ifjainknak lélekmentő. Minden ifjú szerezze meg! Adja ismerőseinek. Aki teheti, vegye meg tömegesen ajándék gyanánt ifjú barátainak. Kapható a szent Benedekrendi főgimnázium Mária-kongregációjánál Esztergomban és minden könyvkereskedésben. Ára: 1 korona.

KIMUTATÁS

1918. február hóban befolyt adományok. (Folytatás.) Holzmann Margit 2 K, Tuncics B. 2 K, Börcsök A. 4 K, Budajenői tagok 14 K, Benyiczky Ferencné 1 K, Pakusza Istvánné 2 K, Lénárd Katalin 2 K, Szabó Mária 2 K, Szegegy-Maszák Aladárné 10 K, Ruzsovits Péterné 1 K, Dudás Mária 100 K, Kassa egyházmegyei tagok 130 K, b. Korenás B.-né 6 K, Szabó K. 17.20 K, Svecz Verona 4 K, Takács Mihályné 2 K, Deli Gáborné 2 K, Gaál Rozália 1 K, özv. Kállay Béniné és családja 12 K, Lukács Miklósné 2 K, Székely Miklósné 3 K, Horváth Vilmosné 2 K, Csávolszky Mária 2 K, Horváth Károlyné 2 K, Krepuska Anna 2 K, Népessy Béláné 2 K, Széll Pálné 2 K, Orosz Imréné 2 K, Szedlár Mária 2 K, özv. Wagner Á.-né 2 K, Gröger R.-né 2 K, Tibolddaróci tagok 10 K, Nagybereznai esp. kerületi tagok 16 K, Novák Márton 4 K, Éber Józsefné terjesztő gyűjtése 36 K, Bacher Ferencné 5 K, Grosch Károlyné 2 K, Balonyi Ilona terjesztő által 16 K, Mitskó Ferencné terjesztő által 14.96 K, Tausch Hermin terjesztő által 24.80 K, Aigner Gyuláné terjesztő által 14 K, Straub Mária 2 K, Part Irma 1 K, Bakos Mari 1.20 K, Holecz A. 20 K, Schieberna Julia 3 K, Negyedi tagok 12 K, Salomvári tagok 41.80 K, Rutsek I.-né 5.10 K, Halapkö József 1 K, Jancsó Imre 1 K, Gál Nándor 1 K, Wolf Mátyás 2 K, Radovits Mária 1 K, Pöstyéni tagok 266.40 K, Selmechányai tagok 26 K, Vendég Katalin 2 K, Lichtneckert Teréz 4 K, Manzák Ferencné 5 K, Gáspár Julianna 40 f., Kretschmer Karolin 4 K, Kis Teréz 2 K, Tolnai Józsefné 4 K, özv. Marich Lajosné 1 K, Huszár Katalin 2 K, Dér Teréz 1 K, Forián Alajos 1 K, Korpis Anasztázia 1 K, Lukács Anna 1 K, Nagy Anna 1 K, Posch Borbála 1 K, Sebestyén Mária 1 K, Schuller Teréz 1 K, Viszenpart Aloyzia 1 K, Wurzinger Mária 1 K, Zwirk József 1 K, Galz Mihály 3 K, Tergelt Anna 2 K, özv. örgróf Pallavicini Edéné 100 K, Kállay Béniné 50 K, Héber Károlyné 3 K, Deli Mihályné 60 f., Farkas Andrásné 60 f., Berkes Kálmánné 10 K, Gerey Gyuláné 10 K, özv. Brecka Jánosné 2 K.

1918. március hóban befolyt adományok: Özv. Tüchy Józsefné 10 K, Aradi Oltáregyesület 1000 K, Bernyó Julia 3 K, Paczona Antalné 9 K, Bucsinzky Viktorné 2 K, Bucsinzky Mária 1 K, Farkas Gézné 10 K, W. Diesel E.-né 10 K, Kendei tagok 29.04 K, Nagycétényi tagok 78.12 K, Tolnay Gabriella 5 K, Vig Józsefné 6 K, Köncöl Teréz 4 K, Kisbenedek Sándorné 1 K, Pócs Anna 2 K, Czuner Kornélia 6 K, Csábi tagok 3.90 K, Rimóczi tagok 7.70 K, Brünner Janka 2 K, Berég Mária 2 K, Hock Teréz 1 K, Bicsók Mária 2 K, Baléni Franciska 80 f., Bogma Gyuláné 2 K, özv. Reisz Ignácné 2 K, Bozókai tagok 728 K, özv. Beliczay Jánosné 1 K, Iváncsics Ágnes 3 K, Pálfy Júlia 3 K, özv. Hartmann Jánosné 4 K, Molnári Mária 60 f., gróf Zichy Livia 20 K, Mika Ferenc 1 K, Bertók Katalin 3 K, D.oppa Emma 2 K, Futó Mária 1 K, Krezmarz Irma 13 K, Schottola Ernőné 2 K, Ragányi Gézné 2 K, özv. Heinrich Ferencné gyűjtése 100 K, Singer Károlyné 4 K, Poll Barbara 2 K, Szorocsányi tagok 9 K, Kassa egyházmegyei tagok 140 K, Ohr Klára 2 K, Szabó Mária 2 K, Schärtl Ella 2 K, Kovács Ferenc és neje 1 K, Öry Mária 4 K, Anlauf Mária 2 K, Schönkorn Anna 1 K, Császár Antal és neje 4 K, Benedek Mária 10 K, Hontpereszlény 38.40 K, özv. Balázs Gézné 4 K, Bauer Róza 10 K, Nagy Antalné 3 K, Havel Lipótné 4 K, Kozel Pauline 4 K, Jaros Jánosné 50 f.,

IN PACE IN DIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSEB INVENIT SIBI DOMUM

ET TUERUR NOVUM ALTARIA

QUI FRUMENTUM

XIX. ÉVF. 1918. 6. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA
A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 4 korona.

Megjelenik minden hó elején.

Stephanum nyomda r. t.

IRGO IPSUM, QUEM GENO

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES

PARCE POPULO TUO.

ET FRUCE AGNUS DEL

TARTALOM: *Samassa Désy Annie*: A Kisegítő Kápolna Akció — *Dr. Hirschler József*: Esti áldás. — *Dr. Wéber Pál*: Ahol van Oltáregylet, ott van hitélet. — *Fodor István*: Talány. — *Eöri János*: Patakycék. — *Baumann Károly*: Szent Alajos ájlatosság. — Irodalom. — Oltáregyleti élet. — Kimutatás.

KIMUTATÁS

1918. áprilisban befolyt adományok: Papp Teréz 10 K, Mujzer R. 4 K, gr. Forgách E. 100 K, Negyedi tagok 14 K, özv. Zimmermann L.-né 4 K, Csölle K, 4 K, Petrecz I.-né 2 K, Kosár S. 6 K, Heilmann N. 4 K, Greth M. 4 K, Esztergom főegyh. Euch. Papi Társulat 250 K, Bakonyi M. 6 K, özv. Széchényi I.-né 6 K, Sabaz I.-né 3 K, Jenei V. és S. 2 K, Nándori T. 2 K, Szeman I.-né 1 K, Halmi Gy.-né 10 K, Varga A.-né 2 K, özv. Boros L.-né 60 fill., Ecségi tagok 5.40 K, Névtelen 40 fill., Pap I.-né 30 K, Farkas E. 4 K, özv. Losonczy K.-né 60 fill., dr. Somogyi M.-né 100 K, herceg Pálffy M.-né 40 K, Bally J. 2 K, Lendvavásárhelyi tagok 102.72 K, Nagy S.-né 60 fill., Lambrecht E. 3 K, Lambrecht J. 3 K, Csincsá J. 2 K, Varga A. 4 K, Navara K. 1 K, Veszprém egyházmegyei tagok 2000 K, Krertits M. 6 K, Brédl terjesztő által óbudai tagok 66 K, Laub I.-né terj. gyűjtése 10 K, Szathmáryné terj. gyűjtése 17 K, Turóssy A. terj. gyűjtése 15 K, Lafrankó K.-né terj. gyűjtése 16 K, Nagy P. 1 K, Gálffy G. terj. gyűjtése 4 K, Balonyi I. terj. gyűjtése 11 K, Németh M. terj. gyűjtése 12 K, Kis V.-né 4 K, Burián N.-né 2 K, Szeglet D.-né 6 K, Patrik A.-né 2 K, Busánszky E. 50 K, Bálint Mari 50 K, Bukovics M. 50 f, Bérósz. 150 f, dr. Horváth F.-né 50 f., Mezei I. 50 f, Fekete J.-né 50 f, Feket I.-né 50 f, Bezzay A. 2 K, Dobrovolszky E. 2 K, Herndl M. 24 f, Horváth A. 24 f, Wacha S. 24 f, Somogyvári tagok 43 K, Schätz I.-né 10 K, Magyarpecskai tagok 16 K, özv. gr. Széchényi I.-né 10 K, Holecz A. csábi tagoktól 9 K, Viszneki tagok 30 K, Laborczmezei tagok 42 K, Spisák J. 2 K, Almáskamarási tagok 28 K, Ujkigyósi tagok 21.20 K, Koller J. 5 K, özv. dr. Vavrik Á.-né 10 K, Dobrányi M.-né 30 K, Kovács J. 20 K, Schota J.-né 4 K, Tóth M. 1 K, Fertelmes T. 60 f, Tarbaly G. 40 f, gr. Serényi I.-né 20 K, Szombathelyi egyhm. tagok 251.47 K, Maholányi tagok 35.30 K, Pécsi Oltáregyesület 50 K, Negyedi tagok 14 K.

A Központi Oltáregyesület a budapesti eucharisztikus gyermekszövefségi zászló mindkét oldaláról nagyszerű képeslapokat csináltatott.

Egy levelezőlap ára helyben 36, vidékre 51 fillér.

Két " " " 72, " 92 "

Rendelések csakis a pénz előleges beküldése esetén vétetnek figyelembe. A levelezőlap árát bélyegeken is be lehet küldeni.

ÖRÖKI MŰHELY

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

A Kisegítő Kápolna Akció.*

Főmagasságú Bíbornok, Hercegprimás Úr!

Tisztelt közgyűlés!

Meghatottan, Isten és a jó emberek iránt mély hálával a lelkemben kezdek beszámolóimhoz.

Szeretném, ha minden szavamnak kicsi, láthatatlan szárnya lenne, hogy az, mint az imádság, felszállna a kék ég kárpitjáiig és ott a Mindenható zsámolya előtt fehér virággá válva, neki illatoznék, trónja elé ontva a hála harmatát. Szeretném, ha minden szavam kicsi fehér galamb volna és belerepülne mindazoknak a lelkébe, akiknek oly sok köszönettel tartozunk.

Mert jó, kimondhatatlan jó az Isten, aki áldó jobbát munkánk fölé terjesztette. És jók, nagyon jók az emberek, akik támogató, segítő kezet nyújtottak nekünk, akik Isten dicsőségéért dolgozunk.

Alig múlt egy éve annak, hogy a Szent Szív-zárda Urinők kongregációjában főtisztelendő P. Bangha Béla egy kicsike magot hintett a lelkembe. Egy magot, amely életet kért, egy magot, amely gyökeret vert a szivekben és azóta virágot is termelt. Egy magot, amelyből a Kisegítő Kápolna Bizottság fejlett és amely, reméljük, mint egyesület hatalmas olajfává válik, hogy védőleg, oltalmazólag kiterjessze a budapesti templomszegény városrészek fölé az ágait. A messze jövőben már egy egész olajfaterdről álmodik a lelkem, amely egész édes hazánk lelki szomszúságát oltani lesz hivatva.

Alig múlt egy éve annak, hogy kongregációnk vezetőségének ki-tüntető és megtisztelő bizalma kezembe helyezte a megszentelt magot, a kisegítő kápolnák gondolatát. Félénken, bátoritanul vettem azt gondozásomba, hogy a nekem még ismeretlen közélet mezején elültessem. És ma, amikor rövid 6 hónap óta már harmadszor van szerencsém az akció eredetéről, fejlődéséről és működéséről számot adni, kénytelen vagyok előző két beszámolóim tartalmát kivonatban megismételni és így

* Elmondotta a Kisegítő Kápolna-Egyesület múlt hó 10-én tartott alakuló közgyűlésén Samassa Désy Annie világi elnök.

az igen tisztelt közgyűlés előtt részben már hallott dolgokat elmondani. Hisz ugyanazt a történetet, ugyanazt az igazságot, ugyanazt az érzést csak egyféleképpen lehet kifejezni. Csakhogy ma már nemcsak a kezdet első bátortalan lépéseiről kell szólnom, ma már állomásokhoz jutottunk azon az úton, amelyre Szűz Máriás lobogónkkal, szivünkben lobogó szeretettel, hittel, bizalommal, reménységgel indultunk el, hogy a világháború vérzivataros napjaiban újra imádkozhassunk a XX-ik század szükségalkotta jászolában, a kisegítő kápolnában.

Akkor, amikor tengernyi könny ömlik, amikor megszámlálhatatlan seb vérzik, amikor több szív hal meg, mint ahány virága van a rétnak, amikor legtöbb az árva, az özvegy és a zokogó édesanya, amikor legtöbb a szenvedés, legnagyobb a nyomor és legkisebb a mindennapi kenyér morzsája, amely milliók éhségét alig-alig csillapíthatja, *akkor van legnagyobb szüksége* a csüggedő, kétségbeeséssel küzdő emberiségnek az *Angyalok kenyérére*, amely a keresztre feszített üdvözítő Golgotájának isteni öröksége. Amikor ellenségek gyűrűjétől fojtogatva sanyalódik a haza, amikor a társadalom szinte egyensúlyát elveszítve, mint vihartól hánytvetett kicsi csónak, irányt veszítve vergődik a szélsőségek bösz hullámain, akkor egyedül a szent feszület lehet az az iránytű, amely biztos révbe vezet.

És ezért van szükség a mi akciónkra, amelyet — szinte azt merem mondani — a Mindenható akarata hívott életre, a Mindenható áldása kísért eddigi munkájában s amely oly sok megértésre, támogatásra, szeretetre, jóságra talált.

Mintha maga a betlehemi Kisdéd isteni keze kopogtatott volna a lelkeken, a sziveken. Mindenütt nyitott szivekre, nyitott ajtókra találtunk abbéli törekvéseinkben, hogy a templomszegény köröngetekben a Megváltás Istenének új jászolokat, kisegítő kápolnákat létesítsünk. Mert oda, ahol sikerült egy-egy ilyen szerény oltárt emelnünk, eljött, mert el akart jönni az Úr, hogy az Eucharistiából kisugárzó világossággal beragyogja azt a környéket, ahol az örök mécs fényére nagy szüksége van a sötétben tapogatózó emberiségnek. Eljött, mert el akart jönni, hogy szomorúakat vigasztaljon, csüggedőket támogasson, hontalanoknak hazát adjon, tévelygőknek megjelölje az ösvényt, amely Ő hozzá vezet.

De hogy számoljak arról, hogy lépésről-lépésre vezetett minket Isten akarata, amíg a Szent-Szív-zárda lelkigyakorlatain elhintett magból bizottságunk kifejlődött és hogy az miként működött — eljutván mai egyesületté alakuló gyűlésünkig, amelynek fényt, értéket és nagy jelentőséget Bíbornok Hercegprimásunk magas jelenléte és elnöklése ad — vissza kell vezetnem a tisztelt közgyűlést a kisegítő kápolnák történetének első fejezetéhez, a betlehemi jászolhoz, a szükségalkotta első tem-

plomunkhoz, amely valamennyi egetkereső templomtoronynak, dómnak, bazilikának az alaprajzát, az alap gondolatát, a fundamentumát képezte.

És amikor a Szent Péter-templom, a kölni dóm, a milánói márványcsipke, a Szent István-templom és a megszámlálhatatlan műremek hirdették és hirdetik századok óta Isten dicsőségét és a békét, amelyet az emberek lelke megérteni nem tudott, újra az alázatos, a szerény, a szegény jászolra, a kisegítő kápolnára lett szükség, hogy segítse a tévelygő világot méltóvá lenni az első kisegítő kápolna, a betlehemi jászol isteni megváltásának nagy kegyelmére.

Szükség van rájuk, hisz itt, a mi lázasan fejlődő, kávéházakban, mozikban túltengő, gyönyörű és mégis szegény fővárosunkban olyan kevés a templom, hogy csak kicsi töredékét képes azoknak magába fogadni, akik imádkozni vágnak, hogy lelkük terhén könnyítsenek. A háború lehetetlenné teszi az építkezést és így önmagától adódott a kisegítő-kápolnák gondolata, amely külföldi nagy városokban is bekopogtatott. Nálunk is többször megpendítették a tervet, míg az végre a Szent Szív zárda kongregációjának kezdeményezésére testet öltött.

Az eszme megvalósításához az első anyagi alapot a gróf Wenckheim palotában rendezett zártkörű műkedvelő-előadás tiszta bevétele nyújtotta. Majd gróf Károlyi Gyuláné, a Szent Szív-zárda női kongregációjának elnöke, fenkölt lelkével átértvén és átérezvén a nemes akció magaslatos céljait és rendeltetését, deputációt vezetett a Hercegprimás úr Öminenciája elé, akinél a kisegítő kápolna-akció buzdítóan kegyes, állandó erkölcsi és anyagi támogatásra talált. Innen kezdve kétfelé ágazott az akció munkaköre. Az egyik az egyházi kérdéssel, a másik a kápolna létesítésével kapcsolatos dologi és anyagi feladatok megoldásával foglalkozott. Itt kapcsolódik bele tevékenységünkbe Mészáros János praelátus úr, egyházi elnökünknek fáradhatatlan buzgalma és működése.

A székesfőváros templomszegény részei között a figyelem elsősorban a Lágymányos felé fordult, ahol a körülmények leginkább tették kívánatosná egy kisegítő kápolna létesítését. Amikor már a helyiség megszerzésével, megfelelő jókarba helyezésével és a berendezéssel járó sok nehézséggel megküzdöttünk, a Verpeléti-út 15. számú házban múlt év pünkösdi vasárnapján átadtuk rendeltetésének piros pünkösdi rózsájaként akciónk első úttörő munkáját, a kelenföldi kisegítő kápolnát. Farkas Alberik cisztercita rendi tanár kiváló egyházi vezetése alatt az egész környék lelki életének központja lett a mi kis kápolnánk, ahol köznapokon legalább egy, vasárnapokon pedig öt szentmise ad alkalmat mintegy 1500 léleknek, hogy eleget tehessen vallásos kötelezettségének. És ott, ahol eddig áldozás nem volt, kilenc hónap alatt az áldozók száma meghaladta a hatezretet.

Hogy Isten dicsőségét hirdetni hivatott munkánkat minél teljesebb siker koronázza, a Budapesten működő kongregációk, hitbuzgalmi egyesületek és harmadrendek bevonásával — a Hercegprimás Úr Öminenciájának fővédnöksége alatt — múlt évi november hó 15-én bizottsággá alakultunk. A bizottságnak a rendkívüli nehézségek és a vigasztalan lakásviszonyok nyomasztó hatása dacára sikerült a második kiegészítő-kápolnát létesítenie az Angyalföldön, a VI. kerületi Palotai-utí elemi iskola helyiségében, melyet Budapest székesfőváros tanácsa vásár- és ünnepnap i stentisztelet céljából szíves volt átengedni. Az ügynevezett Tripoliszban, ahol 5000 lélek lakik munkásbarakkokban, nőtt ki a homoksiyatagból akciónk második zsenge hajtása, tavaszvirága, egy a Mindenhatónak ajánlott szerényke hóvirág. Hóolvadáskor, tavaszébredéskor szenteltük fel a testvérkéjét a kelenföldi kápolnának, amely pünkösdi vasárnapján lett az Úrnak bemutatva; pünkösdi rózsza és hóvirág, ezek a mi lelkünk virágai, Üdvözítő dicsőségére felszentelt első kápolnái annak az akciónak, amely az összes virágokat füzéerként szeretné az Úr oltárai köré fenni.

Az oltárt a kelenföldi kápolnában a Szent Szív zárda, az angyalföldi kápolnában pedig az Oltáregylet vezetősége ajánlotta fel a bizottságnak. Az angyalföldi hóvirágunkat Páter Brokárd karmelita tartományi főnök vette gondozásába, szeretettel ápolva ezt a jó Isten virágát, melyből az áldások bő forrása fog harmatozni ott, ahol a nehéz munka tanyáján a lelkek sokszor szomjúhozzák a vigasztalás harmatát s az erő kútforrását, mely az Oltáriszentségben kiapadhatatlan. Az Angyalföldön bizonyára angyalok csengetnek a kis hóvirág harangjain, mert oly nagy szeretetre és lelkesedésre talált a mi szerény kis kápolnánk, hogy Szervey György iskolaigazgató világi elnöksége mellett egy 35 tagú helyi bizottság alakult a helyszínén, amely már a messzebb jövőbe belerajzolja a kiegészítő kápolnából kialakuló templomot. Adja Isten, hogy minél előbb úgy legyen!

A Kelenföldről szintén örvendetes jelentést kell tennem, ahol a székesfővárossal folytatott tárgyalásaink eredményeként a külön helyi lelkészség megszervezése előreláthatólag a legközelebb jövőben már befejezett tényé válik.

Mély hódolattal emlékezem meg arról a kegyes és felemelő érdeklődésről, amelynek Királynék Őfelsége a következő táviratban méltóztatott kifejezést adni:

«A Császárné és Királyné Ő Felsége különös érdeklődéssel viseltetvén a budapesti kiegészítő kápolnák ügye iránt, megelégedéssel méltóztatott tudomást venni a bizottság megalakulásáról és ennek működésére a Mindenható áldását kívánva *legmelegebben* köszöni az előterjesztett hódoló üdvözlést.
Gróf Esterházy Sándor főudvarmester.»

Ugyancsak hálával telt örömmel — önmagam az elismerésből ki-
kapcsolva — olvasom fel Fővédnökünknek, a Hercegprimás Úr Öminenciájának hozzám intézett, egész tisztikarunkról és valamennyi nagy-
lelkű támogatónkra felemelően megemlékező sorait:

Méltóságos Elnöknő!

Nagy örömmel olvastam a Kiegészítő Kápolnák címen ismert áldásos mozgalom pénztári jelentését. Meglepő az az eredmény, melyet e téren oly rövid idő alatt a Méltóságod bölcs elnöklete alatt működő bizottság elért. Indítatva érzem magam, hogy úgy Méltóságodnak, valamint a buzgó bizottság minden egyes tagjának, úgyszintén a jószívű adakozóknak ez úton fejezzem ki főpásztori köszönetemet. Egyben arra kérem Méltóságodat és a vezetése alatt álló érdemes bizottságot, hogy a mozgalom kifejlésztésén továbbra is fáradozni szívesek legyenek, hogy a főváros templomhiányán így némiképen segítsünk.

Fogadja egyébként Méltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Esztergomban, 1918 március 30.

Csernoch János,
bibornok, hercegprimás.

E hó 5-ikén biborfényben tündökölt a mi kelenföldi szerényke kápolnánk, amidőn a Hercegprimás úr Öminenciája kitüntette azt magas látogatásával. A cisztercita gimnázium ifjúsági kongregációjának új tagjait avatta fel személyesen a mi jószágos főpásztorunk, aki nagy értékű, a hit bölcsességében és szeretetében gazdag szentbeszédben magyarázván a kongregációnak magasztos lényegét, feledhetetlenül ünnepélyessé tette a lélekemelő szertartást. Feledhetetlen marad mindazok lelkében a kép, akik azt szerencsések voltak láthatni, amint ez alázatos fehérfalú hajlékban a szerény oltár előtt térdelt hazánk legmagasabb főpapja, amint a gyöngyvirág és liliomkoszorúval övezett oltárképről áldólag terjesztette ki két karját az oltár felett lebegő Jézuska az apostolok utóda fölé, aki az egyházi főméltóság bibordiszében trónolva avatta fel az élet virágait, ártatlan lelkű ifjakat — Szűz Mária gyermekeivé.

A szerény keret, amely csak szeretetből és virágból volt fonva, mintegy még jobban kiemelte, mintegy még tündöklőbbé tette az ünnepély fényét s azt a nagy megtiszteltetést, amely ezáltal a még alig egy éves kis kápolnánkat érte, a kápolnát, amely olyan a többi sok, nagy fényes templom között, mint egy hamvas lelkű fehérruhás kicsike gyermek, amely szinte kérésleg, hívólag, bizalommal és szeretettel nyújtja karjait a jólelkű emberek felé. Legyen szabad itt is mélyeséges köszönetünk kifejezést adni Öminenciájának a kitüntető jószágáért.

Jól esik tapasztalunk azt a szeretetet, azt a szívjóságot, amellyel

az egyes érdeklődők ajándékaikat a kiségitő-kápolnák oltáira juttatják. Mint ahogy a betlehem-i jászolnál gazdag ajándékkal járultak az isteni Kisdéd elé a szent királyok és a jámbor pásztorok, úgy a mi alázatos hajlékainkba is dús ajándékokkal, egyházi felszerelésekkel, misemondó ruhákkal, virággal, festménnyel, kézimunkával, gyertyával, tömjénnel, énekkel jönnek a nagylelkű hívek. A főrangúak, az előkelők, a gazdagok nagy adományai mellett a perselyben ott csengenek a szegények, a gyári munkáslányok fillérei, amelyek mind a szeretet aranyaként lesznek az égben feljegyezve.

El nem mulaszthatom, hogy fel ne említsem Szvoboda Henrik prelátus, bécsi egyetemi tanár budapesti látogatását, amelynek célja kiségitő kápolna-akciónk tanulmányozása volt. A nagyvárosi pasztoráció kérdésének kiváló tudósa a látottak és a hallottak felett legnagyobb elismerésének adott kifejezést. Abban is további munkára és buzgóságra való serkentést látok, hogy ismeretlenek és ismerősök egyaránt fordulnak hozzánk a város legkülönbözőbb részeiből, kiségitő kápolna létesítését környékükön kérve. Fájdalom, ezidőszerint a lakás- és árviszonyok csaknem leküzdhetetlen nehézségeket gördítenek működésünk útjába.

És amikor beszámolóim utolsó pontjához, a pénzügyi helyzet ecseteléséhez érek, akkor is az az érzésem, hogy nem rideg számokról, egyszerű pénzről beszélek, hanem Istent szerető lelkekben arannyá vált nap-sugárról, amely a Szent Kereszt glóriájából áradt az emberiségre, az egész világra. Amikor múlt évi november hó 15-én a Kiségitő Kápolna-Bizottság megalakult, 6778 korona állott a magasztos cél rendelkezésére. Ez az összeg a nagylelkű adakozások következtében azóta úgy megnövekedett, hogy ma az időközben felmerült jelentékeny kiadások levonásával vagyunk 30.238 koronát tesz ki. Legyen szabad felsorolnom azoknak a neveit, akik nagyobb pénzbeli adományokat juttattak hozzánk, ezáltal is leróván irántuk mélyen érzett hálánk adóját.

Legelsősorban Királynénk Őfelsége fordult felénk, aki gróf Apponyi Adél közbenjárása folytán öt éven át évi 1500 korona segélyben részesíti a kápolna-akciót. Albrecht Főherceg Úr Őfenségétől 1000 kor. adományt kaptunk. A Hercegprimás Úr Őeminenciája özvegy gróf Nádasdy Tamásnénak 3000 koronát, később Samassa Adolfnének 1000 koronát, azaz összesen 4000 koronát adományozott.

A Wenckheim grófi család palotájában rendezett előadás tiszta jövedelme: 7092 korona volt első anyagi forrása akciónknak.

Dr. Mészáros János prelátus 1000 koronás adományán kívül öt éven át évi 1200 koronával, Samassa Adolfné öt éven át évi 1000 koronával, gróf Bethlen Aladárné évi 500 koronával, gróf Bethlen Irma évi 100 koronával, a budai Margit-Mária-kongregáció évi 200 koronával járul

hozzá ügyünk elősegítéséhez. Ezeken kívül adományokat tettek: Heinrich Aladár 2000 koronát, Lollok Lénárd 2000 koronát, dr. Csárszky István, herceg Esterházy Miklós, herceg Esterházy Rezsó, özvegy Goszthoyi Kálmánné, Kiss Aladárné, örgróf Pallavicini Edéné, Samassa Adolf,

Itt lakozik az örök Szeretet.

Samassa Aurél, dr. Trux Jenő egyenként 1000 koronát. Herceg Hohenlohe Klodwigné 500 koronát, Tóth Jánosné 300 koronát, Kirchner Hermann és neje, valamint Kóczán Gyuláné 200—200 koronát, Földváry Emma 150 koronát, Grüner Tivadarné, Haasz Emilia, Kvassay Jenőné,

Rajky Gyuláné, özvegy Trux Lajosné, gróf Széchen Miklósné, Virágh Lászlóné egyenként 100 koronát.

Az adományokkal kapcsolatban meg kell még emlékezni a kiségitő kápolnák javára rendezett 3 műkedvelő előadásról, melyek közül a Szent Anna Collégium előadása 1227 koronát, az assisi Szent Ferenc budai III-ad rendje által rendezett előadás 693 koronát és a Berényi Jenő kőbányai segédlelkész által rendezett előadás 300 koronát jövedelmezett javunkra. Külön ki kell emelnem a Szent Szív-zárda kongregációjának egyik régi tagját, aki a névtelenség homályában akarván maradni, önzetlen nagylelkű adományát, évi 6000 koronát úgy helyezi el az Úr oltárára, hogy csak a Mindenható tudjon róla. És ha a nagylelkű adakozóhoz nincs módunkban hálás szavainkat eljuttatni, imáinkba foglaljuk mélységes köszönetünket, amely Isten dús áldásaként szálljon Jötevőnkre.

A pénzadakozókkal egyvonalban meg kell még emlékezni azokról a nemeslelkű jötevőkről, akik egyházi felszerelésekkel és egyéb természetbeni adományokkal támogatták működésünket.

Hogy ezekről az adományokról most részletesen nem számolok be, ennek egyik oka az, hogy ennek a hosszú sorozatnak az előterjesztése által a tisztelt közgyűlés türelmét túlságosan igénybe venném. A másik oka főleg az, hogy ez tulajdonképpen nem volna más, mint a leltár felolvasása, ami nagyrészen a múlt gyűlésen már megtörtént.

Isten áldása szálljon mindazokra, akik pénzbeli és természetbeni adományaikkal és ajándékaikkal, munkájukkal, jóakarataikkal, pártfogásukkal, érdeklődésükkel, szeretetükkel és imáikkal támogatják Isten dicsőségét hirdetni hivatott akciónkat. Érezzék úgy, amint azt lelkemben én érzem, hogy *minden*, amit a kiségitő kápolnának adnak, azokért tesznek, tulajdonképpen nem más, mint imádság. Mert imádkozik az a kéz, amely a templomhiány megszüntetésén dolgozik, annak céljára adományt nyújt. Imádkozik az a lélek, amely a kiségitő kápolnák megvalósulását bármilyen módon elősegíti. Imádkozik azért, hogy mások minél többet imádkozhassanak.

És ha nincs is tornya a mi kis kápolnáinknak, felérnek azok az égig, hiszen a legmagasabb, a legszentebb jelen van bennük. Ha nincs is harangja a mi kápolnáinknak, a szívek dobogásában beharangozzák azok az ünnepeket. Ha kicsike, szerény hajlékai is az Úrnak a mi kápolnáink, mégis mindegyik egy-egy szikla-része annak a sziklának, amely örökké állni fog, mert maga az Úr építette reá az Ő egyházát. Szikla — ha kicsike is — de rendületlen és megingathatatlan, mint maga a Szeretet, amelynek ereje a Keresztben, gyökere a Hitben, Reménye Istenben van!

Samassa Désy Annie.

Esti áldás

Irta: dr. Hirschler József.

HA A KÖNNYEM az Isten oltárára hull, amikor be-betérek szentséglátogatásra a templomba, ez a mi kettőnk dolga: az Úr Jézusé és az enyém. Intim, privát ügy és ájtatosság. De vannak nyilvános ájtatosságok is, amelyek az örök Szeretetnek a legm. Oltáriszentségben való állandó jelenlétéből folynak és különös melegséggel öntik el templomainkat.

Ilyen a többi között pl. az *esti áldás*, amely a mi vásár- és ünnepjainknak csendes alkonyát oly meghitté, kedvessé teszi. En legalább mindig úgy érzem ott magamat, mint ahogy éreztem magamat akkor, amikor a hétnek kemény munkája után mi testvérek, akiket a kegyetlen élet egy hétre szétvetett, a kedves vasárnap délután odagyűlhattünk jó anyánk mellé és nézhettük, amint előveszi nagy, kopott, tiszteletreméltó, ezüstcsattos imakönyvét és hallgathattuk, amint abból imádkozott és olvasott köréje gyűlt gyermekeinek...

Úgy gondolom, hogy az a szentmise, az újszövetségnek vérontás nélküli való áldozata a nagy, általános, hivatalos audienciája az Úr Jézusnak, ahol az a pap, az Úr Jézusnak, a nagy királynak személye körüli minisztere referál a jó Isten, az egyház és az emberiség között elintézendő nagy, közös ügyekről és tesz jelentést azokról, kik külön kihallgatást kérnek. Olyan audiencia, aminőt a pápa szokott adni Szent Péter templomában, vagy a jó király az ő nagy trónustermében. De az esti ájtatosság és az áldás inkább a fesztelenebb, kedvesebb látogatási óra, amikor az Úr leteszi mintegy a királyi palástot, lelép trónusáról és mind-egyikünkhöz külön-külön van egy-egy jó szava, egy-egy szíves kérdése. Amikor teljesen leereszkedik hozzánk, hogy ne nézzük nagy úrnak, hanem embernek, akinek olyan az érző szíve, akár a mienk. IV. Henrik is a szőnyegen játszott gyermekeivel, mikor a nagy és díszes velencei követtség belép szobájába. A gögös köztársaság gögös követei megütköznek azon, amit látnak, de a király nem jó zavarba, csak annyit mond: «Lát-szik, hogy nem vagytok apák, kik elfelejtik, hogy királyok, ha a gyermekeik között vannak...»

Hát lehet-e a napot szebben befejezni, mint ezzel az esti áldással? Milyen mélységes az értelme annak, hogy esti ájtatosságainkat az Oltáriszentséggel való áldással fejezzük be!

A jó Istennel kezdettem, vele fejezem be napomat. Így tett az Úr Jézus is. «És miután a népet elbocsátotta, felment a hegyre, a magányba

egyedül imádkozni. Mikor pedig beesteledett, egymaga volt ott.» (Máté 14, 23.)

Hát nincs-e, amiért úgy esténként köszönetet mondjunk? Nincs-e úgy esténként megbánni, megsiratni valónk? Az okos szűz, mielőtt álomra hajtaná fejét, nem nézi-e majd meg újból és ismételten azt a menyasszonyi ruhát, nem tisztít, rendez, igazít-e majd rajta és mécsesét nem tölti-e meg szinültig olajjal? Hiszen nem tudhatja, nem szólítják-e éjjel, nem kopognak-e, mert jó a völegény, hogy esküvőre, nászútra vigye az örökkévalóságba? Ó jaj, ha kifogyott volna az olaj és téged nem bocsájtának be, mert nincs hófehér, tiszta, szeplőtelen menyasszonyi ruha, fátyol és koszorú rajtad? Néri szent Fülöp azzal kezdte és azzal fejezte be a napot, hogy odatértelt az Úr elé és ahogy szent csak imádkozni tud, elrebegette legkedvesebb, legmegszokottabb imáját: «Úr Jézus, Fülöp térdel itten, a te Fülöpöd és kérve-kér, tedd reá kezedet, mert különben Fülöpöd megtagad ma tégedet!»

Gondolj azután arra a sok, szenvedő, nyomorgó testvéredre. Ó, de hány kinlódik lázban, kórházban, hány áll az örvény szélén, hogy az éjjel elbukják, lelkét kárhozatba döntse, hány küzd a halál angyalával, hány pusztul el tengereken — pusztul el légben, szárazföldön, csatatéren, lövészárokból most különösen — ó, hát segíts, ments, könyörögj, szabadíts... Csak egy fohászt, csak egy imát... saltem vos, amici mei... így kiált talán feléd a tisztító tűz lángtengeréből atyád, anyád, fivéred, nővéred... És te nem mennél ahhoz, aki egyedül tud segíteni és akar is segíteni? Aki esti áldást akar adni, amint megáldotta egyszer este a gyermekeket, az utolsó este úrbemenetele előtt a tanítványokat és adja majd egyszer utolsó áldását az ítélet nagy napján, amikor bevezeti övéit dicsőségükbe, mondván: jöjjetek atyám áldottai...

Amikor édesanyám engem ágyba fektetett, keresztet írt homlokomra és utolsó szava az volt: ó édes őrző angyala, imádd helyette az éjjel a legm. Oltáriszentséget...

És az Úr kiterjeszti kezét a városra, a házakra, a családokra, szobádra, ágyad fölé... Őrző angyalod pedig helyetted imádj a legm. Oltáriszentségben köztünk virrasztó örök Szeretetet.

«Mikor pedig beesteledett, egymaga volt ott...» és imádkozott.

Különösen megindító az az esti ájtatosság, ha arra az egyház nyilvános imák, nagy csapások és könyörgések alkalmával hívja össze híveit. És a nyáj összefut a pásztor köré, mint ahogy a kicsi csibék menekülnek veszedelem idején a hívó tyúk szárnyai alá és segélykiáltásukkal ostromolják az oltáron közöttünk lakozó örök Szeretetet, a Megváltó pedig, ez a nagy főpap, mennyei Atyjának trónusához juttatja megriadt édeseseinek könyörgő imáit. És ez az ima nem találna meghallgatásra?

Már a zsolttáros is felkiált: «mi oltalmazó Istenünk, tekints és nézz a te felkentéd orcájára!» (83, 10) és mi felnézünk arra az Úr Jézusra, aki maga mondotta: bármit kértek, az én nevemben kérjétek... és nem nézünk fel az oltárra, mint a zsidók a rézkigyóra, mert az az Oltáriszentség nem pusztán jelképe a hitnek és reménységünknek, hanem ténye és valósága a legvigasztalóbb jelenlétnek. Dávid örült, hogy volt szive, mellyel dicsérje az Urat: «megtalálta a te szolgád a szívet, hogy dicsérjen...» Mi pedig megtaláltuk Krisztusunk szívet, mely imádkozik velünk és értünk. És csipkebokorrá leszen az az oltár, amely el nem ég és lángjai szüntelen felcsapnak az égre. S amint az a hold útjában magához vonzza, hullámvásba hozza a tengerek vizeit, az Oltáriszentségben velünk imádkozó szent Szív is hullámvásba hozza, magához vonzza, egekig emeli égieknek gyönyörű látványára, öröme az előtte és körülötte imádkozók szívet. És tör fel a legtisztább Szív imája: «Atyám, érettük könyörgök, azokért, kiket nekem adtál, mert ők a tied!» És ha már az ószövetség templomaira oly kegyesen nézett le az Úr, mennyivel inkább leszen a mi templomunk, «ezen hajlék árnyékul nappal a hőség ellen és mendedkül és rejtekül a szélvész és eső ellen». (Izaiás 4, 6.)

Azért is kedves ez az esti ájtatosság, mert valamiképpen visszfényez annak a fölséges adorációnak ott az égben, amelyről szent János ír a jelenések könyvében. Ott is az égben, az égi Jeruzsálemben, itt is a földön a mi templomunkban fényes az a trónus, amelyen a Bárány van, mely megöletett érettünk. Aranyosak a gyertyatartók, ragyogók a lángoknak tüzes iveri, pompás a pálmák és virágok koszorúja, illatos az aranycsészék tömjénfüstje... És a trónus körül ott látom a véneket, kik leborulva imádják a Bárányt és minden teremtmény, «mely égen, földön és föld alatt van és mely a tengeren és benne van...» És hallom, amint mondják: «a trónulónak és a Báránynak legyen áldás és tisztelet, dicsőség és hatalom mindörökkön örökké. Amen.»

Ezért nem volt elég annak az egyháznak az az egynehány perc ott az Úrfelmutatás alatt és után. De nem volt elég az a rövid óra sem ott az esti ájtatosság alatt. Akik szeretik egymást, többet, gyakran, lehetőleg minél tovább és mindig együtt szeretnének lenni. A szerető szívnek ez a vágyódása adta meg az egyháznak a gondolatot, hogy tegye ki imádságra hosszabb időre azt az ő legnagyobb kincsét és a szerető szívek vágyódása fonja a szíveket koszorúvá, hogy állandóan és mindig, éjjel és nappal imádják és dicsőítsék az Úr Jézust a legméltóságosabb Oltáriszentségben. Ez adta meg a gondolatot Rómának, hogyha egyik templomban bezárja a tabernakulumot, a másikban nyomban megnyissa és ne legyen nap, sem éjjel az Oltáriszentség imádása nélkül. S az örök város példájára így járja be az egész földkerekséget már csak az esti

Az Oltáregylet jótékony hatása megnyilvánul abban, hogy a tagoknak családjában nem lesz idegenszerű az imádság. Hisz lehetetlen is, hogy aki Jézust szereti, az nem iparkodna gyermekei lelkében ápolni, nevelni, melengetni az Üdvözítő szeretetét. Lehetetlen, hogy aki hűséggel szolgálja az Úr Jézust, e hűség ki ne fejeződjön a családi szentély megvédésében, megbecsülésében, szeretetében. Olyan jól esik nekünk, hogy mindig a gyakorlatra hivatkozhatunk, mely az elvek próbaköve.

Ilyen és hasonló gondolatok fakadnak lelkünkől azon beszéd nyomán, melyet a veszprémi püspök a kaposvári Oltáregylet zászlószentelésén tartott. Hisszük, hogy az elhintett mag termékeny talajra esett. Hogy mi is oly bőven foglalkozunk vele, tesszük abban a reményben, hogy ezzel az Oltáregyletnek szent és nagy ügyét szolgáljuk.

A zászlószentelés végeztével fehér ruhás leányok sorfala között vonult a püspök a zárdába, hol az Oltáregylet kiállítását nyitotta meg lelkes szavakkal. A gondos szeretettel összehozott sok szép egyházi ruha és tárgy volt fényes tanúsága annak, hogy a kaposvári oltáregyleti tagok ünnepélyüket is a munka jegyében tartották. Van lelkesedésük, de van kitartásuk is. A szentségi Jézus áldása legyen buzgóságukon.

Dr. Weber Pál.

TALÁNY

Van egy nagy óceán...
Senki meg nem mérte.
Mélységén elszédül
És megáll téllenül
Minden sziv és elme...

Ismerek egy napot,
Izzóbb minden napnál...
Világokat éltet,
Beragyogtat mindent,
Mindig zeniten áll...

Ismerek egy szivet.
Kicsi, mint minden sziv:
S egy-egy dobbanása
— Örök üdv forrása —
Milijókat üdvözít.

Mint parányi forrás
Fakadt a Golgothán.
S növekedett egyre,
Majd folyam lett neve...
És most már óceán!

Ismerek egy szentélyt,
Szentléleknek műve:
Teljes Szentháromság
— Hajts térdet, ó világ —
Gyönyörködik benne.

Kicsi, mint minden sziv,
Két véna táplálja:
S az eget és földet,
S mit e kettő rejthet,
Magába zárhatja.

Kicsi, mint minden sziv...
S milyen tüzzel lobban!
Ő rajta pihentem,
Mála melegedtem:
Én tudom legjobban...

Jézus áldott Szive!
Te vagy ez a talány...
Te tűzhely, te szentély,
Mégfoghatlan rejtély...
Ügietlen Óceán!

Fodor István.

VI.

BITÜZTÉK a szentelés napját. Jani küzdelme a végsőkig fokozódott. Valakinek a képét maga előtt látta, hallotta a hangját s mindez kifélé hívta s minél jobban magához láncolta őt az Úr, annál jobban gyötörte a tépelődés. Tehát pap leszek — mondotta el néha monológjait. — Hogyan lehetséges ez? Amikor olyan törekeny a szívem! Hogyan lépjek föl arra a titokzatos hét lépcsőre, amely az oltárhoz vezet s amely egy borzasztó kiemelkedést jelent a világból s amelynek minden foka tiszta s amelyek közül egyet sem szabad bepiszkítanom s amelyeknek mindegyike oly hidegnek látszik, de a három legfelső a leghidegebbnek, amelyeken tönkremegy a természetem, ha felülről nem segítesz Istenem. Hogyan hurcoljam föl a hetedik lépcsőre a nyomorult szívemet? Mit szólsz hozzá majd, ha odateszem szent oltárodra? Nem fogod-e a haragodban szétzúzni, mint valami tört edényt? Nem fogod-e majd azt mondani: nem használhatom, fiam; jobban meg kellett volna fűrösztened a bánat könnyeiben. Most magad lássad a sorsodat! Nem fogok-e a magasból lezuhanni s mint valami bukott angyal önmagamnak és másoknak gyalázatára a porban fetrengeni? Nem fog-e majd az a teher, amit a vállamra veszek, összezúzni s nem fogom-e azt ilyen formán a sárba ejteni? Hogyan lépjek a szentélybe, amelyhez hét titokzatos szobán kell keresztül menni, amelyeknek ajtai örökre becsukódnak mögöttem s amelyeken visszamenni többé nem lehet! Itt nincs próba, itt nincs jobbra vagy balra, itt nincs visszanezés vagy visszafordulás, itt csak áldozat van, nagylelkű, lovagias áldozat. Itt az én Uram: a Krisztus testét és vérének föl nem áldozhatom, míg előbb a saját testemet és véretem föl nem áldozom! Itt az én Uram: a Krisztus kereszthalálát meg nem újíthatom, míg előbb önmagamot keresztre nem feszítem a világnak!

S a viharban a Jani megint az Eucharisziához menekült, úgy, amint egyszer már hallotta onnét a figyelmeztetést és biztatást; az oltárba kapaszkodott görcsösen, odatapadt mint a borostyán az erős tölgyhöz és ők ketten: az Úr Jézus meg ő, megcsúfolták a vihart. Jött egy szép pillanat, egy áldott perc, egy világos perc, amikor a Jani egyszer megáldozott, amikor úgy érezte magát, mint soha máskor; jött egy boldog félóra, amelynek bőségéből egész életén át táplálkozott, jött a boldogító vigasztalás, amelyre jóakarásával meglehetősen méltóvá tette magát, jöttek az Úr Jézustól a gondolatai: Virágfakadáskor, bimbónyiláskor, tavaszkor szentelnek fel. Érintetlen virág akarok lenni én is... Kilépek én is a hivatásom szinterére, hogy az életem végén gyümölcs legyek, amit Krisztus vére harmatozott, érlelt meg... Egy életem van, miért ne Neki adnám? Ha van valaki, aki megérdemli, Ő megérdemli, hiszen Ő is oda adta nekem a magáét. S ha a lovagias névre számot akarok tartani, nagylelkűen kell neki odaadnom.

Ha Neki adom, mivel csak egy életem van, igazán lovagias leszek. Ha több életem volna, kerülne egy a világnak is, de akkor nagyon közönséges jelenség lennék. Hála néked Krisztusom, hogy csak egy életet adtál, hála néked, hogy ezt is Neked adhatom... Ha egyik-másik eszméért százezrek tudják az életüket feláldozni, miért ne tudnám én is föláldozni az enyémet a szeretet Istenéért... Ha hitvány körülmények miatt százezrek kénytelenek egyedül élni, miért ne én is Krisztusért?

E gondolataiban teljesen megnyugodott. Egy-kétszer még sirt, feljajdult a természete, de csak rövid időre. Fantáziáját most neki eresztette, hogy kutassa, keresse, észrevegye az isteni élet szépségeit. Talált is sokat, szinte alig bírta őket elviselni. Méltatlannak, de boldognak érezte magát. A felszentelés előtt egy merész gondolattal fölroppent a földről, mint a repülőgép; többé már nem törődött vele, megvetette; kinevette önmagát, hogy volt idő, amikor még panaszkodott, amikor még zavarban volt, amikor még sok mindent nem értett. Fölröpült, irányt vett a Nap felé és a hét rendnek lépcsőjén szállt-szállt mindig följebb, elért az ő Jegyiséhez, eljegyezte vele magát örökre, visszavonhatatlanul szent boldogságra. Amit anyukának mondott, most beteljesedett: pap lett, már az volt. Jelen volt e mennyei lakodalmán anyuka vegyes érzelmekkel: örült és aggódott. Ott volt a Viktor bátyja is a feleségével, meg a Tuki is. Hogy is maradhatott volna ő el! A felszentelés szertartása alatt könyöztek: sajnálták a Janit.

(Folyt köv.)

A «Jézusom Örööm» képes eucharisztikus gyermekfolyóirat ára egy évre 1-80 K. Szerkesztőség-kiadóhivatal: Bpest, Üllői-út 77.

IRODALOM

Hirt u. Herde. Beiträge zu zeitgemäßer Seelsorge. Erzbischöfl. Missionsinstitut zu Freiburg i. Br.

A válság, amely felé a nagy háború sodorta a világot, sok új problémát vetett felszínre és a régiek mellett új feladatok elé állította a kath. papságot. Hogy ezeket sikeresen megoldhassa, új eszközökre, utakra, mindenekelőtt pedig alapos tájékozódásra van szüksége.

Ez a körülmény indította a freiburgi érseki Missionsinstitut-ot fennjelzett folyóirat kiadására, amely évenként megjelenendő 3—4 füzetében a jelen és jövő legfontosabb lelkipásztori feladatait ismerteti.

Eddig 2 füzet jelent meg. Az első:

Mütterseelsorge u. Mütterbildung. Von Peter Saedler S. J. (IV és 96 old.) 1-50 M.

Tárgya: a cura matrum, a jelenben, úgy mint a jövőben a kath. lelkipásztorkodásnak egyik legfontosabb feladata. Röviden rámutat szerző a baj gyökerére, amelyből a vallásosság megfigyatozása, az erkölcsök hanyatlása származik a házaselet és a család romlására. Meggyőzően állítja elénk a még mindig elég figyelemre nem méltatott anyakörök szükséges voltát és kimutatja nagy jelentőségüket az anyanevelés és a szociális-karitatív működés terén.

Az itt közölt útmutatásokhoz, ha a gyakorlatban tényleg számottevő eredményt akarunk elérni, kénytelenek leszünk alkalmazkodni.

Nagy érdeklődésre tarthatnak számot az anyakörök felállításáról, vezetéséről szóló fejtegetései, amelyekhez néhány, sok gyermekkel megáldott anyának megható levele csatlakozik.

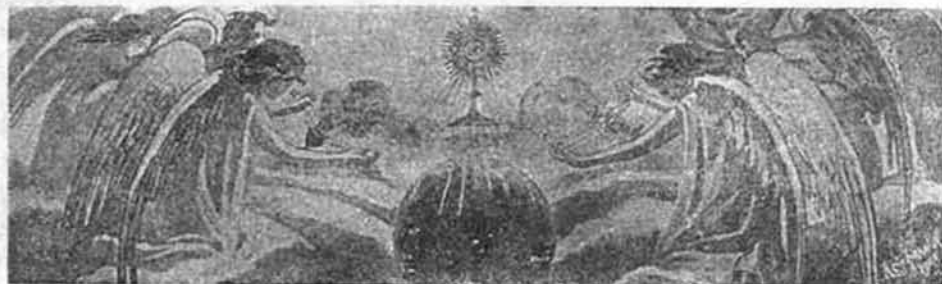
«Jobb anyák, jobb családok, jobb gyermekek, jobb nép: ezek az állomások, amelyeket az anyák köre által el akarunk érni». (30 o.) Ezen szavakkal fejezi ki röviden szerző a célt, amely természetszerűen minden lelkipásztori működésnek végcélja kell hogy legyen.

A 2. füzet:

Die Ehe im Lichte der kath. Glaubenslehre. Von Prof. Dr. Jakob Bilz. (IV és 52 o.) Ára 1 márka.

Alapos részletességgel tárgyalja a házasságot dogmatikus, morális és szociális szempontból. A természettörvényre és a pozitív isteni törvényre támaszkodva megvédi a modern támadásokkal szemben és az ismert szentírási idézettel: Eph. 5. 22. mutatja ki az egyháznak magasztos tanítását a «nagy szentség»-ről. A mű kétségkívül meg fogja könnyíteni a lelkésznek a papságnak feladatát, mélyíteni a hivekben a házasság szent intézményéről való eszményi felfogást és emelni a tiszteletet iránta.

Z. A.

OLTÁREGYLETI ÉLET.

Szent Alajos ájtatosság.

ASZENTEKET inkább csodálnunk kell, mint követni, sokszor hallott mondás ez, mellyel azonban az ember csak saját lustaságának palástolására akar jogcímet találni. Igen, a szenteket nemcsak csodálnunk, de követnünk is kell, égbe vonzó példájuk után kell indulnunk, ha itt a földön a lelki békét, a másvilágon pedig a mennyország örömeit meg akarjuk nyerni. Az igaz, hogy a szentek minden cselekedetét mi nem gyakorolhatjuk, de igen, a szentek végtelen sokaságából mindegyikünk kiválaszthatja egyikét vagy másikat, azt, ki életkörülményeinknek legjobban megfelel és azután így szólhatunk magunkhoz: Ez a szent épen olyan körülmények között élt, mint én és szentül élt, én is őt követve szentül élhetek.

A szentek végtelen sokaságában, kiket különösen az eucharistikus szellem megihletett, a legtündöklőbb példaképeink egyike szent Alajos, Gonzagai Ferdinand örgrófnak legidősebb fia, ki 1568 márc. 3-án Felső-Olaszország Castiglione nevű helységében született. *Most ünnepelik tisztelői születésének 350 éves emlékét.* Élettörténetéből különösen kidomborodó mozzanatok a következők: midőn beszélni kezdett, első szavai Jézus, Mária nevei voltak. Már 9 éves korában örökös szüzességet fogadott és Isten különös kegyelmé folytán szive tisztaságát egész életén keresztül hiven megőrizte. Az első szent áldozásban Bor. szent Károly részesítette és akkor fogadást tett, hogy inkább életét akarja elveszíteni, hogysem magát a bűn veszélyének kitegye. Már gyermekkorában elhatározta, hogy elhagyja a világot és a bold. Szűz útmutatása mellett 18 éves korában Rómában belépett a Jézus társaságába. Bellarmini bibornok, ki lelki vezetője volt, említi, hogy szent Alajosnak sohasem volt súlyos vétké, mert a szentáldozásból kiáradó kegyelemmel annyira telítette lelkét, hogy minden rossznak ellene tudott mondani. Egy szent élet után a szentek halálával mult ki. Meghalt 23 éves korában.

Az említett néhány adat szent Alajos életéből meggyőzhet bennün-

ket arról, hogy az angyali ifjú szent Alajos a keresztény ifjúság legtökéletesebb példaképe. Szülők és nevelők nem tehetnek üdvösebb dolgot annál, mintha szent Alajosra irányítják gyermekeik, növendékeik figyelmét. A fiatalság pedig nem tehet hasznosabb dolgot annál, mintha szent Alajost az erények ösvényén buzgó szívvel követi. Erre segít az ú. n. *szent Alajos ájtatosság*, melyet XIII. Kelemen honosított meg az egyházban. Lényege szerint ez abban áll, hogy töredelmes gyónás után hat egymásután következő vasárnapon a szent áldozáshoz járulunk és szent Alajos tiszteletére jámbor elmélkedést vagy szóbeli imát vagy más jámbor és istenes cselekedetet végezzünk. Az egyházi pályára hivatottak 6 Miatyánkot és 6 Üdvözlégyet szoktak végezni szent Alajos képe előtt ama 6 évnek emlékére, melyet védőszentjük a papnevelőben töltött. A 6 vasárnapi szent Alajos ájtatossághoz a rendes föltételek megtartásával teljes búcsu van engedélyezve.

Közeledik szent Alajos ünnepe. Az idén van születésének 350 éves évfordulója. Ennek emlékére ne mulasszuk el az idén elvégezni az egyház szellemében a 6 vasárnapi ájtatosságot szent Alajos tiszteletére. Kövessük buzgón szent Alajos erényeit. Legyünk mi is oly ártatlanok, mint szent Alajos, ki lelkét soha halálos bűnnel be nem szennyezte. Járuljunk mindig oly áhitattal Krisztus szent testének vételéhez, mint szent Alajos, kiről meg van írva, hogy az előkészületi és hálaadó imákat szent áldozásai alkalmával mindig a legnagyobb buzgósággal végezte. Valamint csak akkor jött Jézus a világra, mikor már epedve sóvárgott utána az emberiség, úgy csak oly szívbe tér be örömet a szentáldozáskor, amely buzgó áhitattal készülve vágyva-vágyik vele egyesülni. Ilyen szívet vitt szent Alajos az oltár elé, ilyen szívet vigyünk mi is az Úr asztalához és Krisztus teste nemcsak megszenteli, de meg is őrzi lelkünket az örök életre.

Baumann Károly.

Havi istentisztelet. Jún. 10-én az Oltáregyesület havi közös istentisztelete: reggel 8 órakor szentmise közös szentáldozással, d. u. 1/46 órakor szentbeszéd és áldás.

*

Apró hírek. Április hó 27-én, *Zita királyné* neveünnepén, valamint május 9-én, *Ófelsége*, a királyné születésnapján az Örökimádás templomban reggel 7 órakor ünnepélyes szentmise tartatott.

Augusztó kir. hercegnő az Oltáregyesület hadikórházát magas látogatásával tüntette ki.

Május hó 30-án és 31-én, valamint június hó 1. napján az Örökimádás-templomban *Eucharisztikus Triduum* tartatott. A triduum célja: a heti és mindennapi szentáldozás terjesztése. A szép és hatásos ájtatosságot június hó 2-án nagyszabású eucharisztikus körmenet zárta be.

Választmányi ülés. A budapesti országos központi Oltáregyesület választmánya múlt hó 13-án tartotta évről-évre választmányi ülését. Jelen vannak: Kánter Károly prelátkanonok, országos igazgató, dr. Mészáros János prelátkanon, m. kir. udvari és várplebános, ügyvezető igazgató, özv. örgróf Pallavicini Edéné elnöknő, a Mária Reparatrix-zárda főnöknője mint társelnöknő, Kiss Aladárné másodelnöknő, a zárdatitkárnő mint jegyzőkönyvvezető, özv. Heinrich Ferencné, Felmayer Vilma, özv. Kócsy Jánosné v. tagok és Horváth Rezső szerkesztő, lelkész.

A választmányi ülésen Kánter Károly országos igazgató elnököl. A választmány ezúttal belső oltáregyesületi ügyekről tanácskozott.

Dr. Mészáros János ügyvezető igazgató a Kisegítő Kápolna-Egyesület felől nyújt tájékoztatást. A Kisegítő Kápolna-Bizottság tudvalevőleg május hó 10-én egyesületté alakult s alapszabályait a belügyminiszterium remélhetőleg haladék nélkül el fogja látni jóváhagyó záradékkal.

Az egyesület rajta lesz, hogy a kápolnák mindegyikében alakítsanak Oltáregyesületeket. Az ügyvezető alelnök, mint a Kisegítő Kápolna-Egyesület elnöke kéri az Országos Központi Oltáregyesületet, hogy a Kápolna-Egyesületet a székesfővárosra oly nagy fontosságú feladatában támogatni szives legyen, annyival is inkább, mert a székesfőváros hitélete kihat és kisugárzik az egész országra.

Kánter Károly országos igazgató a legnagyobb lelkesedéssel üdvözlöi a Kisegítő Kápolna-Egyesületet és annak fölvirágzását egész lélekkel óhajtja, de mégis szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy a két egyesület két különböző egyesület, mert az Oltáregyesületnek egyik főcélja a főleg a háború folytán főlzaporodott hazai vidéki szegény templomoknak egyházi kellékekkel való ellátása, miért is a jelenlegi vezető és segítő munkaerőre feltétlenül szüksége van. Azt ajánlja, hogy a Kisegítő Kápolna-Egyesület főleg a székesfőváros azon még igen számos, tehetős és befolyásos katolikus hivatottait és előkelőségeit igyekezék az új egyesületnek megnyerni, akik még az Oltáregyesület vagy más kath. egyesület iránt leköltve nincsenek. Szóló meg van győződve, hogy ezen új erők bevonásával a Kisegítő Kápolna-Egyesület hatalmasan fel fog virágozni. Az Oltáregyesület választmányának rokonszenvéről pedig biztosítja az új egyesületet, melynek működését mindig a legnagyobb érdeklődéssel fogja kísérni.

Országos igazgató visszaillesztést az elmúlt egyesületi évről s köszönetet mond a tanúsított rendkívüli odaadásért a választmány tagjainak, a terjesztőnek, a Reparatrix-zárdának, nemkülönben az Oltáregyesület névtelen közkatónáinak: a buzgó tagoknak. Szálljon valamennyiükre az Úr Jézusnak áldása.

A választmányi ülést emelkedett

hangulat uralta. A tagok a tanács-teremből májusi ájtatosságra az Örökimádás-templomba vonultak, ahol aznap dr. Mészáros János prelátkanon, ügyvezető igazgató mondott májusi szentbeszédet a boldogságos Szűz Máriáról, mint az örökimádás Asszonyáról.

*

A Kisegítő Kápolna-Egyesület, mely céljával a főváros templomszegény körzeteiben szükségkápolnák létesítését tűzte ki, május hó 10-én tartotta egyesületté alakuló közgyűlést dr. Csernoch János hercegprímás, fővédnök elnöklete alatt. Ez alakuló közgyűlés keretében hangzott el Samassa Déry Annie világi elnöknek az Örökimádás mai számában közölt gondolatokban gazdag, színes és hangulatos beszámoló beszéde.

A Kisegítő Kápolna-Egyesület tisztikarában az Oltáregyesületet számos előkelőség képviseli.

*

Májusi szentbeszéd. Az Örökimádás-templomban május havának minden napján d. u. 1/4 órákor szentbeszéd tartatott. E szentbeszéd az idei májusban a boldogságos Szűz Mária életéről szóltak: az ő szépséges gyermekéveiről, az ő tündöklő ifjúkoráról, élete deléről és gyönyörű csendes alkonyatáról. E szentbeszédet tartották: dr. Mészáros János prelátkanon, m. kir. udvari és várplebános, dr. Hanauer A. István apát, a budai főiskolai Szent Imre-Kollégium igazgatója, P. Schei-

rich Bonis sz. Ferencrendi házfőnök, dr. Várkonyi Fidél S. O. C. theológiai tanár, spirituális, dr. Liebner János cs. és kir. tábori lelkész, Ciez Csizz János és Witz Béla főgimnáziumi hittantanárok, Ferenczy Géza bpest-erzsébetvárosi s.-lelkész, Bánász József, Farda Ignác, Csányi K. László és Rothnágel Sándor fővárosi hitoktatók és Horváth Rezső szerkesztő, lelkész.

*

Harangokból ágyúk c. melodráma, melynek szövegét lapunk múlt évi novemberi száma közölte, a háborús nyomdatechnikai és szállítási viszonyok miatt csak a napokban láthatott napvilágot. A hatásos, 21 oldalra terjedő melodráma, melynek szövegét Homor Imre, zenéjét ifj. Buchner Antal, az esztergomi főszékesegyház karnagya szerezte, háromféle kiadásban kapható aszerint, amint a benne előforduló énekszámok háromszólamú-, férfinégyes- vagy vegyeskarra adatként elő. A vezérkönyv bármelyik szólamkiadásal (a fentebb említett háromféle közül) együtt 9 kor. 60 fill. Iskolai hazafias és vallásos ünnepélyek műsorának hamarosan népszerűvé váló száma lesz s amennyiben a szöveg az Oltáriszentséget, illetve az Úrfelmutatást glorifikálja, magunk is melegen ajánljuk. Megrendelhető Buchner karnagnál Esztergomban.

*

Szerkesztőségünkbe beküldött könyvek: *Sajtókérdés — Élethérdés.* Gondolatok a sajtóról. Irta: P. Mat-

toska I. Libór O. F. M. A «Szent Pogonyi Bernát. Érseki nyomda,
Ferenc Hirnöke» kiadása Kolozsvár, szent ferencrendi kolostor. Ára 80 fillér.
1 korona. — *Mit olvassunk?* Irta:

Felelős szerkesztő: **Horváth Rezső.**

A budapesti orsz. közp. Oltáregyesület irodájában (IX. ker., Üllői-ut 77. szám) kapható:

I. Felnőttek részére:

Örökimádás folyóirat előfizetés egy évre	4.—
« « egyes példány	—35
« « teljes évf. utolsó	4.—
« « « régebbi	3.—
Oltáregyesületi Utmutató	1.80
« Vezérkönyv kötve...	1.—
« felvételi füzet...	—06
« érem ezüstkivitelben	3.—
« « alumíniumból	1.20
A budapesti közp. Oltáregy. félszázados története	1.—
Litánia és áldás (latin szöveggel)	—06
Az Eucharisztia zenéje. Irta: Járosy D.	2.—

II. Gyermek részére:

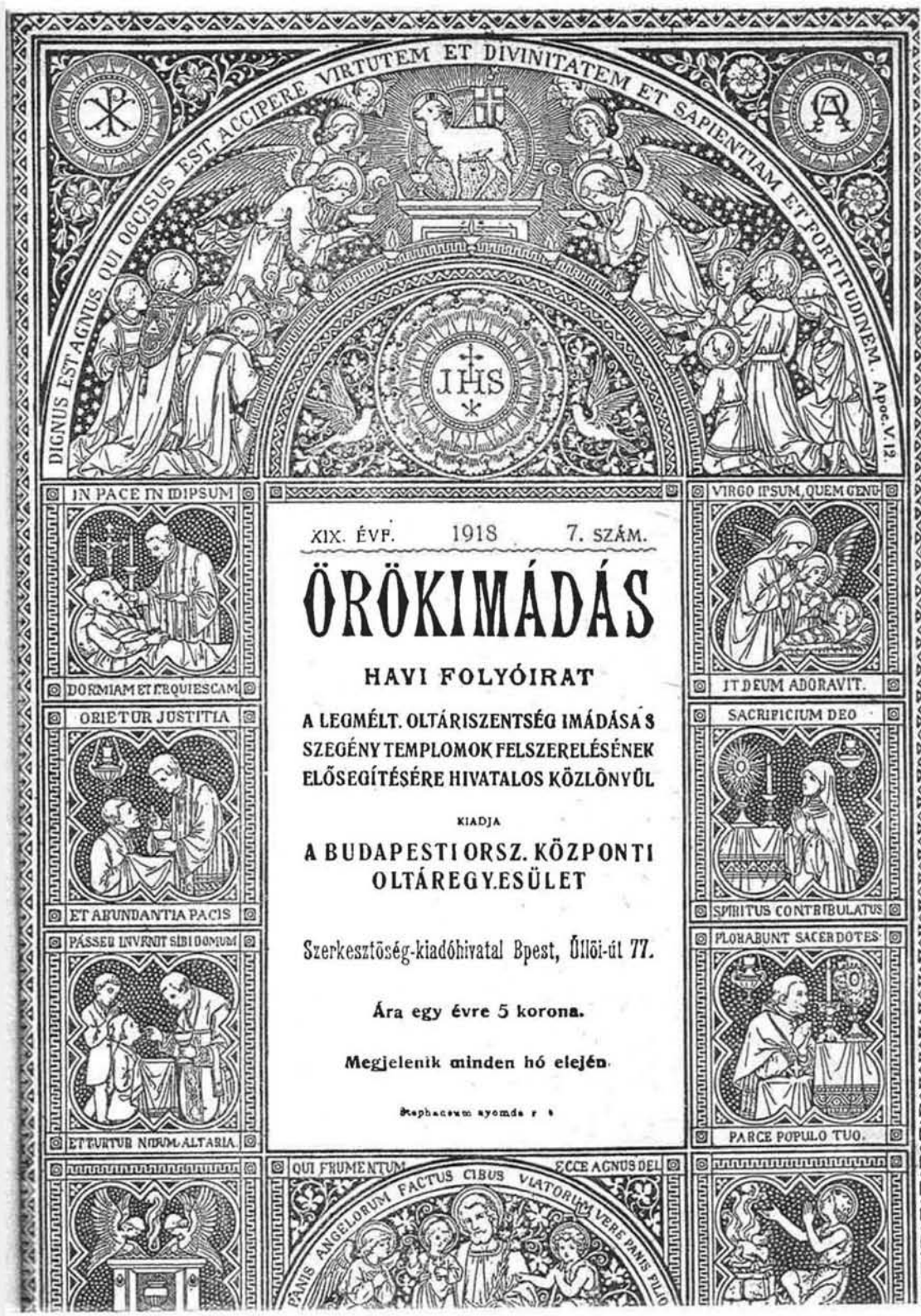
Jézusom Öröömöm folyóirat előfizetés egy évre	1.80
« « « egyes példány	—10
Jézusom Öröömöm imakönyv bőrkötés,	
« « « bőrk. aranyv.	7.—
« « « « vör. vág.	6.—
Kis Örökimádás imakönyv. Irta: dr. Tiefenthaler J.	—80
Fehér Liliom	—10
Euch. Gyerm. Szöv. érem szalag nélkül	—50
« gyermekeknek szalaggal	—60
« ifjak és leányoknak szalaggal	—70
Pápai áldás, levelezőlap, darabonként	—04
« « « 100 drb	3.—

OBERBAUER A. UTÓDA

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 41. szám

a legjobb hírnévnek örvendő és legrégebbi
egyházi szerek, ruhák, zászlók stb. gyára.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 167—34.

DIGNUS EST AGNUS QUI OCCISUS EST ACCIPERE VIRTUTEM ET DIVINITATEM ET SAPIENTIAM ET FORITUDINEM. Apoc. V. 12.

IN PACE IN DIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORBI ETUR JOSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSEU INVENIT SIDI OOMUM

ET EVERTUR NORM. ALTARIA

QUI FRUMENTUM

XIX. ÉVF. 1918 7. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 5 korona.

Megjelenik minden hó elején.

Magyarország nyomda r. s.

VIRGO ITSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

FLORABUNT SACERDOTES

PARCE POPULO TUO.

ECCE AGNUS DEL

ECCE AGNUS DEL

TARTALOM: Dr. Wéber Pál: Jézus Szíve tisztelete. — Lovich Ilonka: Uram, látom már. — Dr. Tiefenthaler József: A [gyakori szentáldozás az új egyházi törvénykönyv alapján. — Mary: Naplótöredék. — Bányász József: Felfedezések. I. — Eöri János: Patakyék. — Lovich Ilonka: Imádság. — Oltáregyleti élet. — Kimutatás.

KIMUTATÁS

1918 május hóban befolyt adományok: Kovács Julia 2 K, Kovács Etel 2 K, özv. Rigler J. Edéné 10 K, Felmayer Vilma 50 K, özv. Schöja Anfalné 4 K, Schöja Hermin 4 K, Vágner Klára 4 K, Magyar Karolin 2 K, Kreise Ágnes 1 K, Mihók Julia 1 K, özv. Rednik Gergelyné 18 K, Chimoni Romana 3 K, Chimoni Elisa 5 K, Tunkl Ida 2 K, Bögehold Angéla 1 K, Bögehold Ferenc 1 K, Bögehold Oszkárné 1 K, Bögehold Sarolta 1 K, özv. Lakner Ferencné 1 K, Kutni Józsefné 2 K, Kék-kuty Erzsébet 2 K, Herfort Irén 10 K, Dósa Mihályné 20 K, özv. Tóth Benőné 4 K, Forster Kálmánné 20 K, Roskovics Ignácné 5 K, Hohlweg Ferencné 5 K, özv. Császák M. C. 5 K, Látrányi Józsefné 4 K, Szalay J.-né 5 K, Börzsök Anna 2 K, Benyovszky Imre 10 K, Zsenkó Ferencné 1 K, Leitner Sándor 2 K, Lipinszky Károly 2 K, Chlup Mártonné 2 K, Szabó Károly 2 K, Hám Anna 4 K, Kucsera Lajos 60 f., Fodor Zsuzsanna 1 K, Politzer Ignác 50 K, Felsőolcsvai tagok 16 K, Bocsa Eszter 3 K, Nádoszky Józsefné 2 K, özv. Kertész Lajosné 6 K, Jakab Teréz 1 K, Nagy argit 1 K, Krisztánics Jánosné 2 K, ifj. Krisztánics Jánosné 2 K, özv. Rechnitz Sándorné 4 K, Veszpréme gyházmegyei tagok 656.84 K, Kiss Emilné 2 K, Keil Mária 2 K, Braune Józsefné 4 K, Tóth Teréz 4 K, özv. Gruber Szilárdné és Hedvig 4 K, Lukanényei tagok 20 K, Bohacsek Józsi 2 K, Domé Margit 1 K, Marsovszky Mária 2 K, özv. Hersich Ignácné 2 K, Pesó Emília 2 K, özv. Röser Miklósné 1 K, Hochstein Györgyné 4 K, Hutter Julia 24 f., Gleimann Györgyike 2 K, Czitó Károlyné 10 K, Kantárik Krisztina 2 K, Bobacsek Mária 1 K, Répászky Margit 24 f., Payer Istvánné, Alice és Ilonka 20 K, Wencel Anna 2 K, Balles Juliska 5 K, Stefaits Irén 2 K, Solyom Imréné 1 K, Haász Emília terjesztő gyűjtése 50 K, özv. Steiner Mártonné terjesztő gyűjtése 84 K, Knapp Konstancia terjesztő gyűjtése 22 K, Gervay Luiza terjesztő gyűjtése 14 K, Németh A. terjesztő gyűjtése 6 K, Hudetz Jánosné 4 K, Rohrbock Ferencné 4 K, Bredlné terjesztő gyűjtése 8 K, Eger főegyházmegyei tagok 100 K, Kump Klára 10 K, Kolár Nándorné 4 K, Geszterédi tagok 245.75 K, Melegbocsi Amália 9 K.

OBERBAUER A. UTÓDA

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 41. szám

a legjobb hírnévnek örvendő és legrégebb
egyházi szerek, ruhák, zászlók stb. gyára.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 167-34.

ÖRÖKI MŰVÉSZET

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Jézus Szíve tisztelete.

BEVÉS ájtatosság van, mely magyar népünk előtt kedveltebb volna, mint az Úr Jézus szentséges Szívének tisztelete; annak a Szívnek, mely érettünk és miattunk dobog a kenyér leple alatt a legméltóságosabb Oltáriszentségben. Minden egyes oltárra, melyen az Oltáriszentséget őrizzük, rá lehetne írni a szentírás szavakat: «Gyönyörűségem az emberek fiaival lenni». Hát hogyan? — talán nincs elég gyönyörűsége az Úrnak az égben? A Szentírás idézett szavainak csak egy magyarázata lehet: az Úr Jézus ott van, ott időzik legszívesebben, ahol a legnagyobb szükség van rá. Már pedig a föld porát taposó, szenvedő, küzködő szegény ember ugyancsak érzi lépten-nyomon, hogy mily nagy kegyelem és irgalmasság az Úr Jézustól, hogy templomainkban, oltárainkon, az Oltáriszentségben hagyta legszentebb Szívét, akihez mindenkor bizalommal fordulhatunk, hisz jósággal és szeretettel teljes Szív. Főleg ma, a háborús évek hosszúra nyúlt gondterhes napjaiban meggyőződünk, mily nagy kincsünk az Oltáriszentség. Amikor ellenségeinké lettek barátaink, amikor az egész világ ellenünk van, hogy feldaraboljon hazát, feldúljon családi tűzhelyet, kétségbeesésbe kergessen szülőket és gyermekeket, mily boldog tudat az nekünk, hogy közöttünk van, érettünk dobog az a Szív, mely jó mindazokhoz, kik hozzá folyamodnak.

Ehhez a szent Szívhez folyamodott boldogult királyunk és nemzete, amikor országunkat, családjunkat a szent Szív védelmébe, oltalmába, irgalmába ajánlottuk. A Kárpátoktól le az Adriáig, nyugattól keletig megnyitottak a fájdalomtól nyomott szívek a szent Szívnek dicséretére, imádsására. S azóta, hogy le nem törtünk, helyünket megálltuk, hívő lélekkel annak az áldásnak is tulajdonítjuk, melyet a szent Szív tisztelete esedezett le számunkra. A szent Szív tiszteletére buzdít, lelkesít bennünket az Üdvözítő ígérete, hogy megáldja a házakat és családokat, hol az ő szent Szívét szeretettel, bizalommal körülveszik, azt áldják, imádják, tisztelik, annak oltalmába ajánlják gondjaikat, örömeiket, mindenüket. Legyen azért mindegyikünk, kik szeretjük az Oltáriszentséget, lelkes apostola az Úr Jézus legszentebb Szíve tiszteletének. Hiszen Oltáriszentség és szent Szív egy gondolat, egy fogalom. Ugyanazt a jósá-

gos Szívet imádjuk az Oltáriszentségben, melyet egykor Jeruzsálemben megindított minden fájdalom, minden könyörgés, melyet minden esdeklő vagy panaszoló szó és kiáltás állandóan készen talált. Amint akkor nem lehetett az Üdvözítőt váratlanul meglepni bizalmas könyörgéssel, ép úgy itt az Oltáriszentségben szentséges Szíve állandóan készen vár bennünket, hogy fogadja hódolatunkat és meghallgassa kéréseinket, könyörgésünket. A szent Szívnek szeretetét megérti szegény és gazdag, művelt és egyszerű.

Bármilyen titokzatos is legyen az Úr Jézus jelenléte az Oltáriszentségben, a szent Szívnek jósága utat nyit, utat talál a szívekhez. A tudat és hit, hogy az Oltáriszentségben az Üdvözítő Szíve dobog, tengerré dagasztja érzelmeinket és legszívesebben azon oltárnál imádkozunk, melyen az Oltáriszentséget őrizzük, mert ott nem jel van, nem pusztán emlékezés, hanem valóság: az Úr Jézusnak érettünk dobogó jóságos Szíve. Könnyű ezek után megértenünk, miért szereti a hívő nép a szent Szívnek ájtatosságát, — de megértjük egyúttal azt is, miért fűzte az Úr Jézus ezen kedves ájtatossághoz az ő kegyelmeinek bőségét.

A hívő nép ragaszkodásának fényes tanubizonysága volt a junius hó 9-én Sümegen megtartott Jézus Szíve körmenet. Veszprém-, Somogy-, Zala- és Vas megye hívő népe jött össze ez alkalommal Sümegre, hogy elhozza ki-ki örömét és bánatát, hogy kimutassa ragaszkodását az Úr Jézus legszentebb Szívéhez, hogy kérje és vegye áldását annak a szent Szívnek, mely minden vigasztalás kútfeje és a benne bizók üdvössége. Megható volt azt látni, amikor a beláthatatlan népsereg az Oltáriszentség köré tömörült, mintegy kifejezésre juttatván szívének nemes indulatát, hogy boldogságát, megnyugvását az Úr Jézustól várja. Mintha csak a Szentföldön jártunk volna, amikor a nép lelkesedve csatlakozott az evangéliumi körútját végző Üdvözítőhöz, hogy kérjen a szeretet tárházától minél többet, mert lelkében állandóan visszhangzott a krisztusi ígélet: «Amiért kérték az Atyától az én nevemben, higgyétek, hogy megnyeritek és megleszen nektek. Kérjétek, zörgessetek!» És mi kértünk és kérünk, zokogtunk és könyörögtünk s mindegyikünk azzal a megnyugtató tudattal hagyta oda Sümegre, hogy nem járt ott hiába és nem jött el meghallgatás nélkül. Jól esett látnunk a hívő népnek áhitatát, jól esett hallanunk a szívek óhaja sugallta szép egyházi énekeket. Szép kép valóban az emberek sokasága, de csak akkor, ha szent cél, nemes gondolat, vallásos lelkiület tartja össze. Mint egy hatalmas család hőmpölygött a nagy emberáradat s éreztük, hogy az ember igazán akkor ember, ha emberiesen él és gondolkodik, vagyis, ha hisz a gondviselő Istenben, hisz szeretetében, hisz törvényeiben, melyekben nem nyűgöt lát, hanem a jóságos Istennek szerető, üdvözítő, szent akaratát. Ilyen

vallásos világnézet és gondolkodás kizár minden ellentétet, amely szétválaszthat műveltet és egyszerűt, tudóst és tudatlant, hivatalnokot és iparost. Az Úr Jézus Szívének szeretete olyan mint a napnak melege, mely kiárad minden emberre, senkivel szemben sem kislelkű és bizalmatlan, mindenkivel és mindenütt jót tesz, mindenkin és mindenhol segít, nem tesz különbséget az emberek külseje szerint, mert nem a külső formát, hanem a szívet nézi. Lehet-e tehát csodálkozunk, ha ezt a szent Szívet minden hívő igazán szereti, ha ennek a szent Szívnek tisztelete oly kedvelt ájtatossága a híveknek, ha tisztelete kihat a templom falain túl és bevonul a keresztyén családokba. «Megáldom a házakat» — mondja az Üdvözítő, ahol Szívemnek tisztelete él és virágzik, ahol bizalmam és jóindulatom hálával találkozik. Legyünk azért rajta, hogy ezt a szép ájtatosságot mindegyikünk terjessze, ismertessünk meg minél több embert a szent Szív kincseinek gazdagságával, vonulassuk be minél több családi otthonba a szent Szívnek kultuszát, legyen magyar népünk valóban a szent Szívnek népe, mert ha van *igazi* áldás, azt ne másutt keressük, ha van *igazi* boldogság, azt ne mástól várjuk, ha van *igazi* megnyugvás, azt ne rajta kívül reméljük. Ime a Szív, mely annyira szereti az embereket! — hangzik magának az Üdvözítőnek szózata. Van-e, lehet-e még szív, mely érzéketlen maradna — van-e érzés, melyet meg nem indítana? — Föl tehát a szívekkel! Sursum corda! Minél jobban emelkedik szívének a bizalom szárnyain fölfelé, annál szelidebben ereszkedik le hozzánk az Ő Szíve lefelé!

Dr. Weber Pál.

URAM, LÁTOM MÁR...

Uram, látom már: kis porszem vagyok csak,	Uram Jézusom, én csak neked jöttem.
Uram, látom már: sok volt a reményem,	Szeretni téged jobban... egyre... szebben,
Én nem születtem nagy trombitásznak,	S hogy a nagy érzést, amit neked értek,
Én nem születtem nagy jelnek az égen.	Kis, halovány-szín dalokba leheljem.

A monstrancián kis fehér virágok.

Celkem is olyan, épen, épen olyan —

Hád, hogy mélytitkú Megtestesülésed

Fehér virágként át meg átdaloljam!

Eovich Ilonka.

A «Jézusom Örömdő» képes eucharisztikus gyermekfolyóirat ára egy évre
5 K. Szerkesztőség-kiadóhivatal: Bpest, Üllői-út 77.

A gyakori szentáldozás az új egyházi törvénykönyv alapján.

X. Pius gyakori szentáldozási dekretumai nyomán eleven élet indult meg mindenfelé. Mikor száraz, az égő naptól halálra perzselt rétek felett megnyitják a folyó zsilipjeit és gátjait és elöntik életet fakasztó friss vízzel, akkor felélednek a tikkadt rétek és buja növényzet, gazdag zöldelő élet fedi őket. Az Oltáriszentség zsilipjeit nyitotta meg X. Pius pápa, hogy életereje a tikkadt üres lelkeket hittel, szeretettel, bensőséges étellel termékenyítse meg. A zsilipeket azonban okosan kell kezelni tudni, mert könnyen megtörténhetik, hogy ami életet van hivatva elárasztani és fakasztani, az rombol és pusztít. Ettől félték sokan, mikor a pápa megnyitotta az Eucharistia zsilipjeit. Eszükbe jutott szent Pál intelme: «Bárki méltatlanul eszi e kenyeret vagy issza az Úr kelyhét, vétkezik az Úr teste és vére ellen.»¹ Halált eszik és iszik magának. Örök halált.

A gyakori szentáldozás praktikus megvalósításánál két véglet alakult ki. Egyesek túlzottan aggodalmaskodtak s szinte úgy érezték, hogy védeniök kell az Eucharistiát a tömegmegrohanás elől. Ezek akarva, nem akarva janzenista utakra tévedtek, nem engedték az «élet kenyerét» be az életbe, az emberek lelkébe és megakadályozták a pápának a lelkeket restauráló szándékát. Világos, hogy ez nincsen rendjén. De akadtak viszont olyanok is, akik könnyelműen kezelték az Eucharistia zsilipjeit, elhamarkodva nyitották meg a tábernákulumokat a tömegéhség csillapítására. Ezek elfelejtették szent Pál intelmét.

De ime az új kódex kibékíti a két irányzatot: a zsilipeknek nyitva kell lenniök, de a pap legyen azoknak gondos és éber kezelője. A kódex tulajdonképpen nem mond újat, teljes terjedelmében fentartja X. Pius szentáldozási rendelkezéseit, de olyan bölcsen és praktikus kiélézéssel fogalmazza meg kánonjait, hogy minden aggodalomnak el kell némulnia és mindenki fogjon hozzá a kódex szándékait és rendelkezéseit megvalósítani.

Minket ez alkalommal egyedül az *áldozó tudni- és tennivalói* érdekelnek, melyek azonban szervesen bekapcsolódnak a lelkipásztor és gyermekeknél a szülők s nevelők kötelességeibe.

Az áldozók számára hozott törvénycikkek élén a 853. kánon áll: «Bármelyik megkereszteltet, ha jogi akadály nem forog fenn, a szentáldozáshoz lehet és kell engedni.» Itt az egyház óriási jogot ad a keresz-

¹ I Kor. 11, 27.

tény embernek. Krisztus a kereszténységé, az Oltáriszentség a hívők közkincese — ezt aényt konstatálja itt az egyház, Krisztus örökségének birtokosa. A mi Urunk életét a keresztfán mindenkiért kiontotta s azóta az Oltáriszentségben mindenkinek rendelkezésére bocsátja szentségi életét. «Én vagyok az *élet kenyere*», mondotta «és a kenyér, melyet én adok, az én testem a *világ életéért*».¹ A katonák Krisztus keresztyje alatt versenyeztek a mi Urunk ruhájáért — most azonban önmagát kínálja, önmagát ajándékozta az embernek; mennyire kellene versenyezni utána! Semmiképen se mondjatok le legértékesebb, legfelségesebb jogotokról! De viszont melyik pap merné elzárni a tabernákulomot a hívek elől és őket Krisztustól és egyházától adott joguktól megfosztani? Az Oltáriszentség a hívőké, de a pap a hivatott öre. S aminő szent joguk a hívőknek, hogy a legfelségesebb szentséget magukhoz vehetik, olyan szent kötelessége a papnak örködni afelett, hogy «a szent dolgok szentül kezeltesenek» és hogy «a gyermekek kenyere ebeknek» ne adassék. Ezt a szent érdeket szolgálják a következő (854—866.) kánonok. A 854. kánon 5 pontban intézkedik a *gyermekek* áldozásáról. Gondosan óv attól, hogy az Oltáriszentség ne adassék a gyermeknek se értelmének használata előtt, se pedig kellő előkészület nélkül. *A halálos ágyon a gyermeknek is kell a szent útravalót nyújtani* és ekkor elegendő, ha megtudja különböztetni az Oltáriszentséget a rendes tápláléktól és azt tisztelettel imádni.

Egyébként azonban az első szentáldozáshoz gondos előkészület szükséges, ami a papság vagy szülők s helyettesüknek feladata, de a papnak mindenkor meggyőződést kell szereznie arról, hogy a gyermek rendelkezik-e a kellő ismerettel és hittel.

Fontos a 860. kánonnak rendelkezése, hogy a gyermekek husvétii szentáldozásáért felelősek a gyermek nevelői: ú. m. szülők, gyámok, gyóntatók, tanítók és a parochus. Magának a *gyakori szentáldozásnak* kánonja a 863-ik: «Buzdítottassanak a hívek, hogy gyakran, naponkint is táplálkozzanak az eucharisztikus kenyérből az apostoli széknek dekretumaiban adott normák szerint; hogy a misén jelenlevők ne csak lelki módon, hanem a legszentebb Eucharistiának szentségi vételével is, szabályszerűen előkészülve, áldozzanak.»

Miféle — mondjuk — lelki szárazság, üresség tátong az emberek bensejében, mikor nemcsak a szentáldozást nem gyakorolják, hanem az a «lelki módon — spiritali affectu» való áldozás is ismeretlen előttük. Nagyon helyes azért, hogy a kánon a hívekhez csak közvetve szól, míg direkte a papsághoz fordul, mert hiszen csak róluk lehet szó, mikor a

¹ Ján. 6, 48, 52.

törvény kívánja, hogy «buzdíttassanak a hivek» a gyakori szentáldozásra. A pap nemcsak az Eucharistia őrzője, hanem a lélek felelős tanítója is. Ez az ő hivatása, a lelket Istenéhez juttatni, hivatása a lelket disponálni a gyakori szentáldozásra. Itt nincsen helye annak a modern, egyéniséget túlonnan tisztelő felfogásnak, hogy én senkit sem tartok vissza, mindenkinek nyitva áll az út, ha vágyódik, hát jöjjön és táplálja lelkét. Épen ennél a vágnál kell a lelket megfogni, a vágyat a szentség után kell benne felkelteni és a méltó s lelkét tápláló szentáldozás pszichológiájára megtanítani.

Ha valahol, hát akkor ennél a titokzatos szent ténykedésnél, a szentáldozásnál nem szabad a lelket magára hagyni, hanem tanítani, buzdítani, lelkesíteni.

A gyakori áldozás annyira a szíven fekszik az egyháznak, hogy a *betegeknél* is szuggerálja. Itt a főszabály az, hogy a lélek a halálos veszedelemben tartozik áldozni is. Tehát nemcsak az utolsó kenet, hanem a szentáldozás is kiosztandó a halál torkában levő betegnek. Sokszor ez nem annyira a beteg törvénye, mint a környezetnek és a plébánosnak a felelőssége. Egyáltalában törekedjünk a beteg lelkét a szentáldozással Istenhez irányítani. Említeni kell neki, hogy Jézus majd megsegíti, erőt, megnyugvást ad neki. A beteg minden szalmaszál után kap, örömmel egyezik bele a szent áldozásba is, ha úgy élezi ki neki, hogy benne támogatást nyer. Ha belemegy a szentáldozásba, akkor a gyónás már természetes neki, mert hiszen enélkül nem áldozhatik. A legkonokabb beteg is meglágyul az Oltáriszentség hallatára. Utolsó kenettől megijed, a gyónást nem szereti hallani és zaklatásnak veszi vagy a halál jelének.

A 858. kánon intézkedik arról, hogy hosszas és állandó betegek — bár nem tudnak éhgyomorral lenni; mégis kétszer áldozhatnak hetenkint. Mindössze az óhajtható, hogy csak orvosságot és folyadékneműt vegyenek magukhoz szentáldozás előtt.

Vajha a törvénykönyv újabb lökést adna a szentáldozás ügyének! Mikor az Úr a kenyeret megsokasította a pusztában, fájó szívvel mondotta: szánakozom a népen. És adott kenyeret és a nép éhsége lecsillapult. Jézus most is mondja, szíve most is azt dobogja: szánakozom a népen, lelki nyomorán és kenyeret ad — a legméltóságosabb Oltáriszentségben, hát hogy sajoghat szamaritán szíve, mikor ennek dacára sem táplálkoznak, hanem lelkileg nyomorognak, sorvadnak, elepednek itt az úton.

Papság és buzgó világi hivek egyaránt dolgozzanak rajta, hogy a gyakori szentáldozás terjedjen. Az engedelmesség az egyházi törvénykönyv révén újólak kívánja, hogy a mi Urunk és egyházának ezen akaratára megvalósuljon.

Dr. Tiefenthaler József.

Naplótöredék

AZ 18...IK év szomorúan köszöntött be. A tavaszi szellő a hegyekről nem ózondús éltető szellőt, hanem miazmás, a torokgyík bacillusaival telített levegőt hozott, amely megfertőztette az egész völgyet és sorba szedte áldozatait.

Ebben a szomorú időben jöttem én a világra. Tizedik gyermek voltam. De nem sokáig maradtam tizedik; mert nálunk is pár nap alatt — egyszerre — elvitt a jó Isten angyalkának 3 kis testvérkét, 2 leányt és 1 fiút. Milyen jók lehetnek, hogy a jó Isten nem hagyta itt őket.

7 éves volt a legidősebb, 2 1/2 éves a legkisebb. A legkedvesebb, legédesebb gyermekkor.

Talán újból bizonyítékot akart szolgáltatni az Úr Jézus, hogy a gyermekek iránti szeretete nem csökkent és nem változott, talán újból ki akarta nyilatkoztatni, hogy: «Engedjétek hozzám a kisdedeket, mert ilyeneké mennyeknek országa».

És épen midőn ez a nagy szomorúság szakadt szüleimre, toppantam be én, mint új jövevény. Senki sem nézett rám jó szemmel. Anyámat boszantotta, hogy mikor ezek az édes gyermekek elmennek, újból kezdődik a fáradtság, vesződés; a testvérek boszankodtak, hogy újra lesz sírás-rívás.

De mégsem haragudott mindenki. Volt a testvérek között egy, aki rögtön szívébe fogadta, mindjárt ölelő karjaiba zárta a kis ártatlant, épen azért, mert olyan rosszkor érkezett.

Rövid idő múlva már szeretett a második és azután még a harmadik.

Két bátyám és egy néném azután állandóan kényeztetett, babusgattott; és végre a szülők még nagyobb szeretettel csüngtek a legutólsón, a későn- és olyan rosszkor érkezett. Mert jó ember nem is tud ilyen égből jött kis ártatlanságnak ellentállani.

És milyen sokszor meg is vigasztaltam őket szomorúságukban. Hányszor csalt egy-egy koravén megjegyzés vagy tett mosolyt már-már könnyező szemükbe.

Anyám úgynevezett majomszeretettel szeretett és semmi sem volt elég szép a «Kicsike» számára.

Azt hiszem, két bátyámnak: Athanásznak, az önzetlen szeretet és jóság mintaképének s mátyrjának és Ferencnek, a tudós szentnek — köszönhetem, hogy azon az úton haladok, amelyen vagyok, hogy nem maradtam az «elkényeztetett gyerek», a család és társadalom réme, az önzés, türelmetlenség és lustaság tárháza.

Athanáz nagyon szeretett, de annak dacára nagyon szigorúan bánt velem.

És bámulatos, én mégis őt szerettem legjobban, őt, aki legelőször ölelt meg szerető szívvel. Pedig be kell vallanom, hogy egyszer súlyos fenyítést kaptam tőle.

Nem tudom, nem emlékszem, kaptam-e előbb vagy később még mástól is ilyen fenyítést. Csak erre az egyre emlékszem: akaratosságomat büntette meg. És ezt nem felejttem el soha. Azt hiszem, ez volt a fordulópont nagyon is kicsike életemben.

Színházba készült édesanyám a nagyobb gyerekekkel. Nekem — természetesen — otthon kellett maradnom. De én el akartam menni. Sírtam, ahogy birtam. Édesanyám el is vitt volna, hiszen tudtam, hogy ő mindent megtesz, amit akarok. De bátyám röviden és energikusan véget vetett a dolognak. Legyen áldott emléke!...

Mamáék elmentek. Én nyugodt lettem, bocsánatot kértem. És Athanáz mesélt azután nekem mindenféle szépet és beszélt a kis Jézusról. Hogy milyen engedelmes volt szüleinek és később hogy szerette Ő a kis gyermekeket; hogy szenvedett és halt meg azután miérettünk. Beszélt sokat, nagyon sokat. Gyönyörűen tudott mesélni...

* * *

Nemsokára ezután iskolába kerültem; a kedves Sororok folytatták, amit Athanáz elkezdett s én gyermekfejjel — az én akaratos fejemmel — elhatároztam, hogy nem leszek többé erőszakos és nem engedem magam többé elkényeztetni — ami pedig addig olyan nagyon jól esett — jó leszek, jó akarok lenni. Azt akarom, hogy nagyon, de nagyon szeressen a kis Jézus...

Ezután nagyon szigorú voltam önmagammal.

Hallatlan szigorú dolgokat találtam ki. A hét minden napjára más és más. Felírtam pontosan melyik napra mi jön és mindenképen igyekeztem az édes Jézuskát megvesztegetni. Engedelmes is voltam, pedig nehezen ment. Segítségre lett volna szükségem és nem volt sehol segítségem. Sőt ellenkezőleg.

Minél jobb igyekeztem lenni, annál inkább kényeztettek.

Mindennap kedvenc ételeim kerültek asztalra, selyem- és bársonyruhákat kaptam. Úgy keresték kedvemet. Igazán azt hittem, hogy valami tényező vagyok, nem pedig egy buta kis lány, akinek mindez a nagy szeretet sokkal több bajt és gondot okoz úgy is szomorú kis szívének, mely önmegtagadásban akarja magát gyakorolni és melyben újabban még az irigység is kezd gyökeret verni.

Irigyeltem fi- és leánytestvéreimet, irigyeltem a nagyobb növendékeket, akik áldozni mehettek és nekem nem volt megengedve.

Szent Anna asszony.

Ó édes Istenem! ha X. Pius rendelete már érvényben lett volna, lett volna segítségem! A legnagyobb erő, a legtevékenyebb segítség nem lett volna elzárva előlem. Te erősítettél, Te segítettél volna édes Jézusom! Milyen sok szomorú évtől lettem volna megkimélve. Talán sok minden másképp lett volna, ha együtt mentünk volna akkor s azután is mindig a szentáldozáshoz...

Hányszor lopódtam az üres kis kápolnába és letérdelve a tabernákulum elé, elpanaszoltam a kis Jézuskának szívem nagy szomorúságát: «Édes Jézusom, én úgy szeretlek! és nagyon jó is leszek, csak jöjj már hozzám is. Miért méssz csak a nagyobbakhoz? Mind jobbak-e nálamnál? Jobbak lehetnek édes Jézusom, de jobban senki sem szerethet énnám.

Mindig azt mondják nekem, várjak, amíg megnövök, várjak míg nagyobb leszek, én ezt nem értem; nem értem meg e Szent-ség komolyságát, jelentőségét, nagyságát. Lehet, hogy nem értem, de azt tudom, hogyha a szívemben volnál, még jobban, még lán-golóbban tudnálak szeretni és a Te segítségeddel sokkalta jobb tudnék lenni».

De hiába volt minden kérés, minden fáradság, várnom kellett és igyekezniem feltett szándékomat híven teljesíteni. És a jó Isten meg-segített; nehezen, de megtettem, amit akartam; látta igyekezetemet és megjutalmazott.

Sok kérésemre végre 10 éves koromban — ami akkor még nagyon korán volt — megkaptam az engedélyt és én az emberek, azaz a gyer-mek legboldogabbja lettem.

Készülődtem az első szentáldozáshoz. Közeledett a nap, melynél szebb, boldogabb nincs az életben!

Mennyit kértem a kis Jézust, hogy segítsen meg, hogy nagyon, de nagyon jó legyek s Ő örömmel jöjjön az én szívembe, mely úgy vágyó-dik, úgy sóvárog utána!

Hányszor szaladtam az iskolai szünetben — játékközben — a ká-polna félig betett ajtajához, benéztem rajta a kis Jézus trónusához s ezt rebegték ajkaim: «Édes Jézuskám! én nagyon szeretlek; szeress Te is engem és jöjj örömmel hozzám, már nagyon várlak!»...

* * *

Fehérvasárnap a nap első sugara már ébren találtak. Hogyne, hi-szen ha elkésném, meghalnék, gondoltam, Május 2-ika volt. Szent Atha-náz napja. Erre a napra testvéreim is hazajöttek; kedvenc bátyám Athanáz is.

Minden úgy történt, ahogy kívántam, a külső körülmények is mind úgy alakultak, boldogságomhoz misem hiányzott s gyermekes örömmön-ben felkiáltottam: «Mégis csak vasárnapi gyerek vagyok!»

Elfelejtettem e percben, hogy nem az a boldogság, ha minden úgy történik, ahogy akarjuk, elfelejtettem, mit mondott Jézus hegyi beszédé-ben, hogy: «Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak».

Boldog voltam; de erről a napról, boldogságomról nem tudok semmit mondani. Jézus eljött hozzám, velem volt. Nem hagyom Őt el soha! gondoltam...

* * *

De a gyermekkor hamar eltűnik és tökéletes boldogságom nem tartott soká. Szívem gyöngé volt, meg kellett edződnie.

Ó Istenem, mennyire segített volna rajtam a mindennapi szent-áldozás. De X. Pius még nem volt pápa.

Egyik csapás jött a másik után. És végre egyik összezúzta az én szegény szívemet. Hiába gondoltam, hiába mondtam napjában százszor is: «Akit az Isten szeret, azt meglátogatja!» és «Úgy legyen, ahogy Te akarsz, legyen meg a Te akaratod.»

Kétségbeesve rogytam le a gyóntatószék térdeplőjére és régi lelki-atyám áldására így zokogtam fel: «Ó Atyám! én nem tudok gyónni, én olyan szerencsétlen vagyok. Meg fogok, meg akarok halni, nem tudok tovább élni. Vigasztaljon meg».

És ő beszélt, beszélt. Csak úgy folyt ajkairól a szó. Még sohasem hallottam őt úgy beszélni. És én, ki eddig hittem, hogy Isten helyettese ül ott, nemcsak hittem, immár tudtam, hogy Ő beszélt helyettese ál-tal velem.

Eszembe jutott Krisztus Urunk mondása: «Jöjjetek hozzám mind-nyájan, akik fáradtok és terhelve vagytok és én megenyhítlek Titeket!» Összezúzott szívem új életre kelt, lelkem újra bizakodott.

Szelid biztatását, hogy mindennap járuljak a szentáldozáshoz, hogy az Úr megerősítsen, hogy az isteni orvosság kegyelmeiben részesüljek, reszketve és félelemmel utasítottam vissza. Nem mertem megtenni. Egy-általában nem mertem. Én, aki gyermekkoromban annyit küzdöttem, harcoltam, hogy a szentáldozáshoz mehessek, nem mertem elmenni...

De midőn néhány nap múlva újra odamertem térdelni az Úr ol-tára elé, midőn újra szívembe fogadtalak Téged, Megváltóm, Jézusom, Mindenem, akkor nem hittem, hanem tudtam, hogy Te vagy itt valóban, igazán. Te jöttél szívembe megerősíteni, bátorítani, meggyógyítani; s akkor tudtam, hogy egyedül Te boldogíthatasz.

S ha akármilyen csapás ér, Te tudod, miért bocsátod reánk; s ha akármilyen nehéz elviselni a csapást, Te megerősítesz, hogy elviseljük és jóra fordítod, csak ellenszegülnünk nem szabad akaratodnak. Nem, nem akarok ellenszegülni Uram! De hogy is tehetném, hiszen Jézus Krisztus mondotta: «Ha nem lesztek olyanok, mint a kisdetek, nem mentek be

mennyeknek országába!» T. i. egyszerűek, bizakodók, szerető szívűek és alázatosak. Én vétkeztek az alázatosság ellen, mikor Te a királyok Királya, a szentek Szentje, a nagy, az erős, a végtelen Isten megalázod Magad és szívembe jössz, mikor az alázatosság én szerintem nem is erény, hanem kötelesség, mely minden embert egyformán kötelez. És Krisztus Urunk élete és halála után kinek volna joga e kötelesség ellen véteni?! Talán a születési arisztokratának? Saját erejének köszönheti-e a helyet, melyet elfoglal? vagy a szellemi arisztokratának? A tehetséget maga szerezte-e meg? Hiszen a legutolsó koldus is köszönettel tartozik a jó Istennek a falat kenyérért, melyet kap s melyet követelnie nincs joga. És én ne volnék alázatos?! én ellenszögülnék akaratomnak a Tőled nyert végtelen kegyelmek után?

A kétségbeesés térített el utamról, én Istenem! Nem fogok többé kétségbeesni. De ígéretemet csak úgy tudom megtartani én édes Jézusom, ha Te mindig nálam maradsz. Ó maradj nálam mindig, örökké. Hiszen Te megígérted: «Ne féljete, én veletek vagyok mindennap egészen a világ végezetéig».

Hogy birtam volna Nélküled elviselni a — borzasztó csapás után következő — kínos három évet — a poklot a földön — s azután a hosszú háború borzalma, mikor előbb mindenekért s azután még külön egyesekért is vérzett a szívem, ha nem Te erősítenél, bátorítanál és gyógyítanád meg az én beteg szívemet mindennap újra és újra, midőn hozzám jössz.

Hála boldog emlékü X. Pius pápának, ki boldoggá tette a szegény bűnös halandót...

Tudtam volna-e tovább élni nélküled édes Jézusom, tudtam volna-e folytatni e siralomvölgyében munkámat a rendes mosolygó arccal, nyugodtan, mikor szívem vérzett, ha nem látogatnál meg, ha nem jönnél mindennap szívembe?! De így felkiálthatok szent Pállal: «Élek, de nem én, hanem Krisztus él én bennem! «Erős vagyok immár, mitől félek, mitől remegjek?!

Boldog vagyok, boldognak kell lennem.

És nem csodálom a vértanúkat és hitvallókat, hiszen az isteni kenyérből, Belőled merítették erőt és hősiességet; nem bámulom a szüzeket, kik veled Úram boldogok s a lemondás értékét nem is értik, de félve nézem azokat, kiknek életük céltalan, kik nem keresik fel hajlékaidat, kik nem keresnek s nem találnak Nálad nyugalmat.

Hogy tudnak azok élni, hogy tudják azok végig küzdeni ezt a szomorúsággal és bajjal teli életet, azok, kik nem hisznek Te benned Istenem, kik nem remélik az örök boldogságot és kik nem szeretnek Téged mindenkifölött.

Marv.

Fölfedezések

SEM A NAGY természet világát, sem a természetfölötti világot nem ismerjük eléggé. Pedig előttünk van mindkettőnek minden nagy valósága. De úgy vagyunk a hatalmas tényekkel, mint a középkor volt az új világrésszel: Amerikával. Megvolt már ez a gazdag földrész. Embereket hordott, táplált mezőin. S a műveltségben jól-elöl járó Európa nem tudott róla. Mesének tartotta, amit talán hallott róla.

Vagy úgy járunk sok kincset rejtegető földünkön, mint az indián vadász járhatott a Niagara vizesése körül. Dehogyan tudta ő azt elképzelni, hogy az a mélységekbe hulló víztömeg nem a halál dalát harsogja, hanem az éltető «eleven erő», az «energia» dörög, dübörög benne. Ugyan hány helyen váltották ki folyóink hullámaiból a — villamos erőt. Talán Ikervárnak nincs is mása hazánkban?

Bizony! nemcsak rejtett erők, hanem elfelejtett, megvetett energiák is vannak a föld mélyén s földünk határain.

Amennyivel kevésbé érzékeink alá eső, mert finomabb s azért — gondolom — hatalmasabb is *lelkünk világa*, annál több benne a rejtelmes, annál több benne a kiaknázatlan kincs. S ha hallom, hogy a tenger mélyén kezdve építésüket, mily kimondhatatlan lassan kerülnek a hullámok fölé a korall-szigetek, nem csodálkozom rajta, hogy oly nehezen és ritkán bukkan ki e földi siralmak óceánjából a boldogság kicsi kis szigete.

Én nem csodálhatom, hogy amíg a föld északi és déli sarkát föl nem fedeztük, ismert s mégis titokzatos előttünk az a pont is, amely körül minden forog s mely maga mozdulatlanul változatlan...

Pedig ezt a pontot: az Erőt, a Békét és nyugalmat, a Jót, a Főnségest keresi mindenki.

Hiszen itt az Isten. Nálunk vannak az Ő igazságai. Fia, a mi Testvérünk, Vezérünk felfedte s vére árán biztosította számunkra az isteni, tehát boldog országot.

Hát akkor miért nem nyugodt mindnyájunk lelke? Miért a sok busongás, kesergő jajongás ezen a földtekén?

...Mikor a kimosott, megszáritott ruhát egy csomóba rakjuk, valami nedves, szappanos, nem nagyon kellemes szag érezhető belőle. A szekrényekben szoktak tartani kis zacskóban valami finom, nem feltűnően s mégis ható szagosítót, mely az összegyűjtött darabokat lassan átjárja s alig érezhetően szabadítja meg a nyers szagtól sőt kellemes és nem tolakodó illattal árasztja el.

S ki tudja megmondani, honnan jön az a légáram, amely kora

hajnalra fölfrissíti a nagy városok késő este és az éjszakában olyan tik-kasztóan meleg, fülledt levegőjét?

Miként az erdők lombzsűrője áttisztítja ugyan és ózondússá teszi a hegyek légkörét s az avar alatt, meg az összegyűlt s lefolyni nem tudó víztócsák környékén a rothadás szaga itt-ott mégis csak érezhető — úgy a kereszténység tiszta légkörében is vannak földhöz tapadt, bujva csuszáló jellemek, posványos lelkek: kik rontják a tökéletesség isteni harmóniáját, melyet Isten beleültetett, Jézus kivirágoztatott s a Lélek formába önt, színbe, alakba, hangba, testbe öltöztet a folyton élő, fejlődő világon.

Ez az Isten világa nem rossz. Az Isten világa a boldogság hona. Boldogtalanok nem azért vagyunk, mert «nincs Isten, nincs Gondviselés». Aminthogy a szegénységnek az oka sem az, hogy «nincs pénz és nincs jó szív». Bajosnak, bajjal teltek csak akkor és azért érezzük életünket, mert *bennünk* nincs meg az az Isten az ő törvényeivel, áldásával, béke-ségével. Ugye: a virág ellankad, lekonyul, elszárad, ha öntözését elhanyagolod, ha nem kereng szárában az üde, friss nedvesség? Egyetlen kis növényt se táplál a mérhetetlen óceán, hacsak harmat alakjában nem száll le a földre égi magasokból.

Ha tehát a ma embere boldog s boldogabb akar lenni, mint amilyen eddig volt, nem ismeretlen világrészek felfedezésére kell indulnia ki a nagy világba. Szálljon kiki saját lelkének mélységeibe. Hozza rendbe, állítsa fel, alapítsa meg önmagában a boldogság isteni országát. Mert a boldogság forrása Isten. S «az Isten országa bennetek vagyon».

Önmagatokban kell lennie a boldogság s minden jó forrásának: Istennek!

* * *

A lélek mélységeibe sokan szálltak már le. Ma az emberiség a tudomány fáklyájának világossága mellett kutatgat az emberi gondolkodás szövevényes labirintusában. Amit a tudomány a lélekről s mondjuk csak így: az emberi igényekről napfényre hoz, ahogy a tudósok az emberi vágyakat s az emberiség célját és rendeltetését ma fölfedezték, ezeken a talált eredményeken, tényeken nagyon rajta lehet látni a — fáklya fényének vörhenyességét. Fáklyafénynél valahogyan módosul a tárgyak színe.

Napvilág kell ahhoz, hogy a dolgok való, igazi formája élesen elődomborodjék.

Az igazság napja: Krisztus, a mi Istenünk. Csak az Ő tanításának fényében ismerjük meg önmagunkat. Az ő holtakat életre támasztó igéi rázzák fel öntudatunkat. A vezér célunk felé csak Ő. Nincs más név, melyben üdvösséget lelhetnénk...

A lelki életet, az istenes, tehát jobb életet sürgető Messiás nem-

csak saját korának volt bajból szabadítója, vigasztalója. Többet mondok. A lelki erősítés, boldogítás e nagy Mestere nemcsak tanítása által él tovább az emberiség szívében. Igen! tagadhatatlan, lépten-nyomon tapasztalható, mily igazságot hirdetett a szava, mikor a mi Mesterünk azt mondotta: «Ég és föld elmúlnak, de az én igéim el nem múlnak». De még vigasztalóbb, bátorítóbb hangot is hallunk az Irás lapjainak forgatása közben tőle: «Én veletek vagyok mindennap a világ végezetéig».

Hiszen így nem kell kétségbe esnem. Az én oltalmam és erősségem az Úr! Ha ő velem van, nem tudok-e én vele együtt Istené lenni, Istennek tetsző életet élni, böjtölni, imádkozni minden cselekedetemmel, szenvedni, sőt boldogan és nyugodtan meghalni is? Ki választhat el akkor engem Isten szeretetétől, ha Ő az enyém s én az övé vagyok? Erős a bizalmam, hogy Isten az Ő szeretőknek mindent javukra fordít... Mindent! A szenvedést is, melyet én ezentúl megpróbáltatásnak fogok hívni. Kereszttel ékesít engem az én Vezérem s én vele együtt fogok a dicsőségben osztozni bajjal vívott sok küzdelem után.

Boldognak érezné magát sok keresztény lélek, ha Krisztus Urunkat közvetlen közelében érezné; ha úgy foghatná meg az Ő ruhájának szegélyét, mint az a szegény beteg asszony a Jairusz háza felé vezető úton. Boldog volna mindegyikünk, mint az agg Simeon, ha szemünk látná az Üdvözítőt. Tamással kiáltanánk érzelmeink túláradásában: «Én Uram, én Istenem!»

Most azt mondja a mi Jézusunk:

«Boldog vagy Tamás, mert láttál és hittél. De még inkább boldogok, akik nem látnak és mégis hisznek».

Rólunk beszél.

Mi lehetünk Tamásnál is boldogabbak.

Persze *hit* kell hozzá.

Hit nélkül senki sem üdvözülni.

Az üdvösség: örök boldogság.

De azért «nem minden, aki mondja: Uram, Uram, megyen be a mennyek országába, hanem, aki Atyám akaratát cselekszi, ki a mennyekben van...»

Ahhoz tehát, hogy Istenben, az örök boldogság forrásában új, jobb, lelkileg békésebb életre újraszülessünk, két dolog szükséges. Először: Hitben, hit által egyesülnünk kell, másodsor: cselekedeteinkkel: élnünk kell — «együtt» az Istenséggel.

Isten országa így lesz bennünk. Valóságos birodalommal alakul így a lelkünk. Az alattvaló leszek: én, az uralkodó: az én Uram és Istenem.

S akkor e siralomvölgyében felfedeztem a számomra, az én vágyaimnak szabott országot a: boldogság honát...

A következőkben elvont okoskodások helyett megmutatom az egyetlen eszközt, mely az Istennel való egyesülést, a közvetlen Istenhez való kapcsolódást lehetővé teszi. Mint a Krisztussal való egyesülés eszköze szöveg I. a szentmiseről és II. megkíséreltem megállapítani ezen kapcsolódás fenntartásának legtermészetesebb és legkönnyebb módját: a szentmiserén Krisztus és az egyház szíve szándéka szerint való részvételt.

Együtt Jézussal.

I.

Szent hitünknek, a mi lelkünknek erőssége: az Oltáriszentségben rejülő Üdvözítő. A mi gyöngye testünk, rosszra hajló lelkünk ereje, jósága az Istenember istensége, emberi teste és lelke. Mi volna a mi életünk, ha el nem mondhatnánk az apostollal: Élek én, de már nem az én nyoszorgó ember-voltomat érzem magamban, hanem Krisztus él bennem! Nem gyarló ember leszármazottjának ítélem már magamat. Isten fia vagyok. Nem a mulandóság martaléka. Az örökkévalóság választotta.

A szomorú életet feledtető Léthe vízből mennyien szeretnének inni? Milyen gyermekes mohósággal rohannánk meg — ha utunkba kerülne — az örökifjúság forrását? Mennyire ragaszkodik a napról-napra gyöngülő beteg az élethez? Megpróbál minden eszközt, hogy nem sok örömmel, annál több fájdalommal kínálkozó óráinak számát nagyobbítsa. Hogy felcsillan szemének alig pislogó tüze egy-egy új reményt keltő bátorító szóra?!

S mikor Jézus a Genezáret tó kafarnaumi partján olyan kenyérről beszélt, mely örök életet biztosít, értelmetlen csodálkozással meredtek rá hallgatói. A kíváncsiságot alig, inkább a kételkedést lehetett látni arcukon, érteni beszédjükéből. Sőt a tanítványok is kemény beszédnek tartották az Úr igéit.

Akárcsak a mai Krisztus-hívek!

A jajsavak és panaszok artikulátlan hangzavara hangzik fel naponként a földről. Ennyit tudunk a Szentírásból: «Kérjétek és adatik nektek». De hogy: *hogyan is kell* azt a kérést Isten elé tárni, arra nagyon kevesen gondolnak. Pedig Jézus tanítása és példaadása a módra nézve is útbaigazítást ad: «Bármit kértek az Atyától *az én nevemben*, megadja nektek». Hangsúlyozottan emeljük csak ki e csöppet sem fölösleges szavakat: «az én nevemben». Mintha én beszélnék: úgy, mint én szoktam imádkozni, úgy kérjétek! S Jézus imádságainak alaphangja: «legyen meg a te akaratod...» «ne az én akaratom legyen, hanem a tied». Krisztus tud imádkozni. A végtelenül bölcs Isten végzése alá hajtja a fejét s csak arra emeli fel a saját akaratát, hogy Atyja törvényét teljesítse. Megalázódásával mutatta ki az imádatot mennyei Atyja iránt a mi Mesterünk.

De a szóbeli imán kívül még egy föltétlen imádatot, hódolatot, engesztelő s isteni kegyelmet nyerő cselekvést, *áldozatot is rendelt* utolsó vacsoráján számunkra a mi Megváltónk. A szentmiseről, a keresztáldozatnak naponként vérontás nélkül való megújítása, a legellenállhatatlanabb kegyelemszerző eszköz az egész világ számára. E legszentebb istentiszteleten már nemcsak Jézus nevében, hanem *Jézussal együtt* könyörög a hívők serege. Nem sóhajtozó óhajokkal, szegényes, üres, könyörgésre tárt karokkal, hanem önadaadással, áldozattal járul Jézusunk az isteni irgalom trónja elé. Ez nem elég. Hogy mindnyájan hasonlóan értékesek, kedvesek legyünk az Úr előtt, hogy «alter Christus»-okat, «Krisztus másait» lássa bennünk a mennyei Atya, egyesül velünk a minden erőnket átjáró, a lelkünket tápláló Vér és isteni test. Megsokasodnak irgalmas «örökbefogadás» által Isten gyermekei, hogy nagyobbodjék a szegény világ fölött a jóságos Mindenható kegyes áldása. «Ó isteni bölcseségnek és tudománynak mélységes kincsesháza!» Van-e még egy földi élet, melynek áldozatul adása az örökkévalóság végtelenségét biztosíthatná az emberiség számára?! Van-e még egy értékes test, mely a lelkek örök üdvét így biztosíthatná?! Hallottál-e még egy olyan irgalmas szívről, mely utolsó csepp vérének is kiontja, hogy életük «bővebben» legyen azoknak, kik őt az élettől megfosztották?!

Vannak titokzatos, csodás dolgok. A legtitokzatosabb csoda a szív. S a legcsodásabb isteni titok: a Megváltónak a bűnös emberiség üdvéért dobogó Szíve.

Ez a szeretettől túlradó szent Szív van oltárainkon naponként...

S a Krisztus-hívek szíve, gondolata, érzelmi, értelmi világa ó hol van, mikor ez a drágalátos nagy titok ostyaszerepny ruhában köztünk tartózkodik. Mikor az örök élet kenyeré áll rendelkezésünkre, hányan aggódnak, hogy mit eszünk és mit iszunk ma vagy holnap? Vagy, hogy mivel ruházunk? De ha ezt a gondot talán értem is — kicsinyes a kicsinyek gondolkodása! — hogyan magyarázzam meg a mások ruhájával való törődést, a magam cífraságaival való hiúságot, mikor az egek egének kincse, gazdagsága angyalok őrizete alatt van előttem!...

Ugyanazt az értelmetlen bámulást tapasztalhatjuk a szentmiserék alatt templomainkban, amelyet a kafarnaumi hívek arcán láthattunk volna, mikor Jézus először beszélt az örök élet kenyeréről.

Olyanok már most mégis vannak, kik a szentáldozást értékelik, megbecsülik. A gyakori szentáldozás Krisztusért dobogó szíveket nevelt már. Addig eljutottunk, hogy sokan eljönnek, izlelik és tapasztalják, mily édes az Úr.

Hanem: hogy Jézusnak az *igája is édes*, ezt — úgy vélem — eddig nagyon kevesen élték át.

A szentmiseáldozat *áldozati jellege*, különös istentiszteleti formája s *lényege*, a maga igazi valóságában még kevésbé ismeretes sokak előtt.

Igaz, hogy a szentmise misztérium, hittitok. Hogy hogyan jelenik meg Jézus az igénytelen ostya alakjában oltárainkon, nem fogod megérteni. Isteni ténykedés ez, nem éred föl véges észsel.

De a *mi* áldozatunknak van «nem misztikus» része is. Vannak benne imák, melyeket nem én magam, az áldozópap, nem is a hívek nevében a pap vagy az oltárszolga, hanem szerkezetileg és tartalmilag szükségképen a szentmisén résztvevő egész hívő sereg könyörgésének kell tartanunk.

Az egyház, Krisztus jegyese, elleste azokat a kéréseket, melyeket legszentebb áldozata alkalmával Üdvözítőnk a mennybe visz. S az volt a régi szertartásos szokás, hogy ezek a kérések a hívők szívében újra meg újra születve mint fészkekből kikelt, Istent Úrnak ismerő s dicsérő madársereg szállottak az ég felé.

A szertartásos — mondjuk egyszerűbben — a *közös istentisztelet* s elsősorban a legfőbb közös istentisztelet, a *szentmise közös végzése*, a Krisztus áldozatával való tényleges egyesülés s azután a benne való, részesedés az a rejtett erő s eddig eléggé ki nem használt erőforrás melyet a lehető legszélesebb körök kincsévé tenni egy cseppet sem volna hálátlan feladat.

Mielőtt a bányász leszáll a tárnákba, tudnia kell, melyik s milyen az az értékes érc, amelynek ereit, ágait kutatnia kell. Tisztában kell azzal lennie, hol keresse s hogyan fejtse ki a talált anyagot.

Bizonyos — hogy úgy mondjam — technikai tudásra s eljárásra szükségünk van az istentisztelet módjának és a kegyelem szerzésének és biztosításának elsajátításánál is. Ezt katolikus nyelven úgy is állíthatjuk, hogy a közös és a nyilvános istentiszteleteket a szertartások nyelvén kell végeznünk.

Legfőbb szertartásunknak: a szentmisének nyelve a római egyházban a latin. Amilyen nagyszerű és fönséges a kellő magaslatról tekintve ez az egységes istentiszteleti nyelv, épen olyan *szükséges és észszerű, hogy a nyelv e használatban is gondolatok kifejezője és hordozója legyen*. Senki sem végez tehát fölösleges munkát, aki azon fáradozik, hogy a szentmise szertartásos szavai közös, egységes, a szertartásoknak megfelelő gondolatokat keltsenek.

Szólnunk kell most már arról, mily módon szoktathatjuk rá magunkat a *szentmisén való szertartásos részvételre*?

Imádkozhatunk-e együtt s mit végezhetünk együtt szentmise alkalmával az áldozópappal, az egyházzal, Krisztussal? *Bányász József.*

(Folyt. köv.)

VII.

HÖLVIRRADT a Janinak élete legszebb napja: az újmise napja. Szent izgatottsággal készült arra az órára, amelyben kimondja a nagy szót először: Ez az én testem; majd azt, hogy: Ez az én vérem. Várta e percet, hogy elhívhasa Szerelmesét a mennyből a földre; várta e percet, mert ettől fogva már a saját szavára jön el és nem kell egy harmadik embernek Őt elhívni számára, mert kötelezte magát örökre megmásíthatatlan szövetséggel, hogy eljön a hívő szavára; úgy szereti már, mint jóbarátját s nem mint szolgáját, mint tisztalelkű jegyesét s nem mint közönséges bűnbánó embert. Várta e percet, amikor először érinti meg majd a Legszentebbet, ami csak létezik az égen és földön, aminél szentebb csak maga a Szentháromság. Várta e percet, amelytől kezdve nem lesz szüksége arra, hogy más vezesse a karjai közé, más nyujtsa neki eddelül; nem, most már ő maga ölelheti, fogadhatja szívébe s mikor mások nem törődnek vele, mikor mások ott se lesznek, midőn lejön az égből magát fölládozni, mikor senki se lesz jelen a templomban, ő akkor is ölelheti, akkor ő fogja ölelni, akkor ölelni fogja őt szent szeretettel, kimondhatatlan boldogsággal.

Érezte, megértette Jani azon a reggelen, hogy szeretetéért, áldozatáért valami hasonlíthatatlanul nagyobbat kapott az Úr Jézustól cserébe, valamit, amiért érdemes még meghalni is, keresztül menni a poklokra is, valamit, amiért még a kínok tengere is csekély ár. Érezte, megértette, hogy gyalázatos hitványság lenne ilyen Jegyeshez hűtellen lenni.

Boldog volt a Jani újmise alatt, szinte remegett, reszketett örömben és szerette volna, ha élete végéig tartanak ama felejthetetlen percek. Örült anyukája is; anyai büszkeséggel csüngött a tekintete a fián egész mise alatt. Mint tapasztalt édesanya, ki tudta, hogy fiára még kemény küzdelmek várnak, aggódott érte és sajnálta is, de másrészt örült, hogy

gyermek meg szabadult a világ gondjaitól. Van egy fia, ki a belegeket gyógyítja; és van egy, ki a lelkek orvosa lett. Olyan jól esett neki ez a gondolat, hogy két fia e két legszebb pályát választotta.

Ott volt még az újmisen Viktor is a feleségével együtt, úgy mint a folszenteléskor; ott volt Tuki is, meg volt híva a Margit is. Tuki még mindig sajnálta a bátyját; még mindig nem tudta őt megérteni; még jönni kellett valaminek, hogy azt mondja bátyjának: jól tetted. Margitnak is; nehéz volt felülemelkedni az érzelmein, nehéz volt megbékülni a sors útjaival. Könnyezve hozta meg az áldozatot, de meghozta ő is nagylelkűen: fölajánlásakor az oltár felé küldte a sóhajtását: Istenem, legyen meg a te akaratod! Mise végén a Jani megáldotta őket, a Margitot is; neki is mondta: Pax tecum! Béke veled!...

OLTÁREGYLETI ÉLET.

Havi istentisztelet. Július hó 14-én, mint a hónap második vasárnapján az Oltáregyesület közös istentisztelete: reggel 8 órakor szentmise közös szentáldozással, délután 1/4 6 órakor szentbeszéd és ünnepélyes áldás.

*

Apró hírek. Május 30-án, a budai országos úrnapi körmenet alkalmából az Oltáregyesület választmányja és terjesztőnője, valamint a Virgo Reparatrix kongregáció tagjai a várba vonultak s dr. Mészáros János preláthus, m. kir. udvari és várplébános vezetésével zászlóik alatt haladtak a diadalmas Oltáriszentség előtt s tettek tanúságot a szentségi Jézusban való hitükről.

Június hó folyamán az Örökimádás-templomban a szokásos énekes litánia után mindennap elmondott Jézus szentséges Szívének litániája.

Jún. 9-én, a Jézus Szive ünnepét követő vasárnapon Magyarország és Ausztria katolikus népe közös imával ostromolta az isteni szívet, hogy a világháború döntő napjaiban éreztesse velük mindenható szeretetét s áarassa ki országaikra

a szeretet gyümölcsét — a békét. Az Örökimádás-templomban ez alkalommal dr. Mészáros János preláthus, m. kir. udvari és várplébános prédikált. A szentbeszédet követte az ezen napra körlevélileg elrendelt Jézus Szive litánia és XV. Benedek pápa mélabús zenéjű, gyönyörű békeimája.

Öszentsége Péter és Pál apostolfejedelmek ünnepére békeájtatosságokat rendelt el. E napon az Örökimádásban énekes nagymise, közös szentáldozás a békéért, d. u. szentbeszéd és ünnepélyes áldás, valamint reggeltől estig nyilvános adoráció tartatott. E nap délutánján dr. Mészáros János preláthus az Oltáregyesület házi kápolnájában kongregációs tagfelvételt tartott.

*

Triduum az Örökimádás-templomban. Úrnapiján, valamint a reá következő pénteken és szombaton az Örökimádás-templomban a heti és mindennapi szentáldozás terjesztésére eucharisztikus triduum tartatott. E triduum első napján dr. Pataky Arnold egyetemi tanár a szentáldozás gyümölcséről beszélt. Május 31-én dr. Hanauer A. István apát, a

IMÁDSÁG

Uralaki nagyon bántott tegnap.

Arcom kigyult, a hangom reszketett,

H szívem fájón elszorult és

Ésak büszkeség tartotta vissza

Már-már kicsordult könnyemet.

Uram, hogy lásd: szívemben nincs harag

már,

Uram, hogy lásd: miként te, megbocsátok,

Ma reggeli szent-áldozásomat

Uedd őérette, aki tegnap bántott.

Lovich Henka.

A budapesti orsz. közp. Oltáregyesület irodájában

(IX. ker., Üllői-ut 77. szám) kapható:

I. Felneők részére:

Örökimádás folyóirat előfizetés egy évre	5.—
„ „ egyes példány	—40
„ „ teljes évf. utolsó	4.—
„ „ „ régebbi	3.—
Az Oltáregyesület Utmutatója	1.80
„ Vezérkönyve kötve	1.—
„ felvételi füzetek	—06
„ érme oxidált	3.—
„ félszázados története	2.—
Litánia (latin szöveget)	—06
Litánia Szent Józsefről	—05
Elmélkedések. Nádasdy M.	6.—
Havi magány. Nádasdy M.	5.—
Az Eucharisztia zenéje: Járosy D.	2.—
Pelletier Eufrazia M. Anya	1.—
De La Salle Szent János	1.—

Sötét lapok, fényes lapok	—	1.—
Szent Zita. Reiner Irma	4.—	és 1.50

II. Gyermek részére:

Jézusom Örömöm folyóirat előfizetés egy évre	3.—
„ „ „ egyes példány	—20
Jézusom Örömöm folyóirat 1916—7. évi teljes évfolyam évfolyamonként	1.50
Jézusom Örömöm imakönyv, bőrkötés, aranyv.	7.—
Kis Örökimádás imakönyv	—80
Fehér Liliom	—10
Pápai áldás levelezőlap	—04
Euch. Gyerm. Szöv.-i zászló lev.-lap	—36
Euch. Gyerm. Szöv.-i éremszalag gyermeknek	—10
Euch. Gyerm. Szöv.-i éremszalag ifjak és leányoknak	—20

budai Szent Imre Collegium igazgatója a következő tárgyról szólott: a gyakori áldozók legyenek buzgó áldozók, június hó 1-én pedig dr. Mészáros János prelátus, m. kir. udvari és várplébános mondott szentbeszédet «a szent Szív tisztelete és a gyakori szentáldozás» címen. Az ünnepi keretek, melyek közt a triduum lezajlott, valamint a szép és hatásos szentbeszéd a templom látogatottságát vasárnapi méretekre emelték és közönségének szép lelki életét és eucharisztikus buzgalmát szembefűnő mértékben fokozták és mélyítették.

*

Úrnapi körmenet. Zöldgalyas ol-tárok nélkül, a szokásos úrnapi cerimóniák mellőzésével délután 1/4 órakor szokott tartatni az Örökimádás szép úrnapi körmenete. Az ideai processziót dr. Mészáros János prelátus, m. kir. udvari és várplébános tartotta. A menet élén az Eucharisztikus Gyermekszövetség gyönyörű zászlaja lengett, a zászló nyomában a Gyermekszövetség négyes sorai haladtak, őket követték a Virgo Reparatrix-kongregáció színes, festői csoportjai és az Oltáregyesület tisztikara, terjesztőnői és tagjai. Az Oltáregyesület hadikórházában kezelt sebesült katonák és a Gát-utcai férfikongregáció a mennyezet mögött, a közönség pedig az útvonal két oldalán kísérté a dicsőséges Oltáriszentséget.

Az útvonalon, amerre a menet

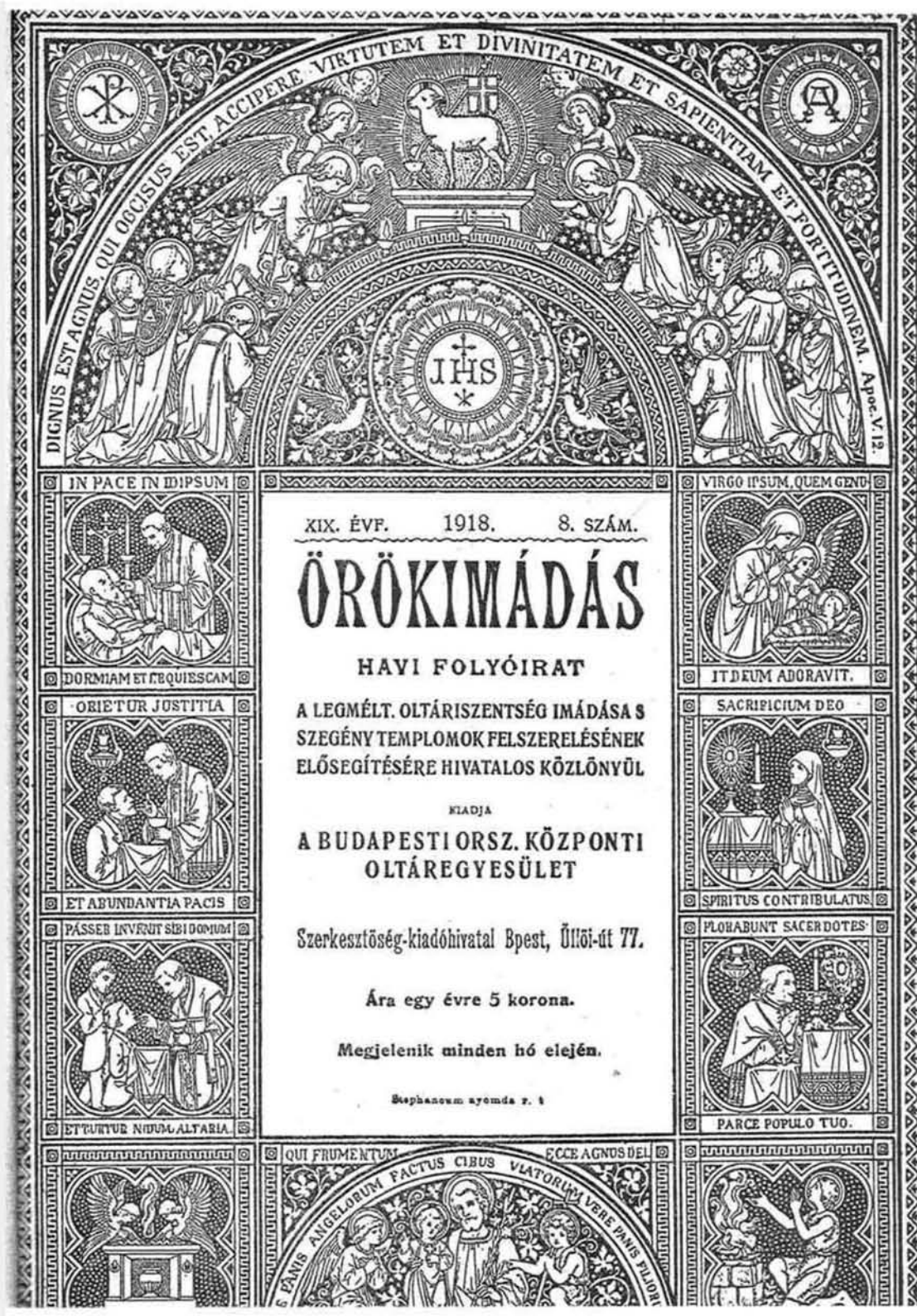
elhaladt, a kongregációs csoportok eucharisztikus zsoltárokat énekeltek az Úrnak, a monstranciára sugárzó verőfény hullott és amerre az Úr járt és amerre áldást osztott, minden utcában rózsalevél-illat ömlött el, mint egyszer a pálmavasárnapon, mikor Jeruzsálem falai között virágot szórva, hozsannát zengve járt a gyermeksereg, a tanítványok és köztük az Úr és valami szent ihlettségnek varázsa alatt borult térdre a nép. Erre a triumfáló, győzelmi menetre emlékeztetett az Örökimádás úrnapi körmenete.

Az Eucharisztikus Gyermekszövetség és a Virgo Reparatrix kongregáció hatalmas énekkarát Bánnyász József, a nagyvonalú processziót pedig Zboril Albin székesfővárosi hitoktató dirigálta. A celebráns a körmenet után Tedeumot intonált és áldást osztott.

*

Szives tudomásul. Az *Örökimádás* havi folyóirat kiadóhivatala a nyomdai számlák folyton tartó rohamos emelkedése által kényszerítve a folyóirat árát *évi 5 koronában* állapította meg. Midőn az Örökimádás olvasóközönsége az Oltáregyesület elnökségének e kényszerű határozatáról értesítetik, a kiadóhivatal reméli, hogy e mérsékelt áremelés szükségességét belátva, mindenki haladéktalanul fogja előfizetését *1 koronával kiegészíteni*.

A *Jézusom Öröömöm* folyóirat ára egy évre 3 K, egyes példányé 20 fillér.

IN PACE IN IPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSED INVENUIT SIBI DOMUM

ET TURTUR NOVUM ALTARIA

XIX. ÉVF. 1918. 8. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI
OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 5 korona.

Megjelenik minden hó elején.

Stephanovszky nyomda r. t.

VIRGO IN SUM. QUEM GENT

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

FLOREBUNT SACERDOTES

PARCE POPULO TUO.

QUI FRUMENTUM

ECCE AGNUS DEI

TARTALOM: Hanauer igazgató. — O Jézus vérző szent Szive. — Dr. Várkonyi Fidél: Szent Majella Gellért élete és szeretete a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt. — Lovich Ilonka: Egy aggastyán-pap szentmiséje. — Bányász József: Fölfedezések. II. — Eöri János: Patakýék. — Oltáregyleti élet. — Kimutatás.

KIMUTATÁS

Az Oltáregyesület részére himeztek, varrtak vagy más munkát végeztek. Özv. Kállay Béniné 1 fehér kazulát, Jekelfalussy Sándorné 3 fehér kazulát, Biró Mária 1 fehér kazulát, Reiner Irma 1 zöld és 1 fehér kazulát, Reiner Ilka 1 fehér kazulát, Burdet Eugénia 1 pluvialét, Gradl Anna 1 pluvialét, dr. Rimely Károlyné 1 fehér Boromeus kazulát, Haász Emilia 1 fehér kazulát, gróf Cziráky-Almássy Erzsébet 1 fehér kazulát, gróf Cziráky Luiza 2 kazulához való sávot, gróf Csekonic Endréné 12 albat, özv. gróf Wenckheim Frigyesné 12 albat, gróf Révay Simonné 6 albat, 6 karinget, 36 vállkendőt, Szapáry Emmi grófnő 3 albat, 12 karinget, 24 vállkendőt, 3 túll-csipkét, özv. Heinrich Ferencné 12 albat, Guary Miklósné 12 karinget, özv. Haász Józsefné 6 albat, gróf Cziráky-Almássy Erzsébet 12 karinget, 36 vállkendőt, Györy Teréz grófnő 12 karinget, Kraemer Gézánné 12 karinget, Tihanyi Béláné 12 karinget, Kócsy Jánosné 50 vállkendőt, Schelly Irma 12 ministráns inget, gróf Csáky Gyuláné corporalékat, Madaras Józsefné 1 corporalét, 2 purificatoriumot, 2 lavabót, 1 pallát, Alistáli leányiskola Hammermüller Karolin tanítónő vezetése alatt 54 pallát, 2 alba fodrot, O'Wendar Albertné 1 alba fodrot, Concha Emilia 1 alba fodrot, özv. Gálfi Józsefné és Tiefenbeck Irma fehérhimzést, özv. Marjai Károlyné, Schönkorn Anna, Bicsék Mária, Gobi Julia és Damreló Boriska különféle fehérneműt, Pehulz Anna, Thurnherr Róza, Holzmann Ilona, Tiefenbeck Irma és Vörös Aranka point-lace csipkét, Gradl Anna és Gobi Julia Richelieu-csipkét, Metz Mária, Rudics-Fekete Mária, Hollei Karolin, Pavlik Anna, özv. Császkovszkyné és Schieberna Julia horgolt csipkét, Szapáry Emmy grófnő 3 túllcsipkét, dr. Erdős Ferencné 6 túllcsipkét és 1 filet-csipkét, dr. Cserey Adolfné 2 csipkét.

Fehérneműből készült összesen: 51 alba, 68 karing, 12 ministránsing, 250 vállkendő, 200 corporalé, 172 palla, 300 purificatorium és 300 lavabo.

A nagyszombati Orsolya-zárdában fennálló Mária-kongregáció küldött: 3 antipendiumot, 1 oltárterítőt, 1 albat, 2 karinget, 1 ministráns-inget, 1 stólat, 12 stólavédőt, 3 pallát, 7 corporalét, 15 purificatoriumot, 6 vállkendőt, 6 lavabót.

A kőszegi Mária-kongregáció pedig: 17 coporalét, 27 purificatoriumot, 2 lavabót, 23 pallát, 1 használt kazulát, 4 ciboriumköpenykét, 2 beteglátogató burzát és 1 biretumot.

A budapesti Országos Közp. Oltáregyesület rendelésre készséggel megküldi «Egyházi himzések mintaalbumja»-nak első sorozatát (kazula, pluviale, alba, stóla stb.). E mintarajzgyűjtemény 23 mintalapból áll. Egyes mintalapok 1 koronáért kaphatók.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Hanauer igazgató.

RISZTUS Urunk és kétezer év története bizonyítja, hogy az egyház szikla. Szikla nem azért, hogy az emberek beleverjék a fejüket, hanem hogy az élet küzdelmeiben benne szilárd támaszt, biztos alapot nyerjenek. Az egyháznak ez a szellemi petra-tulajdonsága néha gyönyörűen kiverődik egy-egy krisztusi lelken, miként a nagy ősz kiváló tulajdonságai kiverődnek valamelyik késői unokán.

Hanauer igazgatóban az egyház sziklatulajdonsága revelálódik. Egyénisége a szellemi szikla arcvonásai:

A szikla mozdulatlansága egyúttal kifejezője az ő súlyának. Hanauer nyugodt egyéniség, első tekintetre szinte hideg. Nem könnyen csillogó, piaci a lelke, hanem mélységes és mondhatnánk titokzatos. Amint minden érték titokzatos. Az ember tökéletesedése mindig istenesülés a mi Urunk ezen mondása értelmében: legyetek tökéletesek, mint a ti menyeyi atyátok tökéletes. Hanauer Istenből szívta a nyugodt kedélyt, ez egyúttal a magyarázata annak, hogy az ő nyugalma rendkívül beszédes, munkás, kiáradó. Mint a központi szeminárium hosszú éveken át volt spirituális nem tett semmi rendkívülit, mégis a legtökéletesebb spirituális volt. Egyéniségének ezen szent nyugalma ráfeküdt a kispap lelkére s akarva, nem akarva megmintázta azt saját képe és hasonlatossága szerint. Volt, aki tiltakozott ezen szellemi nyomás ellen és antipatikus szemmel nézett ezen szikla-egyéniségre. De mikor később volt bátorsága önmagába tekinteni s lelkének tulajdonságait szemlélgetni, nem tagadhatta le, hogy nem egy jó vonása az egykori spirituálisból impregnálódott lelkébe. A papságban Prohászka püspök után neki van a legnagyobb iskolája.

Szikla-egyéniségének nyugodt súlya minden papi beállításban dominál és dolgozik. Így szónoklatában bár kis hullámverésű, a lélek mély rétegeit rezegteti meg. Az Örökimádás-templomban két teljes éven át tartott havonkinti szentóra-beszédeit senki sem éri utól hamarjában. Mint gyóntató mintaszerű. Komoly és csodálatosan bölcs. Egészséges morálja az evangélium kiáradása. Szikla-egyénisége olyan finom és úri, hogy a szó legnemesebb értelmében új ember, modern ember a kétezeréves kereszténységnek élettapasztalatával és fejlődöttségével.

Mindig igazgató volt és igazgató marad, bárminemű címet ad neki a Gondviselés. Igazgatója az Istent kereső lelkeknek. Nemrégiben egy fiatal hadnaggyal állottam előtte budapesti dolgozószobájában. Csak

Dr. Hanauer Á. István apát, veszprémi kanonok.

néhány egyszerű szóban kutatta, vajjon törődik-e a fiatal tiszttal a lelkével, de szemé, a léleknek ez a tükré úgy reászegeződött, hogy szinte megigézten, de feltűnő szent komolysággal vallotta: semmi változás nem történt bennem, csak ideges lettem. Azóta szilárdan hiszek a szuggesztióban.

Az elmúlt évtizedek legünnepeltebb regényírója: a svéd Strindberg valahol azt fejtegeti, hogy minden léleknek vagy égyénnek megvan a maga «aura»-ja. Az aura úgy övezi, mint Saturnust az udvara, sőt kiárad és alapja a telepathiának, a távolbahatásnak.

Hanauer igazgatónak megvan ez az aurája, mely evangéliumi színeket játszik és az ő nemes, egyszerű, finom és előkelő egyéniségének ellenállhatatlan kiáradása. Budapest és benne a központi Oltáregyesület, valamint a Reparatrix-kolostor elvesztik közvetlen varázsát, de aurájában benne maradnak, nemesednek belőle, mintahogy a bölcs lelkiatyának szelleme az embert mindenhol kíséri és vezet. Ófelsége Veszprém új püspökének bölcs előterjesztésére kinevezte őt veszprémi kanonokká. Odamegy hát az igazgató úr és mindenki tudja, hogy igazgató marad ott is s mikor tisztelői lélekben szemlélik bevonulását Veszprémbe, önkéntelenül ez a dallam kél lelkükben: Ecce Sacerdos Magnus...

Tanítványa.

Ó JÉZUS VÉRZŐ SZENT SZIVE.

Egyházi ének.

Ó Jézus vérző Szent Szive,
Mit álfalvert a vas hegye,
Mely értünk annyit szenvedett,
Ó hadd imádjunk Tégedet.

Istennek titkos temploma,
Örök szövetség sátora:
Oltárán ég a szeretet,
Mely felemésztett Tégedet.

Haragvillámot szór az ég...
Bűnös, kibem reménylesz még?
Jézus Szívére hogy tekint,
Derült az ég, mosolyg megint.

Megváltó Jézus Szent Szive:
Im vedd szívem — légy mindene!
Ki Téged Jézus nem szeret,
Istennél része nem lehet.

Szived sebe a menhelyünk,
Örök haragtól ment leszünk.
Még sajnál a seb, míg gyöngyöz vért:
Ékesen szól a bűnösérf.

Ó Szív, Istennek nagy Szive,
A fiszfa szívek édenel.
Királyom, pajzsom s orvosom,
Szívünkben élj mindenkoron!

Kiket szent véred megmosott,
Zengjék örökszép hymnusod:
Utolsó cseppig elfogyott,
Szived szerelme túlnagy volt!

Dicsőség érje s tisztelet —
Isten Báránya — Szivedet.
Az égből, földön s tengeren
Most és örökre. Úgy legyen!

(A Magyar Cecilia Egyesület most készülő Kántorkönyvéből.)

Szent Majella Gellért redemptorista segítőtestvér élete és szeretete a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt.

(1726—1755.)

I.

Mikor szent Gellért áhitatáról írunk a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt, szükségesnek tartjuk az ő életrajzának előrebocsátását, mert hazánkban kevésen ismerik.

Szent Majella Gellért a szentek azon csoportjába tartozik, akiknek élete a csodák láncolata. Őt nem annyira azért adta az Isten, hogy életét utánozzuk, hanem hogy az Isten nagyságát csodáljuk, hogy az Anyaszentegyház isteni eredetét és szentségét minél könnyebben higgyük. A tizenyolcadik századra esik élete, tehát nem kell félnünk, hogy a neki tulajdonított csodák a legendák ködébe vesznek, vagy megfordítva, a legendák köréből alakíttatnak; bárki könnyen meggyőződhetik a szenttéavatás iratai és egyéb hiteles adatok alapján, hogy a szent Gellért életében és halála után történt sok-sok csoda mind történeti igazságon alapszik.

Az egykori nápolyi királyság egyik tartományában terül el a csinos fekvésű Muro városka. Itt született az Egyház ezen nagy szentje 1726. ápr. 6-án. Ekkor Muronak 7000 lakosa lehetett és püspöki székhely volt. Egyszerű, szegény szülőktől származott; atyja, Majella Domonkos, szegény szabó volt. De erényekben annál jobban bővelkedtek s ezek miatt nagy tiszteletben állottak polgártársaik előtt. A kis Gellért korán nagy megértést mutatott az égi dolgok iránt. Öt-hat éves korában kis oltárt állított fel magának, odagyűjtötte társait, megtanította őket imádkozni, énekelni és körmenetet tartott velük. Szívesen imádkozott. Többször megcsett, hogy elbújt a házból és rejtékhelyén Istennel társalgott.

Muro közelében állott a capotignano-i magányos Mária-templom, melyet igen szívesen kerestek fel a város lakói. Hat éves korában itt mutatta meg az ég először, hogy mennyire szereti Gellértet. A Szűzanya karján levő Jézuska leereszkedett hozzá és fehér cipőt adott neki; Ez a jelenet gyakran megisméltódott. Húsz évvel később mint szerzetestestvér ő maga mondta nővérének, hogy az a kis gyermek a Jézuska volt, akiről annakidején azt gondolta, hogy csak olyan gyermek, mint a többi.

Körülbelül 10 éves korában nagy csapás érte a Majella-családot: meghalt a család feje. Gellért szép tervei jövőjét illetőleg dugába dőltek, abba kellett hagynia a tanulást és magát a szabómesterségre adnia, hogy a család támaszává lehessen a meghalt édesatyja helyett. Pannuto mester a legnagyobb szeretettel és csodálattal volt tele hűséges és engedelmes inasa iránt. De segédjének Gellért buzgósága nem tetszett s ezért igen

durván bánt vele. Gellért angyali türelemmel viselte el a dühöngő legénynek igazságtalan bántalmazásait.

1740. pünkösdjén Muro városának szülötte, Albin Kolos, a lacedognai püspök részesítette a bérálás szentségének kegyelmeiben. Gellért nemsokára rá bekopogtatott a Muro közelében lakó kapucinusokhoz, hogy a rendbe felvegyék. Gyenge testalkatára való hivatkozással elutasító választ kapott. Mivel a lacedognai püspök ép akkor inast keresett, Gelléltre esett választása. A püspököt ingerlékeny természete miatt gyorsan otthagyták inasai; Gellért kitartott nála 1744-ben bekövetkezett haláláig. Most újból kopogtatott a kapucinusoknál, de hiába. Ezért újra megkezdte mesterségét. Egyideig Mennona nevű mesternél dolgozott. 1745 végén önálló üzletet nyitott anyja házában. Keresetének nagy részét a szegények kapták. Sokszor mondatott misét a tisztító tűzben szenvedő lelkekért. Munkáját imával tette változatossá. Gyakran látták a város lakói nappal a templomban s amit ők nem láthattak, azt az Isten látta, hogy t. i. éjjel mennyit imádkozott.

1748-ban először látott Muro redemptoristákat falai között. Gellért mindjárt nagyon vonzódott hozzájuk. A rákövetkező évben missiót tartottak szülővárosában. Ekkor szent Alfonz fiainál próbálta meg a szerzetbelépést. De tőlük is elutasító választ kapott. Mikor Gellért anyja értesült fiának szándékáról, mindenképpen igyekezett őt lebeszélni, sőt mikor távozóban voltak a misszionáriusok, bezárta, hogy utánuk ne szökhessék. Gellért mégis megszökött s szerencsésen utólererte a redemptorista atyákat. Ilyen vágnak nem tudtak ellenállni; P. Cafaro felvette és néhány sorral az iliceto-i kolostorba küldte.

Holott egy napi utat kellett megtennie, hogy Ilceto-t elérje, szívének túlárado örömeiben alig érezte az út nehézségeit és fáradalmait. «Legyen áldott az Isten, hogy ide vezérelt engem», ezekkel a szavakkal lépte át szerzetesothonának küszöbét. Megérkezése után azonnal a Szűzanya oltára elé sietett, hogy megköszönje neki anyai jószágát. Örömeiben hangosan sírt és csókolgatta a kolostor falait. Akik mindennek szemtanúi voltak, mély fájdalommal teltek el, mert Gellért külseje azt mondta nekik, hogy nem bírja ki sokáig a kolostori életet. Amint látni fogjuk, kellemesen csalódtak. 1749 májusától hat hónapig jelölt volt. Mikor a már említett P. Cafaro ez év októberében az iliceto-i ház élére került, mindenki a legnagyobb dicsérrel szólt neki Gellértünkről. Így azután 1749 végén megkezdte az ujoncévet.

Gellért tisztában volt hivatásával. Megértette, hogy a laikus fráternek a munka és ima emberének kell lennie. Szerénység, alázatosság, keresetlen egyszerűség, a hallgatás szeretete és lelki összeszedettség jellemezzék; mindenekelőtt azonban az elüljáróknak tartozó engedelmes

ségben és tiszteletben tűnjék ki. Az első próbaidő elteltével sekrestyének tették meg elüljárói. Azt mondják, hogy az iliceto-i templom sohasem volt oly tiszta és gondozott, az oltárai sohasem voltak oly szépek és izlésesen díszítettek, mint Gellért idejében. 1752-ben megkezdhette második próbaévet. Végre ütött a boldog óra, mely örökre egyesítette őt Jézusával a szent fogadalmak által: ezen év július 16-án, tehát a legszentebb Megváltónak és a kármelhegyi Boldogasszonynak ünnepén letehetett a szegénység, tisztaság és engedelmisség fogadalmát. Egész iliceto résztvett a szentnek nagy ünnepén, osztozott vele boldogságában. Gellért e napon tökéletes áldozatul ajánlotta fel magát Istennek a fogadalmak áldozati oltárán. Életének hátralevő három évében fényesen igazolta, hogy áldozata nemcsak ajkainak, hanem szívének ígérete volt.

Gellért egész szerzetesélete az önmegtagadás jegyében folyt le. Az engedelmisség, kötelességeinek hű teljesítése, a felebaráti szeretet igazi gyakorlása, érkeinek gondos őrzése, imádságos élete elég önmegtagadást kívántak tőle. De ezekkel korántsem elégedett meg, hanem még sok külső önsanyargatással tetézte őket. Naponkint ostorozta magát. Szombaton kenyéren és vizen bőjtölt. Ételeinek jó ízét keserű fűvekkel megrontotta. Bűnbánati övet hordott stb. stb.

A szerzetesi fogadalom letelésével körülbelül egyidőben magán buzgóságból fogadalommal ígérte az Istennek, hogy mindig azt fogja tenni, amit tökéletesebbnek tart és ismer. Ez a rendkívül nehéz fogadalom mutatja lelkének hősiességét. De ez a fogadalom tette őt egészen a Szentlélek Úristen eszközévé, egészen Istenért hevülő szerzetessé és sok halhatatlan lélek megmentőjévé.

Hogy mit tett ő Isten kegyelméből Isten dicsőségére s az emberek javára, azt nehéz elsorolni. De a kevés, amit említünk, eléggé meggyőzhet bennünket arról, hogy tüneményes csillag ő az Egyház egén. Ilcetoban meggyógyított egy tüdőbajos ifjút. Melfiben egy álszent nőnek, aki már tíz év óta szentségtörően gyónt és áldozott és aki mégis adta a jámbort és szentet, lelkébe pillantott, feltárta előtte rettenetes állapotát és életének gyökeres megváltoztatására bírta. Lacedognában egy szellemileg teljesen megzavarodott nőnek, Cochia Lellanak, megjelölte homlokát a kereszt jelével, mire ez tökéletesen meggyógyult. 1754 októberében Nápolyban egy teljesen pusztulásnak kitett és megmenthetetlen bárkát mentett meg úgy, hogy bement a tengerbe, a hullámok fölött járt és a Szentháromság nevében partra vonta a bárkát. A parton álló nép ijedelmét csakhamar a legnagyobb lelkesedés váltotta fel. Ünnepelni kezdte a nagy csodatevőt, de ez nagy szerénységében egy üzletbe menekült. 1755-ben Calitri városában egy lelkével keveset törődő gazdag embert, Berilli Miklóst, arra akart rávenni, hogy vegyen részt a Caposele-ben nemsokára

tartandó lelki gyakorlatokon. A gazdag nagynehezen megígért annyit, hogy októberben megteszi. Erre Gellért így szólt: «Októberben, októberben akar jönni? — Az októbert már nem fogja megérni!» Gellért jóslata valóra vált. A most még jóegészségnek örvendő gazdag embert ez év augusztusában heves láz ágyba döntötte s néhány nap alatt sírba vitte. Egy apácázárdában teljesen helyreállította a meglazult szerzetes-fegyelmet. Gyakran megtörtént vele, hogy egy-egy feszület, Mária-kép láttára elragadtatásba esett. A bilokáció adományával is kitüntette az Isten, vagyis hogy egyszerre két helyen volt jelen.

Erős önmegtagadásai, állandó munkás élete időnek előtte felemésztették testének erőit. 1755 október 16-án éjjel a halál végetvetett az ő buzgó, kimondhatatlanul áldásos életének itt a földön, hogy a mennyei örömeiben s elsősorban az Isten boldogító látásában elvegye szent életének jutalmát. Amint földi életében a csodák embere volt, úgy az égben sem szűnt meg csodáival az emberekkel jót tenni és őket Istenhez vezetni. Ezeknek köszönhető, hogy a Szentszék 1893 január 29-én a boldogok s rá meglepően gyorsan 1904 augusztus 15-én ünnepélyesen a szentek sorába iktatta.

Ujabb tanúbizonyság az ő élete azon régi igazság mellett, hogy az Isten nem a kevély ész, hanem az alázatos szívet nézi. Aki Isten szolgálataiban keresi földi életének végcélját, az találja meg eszének, szellemi világának is helyes irányát; de aki kevélyen elfordul Istentől, az, ha még oly eszes is, sötét útvesztőkbe téved. Szomorúan igaz példa erre a mai világ is. Szellemi műveltség dolgában magasan áll, de azért mégis boldogtalan, mert nem világít neki az Isten szeretete. Szent Gellért élete nekünk is csak azt mondja: keresd először az Istent életeddel és akkor megérted az ő műveit eszeddel.

Legközelebb majd szentünknek az Oltáriszentség iránt tanúsított áhítatát és buzgalmát ismertetjük.

(Zircz.)

Várkonyi Fidél dr., S. O. Cist.

EGY AGGASTYÁN-PAP SZENTMISÉJE.

Haja fehér, mint agg bérce a hó
S válla úgy roskad az oltár felé,
Mint ha élete minden fáradása,
Fájdalma mind-mind odaintené.

Az introitust ajka úgy imázza,
Két gyöngye lábát úgy emeli halkan,
Ahogy fitokban megrándul a lélek
Valami győztes, édes áldozatban.

A legszentebbet ahogy fölemelné,
A fehér ostyán úgy remeg az uja.
E szentmise (ó, úgy érzi a lelkem),
Egy győzedelmes élet Te Deum-ja!

Lovich, Ilonka.

Fölfedezések

II.

SZENT ÁGOSTONNAK, a nagy és rögös életutat bejárt tudós szent-
atyának gondolata, hogy sem az ég sok fényes csillaga, sem a ten-
gerek víztömege nem hozhat a lélekbe békét és megnyugvást. Kereste
ő sokfelé, ami szívét kielégítse s ahogy birta szive-lelke a föld gyönyör-
rőségét, de minden földi teremtmény *följebb* utasította őt. «A tengerhez és
a mélységekhez szoltam s ők így feleltek: Nem mi vagyunk a te Iste-
ned, a magasban keresd, felettünk.»

Bizony, ezt az igazságot mindenkinek föl kell fedeznie a *maga számára*.

Aztán tisztában kell lennünk egy másik ténnyel is, melyet előbb
iparkodtam élesen kidomborítani.

Nem elérhetetlen magasság az Isten. Az irgalmas és gyöngeségün-
ket nagyon is ismerő Istenség jobban gondoskodott rólunk, mint a pusztá-
ban tikkadozva vándorló izraelita seregről. Forrást fakasztott számunkra,
melynek vize örökre felüdít. A szentmise alkalmával a mi Üdvözítőnk
szívének vére minden kegyelemnek kimeríthetetlen kútforrása.

Ez is olyan igazság, mely közöttünk bővebb bizonyítást nem, de
megértő megszívlelést folyton kíván.

Nem volna szabad sosem elfeledkeznünk az egyház kérő buzdítá-
sáról: Örömmel merítsetek vizet az Üdvözítő forrásaiból! A «merítsetek»
szót szeretném én innen mindnyájunk emlékezetébe bevésni.

Mert nem az a baj — mint említeni szeretem — hogy az isteni
kegyelemnek hiányában vagyunk, hanem a szent malaszt *felhasználásá-
ban* nem vagyunk elég ügyesek és serények. Nemcsak a mesebeli sült
galambnak szánkba repülésére várunk, hanem még az eledel megemész-
tését sem gondoljuk a magunk kötelességének...

A szentmisénél többet, önmagánál nagyobbat nem adhat nekünk a
Mindenható. Ennek a nagy jótéteménynek azonban a tulajdonunkká kell
válnia. S ehhez szükséges az, hogy *vágyódást* érezzünk a Legfőnségesebb
után. A mi Istennel való egyesülésünknek, együttműködésünknek, a mi
istenes életünknek *öntudatosnak* kell lennie. A Gondviselés már úgy
rendezte el, hogy mi értelmünkkel — Isten segítségének világánál s e
segítségétől gyámolítva — meglássuk s meg is járjuk a Boldogság felé
vezető utat.

Hogy a szentmise-áldozatban rejülő minél több kegyelem részesei
legyünk, azért nekünk is kell valamit tennünk. A szent áldozatnak ugyan
van önmagában is ható ereje. De bennem annál többet ér el, minél

inkább elhárítok minden akadályt a kegyelem működése elől s minél
inkább készenlétbe állítom minden Istentől nyert tehetségemet a kapott
kegyelemmel való együttműködésre.

Hogyan kell a szentmise kegyelemosztására magamat előkészíteni
s milyen érzelmeknek kell a lelkemet megformálni, hogy ne üresen
távozzam a legszentebb áldozatról — ezt a mi édesanyánk, az anyaszent-
egyház tudja s meg is állapította. A szentmise szertartásai azok a mó-
dok és formák, sőt sokszor föltételek, melyeknek megtartása vagy elha-
gyása kegyelemközléssel vagy annak kevesebbítésével jár. Ha valaki
például azt gondolná csak egy pillanatra is, hogy a szertartásokban
kevés a tartalom, csak egy ténnyel mutatom meg most neki a szertartás
pontos megtartásának jelentős voltát. Teljes, szertartásos szentmisén való
részvétel az áldozással egybekötött szentmishallgatás. Mert arról nem
szabad megfeledkeznünk, hogy az Úr Jézus nemcsak a pap számára jele-
nik meg az oltáron. Ki-ki elképzelheti, mennyi kegyelmet szalaszt el, ha
nem veszi magához az Úr testét. Ha a földhöz ragadt szegény valami
mesebeli jóságos király kincstárába kerülne s ott nagy csodálkozásában
elfeledné megtölteni értékekkel zsebeit, édes-keveset használna neki a
kincstárba való fáradása. Valamit mindenestre érne az is, ha gyakrab-
ban bejáratos oda. Nagyobb lenne a hitele és becsülete szegény társai
előtt, megismerkednék s tán még jóbarátságot is kötne a jószívű királyi
emberekkel s előbb-utóbb még az is eszébe jutna, hogy lehet ám ettől
a jóságos és gazdag királytól megnyerni is valamit, amire épen szüksége
van. Volna ott olyan valaki is, aki felvilágosítaná őt, milyen uton-módon
adja elő a kérését...

Volt egyszer egy szegény, földhözragadt ember. S volt egy gazdag
szomszédja, kinek nemcsak anyagi, hanem sok lelki java: jószive is vala.
A szegény ember az ő nyomorúságában hozzányúlt a gazdag vagyoná-
hoz. Pedig ezt nem kellett volna tennie, mert a jóságos gazdag úgyis
megadott volna szegény szomszédjának mindent, amire szüksége lett
volna. Mivel azonban a szegény így tolvajjá lett, a gazdag bizony szí-
gorúbban bánt vele, mint egyébként tette volna. Így tartott ez jóskáig.
A szenvedő szegény sokszor igazságtalanul akart magán segíteni s ezzel
még jobban elrontotta az Igazságos szemében a maga dolgát. Végre a
gazdag Jó látta, hogy a nyomorúságában már-már kétségbeeső szegény
nem tud magán — ha sokszor akar is — állandóan segíteni. Átküldte
a szegény szomszédhoz Fiát, aki megtanította a szegényt a Jó gazdag-
nak tetsző, becsületes életre. S mikor már minden jóra megtanította a
szegényt a Fiú, kitárta két karját, átölelte sokat szenvedő társát, elvezette

öt Atyjához s mondá néki: Atyám, tudom, hogy ez a szegény sokkal tartozik neked. Én lefizetem az ő adósságát, mert ezután már becsületesen akár élni. Ne haragudjál rá. Én szeretem őt... Szeresd te is!

És ezentúl szerette az Isten a megjavult szegény embert, kiért a Fiú kifizette az adósságot. Valahányszor látta, hogy Fia átölelve halad a szegénnyel, jóságosan mosolygott rájuk s jókedve sok áldást hozott a szegényre...

A szentmise: kiengesztelődés a mi mennyei Atyánkkal s mint ilyen forrása Isten áldásának. Ez az áldott kiengesztelődés Jézus keresztfája alatt történt. Akkor és ott lélegezhetett fel a bűn kínjában izzadó emberiség, mint a dúslombú fa alatt a fáradt s tán üldözött vándor. Ez a kiengesztelődés és Isten áldásában való részesedés azóta mindnyájunk számára lehetséges a szentmise alatt.

Épen azért, ha a legszentebb áldozatra — melyet érettünk a mi Üdvözítőnk hozott — egybegyűlünk a kegyes Jézus oltárához, hálás szeretettel, szent buzgalommal kell azon lennünk, hogy e szent áldozat gyümölcsében részesülni méltók legyünk. Az első gondolatunk szívünk tisztasága legyen! Nézzétek testvéreim az oltárhoz lépő papot! Mikor az oltárhoz ért s ott elhelyezte a kelyhet, az oltár legelső lépcsőjénél alázatosan meghajolva ismeri el bűnös voltát s aztán reménykedve kéri az Isten irgalmát: *Kyrie eleison*, Uram, irgalmazz! *Christe eleison*, Krisztus kegyelmezz!

Ó Uram! sok irgalomra van szükségünk. Mert sok az, amit kérünk tőled. *Összefoglalja* most a pap a hivek imáját s velük együtt a *Collectával* ostromolja az eget. De nem feledkezik el arról, hogy az ima meghallgatását csak az Isten akarata szerint élők remélhetik. A *lectioban* a próféták és apostolok által, az *evangéliumban* a Jézus életével hirdetett isteni akaratnak követésére int az áldozópap. Erre a népnek csak egy felelete lehet, a *Credo*: Hiszük Isten, hogy mint a világ Teremtője, te vagy a mi Urunk. Mert szent Fiad meghalt értünk s most Szentlelked kormányoz a te anyaszentegyházad által az örök Üdvösség felé. Hálás szeretetet érez ezért irántad a szívünk.

Ezek az érzelmek, ezek a gondolatok készítenek minket elő egyházunk akarata szerint a szentmise áldozati részére.

Az áldozati cselekmény három főrészből áll: 1. a felajánlásból, 2. az átváltozásból és 3. az áldozásból.

1. A szentmise felajánló részét kis ének után a papnak kenyeret és bort s a hiveknek az egész áldozatot felajánló könyörgése teszi, mely utóbbira a pap *Orate fratres* = Imádkozzatok testvéreim! szavakkal

hívja fel feléjük fordulva a jelenlevőket. Aztán a *Secretában* csendesen kiki alkalomszerűen az Úr elé tárhatja kérését. Mert közel van az, ki teljesítheti minden üdvös óhajunkat. A testestül oltárunkra szálló Jézust, a második isteni személyt a pap Praefatiója után a *Sanctussal* üdvözli az Úr szentségét hangoztatva a hivek serege.

2. Mielőtt a pap átváltoztatja a kenyeret és a bort Jézus szent testvévé és vérévé, minden misében egyformán (Canon) imádkozik az egész egyházzal egyesülten az élő hivekért, különösen azokért, kikért a szentmisét bemutatja.

S aztán leszáll Jézus ostya, majd bor színében az oltárra...

Most már ő könyörög értünk kimondhatatlan fohászkodásokkal s mi Vele együtt esedezünk az irgalmas Istenhez a tisztítóútzben szenvedő lelkekért s magunkért, (Nobis quoque peccatoribus) bűnösökért, kik most már megtisztultan Krisztuséi akarunk lenni. Vele egyesülni itt és az örökkévalóságban.

3. Ennek az egyesülésnek módja a szent áldozás. A *Miatyánk* s a rákövetkező *békeima* után az Isten Bárányához (Agnus Dei) három könyörgés következik. Erre Isten nevének segítségül hívásával a mennyei kenyeret magához veszi a pap. Mint ő, úgy a hivek is áldozás előtt a kafarnaumi százados alázatos szavait mondják: Domine non sum dignus = Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj...

Az áldozás kis zsoltárénekekkel és áldozás utánra alkalmas imákkal végződik. (Communio és Postcommunio.)

A szentmise befejező része áldásból, az «utolsó evangéliumnak» nevezett szent János evangéliumkezdetéből s XIII. Leó pápa szentmise utánra rendelt imájából áll.

Nagy vonásokban s a lényegét megjelölve tehát ilyen a szentmise szerkezete:

I. Bevezető rész.

1. *Lépcsőima*: Zsoltár, ének és bűnbánó ima.
2. *Introitus, Kyrie*. Bevezető ének.
3. *Glória*: Istent dicsőítő ének.
4. *Collecta*: Könyörgések.
5. *Lectio* (prófétai vagy apostoli) és evangélium (krisztusi) tanítás. *Evangélium* előtt *graduale* (lépcső) ének. *Evangélium* után
6. *Credo*: Hiszek egy...

II. Felajánlás.

1. *Offertorium*: Felajánló ének.
2. A pap és a hivek *felajánló imái*.

3. *Secreta*: Csendes könyörgés.
4. *Praefatio, Sanctus*: a pap és a nép Istent dicsérő éneke.

III. Átváltozás.

1. *Ima az élőkért.*
2. *Átváltoztatás.*
3. *Ima a holtakért és*
4. *Nobis quoque... Önmagunkért.*

IV. Áldozás.

1. *Pater Noster*: Miatyánk és békeima.
2. *Agnus Dei*: Isten Báránya: ének.
3. *Imák áldozás előtt.*
4. *A szentáldozás.*
5. *Communio*: Zsoltárének.
6. *Postcommunio*: Ima áldozás után.

V. Befejező rész.

1. *Áldás.*
2. *Utolsó evangélium.*

A szentmisén való *szertartásos részvétel*-nek azt nevezzük, midőn a hívek a rájuk következő s eredetileg nekik szánt ének- és imarészeket a pappal felváltva végzik. A nekik való többi részt pedig az áldozópap imája alatt vele együtt mondják. S az ilyen *szertartásos részvétel* szabályosabb áldozati forma s *több kegyelemmel járó* istentiszteleti cselekmény, mint a szentmise pusztá hallgatása.

A szabályos szertartásos részvétel szükségképen s kivétel nélkül úgy rendezi az ember lelkületét, hogy az a lehető legméltóbb lesz a mise mindenféle kegyelmének befogadására. S ami fődolog, ha a szentmise részeiben pontról-pontra követjük az áldozópapot, az átváltozásig az Úr Jézus áldozatot hozni tudó lelkülete szerint formálódik át a lelkünk, átváltoztatástól kezdve Jézus Istent imádó szívével lesz egy a fohászkodásunk s áldozásunk? Már jobban meg sem valósulhatna az apostol kívánsága, hogy Krisztus másaivá legyünk.

Ha a szertartások lelkiismeretes, a lehetőség szerint valóságos s nemcsak külsőséges megtartása, annak keresztülvitele, beteljesülése így szorossá fűzi az Isten és ember közt oly sokszor meglazuló viszonyt, úgy-e érdemes arra törekedni, hogy a szertartások szelleme s azok célja ne legyen rajtunk kívül meglevő, hanem bennünk élő cél.

Én úgy gondolom, hogy ha a szentmisén való részvételünk a lehetőség szerint s egyelőre a mai viszonyokat számbavéve, liturgikus, szertartásos volna, sok jóoldalát ennek az eljárásnak hamarosan tapasztalánk.

Avagy — nem jó lenne-e legelső sorban az, hogy lassan-lassan (körülbelül 2–3 év alatt) a szentmise alkotórészeit s a népnek, néphez szóló kifejezéseit megértenék a latinos műveltséggel bírók nem is? ...

Hogyan?

Ha olyan imakönyvet veszünk a szentmisén a kezünkbe, melynek birtokában az egész mise alatt az áldozópapot követni tudjuk legalább (mondhatnám azt is, hogy «legföljebb») a lényeges részekben, meg van oldva a szentmise formai megértésének a kérdése.

Az értelmi felvilágosodottságtól remélem én azt, hogy népünk valóságos érzelmei is mélyíthetők lesznek. Az a sok-sok gondolat, mely helyesen alkalmazott szentmise; de különösen az Oltáriszentségről szóló énekeinkben van, tartalommal és pedig a legszentebb áldozathoz illő tartalommal fogja megtölteni a résztvevők lelkét. Nem tudom, mióta van úgy, de én már mostanában hallok gyéren látogatott vidéki templomokról is. Más magyarázatát adni nem tudom annak a sok üresszentmishallgatásnak, annak a mise iránti hidegségnek, vagy lanyha vágyódásnak, minthogy azt mondom magamnak: nem tudják, milyen kincs iránt közömbösek. Szántanak, vetnek, aratnak izzadnak, a napsütéses domboldalokon, melyeknek a mélye kincseket rejteget ...

Föl kell fedezni mindnyájunknak a könnyen található, rejtettnek látszó kincseket! Testvéreim! Ha egy-egy szentmise odavisz titeket Krisztus keresztfája alá, a Golgotha ormára, kérlék, ne a szél sutlogását hallgassátok ottan, ne a madarak énekében gyönyörködjétek. Az sem elég, hogy a boldogságos Szűzre függesztve szemeteket, a résztvétől kicsordul pilláitok alól a könny vagy lelki nagyságát csodálva a lelkesedéstől kipirul az arcotok.

Több, nagyobb dolog van az oltár szent hegyén a szemetek előtt. Jézust várjátok oda azzal a rajongó, örvendező, éneklő hangulattal, melylyel egykor Jeruzsálem várta az ő Üdvözítőjét. Akit ő aztán megfeszített. Aki érted halt meg a gyalázat fáján, a mi dicsőségjelvényünkön: a kereszten.

Érezétek, testvéreim! a bűnbánat mélységeiben az erőfogadás izzó akaratát: Krisztus! tiéd leszek. Krisztus! Légy az enyém! Akármibe kerül az érted való harc, Teveled oly édes a dicső győzelem!

Közelebb Krisztushoz. Közelebb az éghez. Közelebb a boldogsághoz.

Az ide vezető kapu: a szentmise.

Tárd ki értelmedet! Szíved zárja felpattan, ha csak cseppet is megérezed, mit rejt ez a titokzatos áldozat.

Csak annak szegényes az élete, aki még föl nem fedezte s ki nem aknáztta ezt a kincsesbányát.

Bányász József.

VIII.

CELTEK, multak a napok. A Jani szent buzgalommal munkálkodott az Úr szőlőjében. Semmi munka sem volt neki nehéz, semmi fáradtság panaszos, semmi pillanatnyi sikertelenség elcsüggesztő. Szerették őt a hívek, kitüntették bizalmukkal; örültek, ha felkereshették a gyóntatószékben. Úgy bánt a lelkekkel, oly gyengéden, megértéssel, szelidséggel és türelemmel kezelte őket, hogy rajongóivá tette azokat, akik szívük sebeit őhozzá vitték gyógyulásért s kétségeikben tőle kértek tanácsot. Úgy beszélt nekik a szószékről, mint akit az Úr küldött. És ha az Oltáriszentségről beszélt, remegett a hangja; gyakran látták ilyenkor, hogy szemébe könny szökik; s beszélt nekik róla — szebben, mint a jegyes jegyeséről, gyakran mint az emberiség kincséről, mint az Anyaszentegyház szívééről. Elmondta nekik, hogy ő nem tudja megérteni, miért törődnek vele az emberek oly kevéset, mintha az csak valami fölösleges járuléka volna az Egyház életének; csodálkozott, hogy oly kevéssé ismerik; titok volt előtte, hogy oly ritkán keresik föl; hogy egy-egy olajnyomatú kép előtt félórakon át eltérdepelnek és imádkozgatnak, de a szent, erős Isten elé, a halhatatlanság királya elé oly ritkán térdepelnek. És kioktatta őket, hogy mi az Oltáriszentség; és lánggra gyújtotta a szívüket iránta, a köztünk lakozó Szeretetet, a köztünk lakozó Isten iránt. Eddig soha nem látott buzgalom fogta el a lelkeket, eddig soha nem tapasztalt változás állt be az erkölcsökben és a Jani szerette volna oda kiáltani az egész világnak, odakiáltani paptestvéreinek, hogy hiábavaló, kárbavesztett munka az, amit az Eucharistia nélkül végez valaki, viszont biztos eredményt jelent az a kezdet, amely abból indul ki és örökre pótolhatatlan hanyagság annak a mellőzése, megrablása a hívek lelkének, épen úgy, mint mikor valaki az éhezőnek nem ad enni, pedig lakomát adhatna neki, mely semmijébe se kerül; s mint aki a didergő elől el-

zárja a napsugarat, úgy tesz az, aki a végtelen szeretet melegében nem részesíti az embereket; s mint aki a koldusnak filléreket ad a szegényeknek szánt kincsekből, úgy tesz az, aki a nyomorgó lelkeknek nem a legnagyobbat adja. Hamarosan rájött arra, hogy életének, hivatásának a célja az Oltáriszentség uralmának a terjesztése.

Levél érkezett egyszer. A Tuki írta; értesíti bátyját, hogy kimondhatatlanul boldog. Menyasszony. Nemsokára meglesz az esküvő; és szeretné, ha Jani előtt esküdhetne örök hűséget a vőlegényének; kéri, jöjjön el és ő áldja meg boldogságukat.

És most a Jani siratta meg a Tukit, mint nemrégén ez őt. «Szegény kis Tukim, én kis Tukim! Hát nem lesz ezután az enyém? Idegen férfié lesz; fog-e az téged szeretni, kis Tukim, én ártatlan kis nővérem? Parancsol neked és rendelkezni fog veled, talán goromba, méltatlan lesz hozzád, aranyos Tukim, egy idegen férfiú. És nem lesz ezentúl a miénk, az enyém, meg anyukáé. Elmész idegenbe, elmész szenvedni. Mit csináltál, Tuki? Meggondoltad?»

És úgy lett minden, ahogyan a Tuki tervezte; alkalmazkodott mindenki az ő kívánságához. Ki is tudna egy boldog menyasszonynak nemet mondani? Kinek volna lelke hozzá egy szívből örülőt megszorítani? Úgy lett minden, ahogyan a Tuki tervezte, de csak az elején. A folytatás azonban már nem olyan volt, mint ő szerette volna: ez a nemes szív csalódott, nem találta meg a boldogságát. Alig mult el egy-két hónap abból az életből, amit Tuki e földön az egyedüli boldogságnak tartott, már lehangolt, szomorú leveleket küldött anyukának, majd hamarosan személyesen is elpanaszolt neki bizalmasan mindent, hogy ő nem így gondolta az egészet, hogy ő durvaságokra nem számított, hogy ő nem ezt a sorsot érdemelte, hogy mi lesz még, hogy mit fog még a síríg szenvedni, hogyan fogja ő mindezt kibírni. Anyuka vigasztalta, hogy a jó Isten majd csak megsegíti, legyen türelemmel, ez a legjobb orvosság; az idő is majd segítségére jön. Tuki azonban nem igen értette meg e biztatásokat, amelyekkel a tapasztalt édesanya a jövőre célozgatott a leánya előtt, akiről tudta, hogy finom lélek, bántja még a legcsekélyebb dolog is és nincs ahhoz szokva, hogy valaki ne mélységes szeretettel közeledjék hozzá; de remélte, hogy az élet realitásai majd ehhez is hozzá szoktatják vagy a jó Isten majd megkönyörül rajta, akiről erősen hitte, hogyha már senki nem segíthet, ő közbelép biztosan.

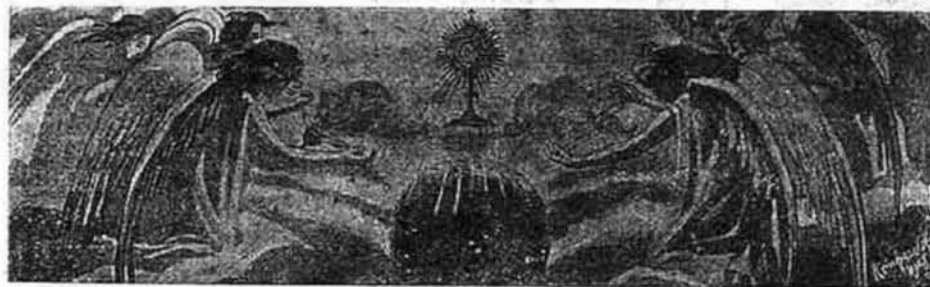
De a Tuki csak nem lett többé oly jókedvű és vidám, mint valamikor; a világot is más színben látta; keserűségében már Janit tartotta boldognak s örült annak, hogy akkoron hiábavalók voltak kérései. Nem volt vigasztalódása. Miben is találta volna meg, ha még anyukájánál sem

találta meg? Egyszer eszébe jutott, mit mondott neki a Jani, mikor azzal rémisztgette valamikor, mikor le akarta beszélni tervéről: Könnyen meglehet, hogy boldogtalan lesz — most eszébe jutott, mit mondott neki akkor a Jani: Tuki, nem lehetek boldogtalan, hiszen mindig fölhalálom a minden vigasztalás forrását az Oltáriszentségben. Gondolt egyet, hátha neki is vigasztalást adna a Jézuska! Elment hát a templomba a vasárnap misén kívül is, elment délutánonkint is, mikor senki más nem volt a templomban, mikor csendesség volt, letérdelt szépen az áldoztatórás elé; amennyire csak lehetett, megközelítette az Úr Jézust. Imádkozott hozzá szépen; imádkozott úgy, mint eddig sohasem; a szívéből fakadt minden szó. Eddig alig tudott imádkozni könyv nélkül, most talán nem tudott volna könyvből; eddig oly boldog volt, hogy jóformán nem is volt kérnivalója, most félt, hogy a Jézuska megsokalja, amit kér.

Eljárogatott hát a templomba és talált is ott, amit keresett: enyhülést. Anyukának egyszer-kétszer még panaszkodott, de senki másnak, még Margitnak sem, legjobb barátnőjének sem, aki épen azért meg volt győződve arról, hogy Tuki igen boldog; s ha nem szeretette volna őt őszintén, talán irigyelte is volna tőle a boldogságát, fájt volna neki a gondolat, hogy őtőle miért tagadta azt meg a sors. Ugyanaz az eset volt, ami oly sokszor megismétlődik az életben: gyakran irigyléreméltó boldognak mondunk olyant, aki néma, hallgat és nincs panaszszava, pedig a lelke mélyén a földi pokol kínjait érzi; s aki mosolyog, legtöbbször ráfogjuk, hogy neki van a legjobb dolga a világon, pedig a mosoly nem egy esetben a lelkierőnek a jele, valami hősies erőmegfeszítésé, amellyel önmaga fölé kerekedik az ember; a mosolyt rendszerint az öröm jelének tartjuk, de igen sokszor lemondást jelent s azért is adta a Teremtő, hogy vele legnagyobb áldozatainkat megneveljük s utolsó díszét is megadjuk. Némán mosolyogni kis lelkek nem tudnak; de hangosan sírni tudnak.

A Tuki nem volt közönséges lélek, nem is sírt hangosan, csak mosolygott némán. Férjére is csak mosolyogni tudott s megmutatta neki, hogy az ő hűsége mire képes; odamutatta neki a saját szivejóságának a tükrét, hogy megláthassa benne a maga durvaságát és szégyelje magát a múltért, a jelenért, mindenért, amivel e jobb sorsra érdemes, áldott szívű teremtés életét keserítette. Valahányszor a templomból jövet találkozott otthon a férjével, maga sem tudta: hogyan, de tapasztalta, hogy igaz szeretettel tud hozzá szólni, mert egészen elcsitultak az oltár előtt a méltatlanság érzelmei s titokzatos módon elfelejtett ott minden sérelmet.

(Folyt. köv.)

OLTÁREGYLETI ÉLET.

† Dr. Szuchy Béla. A Baross-utcában élt nyugalomban, emlékei között és reggelenként innen járt — gyalogszerrel — az Örökimádás-templomba misézni. Lelkéből szerette az Örökimádást s valahányszor annak falai közé lépett, az apostolra emlékeztetett, ahogy az a táborhegyi fénytől elbűvölve így áradozott: Domine, bonum est nos hic esse. Uram, jó nekünk itt lennünk! Arcán ilyenkor valami forró lelki szomjuhozás láza égett, amilyennel egykor Dávid király kíváncsolt az Úrhoz, mikor így énekelt: Amint kíváncsolt a szarvas a vízforráshoz, úgy kíváncsolt lelkem tehozzád, Istenem. Kíváncsolt és eped lelkem az Úr tornácai után.

Az ő napi szentmiséjét mindannyiszor kifogyhatatlan buzgalommal mutatta be. Az a bensőséges mély áhitat, amellyel a sekrestyébe lépve az Úr Jézust üdvözölte s adorálta, az a prófétai ihlettség és Istenben való teljes és tökéletes elmerülés, mely előlött egész lényén, amikor misézett vagy áldoztatott vagy a harcoló katonákért és a békéért imádkozott, az az atyai

szeretet, mellyel a háború kitörésekor az Oltáregyesület hadikórházában ápolt katonákat pasztorálta vagy amellyel [hajlott kora dacára az Eucharisztikus Gyermekszövetség s annak havi közlönye, a Jézusom Örömom iránt érdeklődött, az Örökimádásban mindenkor élénk emlékezetben fog maradni.

Szép, derült életét mintegy mároról-holnapra vérmérgezés oltotta ki. Jézus Szívének hónapjában, június hó első napjaiban szólította őt el az Úr a csöndes Hűvösvölgyből, ahol május óta nyaralt, az örök életnek békéjébe és nyugodalmába. Nyugodjék békében!

*

Havi istentisztelet. Augusztus 11-én, mint a hó második vasárnapján az Oltáregyesület közös istentisztelete: reggel 8 órakor szentmise közös szentáldozással, d. u. 1/4 órakor szentbeszéd és ünnepélyes áldás.

*

Körkérdések. A bud. orsz. központi Oltáregyesület tájékoztató céljából alábbi körlevelet intézte a plébánia-hivatalokhoz:

Főtisztelendő Plebánia Hivatal.

Egy statisztikai kimutatás összeállítására céljából szükségünk volna az alábbi adatokra, amiért is mély tisztelettel kérünk szíves választ a következő kérdésekre:

1. A község neve? ... Megye... Egyhm.
2. Ha mater, melyek a filiái?
3. Ha filia, milyen plebániához tartozik?
4. Meg van-e alakítva az Oltáregyesület?
5. Ha igen, mikor alakult meg? (év, hónap, nap)
6. A tagok száma?
7. Van-e közös istentisztelet szentegyházunkkal és mikor?
8. Ki az Oltáregyesület vezetője, igazgatója?

A Budapesti Országos Központi Oltáregyesület Vezetősége. IX. ker. Üllői-út 77. sz.

Budapest, 1918. június hó.

E körkérdésekre eddig számos plebánia-hivataltól kapott a központ teljes és kimerítő választ. Ama plebánia-hivatalok, melyekhez a körlevél eddig el nem jutott, ezúton kéretnek a körlevélben foglalt kérdésekre válaszolni.

*

Az érsekújvári Oltáregylet Péterpál napján tartotta évi rendes közgyűlését. Az egyesület mind tagjainak számát, mind buzgóságát illetőleg virágzónak mondható: 515 olyan tagja van, aki az elmúlt év folyamán tagsági kötelességének eleget tett. Az elmúlt év folyamán 60 új tag lépett be. Az Oltáregyesületnek minden hónap második

csütörtökén külön szentséges miséje s második vasárnapján szentséges litániája és prédikációja van, melyen a tagok mindig úgyszólván teljes számmal megjelennek.

Az egyházi ruhák készítése az anyag óriási drágasága miatt szünetel s a készletben levő anyag feldolgozása is egyrészt a nagy csernáhiány, másrészt a tagoknak a háborúval járó másnemű elfoglaltsága miatt lassan halad. Ez az oka annak, hogy a kiállítás, melyet a tavalyi közgyűlés az idei év tavaszára tervezett, nem volt eddig még megvalósítható.

Az Egyesület évi bevételeiről és kiadásairól a központnak szabályszerű kimutatást küldött. (P. A.)

*

A pécsi Oltáregylet kiállítása. Egy év csendes munkásságát mutatta be a pécsi Oltáregyesület f. é. jún. hó 28-án tartott kiállításán. E napon reggel 1/28 órakor gróf Zichy Gyula v. b. t. t. megyés püspök a Miasszonyunk nőzárda templomában szentmisét olvasott, mely alatt a tagok a szentáldozáshoz járultak. Öccellenciája a szentmise után kíséretével a kiállítás termébe vonult, hol az Oltáregylet tagjaihoz a külső és belső istentisztelettről bensőséges szép beszédet intézett. Az egyházi szertartás után szemlét tartott a kiállított egyházi ruhák és tárgyak fölött és a tisztikarnak és Oltáregyleti tagoknak teljes megelégedését nyilvánította.

A szép és nagyszerű kiállítást június 30-án Tedeum zárta be. Az

Oltáregyesület mindjárt július első napjaiban szétküldötte rendeltetési helyükre a kiállított tárgyakat. Az elnökség gondja és figyelme a pécs-egyházmezei szegénysorsú templomok mellett kiterjedt Erdélyre is, hová egy tábori kórház részére teljes oltárfelszerelés küldetett.

Az a kifogyhatatlan energia, valamint az az önfeláldozó, lelkes tevékenység, melyről a pécsi Oltáregyesület ideki kiállítása tanúskodik, felülmul minden magasztalást.

*

Élet a kőbányai Oltáregyesületben. Szép eucharisztikus lelki életet él-

nek a budapest—kőbányai Oltáregyesület tagjai. Az Oltáregylet itt a Jézus Szive Társulattal karöltve működik s fejt ki dicséretreméltó szociális és karitatív tevékenységet. Az egyesület nagyszerű könyvtár fölött rendelkezik. Tagjai a katolikus sajtóhadikölcsönből 11.076 K értékű részvényt jegyeztek. A két egyesület 1915—8. évi zárszámadása 7322.05 K bevételről, 4959.18 K kiadásról és 2362.87 K pénztári maradványról szól. Az elnöknői méltóságot Szekrényessy Károlyné, a díszelnöki tisztet dr. Valnicsek Béla ker. plébános és az igazgatói tisztet Zádor József s.-lelkész viseli.

KIMUTATÁS

a Budapesti Országos Központi Oltáregyesület által a háborus viszonyok miatt soronkívül, valamint a rendes időben ajándékozott tárgyakról.

I. Soronkívül:

Országos hadigondozó intézet alsótátrafüredi kápolnája: 2 oltárterítőt összesen 80 korona értékben.

Újvidéki cs. és kir. tartalék-kórház: 1 fehér kazulát, 1 dupla stólat, 1 beteglátogató burzát, 1 oltárkövet, 1 kánontáblakészletet, 1 feszületet, 2 oltárterítőt, 1 albát, 2 vállkendőt, 2 pallát, 2 corporalet, 2 purificatoriumot, 2 lavabót, összesen 720 korona értékben.

Magy. kir. 6/1. sz. honv. népfelkelő zászlóalj: 1 fehér kazulát, 1 dupla stólat, 1 albát, 1 karinget, 2 vállkendőt, 2 pallát, 2 corporalet, 2 purificatoriumot, 2 lavabót, összesen 590 korona értékben.

Budapest, I., Verpeléti-út 15. sz. alatt felállított kiegészítőkápolna: 1 fekete kazulát, 4 vállkendőt, 4 albát, 1 karinget, 2 dupla stólat, 1 fehér burzát, 1 viola burzát, 1 dupla olajtartót, összesen 990 korona értékben.

Budapest, I., Hüvösvölgy 6. sz. alatt levő »Gondviselő otthon» házikápolnája: 1 fehér kazulát, 1 oltárterítőt, 1 albát, 1 vállkendőt, 1 pallát, 1 corporalet, 1 purificatoriumot, 1 lavabót, összesen 470 korona értékben.

Budapest V. kerületi állami főreáliskola kápolnája: 1 fehér kazulát, 1 fekete kazulát, 1 zöld kazulát, 1 vörös kazulát, 1 viola kazulát, 1 oltárterítőt, 3 vállkendőt, 3 pallát, 3 corporalet, 3 purificatoriumot, 3 lavabót, összesen 1200 korona értékben.

Szabadkai cs. és kir. helyőrségi kórház : 1 fehér kazulát, 3 vállkendőt, 3 pallát, 2 corporalét, 3 purificatoriumot, 3 lavabót, összesen 390 korona értékben.

Budapest cs. és kir. 4. sz. tartalékkórház : 1 karinget, 1 dupla stólát, 1 dupla olajtartót, összesen 170 korona értékben.

Szociális Missziótársulat Mária Mercedes Leányotthon kápolnája (Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 17.) : 1 kazulát, 1 albát, 1 pallát, 2 vállkendőt, 2 corporalét, 2 purificatoriumot, 2 lavabót, összesen 210 korona értékben.

Angolkisasszonyok felsődömösi (Erdély) házikápolnája : 1 fehér kazulát, 1 albát, 2 vállkendőt, 2 pallát, 2 purificatoriumot, 2 lavabót, összesen 370 korona értékben.

Magy. kir. 314. sz. honv. gyalogezred : 1 albát, 1 kánontáblakészletet, összesen 140 korona értékben.

Ujpesten, Tripolisban felállított kisegítő kápolna : 1 faoltárt, 1 oltárkövet, 1 feszületet, 2 gyertyatartót, 1 piros brocat antipendiumot, 1 fehér kazulát, 1 kánontáblakészletet, ámpolnákat tálccával, 1 szenteltvíztartót, 2 oltárterítőt, 1 csengetyűt, 1 albát, 1 cingulust, 3 vállkendőt, 3 pallát, 3 corporalét, 3 purificatoriumot, 3 lavabót, összesen 1370 korona értékben.

Cholmi hazatérő hadifoglyok tábora : 1 fehér kazulát, 1 albát, 2 pallát, 2 vállkendőt, 2 corporalét, 3 purificatoriumot, 3 lavabót, összesen 470 korona értékben.

Lembergii hazatérő hadifoglyok 217 sz. tábora Pietsek-kaszárnya : 1 fehér kazulát, 1 vállkendőt, 1 pallát, 2 corporalét, 2 purificatoriumot, 2 lavabót, összesen 330 korona értékben.

Lembergii hazatérő hadifoglyok tábora : 1 fehér kazulát, 1 albát, 2 vállkendőt, 2 pallát, 2 corporalét, 2 purificatoriumot, 2 lavabót, összesen 450 korona értékben.

Čačaki (Szerbia) cs. és kir. körparancsnoksághoz tartozó helyőrségi templom : 1 antipendiumot, 1 oltárterítőt, 2 vállkendőt, 2 pallát, 2 corporalét, 2 purificatoriumot, 2 lavabót, összesen 290 korona értékben.

Kievi (Oroszország) hadifogoly-gyűjtőtábor : 1 tabernaculumot, 1 oltárkövet, 1 antipendiumot, 2 nagy és 2 kis oltárterítőt, 2 fehér és 2 vörös kazulát, 2 kánontáblakészletet, 1 kelyhet patenával, 1 ciboriumot köpenykével, 2 albát, 2 karinget, 4 pallát, 4 vállkendőt, 4 corporalét, 6 purificatoriumot, 6 lavabót, összesen 2310 korona értékben.

Pukowi hazatérő hadifoglyok 239. sz. tábora : 1 fehér kazulát, 1 pallát, 2 corporalét, 1 vállkendőt, 3 purificatoriumot, 1 lavabót összesen 290 korona értékben.

II. A rendes időben :

1. Esztergom főegyházmegyében :

Felsőipék : 1 kelyhet patenával, 1 fehér kazulát, 1 vörös kazulát, összesen 520 korona értékben.

Egeg : 1 mennyezetet, 1 monstranciát. Szalatnya filia : 1 ciborium köpenykét, 1 beteglátogató burzát, összesen 590 korona értékben.

Gyerk : 1 missale defunctorumot, 1 dupla stólát, 1 cingulust. Horváti filia : 1 kánontáblakészletet, 1 pár fekete ministráns-ruhát, 1 pár ministráns-inget, összesen 330 korona értékben.

2. Besztercebánya egyházmegyében :

Besztercebányai oltáregyesület : 1 fehér Boromeus-kazulát 500 korona értékben.

Karvaly : 1 fekete pluviale, 350 korona értékben.

3. Szepes egyházmegyében :

Varsecz : 1 fehér kazulát, 1 zöld kazulát, összesen 400 korona értékben.

Szepesjánosfalva : 1 viola pluvialét, 1 oltárterítőt, összesen 430 korona értékben.

4. Szombathely egyházmegyében :

Vasfarkasfalva : 1 kánontáblakészletet, 1 áldoztató kendőt, 6 stólavédőt, 2 vállkendőt, 2 pallát, 2 corporalét, 3 purificatoriumot, 3 lavabót, összesen 260 korona értékben.

Kukmér : 1 oltárterítőt, 80 korona értékben.

5. Eger érseki egyházmegyében :

Fővényeshát : 1 fehér kazulát, 1 fekete kazulát, 2 albát, 2 karinget, 3 vállkendőt, 3 pallát, 3 corporalét, 6 purificatoriumot, 6 lavabót, összesen 1060 korona értékben.

Egercschi : 1 viola pluvialét, 350 korona értékben.

Bélapátfalva : 1 karinget, 1 tálcat. Mikófalva filia : 1 karinget, 6 purificatoriumot. Monosbél filia : 1 karinget, összesen 350 korona értékben.

Boldva : 1 fehér pluvialét, 1 fekete pluvialét, 1 vörös burzát, 3 corporalét, 3 pallát, 3 purificatoriumot, 3 lavabót, összesen 860 korona értékben.

Visznek : 1 fehér pluviale, 1 vörös kazulát, 1 albát, 1 karinget, 3 vállkendőt, 3 pallát, 3 corporalét, 6 purificatoriumot, 6 lavabót, összesen 1000 korona értékben.

6. Rozsnyó egyházmegyében :

Divény : 1 fekete pluviale, 1 viola kazula, összesen 550 korona értékben.

7. Eperjes gk. egyházmegyében :

Szorocsány : 1 fekete feloniont, 1 füstölőt tömjéntartóval, 1 pacificalet, összesen 450 korona értékben.

Felsőodor : 1 fehér feloniont 350 korona értékben.

8. Munkács gk. egyházmegyében :

Ökörmező : 1 feloniont 350 korona értékben.

Alsószelistye : 1 feloniont 350 korona értékben.

Felsőkalocsa : 1 feloniont, 1 albát, 3 vállkendőt, 3 pallát, 3 corporalét, 3 purificatoriumot, 3 lavabót, összesen 680 korona értékben.

Zajgó : 1 feloniont, 1 albát, 1 oltárterítőt, 3 vállkendőt, 3 purificatoriumot, összesen 640 korona értékben.

9. Nagyvárád gk. egyházmegyében :

Pete : 1 ciboriumot, 1 áldoztató kanalat, 1 custodiát, 2 corporalét, összesen 290 korona értékben.

Báródbeznye : 1 feloniont, 1 áldoztató kanalat, 1 custodiát, 1 beteglátogató burzát, összesen 450 korona értékben.

Kápolnák stb. :

Lévai «Stefánia»-árvaház : 1 fehér kazulát 200 korona értékben.

Alsótátrafüred rokkantügyi hivatal : 1 velumot 100 korona értékben.

Kassa Domonkosrendi női zárda : 1 fehér kazulát, 1 fekete kazulát, 1 piros kazulát, 1 pacificalét, 1 pár ámpolnát, 3 vállkendőt, összesen 720 korona értékben.

Zerneést : 1 fehér kazulát, 1 fekete kazulát, összesen 400 korona értékben.

Tóváros Kapucinusok zárdája : 1 zöld kazulát, 1 dupla stólát, 1 betegláto-gató burzát, 1 oltárterítő csipkét, összesen 300 korona értékben.

Győrszabadhegy : «Isteni Megváltó Leányai» zárdája : 1 paténát 50 korona értékben.

Kecskemét, Angolkisasszonyok zárdája : 1 kelyhet paténával, 1 füstölőt tömjéntartóval, 1 szenteltvíztartót hintővel, 1 pár ámpolnát tálcával, 1 örök-lámpát, 1 fehér pluvialét, 1 fekete kazulát, 1 velumot, 1 albát, 1 karinget, 1 oltár-terítőt, összesen 1260 korona értékben.

Szentjobbi Irgalmas nővérek zárdája : 1 füstölőt tömjéntartóval 50 korona értékben.

Sarajevo «Reservisten-Kinderheim» : 2 albát, 3 vállkendőt, 3 pallát, 1 cin-gulust, 3 oltárterítőt, 6 corporalét, 6 purificatoriumot, 6 lavabót, összesen 610 korona értékben.

Csáktornya cs. és kir. helyőrségi kórház : 1 ciboriumot köpenykével összesen 150 korona értékben.

Magyar kir. munkácsi 11. honvéd gyalogezred tábori lelkeszi hivatala : 1 feloniont, 1 paténát csillaggal stb., 1 pacificalét, 1 albát, 1 vállkendőt, összesen 490 korona értékben.

Krusevac (Szerbia) kath. kápolna : 1 oltárképet, 2 gyertyatartót, 1 fehér kazulát, összesen 320 korona értékben.

Szepesszombat Assisi szent Ferencről nevezett Nővérek Vöröskereszt kór-háza : 1 vörös kazulát, 1 viola kazulát, 3 vállkendőt, 3 pallát, 6 corporalét, 6 puri-ficatoriumot, 6 lavabót, összesen 670 korona értékben.

Budapest, II., Lövház-utca 20. szám alatt felállítandó hadiárvaház : 1 fehér kazulát, 1 albát, 1 karinget, 1 oltárterítőt, 1 fehér stólát, 2 ámpolnát, 3 vállkendőt, 2 pallát, 3 corporalét, 3 purificatoriumot, 3 lavabót, összesen 710 korona értékben.

Novipazár, új kápolna : 1 fehér kazulát, 1 albát, 1 karinget, 1 oltárterítőt, 1 dupla stólát, 2 ámpolnát, 3 vállkendőt, 3 pallát, 3 corporalét, 3 purificatoriumot, 3 lavabót, összesen 580 korona értékben.

Kolozsvár «Katona-Otthon» : 1 fehér kazulát, 1 albát, 1 oltárterítőt, 3 váll- kendőt, 3 pallát, 3 corporalét, 3 purificatoriumot, 3 lavabót összesen 570 korona értékben.

Lévai kórház : 1 fehér kazula 200 korona értékben.

Budapest «Irgalomháza» : 1 albát, 1 karinget, összesen 210 korona értékben.

Felelős szerkesztő : Horváth Rezső.

DIGNUS EST AGNUS QUI OCCISUS EST ACCIPERE VIRTUTEM ET DIVINITATEM ET SAPIENTIAM ET FORITUDINEM. Apoc. 1/13.

IN PACE IN DIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

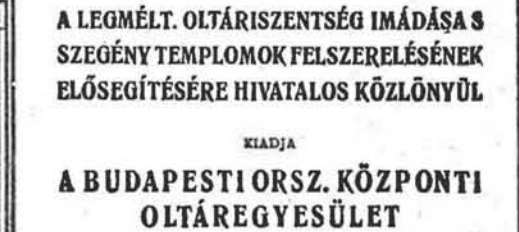

ET ABUNDANTIA PACIS

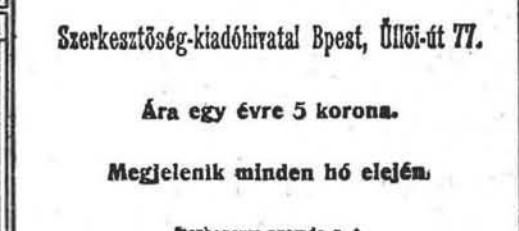
IN PACE IN DIPSUM

VIRGO IPSUM QUEM GENIT

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

VIRGO IPSUM QUEM GENIT

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES

XIX. ÉVF. 1918. 9. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI
OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 5 korona.

Megjelenik minden hó elején.

Stephanum nyomda r. t.

ET TURTUR NOVUM ALTARIA.

QUI FRUMENTUM ECCE AGNOS DEL

PARCE POPULO TUO.

TARTALOM: *Balázs Benediktá*: Amit nem lehet nézni, csak látni. — *Domonkos István*: A kereszt. — *Dr. Várkonyi Fidél*: Szent Majella Gellért élete és szeretete a legmél-
tóságosabb Oltárszentség iránt. — *Eöri János*: Patakyék. — *X. Y.*: A szentségi
Jézus feltűnő segélyei. — *Lovich Ilonka*: Legyen. — *Baumann Károly*: Aki jó
könyvből olvas, ahhoz Isten beszél. — *Dr. Weber Pál*: Minél többször, minél buz-
góbban. — Irodalom. — Oltáregyleti élet. — Kimutatás.

1918. június hóban befolyt adományok: Máramarosszigeti tagok 4.80 K, Tomkó J. 2 K, Eppel K.-né 4 K, özv. Károly K.-né 10 K, Tomaskó V.-né 1.50 K, Kozárics A. 50 f, dr. Mészáros János ügyvezető-igazgató által: özv. Jekelfalussy S.-né 3 K, Németh J.-né 4 K, Harsányi E.-né 8 K, Tomasovszky J. 3 K, Tomasovszky J.-né 3 K, özv. Kerecsényi F.-né 10 K, Timár M. 5 K, Timár R. 5 K, János J. 4 K, Kriess G. 2 K, Hotteyer T. 3 K, Kollár B. 2 K, Batenszky J. 2 K, özv. Zóka J.-né 2 K, Palkovics J.-né 2 K, Palkovics M. 2 K, Petusch A.-né 4 K, Pölczel Gy.-né 2 K, Slivitska B. 3 K, Hollósy J.-né 2 K, Martinek M. 4 K, Holma M. 4 K, Vermes M. 2 K, Szathmáry J.-né 6 K, Rábóczky T. 2 K, Rábóczky Gy.-né 2 K, Rábóczky M.-né 4 K, Baczusán Sz. 4 K, Görög F. 13 K, Görög F.-né 4 K, Bottka L.-né 5 K, Bottka S. 5 K, Szulovszky K. 2 K, Molitórisz J. 2 K, Szurdusz J. 2 K, Lázár A. 4 K, özv. Kerecsényi F.-né 10 K, Fuchs B. 1.30 K, Poszpis B. 10 K, özv. Udvardy J.-né 3 K, Szalka E. 12 K, Stinakovics K.-né 2 K, Auguszin J. 10 K, Major J.-né 14 K, Gyömréy F.-né 10 K, Pap M. 4 K, összesen 202.90 K, Máramarosszigeti tagok 4.80 K, Tomkó József 2 K, Eppel Károlyné 4 K, özv. Károly Károlyné 10 K, Tamaskó Vincéné 1.50 K, Kozárics Anna 50 f, Krisztman Irén 2 K, Krisztman Rozina 2 K, Kapisinszky Ervinné 2 K, Gyöngyöshalászi tagok 78 K, Negyedi tagok 14 K, Herceg Erzsébet 2 K, Benyovszky Imréné 10 K, Óri Bálint 2 K, Szegh Erzsébet 2 K, Tóth Géza 2 K, Bergmann Károlyné 2 K, Nagy Lászlóné 2 K, Karancssági tagok 133.10 K, Hermann F.-né 10 K, Rezsonya Jánosné 1 K, Rucser Julianna 6 K, Werderits J.-né 200 K, Skuruka Mátyásné 2 K, Míka Ferenc 2 K, Hollósy István 5 K, Halmi Nándor 3 K, Lukács Zsuzsanna 40 f, Polgár János 8 K, Polgár Jánosné 4 K, Jancsics Mária 1 K, Felsőzékel tagok 25.50 K, Martini Erzsébet 1 K, Grensík Róza 2 K, Nádlányi tagok 50 K, Marchart Mária 1 K, Marchart Klára 2 K, Kisnecsényi tagok 5.04 K, Reiner Ilka 25 K, Reiner János 20 K, Reiner Irma 10 K, versényi tagok 5.04 K, Reiner Ilka 25 K, Reiner János 20 K, Reiner Irma 10 K, Szentirmay Imre 10 K, Pirk Rozália 20 K, özv. Várkonyi J.-né 2 K, Pausz Géza 50 K, Ozorák Antalné 1 K, Miskolczy Gyuláné 9 K, Németh Irén 2 K, Banga Jánosné és Margitka 2.40 K, Ipolyvarbói tagok 12 K, Kuhn Gizella 1 K, Grösz Sándorné 5 K, Névtelen 10 K, Nagypősei tagok 15 K, Negyedi tagok 14 K, Szaklaida Józsefné 1 K, Trumen Ferencné 5 K, Visi József és neje 4 K, Fridrich Gyuláné 30 K, Huszarik Anna 2 K, Pattantyús Mihályné 1 K, Kovács Anna 2 K, Humann Etel 40 f, Humann Mária 30 f, Vizéri Margit 24 f, Sziber Anna 2 K, Müller Viktória 2 K, Dobrovolszky Stefánia 2 K, Höger Lajosné 3 K, Pardusz Mária 6 K, Szenes Sándorné 3 K, Aigner György 1 K, Aigner Antónia 1 K, Steffel Lajosné 1 K, Szabó Ferencné 4 K, Bednárszky Róza 4 K, Tolt Ignác 2 K, Tolt József 2 K, Tolt Angela 1 K, Fridrich Gyuláné gyűjtése 7 K, Gregor Frigyes 1.60 K, Gregor Frigycsné 72 f, Tóth Julianna 2 K, Tóth Erzsébet 2 K, Varga Luiza 2 K, Favrik Mária 4 K, Fekete Ernőné 2 K, Szabó Irén 2 K, Bugyaklis Anna 2 K.

ÖRÖKIOMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Amit nem lehet nézni, csak látni.

És látám és hallám a sok angyal szavát. (Jel. V. 11.)

Az ideál a mi végességünkön kívül él, azért csak a végtelenség útján lehet megközelíteni, — állapította meg August Polikárp, a fiatal, lelkes festőművész, akiről társai azt mondták: «képeit a szive vérével festi».

És most, az «adoráló angyalok» festésénél épen az a baja, hogy csak a szive diktálja a színeket s a lelkének nincs szava hozzá, azaz hogy van, de az egyenesen megsemmisítője művének.

— A te angyalaid nem az imádság angyalai — csak szépen néznek, de a szemükben nincs a mennyország.

— A te angyalaid nem a Sanctissimum (Szentség) angyalai, — csak lebegnek, de az imádkozókat magukkal nem viszik.

— A te angyalaid nem az Úr angyalai, — a kegyelmek nyelvén nem tudnak beszélni.

S végül a legsúlyosabb:

— A te angyalaid nem az emberek angyalai; nem járnak az ő lelkükkel; nem őrzik gondolataikat; szeretetük nem előzi meg az akadályokat Isten és ő közöttük. — A te angyalaid a magad angyalai, csak a művész angyalai és senki és semmi több! — képtárba igen, de az Úr oltára fölé nem valók!

«Kemény beszéd» volt ez, de meg kellett hallania a művésznek s ő nemcsak meghallotta, de meg is hallgatta.

Megfordította a festőállványon a majdnem befejezett vásznat, — még nem volt elég lelkiereje letörülni, — s leült egy háromlábú székre, fejét a két kezébe hajtotta és gondolkodott:

Mi hiányzik tehát a képen?!

Hát nem készült-e hozzá eléggé?

Hát nem állt-e órákig Perugino «éneklo angyalai» előtt? Nem készítette-e a vázlatokat egyre-másra Filippo Lippi «imádkozó angyalai»-ról? — Nem csodálta-e meg Fra Angelico «virágot szedő angyalai»-t? Nem nézte-e magát bele P. Desiderius Lenz, P. Gabriel Wiiger, P. Steiner «az oltár körül szolgáló angyalai»-ba s nem zárta-e a szívébe Rafael «zenélő angyalkái»-t?

A kereszt.

PRÓBÁLJUNK így beszélni: az idővel, mint pénzzel váltjuk be az életünket. Mintha az időt, mint mindent, nem úgy kapnánk, hanem mintha az idő a miénk volna és ennek a vagyonunknak minden pillanatával vásárolunk magunk számára az életünkből egy-egy darabot, amelyből a jelennek egymásutánja folyik a múltunk számára.

Minden egy ilyen pénzdarabbal csakis keresztet tudunk vásárolni. Legalább a világban levő létünk úgy van megalapozva, hogy egyebet nem vásárolhatunk. Ezek a keresztetek sokféle formában, sokféle színben váltakoznak; sőt legtöbbször el is veszítik a kereszt jellegüket, valami egészen mást formáznak, mint ami a valóságuk. Minden esetre azért, hogy szívesebben vásárolják meg az emberek a kezük ügyében levő folyó életükkel — az idővel. És nagyon természetes, hogy mikor már egyes emberek nagyon sok ilyen pénzt kiadtak ilyen birtokokért, csak később az élettapasztalásnak megérzésével jönnek rá, hogy minden, minden, ami épen nem keresztnek látszott, az is kereszt volt.

Talán nem is merné az ember ezt a különös sötétszínű mondást mint igazságot fölvetni, ha az embert nem bátorítaná rá maga az életnek Mestere, aki gyönyörű isteni nyugalommal mondta: vegyétek válatokra az én keresztemet. Csakis keresztetek vannak előttetek, van módok bennük válogatni. És mindenestre enmagatok javát óhajtjátok. Ha tehát okosan akartok választani, akkor az enyémet válasszátok, ez a legkönnyebb, legelviselhetőbb, sőt van benne bizonyos púhaság és szelidség, amely még a könnyűterhűségét is feledteti.

Az életnek tudománya nem a keresztnek kikerülésében áll, sőt ha valaki azt akarja mindenáron, hogy a kereszt kikerülje, az az élet hazugságának útjára törekszik és nem is azt kell mondanunk, hogy az ilyen ember csalódik, hanem inkább azt, hogy rendesen az ilyen ember akaratára ellen a legnehezebb keresztre bukkan. Az életnek tudománya a keresztetek természetének megismerésében áll. Az életnek bölcsessége a

jól választásra való törekvés. Minden esetre ennek az alapja az a biztos és elvitázhatatlan beismerés, hogy ezen gyarló földi életben csakis a keresztetek kiválasztása áll módunkban.

És az életre való fölkészültség is ebből az élettudományból és életbölcsességből fakad. Hogyne kellene az élethez erő, bátorság, kitartás, rátermettség! Sőt akkora erő kell hozzá, hogy azok, akik az életnek okvetlenül szükséges keresztjéből rosszul választanak, azok sokszor minden erejük mellett is kevés erejükké válnak és összetörnek.

Ez az az életboldogtalanság, amely nemcsak hogy az isteni Mester keresztajánlásából nem indult ki, hanem attól a nagyszerű ajánlástól messze elesett. Sőt az ilyen életboldogtalanság abból az élet természetének megtagadásából indult ki, hogy nem akar keresztet. Ez az a képtelen akarás: keresztviselés nélkül élni.

Ezt ha valahogy az akarás hazugságának tudnánk nevezni, akkor azt mondhatnánk, hogy a boldogtalan életeteknek a súlya ebből az akarás hazugságából akképen növekedik, amint ennek a hazugságnak a makacssága növekszik.

Ezzel szemben az isteni Mester keresztajánlásából természetesen következik, hogy a krisztusi keresztviseléshez kevés erő kell. Minden esetre a krisztusi keresztnek megszeretésében áll az a szinte megfoghatatlan valóság. A világ emberei mohó lázzal szeretik az életet és irtóznak a keresztnek a gondolatától is, ebből a képtelenségből származik az a nagy és sok ütközése a léleknek, amelyben a fájdalmak terhei súlyosodnak. A Krisztus keresztjének hordozói megszeretik a keresztet valahogy azáltal, hogy a természetét átértik és az életet magában, ebben a krisztusi keresztben élik.

Hol kezdődik a keresztény életnek az első stációja, nehéz volna megmondani. Valahogy jelezzük azzal a szép kijelentéssel, hogy az Isten akaratán megnyugszik a krisztusi keresztnek hordozója.

A lélek nyugalomból kell kisugározni a további fokozatoknak egész a szenteknek tökéletességéig, akik tiszta lelki gyönyörrel élvezték az életnek krisztusi keresztjét szeretetüknek áradásában. Ez a nyugalom az az erő, az a fölkészültség, amely önmagában könnyű, szelid és nem terhes.

A nyugalomnak a hiánya, a láz, az izgalom, a türelmetlenség, a követelődzés, amely háborgásból a mohó életvágy magának jogot követel: ezek faragják mindig súlyosabbra azt a másik fajta keresztet, amely távol idegenül áll az élet Mesterének keresztjétől.

Lehetetlen, hogy Jézus ajánlotta volna az ő keresztjét, ha kereszt nélkül is lehetne élni, sőt lehetetlen, hogy oly határozottsággal ajánlotta volna, mint aminő határozottsággal ezt tette. Mert hiszen azt mondta,

mozdulatlan teste félig, lelke pedig egészen az égben jár. Mélyen megrendülve és meghatva távozott Pannuto a templomból. Első dolga az volt, hogy goromba segédjét elbocsátotta; nem tűrte tovább, hogy az ő szent inasa üldözésnek legyen kitéve jámborsága miatt.

Amit inas korában megszokott, mint püspöki szolga hiven folytatta. A szentmise, a szentáldozás voltak reggeli áhítatának középpontja. Napközben szabad perceit az oltár lépcsőin töltötte. Az emberek boldognak magasztalták és szentként tisztelték. A nemes példa csakhamar követőkre talált; mások is megjelentek napközben a templomban a szentségi Jézus imádására.

Tudjuk azt is, hogy 1745-ben önálló üzletet nyitott Gellért. Megható dolog lehetett ennek a fiatal szabónak jámbor életét közelebbről figyelemmel kíséreni. Kora hajnalban megjelent a székesegyházban és ott több szentmisét hallgatott; ha megengedték neki, szívesen minisztrált. Hetenként legalább háromszor zárta szívébe az Úr drága szent testét. Mikor reggeli ájtatosságának végeztével a napi munka hazaszóllította, csak nagynehezen tudott Jézusától elválni. Ha azután napközben könnyű szerrel tehetett, sietett testének s lelkének legjobb Barátjához, az Úr Jézushoz. Sokszor elragadtatásba is esett: annyira erőt vett rajta az Isten közelségének tudata. Legszívesebben azonban éjjel imádkozott. Mesterének példájára ő is az éj csendjében kereste az Istennel való társalgást. Ha rokona, a székesegyház sekrestyése, néha odaadta neki a templom kulcsait, hogy éjjel is az örök Főpap szíven pihenessen, szent örömmel hálálkodott rokonának és mindig felhasználta az ilyen alkalmakat éjjeli szentségimádásra.

A kolostor falain belül a szerzetesélet melegítő Napja mindjobban érlelte áhítatának gyümölcseit; szeretete az Oltáriszentség iránt még bensőbbé és gyengédebbé lett. Nem lévén önmaga idejének ura, nem tölthetett annyi időt a szentség ház előtt, mint a világban tehetett; de Isten előtt ez a kevesebb idő kedvesebb, önmagára nézve pedig érdemszerzőbb volt az engedelmisség gyakorlása által. Sokszor küzdött e kettő nála és benne: az engedelmisség és a vágy, hogy tovább maradjon Üdvözítőjénél. Ilyenkor így szólt a szentség ház Lakójához: «Engedj el, mert dolgom van!» — s mindig az engedelmisség győzött. Sekrestyési hivatalának azért örült annyira, mert így sokszor fordulhatott meg a templomban és munkáját szentségimádássá avathatta. Mikor a többiek a szokásos sziesztát tartották ebéd után, ő nem pihent le, hanem ezt az időt a szeretet Istenének imádására fordította.

Aki ennyire szerette a szentségi Jézust, nem elégedhetett meg saját áhítatával a nagy Szentség iránt. Mély szomorúság vett rajta erőt, mikor elgondolta és látta, mily népese az utcák terei, a szórakozóhelyek

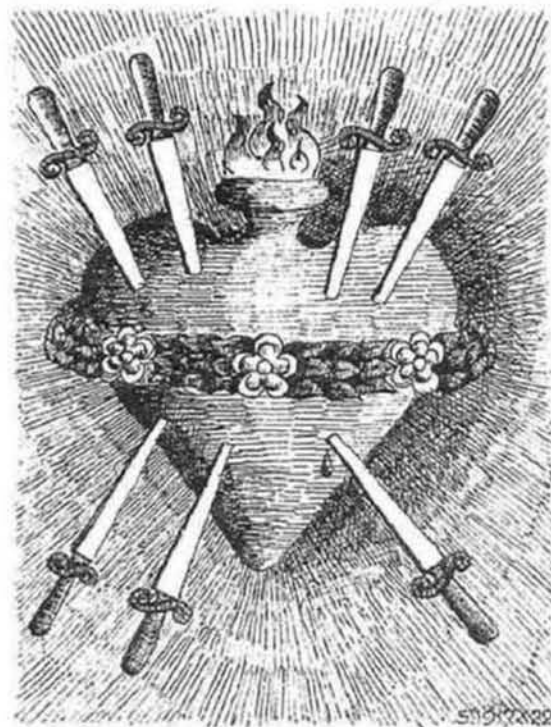
s mily elhagyatottak a templomok. Bár példájával is sokat tett, ezzel nem elégedett meg. Ahol csak megfordult, állandóan buzdította az embereket a magára hagyott Üdvözítő látogatására. Buzgóságának, apostolkodásának megvolt az az eredménye, hogy sokhelyütt szokássá lett a legméltóságosabb Oltáriszentség látogatása.

Gellért igen szigorú volt önmagával szemben. Elüljáróinak engedelmeiből a legkényelmelenebb szobát választotta magának lakásul, amire már inkább a lyuk elnevezés illett. Később el kellett ezt hagynia s rendes szobába vonulnia. Ha a kolostorba lelkigyakorlatozók érkeztek, igen szívesen átengedte nekik a saját szobáját, ő maga pedig vagy a földön hált a ház valamelyik zugában, vagy legtöbbször a templomban a főoltár alatt. Boldogan vonult ebbe az üregbe, ahol oly közel jutott szíve Jézus szent szívéhez. Az 1754-ik esztendőben igen sötét felhők borultak Gellértnek különben oly boldog lelkére. Egy leány rettenetes rágalmakat szórt szét ellene, hogy t. i. botrányos módon vétett a szent tisztaság ellen. A rágalom a rágalmazó leánynak lelkiatyja révén szent Alfonznál is hitelt talált, aki ezért magához hivatva őt Paganiba. Gellért nem védte magát s így súlyos megszégyenülés napjai vártak reá. A büntetések egyike — s úgy látszik reá nézve a legkeményebb — a szentáldozástól való tartózkodás parancsa volt. Minden megaláztatást könnyebben viselt el, mint ezt. Mikor egy pap felkérte, hogy minisztráljon neki, így szólt: «Hagyjon kérem nyugodtan, ne kísértsen, mert attól félek, hogy kiragadom kezei közül az Urat!» De azért hősiességgel tűrte ezt mindaddig, míg ártatlansága ki nem derült.

(Zircz.)

(Folytatjuk.)

* Hadifogsága idején rajzolta Stipek József.

Hétfájdalmú Szív.*

Várkonyi Fidél dr.
S. O. Cist.

Patakyék
elbeszélés. írta: *Eötvös János*.

IX.

— No, végre-valahára eszedbe jutottam én is! Persze, aki még mindig hallja a lakodalmi muzsikát, hogy is gondolhatja egy szegény remetére — fogadta a Jani látogatóba jött nővérét.

— Légy nyugodt, egész életemben nem gondoltam rád annyiszor, mint a legutóbbi egy pár hónapban. Hogyan vagy Jani?

— Hát jól. Egészen jól. Gyere csak, nézd meg az én kis fészkeket.

És karonfogta a Tukit, bevezette a kis káplánszobába. A két szerető testvér megcsókolta egymást gyengéden, szeretettel.

— Úgy-e, elfáradtál? Oly bágyadt vagy. Miért is nem jöttél már előbb? Van-e sok egészség? Mit csinál a sógor uram, a te életed párja, Tukim? Gyere, ülj ide!

— Egészségem, az van hála Istennek.

— Meg kis urad is van. Mi kellene még más? Egy kis boldogság, úgy-e, nem árt az embernek?

— De nem ártana ám. Jó, hogy nem kell attól tartanom, hogy megárt. Elvégre ez is szerencse.

A Jani nem tudott erre válaszolni; nem értette meg egészen. Nem szokott a Tuki máskor ennyire titokzatosan beszélni, legalább nem annyira, hogy ne lehetett volna megérteni.

— Hogyan is mondtad? Mondd el még egyszer, nem hallottam jól.

— Bár sohse hallottad volna!

És a vállára borult bátyjának a kis boldogtalan, megeredtek a könnyei és zokogott.

Ezt már megértette a Jani. Ez világos beszéd volt. Összeszorult az ő szive is. Hát így kell viszontlátnia Tukit, ezt az ennivalóan kedves teremtményt, az ő féltve féltett nővérét.

— Ki bánt téged? Összetöröm, akárki legyen — mondta magából kikelve.

— Dehogya is töröd össze. Se te, se én, se ő nem tehet róla. Így van, Jani — hüppögte a kis menyecske, a Tuki.

— De mégis, hát mi van veletek? Beszélj, az Istenre kérek.

— Eleget beszéltem már. Többet nem tudok.

— Na igen, ilyenek ezek a lányok. Szeretnének menyecskének lenni, de szeretnének egyszersmind lánynak is maradni. Azt hiszik, hogy a mamákat azért teremtette a jó Isten, hogy a leányaikat cirógassák még akkor is, ha már asszonyok lesznek, vagy hogy életük végéig mellettük üldögéljenek. Tudom, hiányzik anyuka — akarta Jani a dolgot nagy komolyságtól megfosztani. — Úgy-e, igazam van? — és szépen elsimította a Tuki homlokán a lecsúszott hajfürtöt. — Úgy ni, tudom én, hogy semmi más baj nincs! Lásd, nekem is nehéz volt ám sokszor hazulról elmenni, idegen emberek közé. Ami a te szivecskédet bántja most, azon én már rég átestem.

Erre már mégis elnevette magát a Tuki; a szeme tele-tele volt könnyekkel és nevetett egy pillanatig jóízűen. Jani ilyen szépnek talán még sohse látta a Tukit, mint most: sírt és nevetett egyszerre.

— Ugyan kérek, ne tréfálj.

— Talán azt akarod, hogy én is bántsalak?

— Van, ami bánt engem. Te csak szeress, mint eddig, akkor könnyebb lesz a szenvedésem is.

— Könnyű az mindig, ha Istenért viseljük. Tudom, elképzelem, milyen helyzetben vagy. Számodra ez az áldozat, amit életében mindenkinek meg kell hoznia. Csak nem akarod életedet áldozat nélkül leélni? Hidd el nekem, a halálos ágyunkon minden szenvedésünk, ami ez életben kijut nekünk, igazi öröm forrása lesz s majdnem minden öröm aggodalom forrása. Különben egy igazi hívő lélek a szó szoros értelmében nem is szenvedhet, mint ahogyan az istentelen igazán nem örülhet s a hívő lélek több szenvedést bír el, mint a hitetlen örömet. Se sors, se rosszakarát nem tudja a kint annyira fokozni, hogy a mennyországért túlnagy árnak tűnne fel. A szív nem vérezhetik olyan sebből, amelynek az Úr Jézus ne lehetne orvosa. Mondd el neki is Tuki, legtöbbször csak neki mondd el, mi fáj neked. Próbáld meg, mondd neki egyszer őszintén: Édes Jézusom, te érettem igen-igen sokat szenvedtél, szenvedni akarok én is érted, vagy ha már szenvednem kell, te éretted akarok szenvedni. Legyen a tiéd a fájdalmam, tudom, ha szívből adom, ha följánlom neked, elfogadod tőlem, örülsz neki. Neked pedig örömet okozni: kész boldogság; s tudom, hogy nem felejtetted el, számontartod és megjutalmazod a legkisebb örömet is, mit neked okozok. Ilyenformán

imádkozz majd előtte; menj, amikor teheted a templomba; az Oltári-szentség előtt térdelj le, ott mondd el neki mindezeket.

Megkönnyebbülten hallgatta Tuki a bátyja szavait. Érezte, hogy a Jani jobban tudja vigasztalni, mint anyuka. Megfogta a kezét, az ujjával játszott, egymásba fonta azokat, a szeme mereven nézett egy helyre, azon gondolkodott, amit a Jani mondott, minden szavát odaadóan figyelte s látni lehetett, hogy betűről-betűre meg fogja tenni azt, amit hallott, még azt is, hogy a kis urát még jobban fogja szeretni, mint eddig, pedig eddig is szerette, hiszen megesküdtött rá!

— Ha nem szeretted őt — mondta Jani — és tudomására adod ezt neki minden alkalommal, még rosszabb dolgod lenne; ha pedig szives lész hozzá mindenben, kénytelen lesz viszonszeretni, ha csak szikrányi férfibecsület is van benne.

— Ó, Jani, ne gondold ám őt azért olyan igen rossznak. Majd meglátod, hogy nem az, csak gyere el hozzánk, de minél előbb. Szeretettel várunk.

— Jó, megyek, mihelyt valami újság lesz nálatok.

— Jani, te gonosz vagy — szólt Tuki a célzást elérve s kissé elpirulva. — Hogy tudsz ilyesmiről beszélni?

Beszéltek még sok mindenféléről; kölcsönös szeretetük Tukinak e látogatása révén még mélyebb lett s még nemesebb.

Amire a Jani tréfálkozva célzott, nemsokára bekövetkezett. Levelet kapott ilyenforma stílusban:

Kedves Sógor!

Rögtön jöjj, de a Ritualét előbb egy kicsit tanulmányozd, különösen azt a részét, amely a keresztelésről szól stb.

Volt öröm, mikor a Jani megérkezett. Mi is legyen a neve a kicsikének? Igen, Margit, úgy ahogyan valamikor tréfából megígérték egymásnak kölcsönösen a Margit meg a Tuki. A Jani megkeresztelte a kis hugát egy névre, de a Tuki adott neki szívat is, minden percben mást. Ami becézó nevet egy édesanya csak adhat a legelső örömének, azt ő mind kitalálta. Büszkén mutogatta a Janinak, anyukának, meg a Margitnak, aki ettől kezdve igen sokszor megfordult barátnőjénél, elvette tőle a kicsikét, rablósdit játszott vele, szinte irigyelte tőle e kincset, szinte úgy bánt vele, úgy össze-vissza csókolta, mintha a huga lett volna.

Attól a perctől kezdve, hogy Tuki anyuka lett, egy más világ körvonalai kezdtek kibontakozni előtte. Érezni érezte a nehézségeket, de már felényire sem. Már a saját szemével látta, már a szívére szoríthatta, már csókolgathatta, már édes tejével táplálhatta azt, akiért szenvednie kell. Ó, mekkora megkönnyebbülés volt ez számára! Kis leányának él

már teljesen, az lesz a jó Istenen kívül életének a célja. Margit sokszor meglátogatja őt és kis virágát, igaz szeretettel ragaszkodik hozzájuk, náluk keres szórakozást. Tukinak igen jól esik e nemes szív vonzalma. Kisleánya meg a Margit sok mindenért kárpótolja őt.

(Vége következik.)

Das Männerapostolat. Dr. Sträter, Hermann Freiburg. — Herder kiadás (XII és 168. o.) Ára 2'40 M.

Nagy hibája lelkipásztorkodásunknak, hogy az apostoli munka könnyebb végét fogva többnyire kihagyja az igaz, hogy nehezebben megmunkálható, de a fáradságra annál méltóbb területet: a férfivilágot. A családban, a társadalomban, az egyházban és államban egyaránt a vezető szerepet a férfi tölti be, tehát a család, az állam, az egész társadalom olyan lesz, amilyenek a férfiai. Világos ennél fogva, hogy a lelkipásztor legfőbb gondja kellene, hogy legyen a férfivilág megnyerése. A világháború okozta erkölcsi züllésnek is csak úgy lehet majd gátat vetni, ha sikerül mindenütt keresztény gondolkozású, mélységesen vallásos férfi sereget pusztító árja elé állítanunk. Mint sok mindenben, ebben is a németek az úttörők. Jelen mű szerzője alapította még 1910-ben községében a «Männerapostolat»-nak nevezett egyesületet, amelyet az Egyházi Értesítőben Köln bíboros érseke röviden így ismertet: Célja a férfiakat az Úr Jézus legszentebb Szívének tisztelete által rávezetni a gyakori szentáldozásra. A tagok kötelezik magukat, hogy férfiasan síkra szállnak Krisztus ügyéért, az egyházért és annak fejéért. Napi imájukat, munkájukat, szenvedéseiket felajánlják Jézus legszentebb Szívének és havonkint a szentáldozáshoz járulnak. A közös szentáldozást megelőzi rövid szentbeszéd és a felajánló imádság. A megalakításra a legjobb alkalomnak a népmisziót vagy esetleg a lelkigyakorlatokat mondja az ismertetés. Rövid idő alatt Németország, sőt Ausztria számos városában és községében megalakult a Männerapostolat. Nagy áldás volna, ha nálunk is gyökeret tudni verni.

Szerző művében rövid visszpillantást vet a férfipasztoráció múltjára, majd nagy jelentőségét emeli ki úgy a lelkiéletre, mint a családra községre, a társadalmi életre. A mű második részében praktikus útbaigatásokat ad a megalakításra, szervezésre és ismertetési fontos teendőit a világháború befejezte után bekövetkező békeidőben. A feladatát modernül felfogó lelkipásztor nagy haszonnal fogja forgatni e könyvecske lapjait.

A szentségi Jézus feltűnő segélyei.

HOLYTON hangzik az ég és föld Urának hívó szava az oltár kicsiny, szerény hajlékából: «Jöjjetek hozzám mindannyian, kik fáradtok és terhelve vagytok és én megenyhítek titeket.» És mégis mily kevesen vannak, kik e biztató felhívásnak engedve sietnének ügyeik-, bajaik- és szenvedéseiket feltárni a szentségi Jézus jóságos szíve előtt! Pedig megtörtént példákkal lehet bizonyítani, hogy isteni Üdvözítőnk fenti ígérete hívő lelkek buzgó imájára mindenkor meg is valósul.

Lássunk néhány példát egy ember tapasztalataiból.

X. város törvényhatósági közgyűlésén ki volt tűzve a többi közt egy óvónő választása is. Ez alkalommal egy papi képviselő odamegy egy tisztviselő barátjához és azt mondja neki: «én ma arra akarom leadni szavazatomat, akire te.» A megszólított nem lévén érdekelve egyik jelölttel szemben sem, azt mondja barátjának: «én szavazatomat arra adom, akinek Mária neve van.»

Midőn a szavazást lezárták, a Mária nevű jelölt tisztán e két szavattal győzött ellenfele fölött.

Évek multak el, míg e feltűnő rejtély meg lett fejtve.

Egyszer az illető tisztviselő egy beteghez ment, hol szóba került az említett óvónőválasztás, itt pattant ki azután a titok, hogy hogyan győzött Mária a két szavazattal.

A hatalmi párt jelölje a biztos győzelem reményében a vendéglőben áldomásra készült, — Mária hozzátartozói pedig a templomban a szentségi Jézus előtt imádkoztak, míg csak a közgyűlés tartott. Az eredményt ismerjük. Így jutalmazta meg az isteni Üdvözítő hívő gyermekeit s alázza meg azokat, kiknek a vendéglő volt a templomuk.

Ugyanezen városban, hol az iskolák községi jellegűek: az apácák az általuk vezetett kath. iskolák támogatására évenként a várostól csak csekély tűzifát kaptak.

Az intézet főnöknője rászánja magát és bead egy kérvényt a hatósághoz, hogy nyujtsanak nekik nagyobb segélyt.

Erre egyik benfentes zsidó ujság, bizonyára a város vezetőségének információjára, azt írta, hogy az apácáknak nincs semmi kilátásuk arra nézve, hogy segélyt kapjanak, mert iskolájuk kath. jellegű, a város iskolái pedig községi jelleggel bírnak.

A már említett tisztviselő buzdítva az imént elmondott feltűnő eset által, biztatja a főnöknőt, hogy adjanak be egy újabb kérvényt, hanem kikötötte, hogy az apácák a közgyűlés napján felváltva imádkoz-

zanak a szentségi Jézus előtt, míg csak a közgyűlés tart, ő pedig majd fel fog szólalni érdekükben az ülésen.

Mielőtt a közgyűlés megkezdődött volna, a katolikus érzelmű tisztviselő széjjelnéz a teremten, hogy vajjon kire számíthat a megjelent bizottsági tagok közül, hát alig lát valakit... már majdnem lemond a reményről, de hirtelen észbe kap, hogy hiszen az apácák imájára kell fektetnie a siker reményét, kik buzgó szívvel ostromolják a szentségi Jézus édes Szívét.

Felolvassák a tanács javaslatát, mely szerint az apácák kérvénye kiadatik az iskolaszéknek. Az ilyen eljárás kiméletes temetése szokott lenni az illető ügynek; mert mint később a döntésnél kitűnt, nem volt semmi szükség az iskolaszék bölcseségére.

A tisztviselő a beszédében kiemelte a nővérek érdemeit a nevelés és tanítás terén; midőn pedig arra hivatkozott, hogy nemcsak vallásosan, hanem hazafiasan is nevelnek, példák erre nézve hazafias ünnepélyeik — erre egy ügyvéd közbekiáltja: «az már igaz.» További beszédében rámutatott a szomszéd városok apácaintézeteinek gyámolításaira és arra, hogy nemcsak katolikusok, hanem protestánsok, szerbek és zsidók is küldik intézetükbe leányaikat; erre azután meg volt törve a jég: a bizottsági tagok a városi tanáccsal egyetemben megszavaztak az apácáknak több ezer korona évi segélyt. Így győzedelmeskedett a szentségi Jézus a szerzetesnők buzgó imája folytán a képviselők szívei fölött, pedig éppen az nap írta az egyik zsidó ujság, hogy az apácák kössék fel magukat a rózsafüzérjeikre. Az elhangzott érvekre sem zsidó, sem más valású nem tudott és nem mert szót emelni, elnémultak.

A többször hivatkozott tisztviselő kath. meggyőződése és ily irányú működése folytán sok üldöztetésnek volt kitéve, míg végre egy félrevezetett miniszter által hivatalától lett megfosztva. Isteni Mesterünk mondotta: «Engem is üldöztek, titeket is üldözni fognak.» Az illető tisztviselő nagy tisztelője azoknak a szenteknek, kik legközelebb állanak az Úr Jézus legszentebb szívéhez: Szűz Anyja-Máriának, szent Józsefnek, szent Joachim és szent Annának, kiknek jóságos, hatalmas közbenjárását feltűnően tapasztalta és ha szenvedés érte, az is javára vált. Fenti eset után mindenáron szabadulni óhajtott szülő-városától, ahol oly égbekiáltó sérelem érte, de a jó Isten itt akart neki elégtételt adni, miként később látni fogjuk. Szent József ünnepén függesztették fel állásától titkos szavazással a hatalmi párt emberei. És mi történt? Szent József oly nagy kegyelmet nyert ki részére a jó Istentől, hogy a rettenetes megpróbáltatást, valamint az utána következett hivatalvesztésre szóló miniszteri ítélet végrehajtását is könnyű szívvel viselte el.

Sajnos, fegyelmi törvényünk intézkedése folytán a hivatalvesztésre ítelt tisztviselőnek csakis az általános tisztujítás alkalmával lehet újból állásért folyamodnia, amely büntetés lehet néhány napra szóló, de kiterjedhet évekre is, aszerint, amint a hivatalvesztést kimondó ítéletidőben közel vagy távol áll az általános tisztujítástól. (Ebből is láthatni, hogy mily törvényeket képes hozni a lelkiismeretlen liberalizmus szelleme.)

Végre évek mulva jött az általános tisztujítás, ő is folyamodott, de előbb elment a pártvezérekhez; egyik se biztatta egyszóval sem, sőt az egyik még sértőleg is viselkedett vele szemben; ily körülmények közt emberileg nem lehetett remény arra nézve, hogy újból hivatali állást kapjon a törvényhatósági képviselő testület révén, melynek vezérei ily módon fogadták őt. De ő a szentségi Jézusban bizott és megkérte hozzátartozóit, hogy a tisztujítás napján a Szentség előtt imádkozzanak ügyének sikeréért. Volt aki három rózsafüzért is elimádkozott. És a szentségi Jézus, ki a szívek felett uralkodik: fényes diadalra vezette a titkos választást, az üldözött tisztviselő maga több szavazatot kapott, mint három ellenfele együttvéve.

Titkos szavazással függesztették fel állásától, titkos szavazással adtak neki újra állást és fényes elégtételt. Milyenek az emberek!

Hat év mulva jött ismét az általános tisztujítás. Ezt megelőzőleg beállít egy pénteki napon az illető tisztviselőhöz a hatalmi párt egyik viriliszbizottsági tagja és azt mondja neki: «te el vagy ejtve a tisztujításon, csak egy esetben kegyelmeznek meg neked, ha ígéretet teszel, hogy a városi közgyűléseken többé beszédet nem fogsz tartani. A pénteki napnak megfelelő törzsülés volt ez; de ő nem sokat gondolkozott, hanem határozott hangon kijelentette a megbizottaknak: «mond meg: az én lelkem nem eladó.»

Jött a választás napja, ismét a szentségi Jézusba fektette legfőbb bizalmát és megkérte hozzátartozóit, hogy a Szentség előtt imádkozzanak, míg a választás el nem dől. Délután jött csak rá a sor és az eredmény még fényesebb lett mint az előbbi, mert most közfelkiáltással választották meg újból régi állására, hiába akarták őt elejteni ellenségei.

Ime a szentségi Jézus kegyes jósága és segélye — buzgó imákra — így nyilvánult meg egy hívő, de hányatott ember életében.

«Jöjjetek hozzám mindannyian, kik fáradtok és terhelve vagytok és én megenyhítlek titeket!» Így biztatsz még mindig bennünket édes Üdvözítőnk az oltárszekrény kicsiny hajlékából, de kevesen hallgatnak Reád.

X. Y.

LEGYEN

Ha keserű kelyhet adsz, kiiszom,	Ha eljössz hozzám, hát szívembe zárlak,
Ha örömet adsz, szemedbe mosolygok,	Ha nem jössz hozzám, a fejem lehajtom,
Engem nem fudsz megörni sohasem,	Tőlem nem hallasz panaszt sohasem,
Látod, én mindig boldog vagyok, boldog.	Amit Te óhajtsz, azt én is óhajtom.

Én nem sirok, ha elszakítod tőlem
És elfordítod mind, akik szeretnek,
Látod, én mindig boldog leszek, boldog,
Mert csak Téged szeretlek!

Lovich Ilonka.

Aki jó könyvből olvas, ahhoz Isten beszél.

AIDŐN Theodosius császár egy alkalommal Trierben tartózkodott, hogy a cirkuszjátékokat végignézze, két udvari embere a városból kiment a magányos vidékre, hogy annak békés csendjét élvezze. Útjuk véletlenül egy kolostor mellett vezetett el. Beléptek ebbe a szent hajlékba, bejárták minden zugát s mindaz, amit ott láttak, de különösen az istenes öröm és vidámság, ami a szerzetesek arcáról lesugárzott, nagy hatással volt lelkükre. Egyikük egy nyitva álló kolostori cellába is belépett, amelyben első tekintete egy könyvre esett, mely szt. Antal életét tárgyalta. Főlnyitotta a könyvet és olvasott belőle s mialatt olvasott, oly lelkesedés vett rajta erőt, hogy elhatározta magát, hogy ő is hasonló életet fog kezdeni és minden földi dolog élvezetéről lemond, hogy Istennek annál nyugodtabban szentelje életét. Azután így szólt társához: «Mit is akarunk mi elérni annyi gonddal és iparkodással? Talán a császár kegyét és barátságát? De mily bizonytalan és változékony az? Istennek kegyét és barátságát minden bizonnyal el lehet nyerni, csak akarni kell. Én választottam és a mai naptól kezdve egyedül Istennek fogom szentelni életemet.»

1. Csak a mindentudó Isten a megmondhatója, hogy mennyi jó eredményt hozott létre egy-egy jámbor könyvnek az elolvasása. Hogy egy-egy jó könyv elolvasása sokszor a legvilágiasabb ember lelkületére nézve is szinte átalakító hatással van, azt nem egy szentnek az élettörténete bizonyítja. Erről tesz tanúságot szt. Ágoston megtérése is. Ő maga festi le vallomási könyvében ama rettenetes vihar képét, mely egész lelkében dühöngött, mikor azt írja: «Láncaim terhe alatt sóhajtozom, nem vasból valók azok, hanem akaratom az a lánc, mely hajthatatlan és

kemény, mint a vas. A gonosz ellenség teljesen hatalmába kerítette azt s csaknem széttörhetetlen bilincsekbe vert engem. Ha pedig arra gondoltam, hogy eddigi szokásaimmal szakítani fogok, halálos gyötrődés és kislétkütség fogott el. Régi társaim, vad féltelenségem és balgaságom tartottak vissza». Így írja le maga a szent ama küzdelmet, mely benne végbement megtérése előtt. «Holnap, holnap — így sóhajtott egyre-másra — csak ma nem akarok még lemondani a bűn élvezetéről». És végre mégis hogyan győzött? «Vedd és olvasd», ez hangzott egy napon halkán lelkében. Azonnal fölnyitotta a Szentírást, mely előtte feküdt és e helyre akadt benne: «Az éj elmúlt, a nap pedig elközelgett, vessük el tehát a sötétség cselekedeteit és öltözzünk a világosság fegyverzetébe. Mint nappal tisztességesen járjunk.» «Ezen szavakra — jegyzi meg szent. Ágoston — kápráztató fény árasztotta el lelkemet és egy csapásra eltűnt minden vonakodásnak és kételkedésnek még árnyéka is». És szent. Ágoston lelkében a jámbor olvasmány megtörte a gonosz lélek hatalmát és a hosszú éveken át folytatott bűnös élet romjain épült föl benne mindjárt azon pillanattól kezdve az erény és szentség nagyszerű épülete. Assisi szent. Ferencben is akkor támadt «a kisebb testvérek rendje» megalapításának nagy eszméje, midőn a Szentírás e szavait olvasá: «Ne legyen aranyatok, se ezüstötök, se pénzetek öveitekben, se táskátok az úton». L. szent. Ignác, ez a vitéz katona Pampelona ostrománál sebet kap, betegágyán lovagregényeket kér olvasni, ezek hiányában Jézus és a szentek életét olvassa, miközben tökéletesen megváltozik. Egészsége helyreállván, magányos kolostorba vonul, hol egyetemes gyónással könnyít lelkiismeretén. Ő írta «A lelkigyakorlatok» című könyvet, amelynek olvasása egy szent mondása szerint több bűnöst fértett meg, mint ahány betűből áll.

2. Mivel nagyon üdvös a jámbor olvasmány, azért a lelki élet tanítói mind melegen ajánlják. Sz. Jeromos lelkigyermekéhez, Salvinóhoz írt levelében így ír: «Jámbor könyvek mindenkor kezdenél legyenek. Ezeknek olvasása szolgáljon neked védőpajzsul a gonosz gondolatok ellen». Szent. Bernát így nyilatkozik: «Különösen fontos reánk nézve az istenes könyvek olvasása, mert ezáltal ismerjük meg, mit tegyünk, mit kerüljünk, mire iparkodjunk. Az olvasás megtanít bennünket az imádságra és jó cselekedetre. Imádság és jámbor olvasmány ez kettős fegyver, mellyel a gonosz ellenséget legyőzzük». Szent. Ágoston úgy vélekedik, hogy amint testünket naponként mindenféle eledelkkel tápláljuk, hasonlóképen kell lelkünket is naponként lelkiolvasmánnyal erősítenünk, mert aki nem eszik mindennap, az elgyöngül testileg, hasonlóképen aki nem végez naponként lelkiolvasmányt, az lelkileg nagyon elgyöngül a jónak gyakorlására. Borg. szent. Ferenc pedig úgy vélekedik, hogy «a

lelki könyvek olvasása lépcsőzet a jobb életre». Azért szent. Pál is, mikor Timoteust a jóban való állhatatosságra buzdítja, nyomtatékkal hangsúlyozza: «Folytasd az olvasást... Légy ebben állhatatos, mert ezt cselekedvén tenmagadat üdvözítéd». (Tim. I. 4—14.)

A «Szentírás», a «Szentek élettörténete», «Krisztus követése», a «Filothea» című könyvek és más hasonló jótartalmú könyvek állandó kísérőink legyenek életutunk rövid ösvényén. Belőlük merítsünk lelki világosságot Isten szent akaratának megismerésére és erőt a megismert isteni akarat követésére. «Legyen kezdednél — mondja szent. Ferenc — mindig valamely jó, épületes könyv. Olvass abból mindennap keveset, de oly figyelemmel, mintha valamely szentnek mennyből hozzád intézett levele volna előtted, melyben az égbe vezető útra megtanít s hogy azon haladj, ösztönöz és lelkesít». Kövessük e tanácsot s tapasztalni fogjuk önmagunkon szent. Ágoston szavainak igazságát, ki így nyilatkozik: «Mindenkinek, aki Istennel hosszabb ideig foglalkozni és vele egyesülve élni akar, gyakran kell imádkozni és szent könyveket olvasni, mert aki imádkozik, az Istenhez beszél, aki jó könyvből olvas, ahhoz Isten beszél».

Baumann Károly.

A budapesti orsz. közp. Oltáregyesület irodájában

(IX. ker., Üllői-ut 77. szám) kapható:

I. Felnőttek részére:

Örökimádás folyóirat előfizetés egy évre	5.—
« « egyes példány	—40
« « teljes évf. utolsó	4.—
« « « régebbi	3.—
Az Oltáregyesület Utmutatója	1.80
« Vezérkönyve kötve	1.—
« felvételi füzet	—06
« érme oxidált	3.—
« félszázados története	2.—
Litánia (latin szöveggel)	—06
Litánia Szent Józsefről	—05
Elmélkedések. Nádasdy M.	6.—
Havi magány. Nádasdy M.	5.—
Az Eucharisztia zenéje: Járosy D.	2.—
Pelletier Eufrazia M. Anya	1.—
De La Salle Szent János	1.—

Sötét lapok, fényes lapok	1.—
Szent Zita. Reiner Irma	4.— és 1.50

II. Gyermek részére:

Jézusom Örömm folyóirat előfizetés egy évre	3.—
« « « egyes példány	—20
Jézusom Örömm folyóirat 1916—7. évi teljes évfolyam évfolyamonként	1.50
Jézusom Örömm imakönyv, bőrkötés, aranyv.	7.—
Kis Örökimádás imakönyv	—80
Fehér Liliom	—10
Pápai áldás levelezőlap	—04
Euch. Gyerm. Szöv.-i zászló lev.-lap	—36
Euch. Gyerm. Szöv.-i éremszalag gyermeknek	—10
Euch. Gyerm. Szöv.-i éremszalag ifjak és leányoknak	—20

OLTÁREGYLETI ÉLET.

Minél többször, minél buzgóbban.

Egy sok gonddal terhelt, nehéz körülmények között élő, több gyermekes özvegy úrnő mondotta minap e jellegzetes és megható szavakat gyermekei előtt, amikor azok a szent áldozásról a templomból hazajöttek: «Lássátok gyermekeim, amit most cselekedtetek, azt tegyétek minél többször. A sok megpróbáltatás, amelyben főleg apátok halála óta részem van, már rég összetörött volna, ha nap-nap után oda nem térdelnék az Úr oltárához és magamhoz nem venném az erősség táplálékát. Ó mily áldott előttem X. Pius pápának emléke, aki apostoli szózatával a gyakori szent áldozásra hívta fel hűveinek figyelmét. Amióta gyakorta áldozom, érzem, látom, tapasztalom a sok kegyelmet, melyet az Úr oly bőkezűen ad azoknak, akik őt szeretik». Meghatottak a szavak, amikor a jó anya ajkairól hallottam. Így gondolkodik egy buzgó lélek, aki nemcsak hallja, hanem meg is tartja az Úr ígét. Az Üdvözítő sokszor beszélt az Oltáriszentségről s annak hatásairól. Egyik legszebb hasonlata a szőlőtőkéről szólott. Szépen írja az angyali doktor, szent Tamás, hogy a szentáldozással beleoltatunk az élet fájába: Krisztusba. A szentáldozással meg-nemesül gondolkozásunk, megerősödik akaratunk, az Ő gondolatai a mieink lesznek, az Ő vágya a mienk, az Ő akarata a mienk, — következésképp Ő hozzá tapadunk úgy, mint a szőlővessző a tőkéhez. Ez az, amit méltán beoltásnak nevezhetünk. Mert amikor részünkről érzés, elmerülés, akarat van, mindez megszentelődik azzal, hogy az övéhez lesz hasonlónak. Ez az áthasonulás nem egyszeri áldozás hatása, hanem mint a test életénél látjuk, a gyakori étkezés eredménye. Gyakorta: lehetőleg naponta kell merítenünk a gazdag forrásból. Ne külső szertartást, mechanikus ceremóniát lássunk tehát a gyakori szentáldozás-

ban, hanem a Krisztushoz átférfalódás, átalakulás, áthasonulás fokozatos munkáját; aki a gyakori szentáldozásban csak a külső formát nézi, hát bizony az nem ismeri, hogy úgy mondjuk: annak benső tartalmát és értékét. Az élet, a mindennapi gyakorlati élet mutatja, hogy a külső keret nem ad erőt, ellenben a szentáldozás épen a gyakorlati életben mutatja be erejét. Sok megpróbáltatást tartogat számunkra az élet. Hogy járunk, bolygunk sokszor az élet országútján, mint az a 12 éve beteg asszony, akinek egy volt az óhaja és kívánsága, hogy Krisztus közelébe jusson s legalább ruhájának szegélyét érinthesse. Ó hányszor lép elénk az élet, amikor körültekintünk egy segítő kar után. Ha közöttünk járna Krisztus, hányszor iparkodnánk mi is legalább ruhájának szegélyét megérinteni. Azt mondja a Szentírás, hogy a szegény asszony az érintésnél erőt érzett. És íme az Üdvözítő közöttünk van, az oltáron nemcsak ruháját érinthetjük, hanem őt magát vehetjük magunkhoz. És ha ruhája érintésénél erő ment ki tőle, hasonlíthatatlanul nagyobb erő, vagyis több kegyelem jön ki tőle, amikor őt magunkhoz vesszük. Ezért siet a buzgó lélek őt minél többször magához venni. S az élet tanúsítja, hogy valóban mily sok kegyelmet jelent a szentáldozás. Nézzétek meg a fiatalok imponáló seregét, amint liliomok között vezet útjuk, — ott vannak az élet küzdelmeit vívók, amint erős lélekkel állnak a viharok közepette, — amott pedig az öregek, telve gazdagon élettapasztalatokkal, amikor hívő, bizakodó lelkülettel tekintenek abba a másik jövőbe. Rövid életünk minden korszakában nélkülözhetetlen nekünk az Úr Jézus szent szerelme. Már pedig hol nyújtja inkább azt, ha nem végtelen szeretetének szent-ségében? Legyünk azért hálásak a nagy kitüntetésért, melyet kifejez az Oltáriszentség és iparkodjunk megfelelni Krisztus óhajának: hogy minél többször, minél buzgóbban jelenjünk meg asztalánál, a szentségi oltárnál.

Weber Pál dr.

Requiem. Szeptember 10-én, boldogult Erzsébet királyné halálának évforduló-napján a nevét viselő és emlékére épült Örökimádás-templomban d. e. 9 órakor szentmise mondatik.

*

Havi istentisztelet. Szept. 8-án, mint a hónap második vasárnapján az Oltáregyesület közös istentisztelete: Reggel 8 órakor szentmise,

közös szentáldozással, d. u. 1/46 órakor szentbeszéd és ünnepélyes áldás.

*

Oltáregyleti kézimunkák Szerbiában. Az «Alkotmány» június 8-i száma hozta az alábbi levelet: «A mai viszonyok főleg a fehéreneműek és selyem terén alig képzelhető árúhiányt, szédítő áratok létesítettek. Alulírott tábori lelkész a nagy nyilvánosság előtt fejezi ki mely

köszönetét, háláját a budapesti központi Oltáregyesület nagyméltóságú elnökasszonyának, valamint a Mária Reparatrix-zárda ntiszt. főnöknőjének azokért a nagyszerű ajándéktárgyakért, melyekkel templomunkat megajándékozni kegyeskedtek. Az ő érdemük, hogy ezidén *Cacak* városának utcáin és főterén katonai dísszel úrnapi körmenet volt tartható a tisztikar, családtagjaik és az egész helyőrség részvételével. A szerb lakosság igen nagy része még sohasem látott ily lélekemelő katolikus szertartást. A díszes fehér paramentumok nagy elismerésben részesültek, az oltáregyesületi buzgó tagok remek kézimunkája az arról híres Szerbiában is nagy tetszést aratott. Isten fizesse meg! *Cacak*, 1918. június hó 6. Dr. *Szuhanek* József tábori lelkész.

*

Országos szent Jobb-körmenet. Augusztus 20-ikát hagyományos fényvel szentelte az ország első szent királyunk emlékezetének. Ős Budavár ágyúszótól zengő, zászlóborította falai között a nemzetnek színe-java kísérte a dicsőséges, áldott Szent Jobbot nyugvóhelyéről a fényes koronázó Mátyás-templomba. Ama beláthatatlan népsereg, mely a körmenetre Pestről, Budáról és a messze vidékről a várba özönlött, valósággal nemzeti zárándoklat képét nyújtotta. Ófelségét ez

alkalommal Albrecht kir. herceg képviselte.

Az Oltáregyesület elnöksége az egyesületnek, valamint Virgo Reparatrix-kongregációjának tagjait lelkeshangú körlevélben buzdította a körmenetben való részvételre. E körlevél s rajta a m. kir. udvari várplébánia pecsétje a tagok számára belépőjegyül szolgált.

Az Oltáregyesület díszes csoportja a hitbuzgalmi egyesületek közt haladt a gyönyörű processzióban és Budavárából egy kimagasló szép napnak emlékeivel tért vissza otthonába.

*

Munkaórák. Oltáregyesületi, kongregációs és eucharisztikus gyermekszövetségi *gyűlések*, munkaórák és összejövetelek október elsejétől kezdve szokásos módon a következő beosztással tartatnak: Kedden a «Fájdalmas Szűz»-kongregáció, szerdán és szombaton a Virgo Reparatrix-kongregáció II. csoportja, valamint más tagok, ha oltáregyesületi kézimunkát vállalni vagy a kézimunkákra vonatkozólag irányítást és útbaigazítást nyerni óhajtanak, pénteken az Oltáregyesület és a «Keresztény Anyák» kongregációja számára. Ezen munkaórák alatt konferenciák fognak tartatni és pedig minden hónap második és negyedik keddjén, harmadik szerdáján és minden péntekjén.

Felelős szerkesztő: Horváth Rezső.

IN PACE IN IDIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

ET TERTIUM NODUM ALTARIA

QUI FRUMENTUM

XIX. ÉVF. 1918. 10. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEOMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÖL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI
OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 5 korona.

Megjelenik minden hó elején.

Rephanum nyomda r. 1

VIRGO IPSUM, QUEM GENT

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

FLOHABUNT SACERDOTES

PARCE POPULO TUO.

PANIS ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM VENE PANIS FLU

egyik ebben találván az ember célját, a másik újból máshol kutatta és keresgélte az ember rendeltetését. Valamennyi a tekintély elvével és súlyának tudatával gyűjtötte maga köré a tanítványokat. És a vége? Újból csak kiábrándulás és csalódás. Amint egyik nap tolja a másikat, hasonló gyorsasággal váltakoztak a rendszerek és adták egymásnak helyüket a bölcselek. Könyv könyv után került be a könyvtárak poros állványaira, csak egy könyv maradt meg az emberiség kezében: az Úr Jézus szent evangéliuma. A bölcsek bölcse: a Megváltó nyomában nincs csalódás, hanem megtérés és üdvösség. A boldog életnek bölcséleti rendszerét Jézus Krisztus állapította meg és foglalta össze. Aki őt követte, nem járt sötétségben. De nem elégette meg az Úr írással; ő ennél többet, valóságot akart nyújtani, amikor megalapítván az Oltáriszentséget, önmagát nyújtja nekünk, hogy «örömünk teljes legyen».

«Kívánva kívántam megenni veletek a husvétot» — mondotta az utolsó vacsorán. Egész életén vörös fonálként húzódik végig szívének kívánsága, hogy örömteljes életének részeseivé tegyen bennünket az Oltáriszentség által. Ha pusztán jelet és emléket akart volna nekünk hagyni, nem volna értelme a «kívánva kívántam» kifejezésnek. Nem. Az Üdvözítő ismerte az emberi életnek nemcsak organizmusát, de pszichológiáját is. Jól tudta, hogy bölcséleti rendszerek nem elégségesek az emberi szív kívánalmainak; a léleknek nem teória, hanem eleven, élő valóság kell. Örült az Úr lelke, amikor ezt az izzó valóságot nekünk nyújthatta. «Kívánva kívántam» — mondotta; mintha csak hallanánk örömszívének kitérőseit: boldogságom, hogy benneteket is részeseivé tegyelek az én örömömnek és boldogságomnak. Itt van: «vegyétek és egyétek».

Mily csodálatos mélysége az isteni bölcseségnek, amikor a leg-sajátosabb módon avat be Szívének titkaiba. Van-e ennél fölségesebb? Akik megállnak e nagy ténynél, azok biztos talajon vannak: megtalálták a boldog élet titkát. Mily sokan vannak, kik eszméken, elveken, világot boldogító rendszereken töprengenek s törik fejüket; hosszú emborsor követi őket a tudásnak tógájában, de jellemzésük a nagy nyugtalanság és boldogtalanság. S hála Istennek, sokan vannak, akik a fölséges oltártitok köré gyülekeznek s erős lélekkel, csodálatos kietartással dolgoznak és jellemzésük valóban a megelégedettség, vagyis boldogság.

Legyünk hálásak a bölcsek királyának: Krisztusnak, hogy nekünk az Oltáriszentséget hagyta. Itt nemcsak gondolatot, elvet, eszméket találunk, hanem biztos életprogramot és valóságot. Legyen áldva isteni bölcsesége és jósága, mert ez kellett nekünk. Legyünk tehát hálásak a nagy kegyért és sohase legyen ránk vonatkozatható az isteni Mesternek a szamariai asszonyhoz intézett szava: «vajha tudnád Isten ajándékát!?»

Dr. Weber Pál.

MÁRIA SÍRALMA.

Népem, magyar népem,
Én édes országom,
Szépséges orcádon
Bú felhőjét látom.
Panaszold el gyászod
Én országom népe!
Ki védjen meg léged,
Ha Anyád se védne.

Szószóló szavammal
Én mindig ott leszek,
Hol eldől a sorsod,
Hányatott életed.
Bús fejed ne hajtsad
A kétség ölébe,
Örök pajzsod leszek
Én országom népe.

Az Oltáriszentség az új egyházi törvénykönyvben.

Irta: Dr. Huszár Elemér.

III-ik könyv. I. rész: A szentségekről.

III. cím: A legszentebb oltáriszentségről.

801. kán.: A legszentebb oltáriszentségben kenyér és bor színe alatt maga az Úr Jézus Krisztus foglaltatik, áldoztatik fel és vétetik.

A 801. kán.-hoz: Jézus Krisztus teste és vére foglaltatik az oltáriszentségben kenyér és bor színe alatt, mondja az 1275-iki laterani zsinat I. kán. ut ad perficiendum mysterium unitatis accipiamus ipsi de suo, quod accepit ipse de nostro. Azt akarta az Üdvözítő, mondja a tridentí zsinat XIII. ülész. az oltáriszentségről hozott dekr. 2. fej., hogy lelki eledelül vegyük e szentséget magunkhoz s a XXII. ülész. a szentmiseáldozatról szóló tanítás 6. fej. a zsinat kifejezi óhaját, hogy minden szentmisénél legyenek hívek, akik az oltáriszentséget magukhoz vegyék, azaz szentáldozáshoz járuljanak. Az új Codex a szentségekről szóló rész III. címében a szentmiséről és a szentáldozásról s az istentiszteletről szóló részben tárgyal az oltáriszentség őrizete és tiszteletéről.

I. FEJEZET.

A legfelségesebb szentmiseáldozatról.

I. szakasz: A szentmiseáldozatot végző papról.

802. kán.: A szentmiseáldozatot bemutatni csak a papoknak van hatalmuk.

A 802. kán.-hoz: Krisztus csak az apostoloknak s utódaiknak adván a hatalmat, hogy a kenyeret és bort az ő testévé és vérévé változtassák, a szentmiseáldozatot csak az érvényesen felszentelt pap mutathatja be. Hormisdas pápának (514—8.) a Dekr. V. k. 28. c. 1. fej.-be felvett dekr. szerint az, aki felszentelés nélkül misézni merészel, kiközösítendő s soha fel nem szentelhető. VIII. Kelemen 1601. dec. 1-i Etsi alias brevejével a felszentelés nélkül misézőt a világi hatóságnak rendeli átadni, ami alól VIII. Orbán 1628. márc. 23-i Apostolatus officium konst. szerint a kiskorúság sem mentesít, XIV. Benedek pedig 1744. máj. 7-i Sacerdotes brevejében kimondja, hogy nem a vádlónak kell a felszentelés hiányát, hanem a vádlottnak a felszentelést bizonyítani; hogy a büntetendő cselekmény tényálladékát maga az Úrfelmutatás tettetése megállapítja, még ha

az átváltoztatás szavait nem is mondta ki; 1757. aug. 17-i Divinorum brevejében pedig kimondja, hogy még az inquisitio előtt tett töredelmes vallomás sem mentesít a világi hatóságnak való átadás alól. A modern állami bűn tv. e cselekményt természetesen csak annyiban bünteti, amennyiben az az állam által elismert vallás szertartásai gyakorlására szolgáló helyiségben nyilvános botrányt képez. A Codex 2322. kán. szerinti a felszentelés nélkül misézést tettető az Apostoli Széknek különös módon fentartott kiközösítés alá esik, azonkívül, ha világi, megfosztandó az Egyházban esetleg bírt díjazásától vagy hivatalától, ha egyházi: letétellel sújtandó.

803. kán.: Nem szabad több papnak együtt miséznie, kivéve a papfelszentelés és püspökszentelés miséjében a Pontificale Romanum szerint.

804. kán.: 1. §. A nem azon templom szolgálatához, melyben misézni kíván, tartozó pap, bemutatván, ha világi: püspökének, ha szerzetes: főnökének, ha keleti szertartású: a S. C. pro Eccl. Orient. hiteles s még érvényes ajánló levelét, misézéshez bocsátandó, kivéve, ha nyilvánvaló, hogy közbe valami olyast követett el, amiért a misézéstől eltiltandó.

2. §. Ha nincs ily levele, de a templom igazgatója megbízhatósága felől egészen bizonyos: misézéshez bocsáthatja; ha azonban a templom igazgatója előtt ismeretlen, egyszer vagy kétszer, egyházi ruhába öltözve misézéshez bocsátható, ha a templomtól, melyben misézik, ezért bármi címen semmit el nem fogad s nevét, állását, egyházmegyéjét külön könyvbe bejegyzi.

3. §. Az e tárgyban, jelen kánon előírásainak fentartásával a helyi püspöktől adott különös szabályok mindenki, még a kivett szerzetesek által is betartandók, kivéve, ha szerzeteseknek saját szerzetük templomában misézéshez való bocsátásáról van szó.

A 804. kán.-hoz: Hogy a helyben ismeretlen pap püspökének ajánló levelével köteles igazolni, hogy nem áll oly egyházi fenyték alatt, mely őt a misézéstől eltiltaná, már a 341-i antiochiai, a 343-i laodiceai, a 348-i karthagói s a 451-i kalcedoni zs. kimondja s a tridentí zsinat a XXIII. Sess. 16. ref. dekr.-ban megismétli, eltörölve ezzel III. Sándor dekr.-t, aki a tengerentuli paptól 5 püspök által aláírt ajánló levelet kívánt, de eltörölve III. Ince dekr.-t is, aki az ajánló levél nélküli papnak a titokban való misézést megengedte. Jogában van a püspöknek azt is megkivánni, hogy az idegen papok ajánló levelei neki láttatás végett bemutatassanak s e rendelet betartására még a szerzeteseket is egyházi fenytékekkel kényszerítheti, egyedül abba nincs joga avatkozni, hogy a szerzetes templomok előjárói saját rendjükhöz tartozó szerzetest minő biztosítékok mellett engednek misézni. L. XIV. Benedek 1757. aug. 17-i Quam grave encykl.

805. kán.: Minden pap köteles a szentmiseáldozatot évente többször bemutatni, de a püspök vagy szerzetesfőnök gondoskodik róla, hogy legalább minden vasárnap és parancsolt, ünnepen mindnyájan bemutassák.

A 805. kán.-hoz: Krisztus e szavaival: ezt cselekedjétek az én emlékezetemre, nemcsak hatalmat adott az apostoloknak s utódaiknak, de köteleességüké is tette a misézést, az 1215-i lateráni zsinat azonban csak annyit kíván minden paptól felfüggesztés terhe alatt, hogy legalább négyszer misézzék évenként. A tridenti zsinat ugyan a XXIII. Sess. 14. ref. dekr.-ban meghagyja a püspököknek, hogy gondoskodjanak róla, hogy ünnep- és vasárnapon minden pap, a lelkipásztorkodásban alkalmazottak pedig annyiszor misézzenek, hogy hivataluknak megfeleljenek, de e rendelkezést büntető szankcióval nem látta el: mindazonáltal nemcsak a lelkipásztorkodásban alkalmazott, de minden pap misézési kötelessége összefügg a hívek misehallgatási kötelezettségével, ha tehát valahol a lelkipásztorkodásban alkalmazott papok miséi nem elégségesek ahhoz, hogy a hívek misehallgatási kötelezettségüknek eleget tegyenek, úgy a püspök minden papját egyházi fenyíték alatt kötelezheti ünnep és vasárnap misézésre. A hétköznapi misézést azonban meghagyhatja ugyan, de nem büntetés terhe alatt, sőt magáról a püspökről is csak annyit mond VIII. Bonifác a hordozható oltárt engedélyező decr.-ban, hogy nem illik, hogy ésszerű ok nélkül ne misézzon, vagy misét ne hallgasson minden nap.

806. kán.: I. §. Kivéve karácsony napján és halottak napján, amikor három szent misét szabad mondani, nem szabad a papnak egy nap több misét mondani, kivéve apostoli engedély vagy a helyi püspök által adott felhatalmazás alapján. 2. §. E felhatalmazást azonban a püspök nem adhatja, csak ha ésszerű ítélete szerint paphiány folytán parancsolt ünnepen a hívek nagy része misét nem hallgathatna; nincs joga azonban egy papnak kettőnél több misét engedélyezni.

A 806. kán.-hoz: A IX. sz.-ban a papok általában annyiszor miséztek naponta, ahányszor csak valaki kívánta; az 1022-i seligenstadti zsinat tiltja meg, hogy a pap egy nap háromnál több misét mondjon. II. Sándor 1061—73 közt mondja ki, hogy elég, ha a pap egy nap egy misét mond, amit III. Ince 1206-ban megismétel, két kivételt állítva fel: karácsony ünnepét és szükség esetét. III. Honorius 1216—27 közt már nem engedi meg a manfredoniai érseknek, hogy nagycsütörtökön a garganói szt. Mihály templomban is misét mondjon a zárándokoknak, mert — úgymond — minden papnak, bármily méltóságban legyen is, elég egy nap egy misét mondani. Ennek dacára az 1222-i oxfordi zsinat két misét enged karácsonykor, husvétkor s temetések alkalmával, amit az 1227-i trieri zs. is megenged, az 1231-i roueni zs. is, míg az 1239-i tarragonai zs. már a

szükség esetén való kétszeri misézéshez pápai engedélyt kíván. Az 1279-i kölni zs. kiközösítés terhe alatt tiltja a kétszerimisézést, az 1517—18-i flórenci zsinat 5 arany fizetésének terhe alatt. XIV. Benedek 1746. márc. 16. Antal huescai püspökhöz intézett levelében fejti ki, hogy szükség esetét, melyben III. Ince a kétszeri misézést megengedi, csak az állapítja meg, ha a nép misehallgatási kötelességét máskép nem teljesíthetné. Ha ez az eset forog fenn, a püspök ez esetben nem ad engedélyt, hanem csak deklarálja, hogy valóban fenforog a szükség esete s ezt teszi saját joghatósága alapján; ahhoz ellenben, hogy engedélyt adjon kétszeri misézésre oly napon, mikor a nép nem köteles misét hallgatni, az apost. Szék felhatalmazására van szüksége: így János eszterg. érsek a Szentsz. fegy. biz. 1914. máj. 9-i engedélye alapján a kétszeri misézésre szóló engedélyt karácsony, husvét, pünkösd másodnapjára is kiterjesztette. Ettől eltekintve csak karácsony ünnepén mondhat a nyugati egyházban minden pap 3 misét, a keleti egyház ezt a szokást nem fogadta el, amint ezt az 1736-i libanoni zsinat is kimondja, azért XIV. Benedek, midőn örmény szerzetesek azt Livornóban be akarták hozni, 1755. dec. 26-án Lorcati érsek, a hitterjeszt. biz. titkárához intézett levelében eltiltotta, amint már az Inquisitio is megtagadta 1710. márc. 13-án az edessai érsek hasonló kérelmét. Ellenben III. Gyula Aragonia, Valencia és Kasztília tartományára engedélyt adott, hogy halottak napján is minden pap 3 misét mondhasson, az engedélyt XIV. Benedek 1748. aug. 21. dekr. Spanyolország, Portugallia és Délamerikára, XV. Benedek 1915. aug. 10-én az egész Egyházra kiterjesztette. De a pap csak az első miséért fogadhat el alamizsnát, a másik kettőt a szenvedő lelkekért kell felajánlani felfüggesztés terhe alatt, mely alól a püspök csak mint az apost. Szék meghatalmazottja oldozhat fel s csak a jogtalanul felvett alamizsna visszatérítése mellett. Kétszeri misézés esetén a miséző papnak szigorúan be kell tartani, ha a két misét két különböző templomban tartja, a szertart. biz. 1857.-i utasítását, ha ugyanazon templomban: a Rituale függelékében foglalt Gavanti és Merati kommentárjából átvett utasítást.

807. kán.: A pap, aki halálos bűnének tudatában van, bármily bánatot érez is, megelőző szent gyónás nélkül misézni ne merjen; ha gyóntató hiányában, sürgős szükségből, felkeltve a tökéletes bánatot, misézett, minél előbb gyónjon meg.

A 807. kán.-hoz: Hogy bűnös öntudattal misézni nem szabad, azt III. Incének IX. Gergely dekr. III. k. 41. c. 7. fej.-be felvett 1208-i dekr. is kimondja, a trid. zs. pedig a XIII. Sess. az Oltáriszentségről hozott decr. 7. fej.-ben a tökéletes bánattal nem elégszik meg, hanem a bűnös öntudatú paptól mise előtt szent gyónást követel, csak ha gyóntató

hiányában kénytelen gyónás nélkül misézni, akkor kell utolag minél előbb gyónnia. A XI. kán. pedig azt, aki ennek ellenkezőjét állítaná, kiközösítéssel sújtja. VII. Sándor 1666. márc. 18. kárhoztatta a tételt, mely a trid. zs. e rendeletét tanácsnak s nem parancsnak fogja fel, valamint azt is, mely a «minél előbb»-et úgy értelmezi, hogy amikor ismét gyónni fog.

808. kán.: Nem szabad a papnak misézni, ha éjfélről kezdve nincs éhgyomorral.

A 808. kán.-hoz: Ezt először a 393-i hippói zsinat mondja ki, szt. Ágostonnak 400-ban Jaunarinóhoz írt leveléből pedig Gracián is felvette dekr. III. r., 2. dist. 54. kán.-ba. Az 572-i bragai zsinat priscillianus eretnység maradványának mondja, hogy némely papok gyászmise előtt bort isznak s ezt letétellel rendeli büntetni. Az 583-i maconi zs. megújítva a hippói zs. tilalmát, azt rendeli, hogy a konszekrált kenyér maradványai borral nedvesítve szerdán v. pénteken ártatlan gyermekeknek adassanak, akiknek szintén éhgyomorral kell lenniök. Nagycsütörtökön azonban a hippói zsinat megengedte a mise előtti étkezést, ezt a 692-i trullai zsinat tiltja el. III. Ince 1204-ben mondja ki, hogy binatio esetén nem szabad ablutiót venni, hogy így a második misét is jejunusan mondja. Az 1505-i mexicói zsinat mise előtt a dohányzást is eltiltja, amit azonban XIV. Benedek elavultnak minősít. Ha a miséző pap átváltoztatás után rosszul lesz, úgy, hogy a misét nem tudja befejezni, más papnak, ha nincs is éhgyomorral, kell a misét befejeznie. E kivételes esettől eltekintve, csak a karácsonyéjféli misét lehet nem éhgyomorral mondani, ha azonban ezt privilegium alapján éjjel előtt mondja, úgy külön dispensatióra szorul a jejunium alól. A jejunium-szegő pap büntetése a 646-i toledói zs. Gratian dekr. II. r. VII. eset 1. kérd. 16. kán.-ba felvett dekr. szerint a kiközösítés, de a büntetés nem latae, hanem ferendae sententiae, azaz nem önmagától áll be, hanem ítéletileg mondandó ki: a Codex a 2321. kán.-ban úgy az engedély nélkül kétszer miséző, mint a nem éhgyomorral miséző papot a misézéstől való felfüggesztéssel sújtja a püspök által meghatározandó időre.

809. kán.: A szentmisét fel lehet ajánlani úgy bármely élőért, mint a tisztítótűzben szenvedő lelkekért, fentartatván a 2262. kán. 2. §. 2. p. előírása.

A 809. kán.-hoz: A tridenti zs. a XXII. Sess.-ban a szt. miseáldozatról hozott III. kán.-ban kiközösítéssel sújtja, aki azt állítaná, hogy a szentmise csak dicsőítő s hálaadó, nem pedig engesztelő áldozat is. A szentmise tehát felajánlható Isten dicséretére s a szentek tiszteletére s felajánlható élőkért és holtakért, de nem ajánlható fel szentekért, mert mint III. Ince 1202-ben írja János lyoni érseknek: már teljesen boldo-

gok levén, nem szorulnak a mi imádságunkra; nem szabad felajánlani bűnbánat nélkül elhalt bűnösökért III. Gergelynek 732-ben Bonifác érsekhez írt levele, eretnekekért Eutychian pápa kán. szerint, a kiközösítettet pedig, ha bűnbánattal halt el, előbb fel kell oldani a kiközösítés alól, mielőtt érte misézni szabadna III. Ince 1199-i dekr. szerint. Az eretnekek v. szakadárok, kiközösítettek s nem-keresztényekért való misézés tilalma azonban a hivatkozott 2262. kán. értelmében csak a nyilvános felajánlásra vonatkozik, azaz ezek nevét nem szabad a misébe foglalni, lelkében azonban a pap felajánlhatja miséjét ezekért is, sőt élő nem-kereszténytől alamizsnát is fogadhat el érte, eretnektől v. kiközösítettől csak akkor, ha maga az illető saját megtéréseért mondatja a misét, az Inquisitio 1837. ápr. 19. döntv. szerint. Az eretnek v. szakadár, kiközösített és nem-keresztény uralkodóért életében nyilvánosan is lehet a misét felajánlani XIV. Benedek 1756. márc. 1. Ex quo levele szerint, de halála után nem, XVI. Gergely 1842. febr. 13. az augsburgi püspökhöz írt levele szerint.

810. kán.: A pap ne mulassza el a szentmiseáldozat bemutatására ájtatos imával előkészülni, annak végeztével Istennek e nagy kegyelemért hálát adni.

A 810. kán.-hoz: A Missale előírása szerint mise előtt kell a matutinumot és laudest elvégezni.

811. kán.: 1. §. A misézni kívánó pap megfelelő öltözetet hordjon, mely sarkig érjen és saját szertartásának rubrikái által előírt templomi ruhákat. 2. §. Tartózkodjék azonban a kapucium s gyűrű használatától, kivéve, ha a római szentegyház bibornoka, püspök, vagy megáldott apát, vagy apostoli engedély azok használatát miseközben neki megengedte.

A 811. kán.-hoz: Az első században a papok az istentiszteletet ünneplő ruhájukban végezték. A tunikából fejlődött az alba s előlött viselték a palliumot, melyet az V. sz.-ban a planéta szorít ki, ebből lesz a kazula, míg az alba különböző módosulásai a rochetum és superpelliceum. A mai liturgikus ruhák: 1. az amictus v. humerale, fehér vászonkendő, a VIII. sz. óta szokásos, 2. az alba, fehér vászon ing, a tunikából fejlődött, a 398-i karthagói zsinat 41. kán. rendeli, hogy a diakonusok az albát csak az istentiszteletnél viseljék, ekkor tehát már különbség van a magánéletben viselt tunika s a liturgikus alba közt s az 598-i narbonnei zsin. 12. kán. hagyja, hogy a mise vége előtt az albát levetni nem szabad, a 633-i toledói zsinat 28 kán. szerint a diakonus szentelésénél kapja az albát. Az alba díszítése a VIII.-ik, a csipkedísz a XVI. sz. óta szokásos. Később az albát csak a misénél, más liturgikus funkcióknál pedig a rövidebb superpelliceumot, karinget kezdik viselni, melyet először az 1050-i coyacai zs. említ. 3. A cingulum, mellyel

miként munkaközben a tunikát, úgy keresztelésnél az albát körülövezték, a misénél is használatos liturgikus ruhadarab csak a IX. században lett. 4. A manipulus, az izzadság letörlésére szolgáló sudariumból fejlődött, liturg. ruhadarabbá a VI. sz.-ban lett, a X. sz.-tól kezdve készítik a kasula szöveteiből. Az 1100-i poitiersi zs. 5. kán. megtiltja, hogy a szerzetes, ha nem subdiakonus, manipulust viseljen. 5. A stóla az orariumból származik, mely eredetileg a császári hivatalnokok, utóbb a római klérus hivatalos jelvénye volt. A 343—81. közti laudiceai zs. 22. kán. tiltja meg, hogy a subdiakonus orariumot viseljen, az 503-i bragai zs. 9. kán. pedig meghagyja, hogy a diakonus az orariumot a tunika fölött láthatóan viselje, hogy ezáltal megkülönböztessék a subdiakonusoktól. A 633-i toledói zsinat 40. kán. rendeli, hogy a diakonus az orariumot bal vállán viselje, hogy jobb karját szabadon használhassa, a papnak ellenben úgy kell az orariumot a misénél viselni, hogy az mellén keresztet képezzen a 675-i bragai zs. 4. kán. szerint. A 813-i mainzi zs. 28. kán. pedig azt rendeli, hogy a pap mindig viselje az orariumot, hogy erről ismerjék meg papi méltóságát. A IX. sz.-ban az orarium elnevezést a stóla szó szorítja ki, hogy miért, annak elfogadható magyarázatát a liturgikusok nem képesek adni. 6. A misemondó ruha: a planéta a palliumot az V. sz.-ban kiszorító paenula (a görögöknél ψελώνιον)-nak nevezett köpenyből származik, mint liturgikus ruhát először a 633-i toledói zs. említi, a IX. századtól kezdve kasulának nevezik, melynek csak a fej számára van nyílása, a XII. sz.-tól kezdve kezdik oldalt kivágni. 7. A dalmatika eredetileg Dalmáciából származó, a rendesnél hosszabb s bővebb ujjú tunika volt, mely Szilveszter pápa alatt (314—35.) lett a római diakonusok ruhája, az V. századtól kezdve a pápák ezt más diakonusoknak kitüntetésképp adták, a IX. sz.-tól általában püspöki és diakonusi öltöny lett, mai alakját a XII. sz.-ban nyeri. Adventben, nagybőjtben s pünkösdi vigiliáján a diakonus és subdiakonus dalmatica helyett felgöngyölt misemondó ruhát hord a missale ált. szab. (XIX. 7.) szerint, melyet lecke, illetőleg evang. olvasásra levetnek. 8. A palást, cappa, cuculla, pluviale esdőköpenyből lett liturgikus ruhadarabbá. 9. A püspöksüveg, mitra v. infula csak a 10. sz.-ban jön szokásba, a keztyük a XII. sz.-ban, ellenben szandálokat a papok kezdettől fogva viseltek az istentiszteletnél, de csak a püspöki cipőnek van liturgikus jellege, aki a XII. sz. óta selyem harisnyát is ölt. A gyűrű és pásztorbot mint püspöki jelvény az V. sz. óta használatos.

(Folyt. köv.)

Szent Majella Gellért redemptorista segítőtestvér élete és szeretete a legméltóságosabb Olfáriszentség iránt.

(1726—1755.)

III.

GELLÉRTET elüljárói Paganiból Cioraniba, majd ismét Caposelebe rendelték, hogy tovább bűnhődjék állítólagos nagy bűne miatt. Bár ártatlansága még nem derült ki, mégis igen kedvezően alakult a helyzete. Szent élete azt a meggyőződést keltette mindenfelé, hogy az ellene emelt vád alaptalan. Itt Caposeleben újból megengedték neki a szentáldozást; minden vasárnap egyesülhetett a szentségi Jézussal, de a külvilággal még nem volt szabad érintkeznie. Elképzelhetjük súlyos próbára tett lelkének megkönnyebbülését és mennyei boldogságát, mikor értésére adták, hogy újból nyitva áll számára az út a legszentebb örömek forrásához, a szentáldozáshoz. Mikor itt Caposeleben hosszabb idő után először készült Mesterének fogadására, ezt a napot az Isten csodával tette számára emlékezetessé.

Szombaton este arra kérte Gellért elüljáróját, hogy a másnapi szentáldozásig a legnagyobb visszavonultságban tölthesse el idejét. Kérése teljesült. De másnap reggel szüksége lett volna reá elüljárójának. Hivatta, kerestette, de hiába — Gellértnek nyoma vészett. Felkutatták szobáját, de senki sem talált rá. Közben megjött a házi orvos. Vele is közölték a különös esetet. Ő is elindult Gellért felkutatására, de szintén eredmény nélkül tért vissza. «Nem kell aggódnni», szólt a házi orvos, «majd előbújik rejtekéből, ha itt lesz a szentáldozás ideje». S tényleg így történt. A megjósolt időben egyszer csak megjelent a kolostor folyosóján Gellért. Elüljárója mindjárt kérdőre vonta, hogy hol tartózkodott. «A szobámban», volt a meglepő válasz. «Hiszen mindenki kereste és sehol sem találták, hogyan lehetett akkor a szobájában?» folytatta elüljárója. Erre megvallotta Gellért, hogy igen kérte az Urat, tegye láthatatlanná, hogy senki sem zavarhassa a szentáldozásra való készüléskor. S a szent Szűz közbenjárására teljesült kérése, mert ámbár a szobájában tartózkodott s egy széken ült az ajtó mellett, mégis hiába keresték, nem látta senki.

Nemsokára egészen kiderült ártatlansága. A rágalmozó leány súlyos betegségbe esett. Ezen állapotában mindent megvallott gyóntatójának és megkérte, hogy írja meg bűnét szent Alfonznak is. Mekkora volt a szent rendalapító boldogsága, mikor olvasta ezt a levelet. Gellért fényesen kiállotta a próbát. Jutalma maga az Isten szent Fia lett a mindennapi szentáldozásban.

A ritka fényes csillag rövid ideig ragyogott az Egyház egén. Pályáját az isteni Gondviselés rövidre szabta. Minél jobban hanyatlott, minél jobban közeledett földi pályája végéhez, annál erősebb, szebb, tündöklőbb lett ragyogása. Szeretete a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt az eddiginél is bensőbb és erősebb lett: még jobban éhezett utána, gyakrabban látogatta, bizalmasabban társalgott vele. Az éj csendes óráit s a nappali szabad percekét fokozottabb buzgósággal szentelte a szeretet Királyának imáadására. Sokszor elég volt az Oltáriszentség megpillantása, hogy elragadtatásba essék. Annyira elfeledkezett mindenről Jézusa előtt, hogy lelki boldogságát hangosan juttatta kifejezésre. Ezzel zavarta mások áhitatát. Elüljárója nem is hagyta szó nélkül. Gellért nem felelt, hanem megfogta elüljárója kezét és a saját szívére tette, mintha csak azt akarta volna mondani: győződjék meg atyám, tehetek-e mást. S a P. rektor tényleg meggyőződhetett arról, hogy Gellért szíve oly erősen dobogott, mintha a mellét akarná szétvetni. Ugyanezt tapasztalta Santorelli, a házi orvos is.

Ezek az erős hatások főképp akkor jelentkeztek nála, mikor szentmisét hallgatott, vagy amikor a szentáldozás után hálaadását végezte. Ilyenkor alig tudta elhagyni a templomot. Mély áhitatba merülve így szokott imádkozni: «Ó édes Jézusom, ne hagyj el többé engem! Azt mondod, hogy balgatag vagyok. Nem, én nem vagyok az, inkább Téged illet ez a jelző. Te a végtelen Isten, itt tartózkodol elzárva éjjel és nappal; és ugyan mi jóban van részed egy ilyen nyomorult teremtménytől? De én mennyit nyerek a Veled, Megváltómmal való érintkezésből!»

Oly gyermeki, benső, bizalmas viszonyra fejlődött szeretete az Úr Jézus iránt, hogy sokszor a legnagyobb sietséggel kellett az oltár előtt elhaladnia, mikor dolga arra vitte, mert attól félt, hogy az Úr Jézus odavonja, megfogja s majd nem tud szabadulni Tőle.

Gyermeki szeretetét az Oltáriszentség iránt csodás gyógyítás adományával jutalmazta meg az Isten. Sassi Domonkos nevű pap mély melankóliának lett áldozatává. Szellemileg is szinte egészen megzavarodott. Szobájába zárkózott, ott gyakran hangos sirásba tört ki és néha egész csekély dolgok miatt átkozódni kezdett. Már hét évig tartott ez a siralmas állapota. A legszomorúbb az volt benne, hogy sem nem misézett, sem nem áldozott az egész idő alatt. Hiába volt minden földi orvosság, de hasztalannak bizonyult a lelki, égi segítség után való esedezés is. Végre Gellértre gondoltak, tőle várták a szegény pap siralmas helyzetének jobbrafordulását. Gellért jó szíve kész volt segíteni. Elment a beteghez. De mihelyt ez meglátta szentünket, a legnagyobb kiáltásba és szitkokba kezdett. Gellért nem sokat adott erre. Odament hozzá, megjelölte homlokát a szent kereszt jelével. S ime, a dühöngő pap le-

csendesedett, olyan lett, mint egy szelid bárány. Gellért aztán leült vele a szobában levő zongorához. Megkérte a papot, hogy játszék rajta. Meg is tette. Azután mind a ketten belefogtak a lorettói litánia éneklésébe. Az egész ház összefutott örömeiben. Mindnyájan tanúi lehettek szentünk nagy csodájának. Két nap múlva újra odalépett a már meggyógyult pap az oltárhoz, hol már éveken keresztül nem jelent meg. A legnagyobb áhitattal mondta el szentmiséjét, melyen szent Gellért is megáldozott. Ettől a naptól kezdve rendszeresen misézett. Visszatért tehát lelki nyugalma. S ezt Isten után elsősorban az alázatos redemptorista testvérnek köszönhetette.

Hogy ilyen gyenge szervezettel többszöri betegeskedés mellett ennyit dolgozott, imádkozott Gellért, már egymagában is csodaszámba megy. De szervezete végre is felmondta a szolgálatot. Vérköpései oly erősekké váltak, hogy a halál közelségét jelezték. Nagy szenvedését szent megnyugvással, Isten szent akaratát magasztaló lélekkel viselte el. Mindennap áldozott betegsége alatt is; de szept. 5-én (1755) ünnepélyes módon szent útravaló gyanánt nyújtották neki az Úr szent testét. Ágyában felemelkedve mély áhitattal fogadta szívébe drága Mesterét, hogy kalauza legyen az örök hazába. A szentáldozás után arra kérte rendtársait, hagyják magára, hogy a legnagyobb csendben mondhasson köszönetet azért a sok kegyelemért és vigasztalásért, melyben Jézusától részesült, azért a sok boldog óráért, melyet Vele együtt tölthetett itt a siralom völgyében.

Szenvedés után sóvárgó lelke bőven ihatott a testi szenvedések poharából is. Végre 1755 okt. 16-án kora hajnalban harmincéves korában ütött lelke számára a szabadulás órája a test börtönéből az örök szabadság, az örök fényesség hazájába. Most már színről-szinre láthatja Isten szent arcát, melyet eddig a szentségi színek eltakartak előle.

* * *

Kövessük őt az Oltáriszentség nagy szeretetében és imádkozzuk buzgó szívvel szent Tamás szép imáját:

«Jézus, most csak arcod fátylát láthatom,
Kérlek, Uram, add meg, mire szomjazom,
Boldogan láthassam egykor színedet
És dicsőségedben dicsérhesselek. Amen.»*

(Zircz.)

Várkonyi Fidél dr.
S. O. Cist.

* P. Dilgskron C. SS. R.: Leben des Heiligen Gerard Majella. 5. kiadás, Dülmen i. W. 1905. Laumannsche Buchhandlung, 400 oldal.

X.

TELTEK, multak a napok, a hetek, a hónapok. A Jani, mint valamikor mondotta, beletalálta magát a szerepébe. Bájos arcú kis gyermekek, hatalmas szál férfiak, öreg anyókák egyforma áhitattal hallgatták a beszédeit, amelyeket egyenesen a szívéből merített: tele volt az lángoló buzgalommal s a legnagyobb őszinteséggel. Ha az utcán végigment, már messziről köszöntötték az emberek. Majdnem röstelte is egy kicsit a dolgot s többször jött olyasféle gondolata: hogyan jutok én ahhoz, hogy meglett emberek köszöntenek s annyira a kedvemet keresik, nekem, aki jóformán még gyerek vagyok. Vagy amikor a gyóntatószékben ült és az élet terhétől meggörnyedt idős férfiak és asszonyok térdeltek eléje és kitárták előtte a szívük-lelkük titkait és kérték, hogy bocsássa meg a bűneiket, szabadítsa meg őket vétkeik kötelékétől, akkor a Janni méltatlannak érezte magát; viszonzásul a nagy kitüntetésért, amit az Úr Jézustól kapott, minden erejét megfeszítette, hogy az embereket minél közelebb vigye hozzá; a gyónók bizalmát őszinte szeretettel viszonzta, kifogyhatatlan volt a vigasztalásban, a jó tanácsban. Szerette, becsülte is mindenki s büszke volt az, eldicsekedett vele, aki egypár percig beszélgethetett a káplán úrral.

Püspöke figyelemmel kísérte, érdeklődött a Jani működése iránt, kit műveltségéről, finom modoráról, szerénységéről már régebben ismert. Örömmel olvasta folyamodványát, amelyben egy kedves falusi plébániát kért. Rögtön írt sajátkezűleg és Isten áldását kérte önálló lelkipásztori működésére.

A Janiból, a káplánból plébános lett. Csendben dolgozott, élt a hiveinek. Szép kertje volt, tele gyümölcsfával, hatalmas diófákkal. Ott szokott sétálgatni reggel és este, ott a kerti padon ülve szokott breviáriumozni. Letette néha ilyenkor maga mellé az imakönyvét, elgondol-

kodott a pad támlájára könyökölve; hogy miről, azt csak ő maga tudta, meg a jó Isten. Estéknént bent a hálószobájában az imazsámolyára térdelt, sokszor a kezébe rejtve az arcát; föl-föltekintett az előtte függő feszületre, az elefántcsontból faragott Krisztus alakra.

Nevetni ritkán nevetett. Sokkal többször látták komolyan, mint mosolyogva. «Derék jó ember a mi plébánosunk» — mondogatták a hivei.

Édes anyja, a jó anyuka — mert még mindig így szólítottatta őt — sokszor meglátogatta a fiát, néha heteket töltött nála. Feltűnt neki a fia komolysága; titkos aggodalom támadt benne, de soha nem kérdezte, nem merte kérdezni: Bánt valami téged Janim? Ha valamikor, hát most elhalmozta őt anyai szeretetének ezer jelével, hogy jó kedve legyen és semminek a hiányát ne érezze.

Épen egy évet töltött a Jani új hivei között, amikor gyászjelentést kapott; a Tuki írta; látszott az írásán, hogy remegett a keze, mikor e rövid jelentést írta: Kedves Jani! A férjem tüdőgyulladásban meghalt. Ez lett a vége annak a meghülésének, amiről a mult héten írtam neked. Vasárnap temetjük; tudom, hogy nem jöhetsz, azért a temetésre nem is hívlak, de a napokban elvárlak. Szomorú nővéred Tuki.

Hétfőn a legelső vonattal ment Jani a nővéréhez, az özvegyé lett Tukihoz. Megsajnálta szegénykét, beleképzelte magát a helyzetébe, amely bizony igen bajosnak látszott. Hiába, mégis csak a férje temetéséről jött; hiába, mégis csak egyedül áll most. Hogyan is lehetne most segíteni Tukin, aki kis leányával most tétován áll, nem tudja, mit kezdjen, mihez fogjon. Ott volt anyuka is. Jani nem sokáig várt, egy-két vigasztaló szó után kimondta a tervét:

— Semmi baj Tukim, eljöttök hozzám mind a hárman. Odahaza a házunkban a Viktor fog letelepedni. Ugyis annyit panaszkodott már, hogy a nagyvárosban nem érzi magát jól, meguntta már. Tovább majd gondoskodik ő magáról. Mi azonban együtt fogunk lakni, csak a halál szakíthat el bennünket egymástól. Ugy-e anyukám? Eljössz-e hozzám véglegesen? Légy nálam otthon. Ugy-e Tukim, te is eljössz? Te is én-nálam légy otthon. Eljössz-e, mondd csak?

És karonfogta nővérét, aki most épen úgy sírt és nevetett egyszerre, mint valamikor, mikor egyszer a Jani kis káplánszobájában panaszkodni akart. Szólni most nem tudott, csak megcsókolta a bátyját hálásan, de benne volt e csókban minden, amit Tuki e percben mondhatott volna. A kis Margit ott tipegett édes anyja mellett, erősen a kezébe kapaszkodott, átragadt órá is a szomorúsággal vegyes boldogság; öntudatlan előérzettel csókolta meg a Jani bácsit, aki magához ölelte a kis hugát gyengéden, szebben, mint az édes apja. Tuki e pillanatban elfelejtette életének minden keserűségét.

Megérkeztek a Jani plébániájának új lakói. Csendes boldogság, ártatlan jó kedv, ideális szeretet költözött velük a házba. A Patakyné asszony most már nyugodt volt gyermekinek sorsa felől; főgondja volt, hogy a Jani jól érezze magát; a háztartás gondját magára vállalta s igaz gyönyörűsége telt fiában és lányában, meg a kis unokájában. Nem hitte volna még nem is olyan régen, hogy így találkoznak össze, hogy soha többé el ne szakadjanak egymástól.

Tuki szinte nem tudta, hogyan hálálja meg bátyjának a szeretetét; nem tudta, mit is szóljon hamarjában neki, mikor egyszer a kertben, mikor csak ketten voltak, a Jani megfogta a kezét s azt mondta neki:

— Ne félj Tuki többé senkitől e világon; nem bánt senki többé; én megvédlek még a sárkányokkal szemben is. Érezd magad jól.

Jól is érezte magát; még akkor is boldog lett volna, ha a Jani csak a kis lányát szereti is, pedig őt magát is szerette. Ami gyengédséget és szeretetet a férje nem érdemelt meg s ami vissza volt benne fojtva, azt most a bátyjára árasztotta, mert ő megérdemelte. És hűségesen irogatott a Margitnak, aki tanítónő volt valahol s a hivatásának élt teljesen. És a szabad idejét kézimunkával-töltötte s nem tartotta céltalan fáradságnak a templom, az oltár számára dolgozni. Hol egy karinget, hol egy ciborium-köpenykét vagy kék-fehér stolát küldött a Jani templomának. És Jani imáival viszonzta e buzgóságot.

A kis Margit pedig, a Tuki leánya, csak nőtt-nőtt; olyan volt, mint egy kis csicsergő madárka, épen olyan, mint anyukája volt valamikor; mint valami kis angyalka, úgy tudott a Jani bácsinak beszélni, aki sokszor az ölébe vette, sokszor megsimogatta dús aranyszőke haját, sokszor megcsókolta kis arccsokáját, sokszor mesélt neki az angyalkákról, a kis Jézusról, meg a szűz Máriáról, válaszolt neki ezer apró bohó kérdéseire. Úgy tudott vele foglalkozni, hogy anyukája se különben.

Nemsokára iskolás lányka lett a Margit; elvégezte az első osztályt s következett a második, az emlékezetes esztendő, amikor először ment áldozni. A Jani bácsi készítette elő; az iskolán kívül is igen sokat foglalkozott vele úgy, ahogyan szeretetéből csak kitellett. Az Úr Jézus aligha tért be valamikor ártatlanabb, szebben elkészített szívbe, mint a kis Margitba akkor...

Úrnap előtt a Janinak csomag jött a postán. Levél volt hozzá mellékelve:

Főtisztelendő plébános úr! Már régen akartam valami ajándékot küldeni az Ön kedves kis templomának. E pluvialéval most készültem el; sietek elküldeni, hogy az úrnap körmenetnél már magára vehesse.

Szívélyes üdvözléssel

Margit.

A plébános úr szívesen fogadta a remekbe készült ajándékot; azt vette magára, mikor az Eucharistiát körülhordozta az utcán. A kis huga is ott volt a fehér ruhás lányok között és hintette a Jézuska elé a virágot. A bátyja szeme többször reátévedt; eszébe jutott, mit mondott egyszer szentgyakorlaton a jezsuita páter a virágokról: a rózsza, a lilium, meg az ibolya beszélgettek egymással, hogyan szeretnének meghalni: a rózsza az oltáron szeretne elhervadni, a lilium első áldozó kis leány keblén, az ibolya úrnap körmenetkor szeretne az emberek lábától eltáposztatni. Nézte a hugát... szemét könnyek lepték el... jobban a kebléhez szorította a monstranciát... nézi, nézi a Legszentebbet... és a hivek éneklük: Ez nagy szentség valóban...

(Vége.)

JESU CORONA VIRGINUM...

Jézus, szüzek koronája,
Égi násznak szent Királya,
Aki ama Szűz fogana,
Ki egymaga volt szűz Anya.

A daluk szebb, mint angyali,
Nagy boldogság csak hallani,
Am dallani elragadó,
A lelkeknek szárnyat adó.

Ki jársz lilium-mezők között,
Eljegyzett szűz arák között,
A kiknek hókara kísér,
Ó, a napnál szebb Vőlegény.

Égi Bárány, esdve kérünk,
Hogy a bűnt ne tudja vérünk,
Hogy ne essen soha sárba,
Szüzességünk koronája.

Hála legyen az Atyának,
S kit szűz Anya szült, Fiának,
Szentlélekkel dicsőségben,
Háromságnak az Egységben.
Amen.

P. Nagyfalusi Lajos S. J.

OBERBAUER A. UTÓDA

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 41. szám

a legjobb hirnévnek örvendő és legrégebb
egyházi szerek, ruhák, zászlók stb. gyára.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 167-34.

OLTÁREGYLETI ÉLET.

«Sziveket koldulok.»

PÁDUÁNAK világszerte ismert, népszerű fiáról olvastam valamikor egy bájos kis legendát. Antónió, mint ahogy őt a szülői háiban nevezhették, azon időben a gyermekkorát élte. Egyszer egy téli estén Antónió hallja, hogy valaki kopogtat az ajtón. Kitérve az ajtó két szárnyát s íme egy kedvesarcú kis gyermeket talál ott mezitláb, elnyűtt, kopottas ruhába öltözve, oldalán egy szegényes kis tarsollyal, mint amilyent kis koldúsgyerekek viselnek.

Antónió gyermeteg kíváncsisággal pillantott bele a kis jövevénynek tarsolyába. Azt hitte, kenyér van benne, ámulattal látta azonban, hogy a tarsolyban szivek vannak, amelyek drágakő gyanánt ragyognak.

— Ki vagy te s mit akarsz? — tudakolta lázas kíváncsisággal.

— Én királyfi vagyok, kolduskirályfi — mondá a jövevény és sziveket koldulok. Most a te szivedért jöttem.

— És hogy hívnak téged? — kérdé Antónió.

— Nevemet ismered és naponta emlegeted reggel, délben, este. Az én nevem — Jézus. — Ezt mondotta és eltűnt a szép, kedves kis kolduskirályfi.

Igy szól ez a bájos kis legenda. És nekem az oltáregyleti munkaév küszöbén a kedves s népszerű Antóniónak ez a szépséges víziója jut eszembe. Ilyenkor, így kapunyitáskor úgy képzelem az Úr Jézust, amint mezitláb, szegény, kopottas ruhában, vállain kis koldusos tarsollyal jár-kei a kietlen világban és sziveket koldul. És úgy képzelem őt, mint egy elhagyott, szomorú kis gyermeket, ahogy fakult kis köntösében kopogtat a csukott ajtókon, mondván: Íme, a madaraknak fészkeik vannak és a rókáknak barlangjaik, nekem azonban nincs mire a fejemet lehajtsam.

Igy szól az Úr és van-e szív, mely ettől a hangtól el nem lágyulna s tette nem serkenne?

Az Oltáregylet buzgó hölgyei minden időben nagyszerű tanúságot tettek arról, hogy látják s fájó szívvel érzik a nincstelenséget, mely az Úr Jézust az ő hajlékaiban körülveszi. És ismerve ama proletársorsot, mely környezi az Urat az ő templomaiban s tudva, mily tisztelet és imádás illeti e királyfiút, nemes vetélkedéssel sereglettek minden időben az ő szent oltárai elé és az Oltáregylet munkaóráira, hogy amott imádják, magasztalják, engeszteljék őt, emitt pedig legalább egy köntöst varrjanak az Úrnak. Valósággal a szívüket tették le az Oltáregylet női az Úr lábai elé és a lelküknek bársonyával takarták be az Úr Jézust az ő templomaiban s tették akárhányszor királyi sátrakká az Úrnak inséges, szerény hajlékait.

Igy tettek a multban. Az ő teljesítményeik önmagukat dicsérik és önmagukat magasztalják. És vajjon kell-e nekik mondani, hogy tartsanak ki az Úr Jézusnak szeretetében és szolgálatában? Kell-e mondani a méhnek, hogy szorgoskodjék és a tavasznak, hogy borítsa virágba a mezőket, vagy a virágnak, hogy illatozzék.

Nemde az Oltáregylet nőinek a természetrajzához tartozik e kettő: imádni az Úr Jézust és szolgálni őt és lényegükhöz tartozik ama felmagasztosult szeretet, melynek tárgya a templom s himnusza a 25. zsoltár, mely így hangzik:

— Dilexi decorem domus tuae!

— Uram, szeretem a te hajlékaidat!

Munkatér és munkaalkalom van akármennyi s vár akármennyi az Oltáregylet buzgó úrnőire s tagjaira — intra et extra muros — az Oltáregylet falain belül és kívül. Belül: imádásórák, közös istentisztelet, kézimunkaórák, ápolónői szolgálat az Oltáregylet hadikórházában. Kívül: apostolkodás, taggyűjtés, *lapterjesztés*. S itt elsősorban az *Örökimádás* és *Jézusom Örömom* eucharisztikus lapokra gondolunk. Amazt minden oltáregyleti tagnak, emezt minden katolikus gyermeknek kellene olvasnia.

Ily munkaalkalmak láttára, melyek a folyó egyesületi évben a tagoknak kínálkoznak s láttára e nagy munkaterületnek, vajjon ki ne hozna áldozatul szabad óráiból egyet-egyét az Úr Jézusért. Íme, az Úr zörget és sziveket keres, melyek tudnak vele együttérezni és ügyeiért lángolni, tenni s kihez-kihez így szól:

— Most a te szivedért jöttem.

Valahol láttam egy szobrot, egy egyszerű, primitív kis szobrot. És a szobor szent Antalt ábrázolta a kised Jézussal s talapzatán e szavakat lehetett olvasni: Adjatok nekem valamit! Valami felejthetetlen kedves benyomást tett ez a kettő: a primitív kis Antónió-szobor és alatta ez a

között, hogy elterjedvén, a szép és kedves szentóra-ájtasságot ország-
szerte propagálhassa és népszerűsíthesse.

A **Jézusom Örööm** képes eucharisztikus havi folyóirat havonta
15.000 példányban hagyja el a sajtót. Katechéták, tanító és nevelők
valósággal csodás eredményeket érnek el vele.

A budapesti Országos Közp. Oltáregyesület rendelésre kész-
séggel megküldi «Egyházi himzések mintaalbumja»-nak első soro-
zatát (kazula, pluviale, alba, stóla stb.). E mintarajzgyűjtemény 23
mintalapból áll. Egyes mintalapok 1 koronáért kaphatók.

A budapesti orsz. közp. Oltáregyesület irodájában

(IX. ker., Üllői-ut 77. szám) kapható:

I. Felnőttek részére:

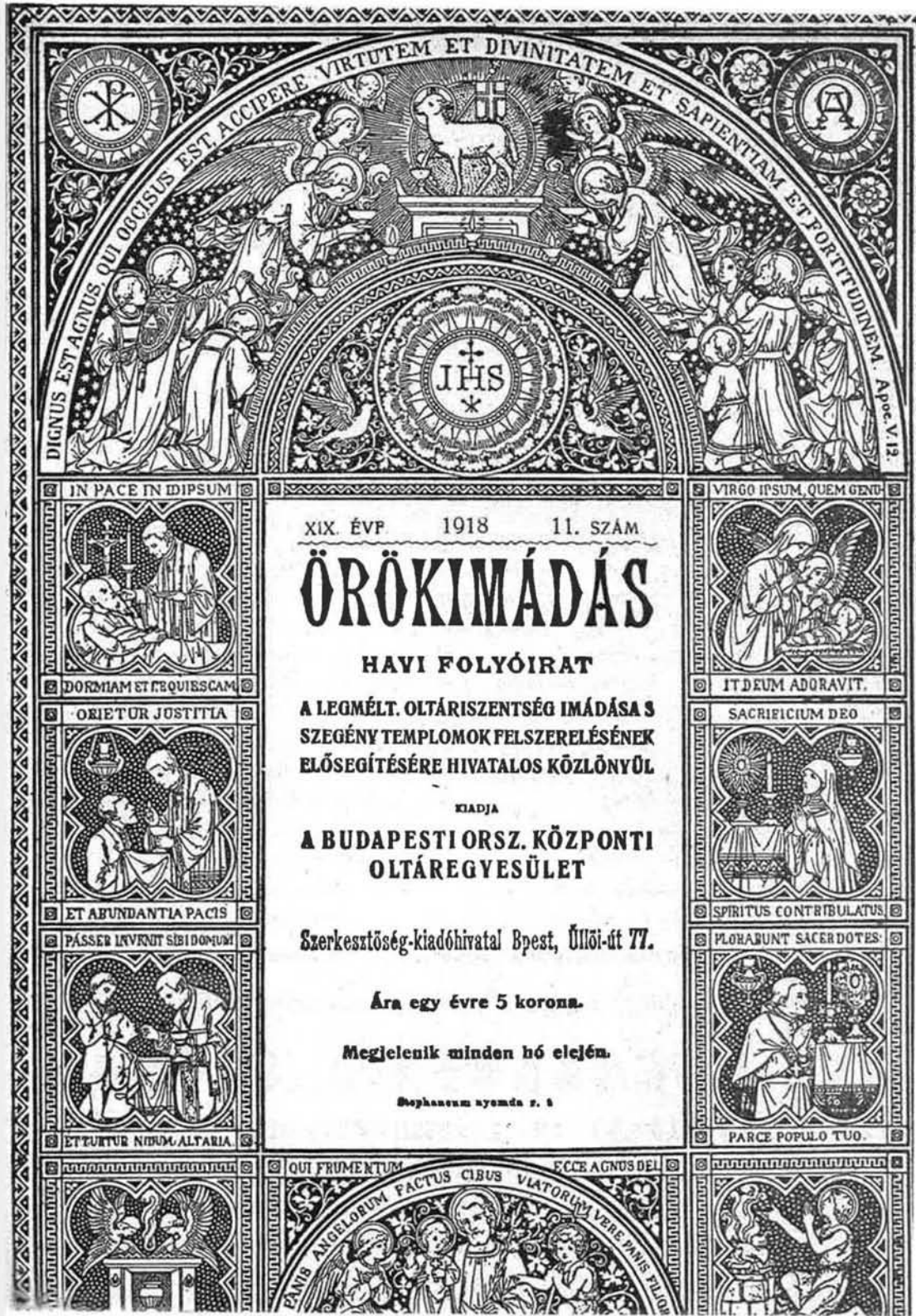
Örökimádás folyóirat előfizetés egy	
évre	5.—
« « egy példány	—40
« « teljes évf. utolsó	4.—
« « « régebbi	3.—
Az Oltáregyesület Utmutatója	1.80
« Vezérkönyve kötve	1.—
« felvételi füzet	—06
« érme oxidált	3.—
« félszázados története	2.—
Litánia (latin szöveggel)	—06
Litánia Szent Józsefről	—05
Elmélkedések. Nádasdy M.	6.—
Havi magány. Nádasdy M.	5.—
Pelletier Eufrazia M. Anya	1.—

Sötét lapok, fényes lapok	—	—	1.—
Szent Zita. Reiner Irma ...	4.—	és	1.50

II. Gyermek részére:

Jézusom Örööm folyóirat előfizetés	
egy évre	3.—
« « « egyes példány	—20
Jézusom Örööm folyóirat 1916—7.	
évi teljes évfolyam évfolyamonként	1.50
Kis Örökimádás imakönyv	—80
Fehér Liliom	—10
Pápai áldás levelezőlap	—04
Euch. Gyer. Szöv.-i zászló lev.-lap	—36
Euch. Gyer. Szöv.-i éremszalag gyer- meknek	—10
Euch. Gyer. Szöv.-i éremszalag ifjak és leányoknak	—20

Felelős szerkesztő: **Horváth Rezső.**

IN PACE IN IPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSER INVENUIT SIBI DOMUM

ET TERTIUM NOVUM ALTARIA

QUI FRUMENTUM

XIX. ÉVF 1918 11. SZÁM

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 5 korona.

Megjelenik minden hó elején.

Stephanum nyomda r. t.

VIRGO IPSUM, QUEM GENT

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORAVUNT SACERDOTES

PARCE POPOLO TUO.

ECCE AGNUS DEI

TARTALOM: *Dr. Pilián Mihály*: Lázár sírjánál. — *Lovich Ilonka*: Én nem tudok Uram... — *Dr. Bozóky Géza*: Az Úr Jézus valóságos jelenléte az ostya színében. — *Zádor József*: Az Oltáriszentség lelkünk tápláléka. — *Mimóza*: Meditáció. — *Dr. Huszár Elemér*: Az Oltáriszentség az új egyházi törvénykönyvben. — *P. Nagyfalusy Lajos S. J.*: Kisértés viharán. — Krónika. — Oltáregyleti élet. — Irodalom. — Kimutatás.

A budapesti orsz. közp. Oltáregyesület irodájában

(IX. ker., Üllői-ut 77. szám) kapható:

I. Felnőttek részére:

Örökimádás folyóirat előfizetés egy évre	5.—
„ „ egyes példány	—40
„ „ teljes évf. utolsó	4.—
„ „ „ „ régebbi	3.—
Az Oltáregyesület Utmutatója	1.80
„ Vezérkönyve kötve	1.—
„ felvételi füzet	—06
„ érme oxidált	3.—
„ félszázados története	2.—
Litánia (latin szöveggel)	—06
Litánia Szent Józsefről	—05
Elmélekedések. Nádasdy M.	6.—
Havi magány. Nádasdy M.	5.—
Pelletier Eufrázia M. Anya	1.—

Sötét lapok, fényes lapok	1.—
Szent Zita. Reiner Irma	4.— és 1.50

II. Gyermek részére:

Jézusom Örömdöm folyóirat előfizetés egy évre	3.—
„ „ „ „ egyes példány	—20
Jézusom Örömdöm folyóirat 1916—7. évi teljes évfolyam évfolyamonként	1.50
Kis Örökimádás imakönyv	—80
Fehér Liliom	—10
Pápai áldás-levelezőlap	—04
Euch. Gyerem. Szöv.-i zászló lev.-lap	—36
Euch. Gyerem. Szöv.-i éremszalag gyermekeknek	—10
Euch. Gyerem. Szöv.-i éremszalag ifjak és leányoknak	—20

OBERBAUER A. UTÓDA

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 41. szám

a legjobb hirnévnek örvendő és legrégebbi
egyházi szerek, ruhák, zászlók stb. gyára.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 167—34.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Lázár sírjánál.

SIRÁSTÓL hangos Bethaniában egy ház. Két nővér: Mária és Márta elvesztették a család támaszát, elvesztették szeretett bátyjukat, elvesztették — Krisztus barátját, Lázárt. «A zsidók közül pedig sokan jövének Mártához és Máriához, hogy vigasztalják őket bátyjok miatt.» Vigasztalást azonban nem nyertek. Már negyednapja Lázár halálának, mikor hire jön, hogy közeledik Bethaniához Jézus, a betegek gyógyítója. Márta eléje siet, majd Mária is kimegy a határba és egymásután elpanaszolják fájdalmukat a ház jóbarátjának és mintegy a szelid szemrehányás hangján említik meg: Uram! ha itt lettél volna, nem halt volna meg bátyánk. Jézus nem rója meg a fájdalom e vádló kitörését, hanem meg akarja mutatni igazi szeretetét, meg akarja valóban vigasztalni a két bánatos nővért. A sírhoz vezetelti magát s bár Márta a hulla szagára figyelmeztet, Krisztus a kétkedő léleknek csak ezt válaszolja: «Ha hiszesz, meglátod az Isten dicsőségét». És Isten dicsősége tényleg pár pillanat múlva megvalósul; a halott Lázár az isteni szóra felkel és kijő sírjából. A két nővér pedig örvendezve tapasztalhatta, hogy igazi vigasztalás csak Krisztusnál nyerhető és Ő vigasztal akkor is, midőn az ember már felad minden reményt.

Valahányszor évenként visszatér a halottak ünnepe és hónapja, álljunk megihletődve Lázár ünnepi sírjához. S ha ott elgondoljuk a két nővér szomorúságát és örömet, önkéntelen is visszazáll képzeletünk temetőink sírhalmái közé. Hány oly jó lélek pihen a sírhantok alatt, mint Lázár?! Hány kedves halottat siratnak oly keservesen nővérei, szülei, gyermekei, mint Lázárt siratták nővérei?! Ezen gyászolókat is akarják a keresztények közül sokan vigasztalni, de vajmi kevés vigasztalást tudnak nyújtani nekik. Hiányzik, távol van tőlük, aki igazán megvigasztalná őket. De teljesen hiányzik, elérhetetlenül távol van? Nem. Csak az a különbség: Bethaniába Ő maga ment, hogy megvigasztalja az otthonukban kesergő bánatos két nővért, most pedig Ő van otthonában és várja, hogy a gyászoló lelkek menjenek, siessenek hozzá, panaszolják el neki fájdalmukat. Sőt nemcsak várja, hanem hívja is magához a kesergő lelkeket: Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradotok és ter-

helve vagytok és én megenyhítek titeket. A megértő lélek megy is e hívó szóra Jézushoz; leborul az oltár lépcsőjénél, mint Mária Jézus lábánál és elmondja imádságos ajakkal panaszát, szívének fájdalmát, de itt is az emberi gyarlóság legtöbbször e szemrehányásban tör ki: Uram! ha ott lettél volna betegemnél, nem halt volna meg. Krisztus ismeri ezt az emberi gyarlóságot, nem ró meg, nem büntet meg érte, ha különben látja a szeretetet, a ragaszkodást és bizalmat. Hanem mit csinál? Akarja magát vezetetni most is, különösen halottak ünnepén és hónapjában a sírhoz, miként egykor a két nővér vezette Őt Lázár sírjához. Mily könnyen megtehetette Mária és Márta, hogy Jézust Lázár sírjához vezették, de hogyan tegyük meg mi? Hasonló könnyúséggel, csak azon különbséggel, hogy mi nem vezetjük, hanem visszük magunkkal Krisztust, mikor szeretteink sírját keressük fel. Aki imádvá borult az oltár lépcsőjéhez és elpanaszolta fájdalmát az Oltáriszentségben jelenlevő Krisztusnak, az nem elégedhetik meg, hogy egyedül megy a sírhoz, hanem a szentáldozással magához veszi Jézust és így a lelkében lakozó Üdvöztőnek mutatja ott künn a temetőben, hol pihen halottja. S a sír hantjai talán még frissek, a keresztfa még nem korhadt el, tövében illatos kri-zantinok nyilnak, szóval a külső látszat életet mutat; de a gyászoló lélek tudja, hogy lent a hantok alatt enyészet, talán csak por, ami maradt. És ekkor a lelket ismét elfogja a nagy bánat, hogy szerettét elvesztette. A lélekben lakozó Krisztus azonban ott a sírnál is vigasztalja a bánatos hívőt és folyton mintegy suttogja e szavakat: Ha hiszesz, meglátod Isten dicsőségét. Ezt a hitet pedig a legméltóságosabb Oltáriszentségből meríthetjük, ha a mennyei kenyérral gyakran tápláljuk lelkünket, mert csak így alakul ki meggyőződésünk, hogy most csak távolból és tökéletlenül, de majd a másvilágon minden tökéletességében meglátjuk Isten dicsőségét. Azt szeretné a gyászoló lélek, hogy akit úgy szeretett, az éljen ismét. Nos, Krisztus ma is azt mondja, mit Mártának mondott: «Aki én-bennem hiszen, ha szintén meghal is, élni fog és minden, aki él és én-bennem hiszen, nem hal meg mindörökké». Nem Isten dicsősége-e ez, hogy éltet a halálban is, sőt megszabadít a haláltól, ha benne hiszünk és benne élünk? Ime, tehát nem hal meg mindörökké, él, akit szeret-tünk, ha hitt Krisztusban. Hiszed-e ezt? kérdi minden gyászoló lélektől ma is Jézus. Aki a legméltóságosabb Oltáriszentségben Krisztust hor-dozza lelkében, annak válasza csak igenlő lehet; akkor pedig nincs semmi ok további szomorúságra, mert ha meghalt szeretteink lelkeiben a krisztusi hit virágzott, akkor élnek. S hogy minél előbb és minél biz-tosabban megkezdhessek ama szép, boldog örök életet, főleg a novem-ber havában, a halottak hónapjában ajánljunk föl értük a szentmiséből és szentáldozásból nyert minél több kegyelmet. *Dr. Piliván Mihály.*

*Én nem tudok
Uram...*

Én nem tudok neked úgy énekelni,
Ahogyan mások énekelnek,
Én nem tudok, csak selymesen, puhán,
Halkan, szegényen és egyszerűen,
Mint félénk kicsi gyermek.

Én nem tudok sokat gyötrődni érted,
Álomtalan, bús éjszakákon,
Én nem tudok, csak megnyugodni benned
És lehúnyt szemmel mesédre figyelni,
Míg el nem nyom az álom.

Én nem tudok piros vért adni érted
A nagy cirkuszban, végső gyötrelemben,
Én nem tudok mást, csak lelkemet adni,
Kis életfemmel a lábához esni,
Én nem tudok, csak szeretni, szeretni...

És mégis tudom, hogy te szeretsz engem.

Lovich Ilonka.

Az Úr Jézus valóságos jelenléte az ostya színében.

Írta: *Dr. Bozóky Géza*, egyetemi tanár.

QUEGINGATHATATLAN sarkigazság gyanánt hisszük és valljuk, hogy a konzekrált ostya színe alatt maga az isteni Üdvözítő száll szívkünkbe, tehát azon néhány perc elmúltáig, míg a lisztből és vízből készült tészta a maga titokzatos módján át nem alakul vérünkkel, a lehető legközelebbi társalognak az Úr Jézussal, a Szentháromság második isteni személyével, ki egyedül azért jön hozzánk, hogy feltárhassuk előtte kívánságainkat, előadhassuk neki a mi legsajátosabb óhajtásainkat, kifejezhessük iránta hódolatunkat, szeretetünket, odaadásunkat, szóval mindazt megtehesse, amit megtehet az, aki egy uralkodó elé járul magánkihallgatásra s már előre biztatást nyert arra nézve, hogy ott a lehető legnagyobb jóindulattal és kegyességgel fog találkozni s ő azután teljesítse kérésünket: jobba, szebbé és nemesebbé tegye lelkünket.

Mentől erősebb ez a tudat s mentől jobban át vagyunk hatva mindezek igazságától, annál tökéletesebbé válik szentáldozásunk s annál dúsabbak lesznek annak gyümölcsei is. Azok a szentek, kiknek életében azt olvassuk, hogy a szentáldozás után elragadtatásba estek, voltak képesek tulajdonképpen legjobban átérteni, hogy minő csodálatos nagy és megfoghatatlan kegyelem Isten részéről az Oltáriszentség és hogy mennyire benső egyesülés megy ott végbe a Mindenség Ura és a teremtmény között s ez ragadta lelküket extásisba. Isten, ki a gondolkodó lelkek megszámlálhatatlan millióit teremtette, ki a mennyekben a választottaknak, az angyaloknak, a szeráfoknak, cherubimoknak, hatalmasságoknak és erősségeknek előttünk felfoghatatlan számú milliárdjaival társalog, akinek trónja felé minden másodpercben az imák hatalmas oceánja hömpölyög, nekem szegény nyomorult bűnösnek, ki legjobban tudom és érzem, hogy minő semmiség és porszem-atom vagyok, hajlandó minden nap külön audienciát adni, hogy azon meghallgatva panaszaimat, kéréseimet, sóhajaimat, vágyaimat és fohászaimat, saját maga öntsön balzsamot sebeimre, saját maga erősítsen, bátorítson, vigasztaljon és ösztönözzen a kitartásra a küzdelemben, melynek végén valami csodás, leírhatatlan, soha véget nem érő boldogság vár reám, melynek értéke oly nagy, hogy ő, a mindenség korlátlan Ura, képes volt érte leszállani mennyei dicsőségéből s a 33 évig tartó földi élet kínjairól nem is szólva, a legfájdalmasabb keresztalált elszenvedni egyedül és kizárólag azért, hogy ezt a nagy kincset: a mennyei üdvösséget megszerezze számomra, sőt képes lett volna annyi milliárdszor keresztre feszítettetni magát, mint a hány milliárd lelket már eddig megteremtett és a világ végezetéig

még teremteni fog, tisztán avégből, hogy ezt a nagy boldogságot minden egyes léleknek megnyerje és lehetővé tegye. Ezzel a nagylelkű és csodálatos szívű Istennel beszélgethetek a szentáldozás alatt, tőle, kié minden, ami van, várhatok segítséget, vele, kinek szíve az irgalmasság tengere, közölhetem aggodalmaimat, neki, ki előtt nincs lehetetlenség, panaszkodhatok el nyomorúságomat s ő várva-várja, hogy rajtam segítsessen, csak egyet kér, hogy azért a sok jóért, a kegyelmek végtelen láncolatáért s főleg azért a kimondhatatlan értékű kincsért, a túlvilági boldogságért, amit számomra tartogat és nekem kínál, adjam cserébe az én szegényes, üres szívemet, mondjak le valami futólagos szórakozást nyújtó örömről, valami földi jóról, melynek, bármennyire becsesnek tűnjék is az fel szemem előtt, megvan az a lesújtó árnya, hogy bármely pillanatban elveszíthetem, mert soha sem lehetek bizonyos afelől, vajjon a következő perccel megérem-e s nem kell-e mindent itt hagynom: gazdagságot, fényt, pompát, szeretőt, hitvest, menyasszonyt, gyermekeket, családot, rokonokat, jó barátokat, kitüntetések, közbecsülést, szellemi vagy anyagi élvezeteket, szóval mindazt, ami az életet reám nézve kellemsé teszi. Ott a szentáldozásban győz engem meg arról, hogy ez a csere mennyire előnyös, hogy értéktelen hitványságokért felbecsülhetetlen kincseket, tova röpítő percekért örökké tartó boldogságot ad. Ott kovácsolja acéllá szívemet, hogy ne legyen puha s erőflen, mikor lemondást és önmegtágadást követel majd tőlem, ott érlel bennem elhatározásokat, melyek kemények és törhetetlenek, ha viharok dühöngenek keblemben. Ott vezet be a mennyei matematika titkaiba, hogy jól megértsem: mit adok én és mit fogok kapni tőle; ott ismertet meg engem az égi filozófiával, hogy logikusan dönthessek sorsom felett s a szabad akarat-elhatározás érdemével vivhassam ki magamnak az örökkévalóság gyönyörűségeit; ott oktat engem a paradicsom legnagyobb tudományára, hogy teljesen képes legyek felfogni: ki az ember, miért lett teremtve s ki az Isten? Miért vár tőlem ő jogosan hódolatot s miért kell neki engedelmeskednem. A szentáldozásban tudom meg valójában, hogy mi az ima, mi a szentmise, mik a szentségek, mi az Egyház, mi az isteni Gondviselés, miért kell megnyugodni minden rendelkezésében, miért nem szabad soha csüggednünk vagy kétségbeesnünk, miért kell minden erőnkkel küzdeni a bűn uralma ellen, segíteni a szegényeken, pártolni a jó sajtót s irtani segíteni a rosszat, megbocsátani az ellenünk vétkezőknek s nemeslelkűen viselkedni ellenségeinkkel szemben, tartózkodni a szeretetellenes beszédektől, szelidnek és alázatosnak lenni, a kitüntetések nem hajhászni, de viszont bátornak lenni, ha örök igazságok megvédéséről van szó és hajthatatlan maradni, ha arannyal vagy kitüntetésekkel teli zsákkal akarják is meghajtani derekunkat.

Az isteni Mester a szentáldozás perceiben csodálatos társalgást folytat velünk. Csak azt kívánja, hogy érezzük jelenlétét s legyünk meggyőződve arról, hogy igazán és valósággal Ő saját maga szól hozzánk. Ott van tényleg, nemcsak képletesen, nemcsak szellemileg, nemcsak gondolatvilágunkban vagy fantáziánkban, hanem igazán és testileg is s épen úgy szólhatunk hozzá, mint embertársainkhoz, kikkel beszélgetni szoktunk.

Hogy azonban ilyen érzelmek honoljanak szivünkben, az nem kizárólag Isten adománya. Ő megkívánja a mi tevékenységünket is. Ezért írja elő az Egyház a szentáldozáshoz való minél lelkiismeretesebb előkészületet. Ezért kell felkeltenünk magunkban a hit, remény és szeretet indulatait, de nem csak szájjal és gépiesen vagy az imakönyvből kiolvasott imák útján, hanem buzgalommal és őszinte jószándékkal. Akkor azután mindjárt mások lesznek szentáldozásaink, még ha a lelki szárazság aszálya perzselné is lelkünket. A szentáldozás gyümölcssei ugyanis nem akkor a legdusabbak, mikor a lélek legjobban égedezik, mikor a megihatottságtól könnyeink kicsordulnak, hanem akkor, midőn a legtisztább szándékkal és legnagyobb fáradozással iparkodunk előkészülni az Úr jövetére. Az az édesség, amit néha érzünk, nem azt jelenti, hogy már nagyot haladtunk előre a tökéletesség útján és az Üdvözítő most már meg akarja jutalmazni hűségünket, hanem ellenkezőleg nem ritkán tán csak az Úr Jézus szánakozása nyomoruságunk felett, ki az édességek mannájával akar magához édesgetni s szinte azt mernők mondani, hogy ez a nagy olvadozás, ha kénytelenek vagyunk önmagunk előtt beismerni, hogy arra hősiességünkkel vagy határozott javulásunkkal reá nem szolgáltunk, inkább rossz, mint jó jel, mert azt jelenti, hogy a jó Pásztor fut utánunk, keres minket, magához akar csalogatni, mert látja, hogy vesztünkbe rohanunk s meg akar menteni. Azért érezteti tehát velünk édességét, hogy ezáltal megnyerjen bennünket és helyes útra vezethessen.

A jó áldozásnak azonban minden esetre egyik legfőbb kelléke, hogy lelkünk át és át legyen hatva annak tudatától, hogy Isten a magunkhoz vett ostyá színében valósággal jelen van s azért minden erőnkkel törekednünk kell arra, hogy ezt a tudatot állandóan erősítsük és tökéletesítsük, főképp apologetikus olvasmányokkal s a gyónást és a szentáldozásra való előkészületet abban a megingathatatlan meggyőződésben végezzük, hogy utána a Mindenség Urát, a véghetetlen Istent fogjuk szivünkbe fogadni, ki néhány pillanatig ott fog időzni; várja hódolatunkat, imádásunkat és ha töredelmes s őszinte lélekkel tárjuk fel előtte valónkat, a bizalommal elmondott imához fűzött ígérete alapján kész és tud is segíteni rajtunk mindenhatóságával és emberi méretekhez nem szabott határtalan irgalmával.

Az Oltáriszentség lelkünk tápláléka.

SOKFÉLE asztal van a világon. Van asztala a családi körnek, mely zárva van a világ kíváncsi szemei előtt. Van asztala a barátságoknak, hová a szeretet hívja meg néhány ritka választottját; vannak királyi és fejedelmi asztalok, melyekhez a legnagyobb hódolat és tisztelet vezeti az embert. Végre van egy isteni asztal is a világon, mely előtt nem ülni, hanem térdepelni szokás. A hozzávezető utat az áhitat s az Istenbe vetett gyermeki bizalom angyalai őrzik. Rajta a kiszolgálást felszentelt kezű szolgák végzik. Étele nem földi tűzhelyen készült, hanem az isteni szeretettől lángoló krisztusi Szív rejtekében képződött.

Az Isten ez asztala az oltár!

Vendég itt mindenki, aki fáradozik és gonddal, búval, bánattal van megterhelve szive. Az oltár kemény kővén meglágyul a kemény szív, hideg kővén tüzes lesz a megfagyott lélek. Az étel, mit itt vesz be, táplálék és orvosság; erősít és gyógyít. Cseppjei nem a vérig hatolnak, hanem azon túl a — lélekig. Az isteni bölcsesség a vérgyógyászatnál nem áll meg, hanem operateur-asztalán a lélek és szív egészségét adja vissza. Nem elaltatás által, melyben az álom sötétsége borul a szenvedő érzékekre, hanem felébresztés útján, mellyel az új élet világossága derül az örvendő lélekre.

Az orvosi tudás a célszerű táplálkozásban látja az egészség és élet hatásos biztosítékát; az isteni tudomány évezredekkel előzte meg a legújabb orvosi felfedezés e vívmányát a szentírás égi receptjének e néhány, egyszerű szavával: Vegyétek és egyétek; vegyétek és igyátok; aki nem eszi az emberfia testét és nem issza az ő véréit, nem lesz élet abban! — De örök élet! Minden táplálék életet ad erejéhez mérten. Az ásvány-, a növény- s az állatországnyújtotta eledlek az életerőnek csak pillanatnyi kisugárzására képesek, az életet csak percekig tudják táplálni, mert egész lényüket a percek apró keretei határolják. De az Isten országának határai korlátlanok! Tengereken, hegyeken, csillagokon túl terjed; erőforrásai végtelenek, élete örök!

Ebből az országból szállítják angyali kezek az isteni eledleket: az ég kenyereit és italát, melyek táperejükkel minden fogalmat felülmúlnak. A halandó embert istenivé magasztosítják, a föld porából az égi csillagokig emelik. A hétköznapi, testi ételek maguk hasonulnak át a felvevő alany természetéhez s emelkednek létfokának magaslatáig. Az ásványország, amennyiben a növényvilágot táplálja, annak a kicsi fűszálnak a sejtjébe jutva az a tehetetlen ásványi anyag az élet egy magasabb lépcsőjére lépett. Tehetetlenségét a növényi élet ereje váltotta fel, amely

a növekedés s a szaporodás képességében jut kifejezésre. Az ásvány kettő, a növény egy fokkal emelkedik az életerő hőméről, amint az állatország határait átlépi. Az ásványi és növényi részek a víg danától hangos kis pacsirta véredényeiben az állatvilág jellemző tulajdonait: az érzés és szabad mozgás képesítését is megkapják. Az emberi eledelben pedig részt kérnek az agyrendszer szellemi munkálataiból is s föl-emelkednek a lélek világának határáig.

Minden véges élet táplálkozik. A lélek is! S minél mélyrehatóbb az életerő, annál intenzívebb tápanyagra van szüksége. A lélek szellemi élete oly mély, hogy azt kitölteni anyagi tápszerrel földi erejűvel képtelenek. Itt isteni beavatkozásra van szükség. Ezt szolgálja az Oltáriszentség intézménye. De ez esetben nem a tápszer hasonul, hanem a tápszer hasonít. Az égi kenyér áll magasabb fokon a földi emberrel szemben; isteni magaslatocon lebeg fölötté. Ezért a fölvevő lelket emeli túlvilági szférákba, finomítja, nemesíti, mit az előző esetekben a táplálkozó alany tett a felvett tápanyaggal. Az isteni asztalon ez megfordítva történik. A lélek jut isteni sajátosságok birtokába.

Minden táplálkozás a halandó életnek pillanatnyi biztosítása. Minden falat kenyér az élet mulandóságának egy-egy zökkenője, mely a megsemmisülés rohamát lassítja s a kialvó életet percekkel hosszabbítja. Míg az Oltáriszentség tápereje nem pillanatokkal tolja ki az élet határvonalát, sőt évszázadok mesgyéjére sem helyezi *csak*, hanem a sír szakadékán át az örökkévalóságba lendíti s végtelen távlatokat nyit a halhatatlan élet birodalmában a krisztusi élet számára.

Zádor József.

Szent Ambrus a szentáldozásról:

«E mindennapi kenyeret, mint gyógyszerét élvezzük a napi gyarlóságok ellenében. Naponkint magamhoz kell az Úr vérét vennem, hogy naponkint megnyerjem bűneim bocsánatát; mivel naponkint vétkezem, naponkint használnom kell e gyógyszerét a bűnök ellen».

Szalézi szent Ferenc:

«Az emberek két osztályának kell a szentáldozás: a tökéleteseknek, hogy állhatatosak maradjanak és a nemtökéleteseknek, hogy tökéletesek legyenek, az erőseknek, hogy meg ne gyengüljenek és a gyengéknek, hogy megerősödjenek. Az egészségeseknek, hogy meg ne betegedjenek s a betegeknek, hogy meggyógyuljanak».

Meditáció.

TÉRDELEK a monumentális boltívek alatt. És elmerül lelkem a klasszikus művészet szépségeinek szemléletében. Itt minden telítve van lélekkel, fenséges ünnepi gondolatokkal. Valóban csodás kötömegekbe, hófehér márványba s lágyan elomló, káprázatos színekbe lehelt Örökimádás ez. A vonalak célirányos felfelé törekvése csak úgy, mint az arányok szédítő méretei magasba emelik lelkemet és bevilágítanak a végtelenség perspektíváiba, hol megközelíthetetlen fényben és dicsőségben trónol az Isten.

Sugárzó fényár ömlik el a szentélyen. Hamvas viaszgyertyák ragyogása áraszt szelid világosságot szerteszéjjel. Közöttük üde, hőszinű virágok illatoznak, mély, tiszta kelyheikkel lágyan hajolva a tabernákulum felé. Ünnepi formába öltözötten és a rászakadó aranyos reggeli fényben tündökölve várja az oltár az örök Világosságot: a leszálló Krisztust.

Neki szól a gyertyák lobogása, Neki a harmatos szirmok illatárja, Neki a feléje dobbant szívek égő vágyódása...

* * *

És elkezdődik a szent, a tiszta áldozat. És én lélekben az oltár zsá-molyára hullok. Itt, az Úr tornácaiban érzi át igazán az öntudat mélyére szállt lélek a maga méltatlan, bűnös voltát. A földig hajolva és mellemet verve ismételve a bűnbánó várossal: Légy irgalmas Uram, nekem, szegény bűnösnek!

Búsan, panaszosan szólnak az orgonahangok, hozzátilizálva a lélek búsongó hangulatához. Majd megrázó erőre növekszik az ének és esdeklő hangjával ég felé viharozva kiált irgalomért az Istenhez: Kyrie eleison! Uram irgalmazz!

Most felhangzik az oltáron és a lelkemben a Glória... — Szelid hangok csendülnek fel újra. Az evangéliumos Istenember szavai. Fel-emelt fővel, áhitatos imádással lesem ajakáról az igéket, melyeken végig-ömlik az ő napsugaras lelkének varázslatos, csodás zenéje. Elvezet a krisztusi tanok heroikus magaslataira. És eddig nem látott világosság táruul itt előmbé...

Lelkem érzi, hogy rátalált az igazi, hazavezető útra, melyen a Mester lábnymai mutatják a biztos ösvényt s az ő fénylő lelke világít az örök élet vándorának.

Halk csengetyűszó emeli tekintetemet újra az oltárra. A felejdlés percei következnek. És az égő áldozatok tüze helyett most a szenny nélküli Bárány szívének lángjai lobognak fel engesztelő, Istenimádó, tiszta áldozat gyanánt.

S én — vajjon mit áldozzak Neked, Istenem? És hallom a feleletet lelkemben: Önmagadat.

Itt van ó Uram az életem, telve kemény küzdelmekkel, csupa kötelességgel. Itt van a lelkem — az Utánad vágyó, feléd törekvő lelkem. S itt van szívem — minden kis atomjával, minden parányi sejtjével, egészen... osztatlanul... Hadd legyenek áldozatod szeretetben, hűségben, odaadásban. Áldozat a szó teljes értelmében, végesvégig... az utolsó gondolatig... a végső szívverésig... Suscipe, suscipe me Domine!

Lelkem már bontogatja szárnyait. Emelkedik felfelé az örök hajlékok misztériozus régióiba. Megcsapja itt arcomat a Végtelennek lehelete.

Érzem, hogy szárnyaló lelkek világa veszi körül az oltárt. És soha nem hallott csodás melódiákon száll az énekük, fel a háromszorosan szent Isten trónja elé.

Velük együtt énekelek. Az áhitat, a fenség, az égbeszökő öröm himnusza kél ajkamon.

Majd mélyen halkított hangon suttogássá csendesül imádságom. Hisz mennyországnyílás van itt készülöben. Jézus győzelmes lelke üli most páratlanul szent, örök diadalát. Ünnepi csend van körülöttem. Elnémul az orgona hangja is, csak a lélek titokzatos mélyén csendülnek meg a leglágyabb, legtisztább szólamú énekek...

És elhangzanak az oltárnál a nagy szavak: Ez az én testem — ez az én vérem.

Nem a pap beszélt most. Az örök Főpap szavai ezek, kinek neve: Krisztus.

És megtörtént a titkok titka.

Imádatos hódolattal tapad tekintetem a fénylő fehér Kenyérre, mely alatt Jézus szíve dobban — s az örök élet poharára, melyben izzón gyöngyözik a Krisztus vére.

Lágy elhaló hangon — melyen a szerető szívnek minden érzése átrezdül — suttogom feléje: Én Uram, én Istenem!

Az égi szellemek szárnyukkal földik el arcukat és túlvilági áhitattal imádják a földreszállt Istent. A hódoló angyalokkal együtt én is adorálok... És felemelem tekintetemet az oltár hófehér Kincsére. Hit-

ben látó szemem áthatol a kenyér fátyolán és kibontakozik lassan előttem diadalmas, eszményi szépségében: a Krisztus arca.

Érzem, mint sugárzik onnan felém szikrázó, erős ragyogással a krisztusi szeretet... Az a nagystilű, csodás szeretet, mely önmagát rejti a kenyérbe, hogy beléolvadjon s eggyéforrjon a lelkemmel. Szívének tüzeit önti a borba, hogy átömöljék friss tavaszi ereje és izzó melegsége a lényembe. Hogy rámtapadjon Belőle valami. Valami örök... valami isteni...

A másik pillantást nyomorúságom kiáltó örvényébe vetem, de ó — e gondolatnál szinte megsemmisülök. Könnyedén száll fel e percekben az ének, játszva repülve ég felé ezüstös hangjával. Csupa vágyódó, epekedő motívumokkal teli dallamok... Olyan jól harmonizálnak a közeledő, magasztosan szent pillanatokhoz.

És előtör a lélek Krisztust szomjazó, forró vágyódása. De nyomban felsír rá a szívnek könnyekbe olvadt hangtalan imádsága:

— Uram, uram, én méltó nem vagyok!

Homlokomon ragyog már Jézus misztikus tüzes csókja. Betért szívembe a szelid Mester. És megpihen a lelkem földöntúli édes békeségben... Úgy érzem, hogyha volt is, de már nincs bennem semmi fájdalom. Elcsitul most a bensőmben minden disszonáns hang, szelid harmóniát teremtett ott a béke hatalmas Istene.

Elhal ajkamon a halvány emberi szó a szívéből kicsordult ennyi jóság, ennyi gyöngédséggel szemben. S csak lassan, szakadozva rebegek hálát s véget nem ismerő hűséget, viszonzást.

* * *

Elhangzott már a végső áldás is. Néma csend honol a szentélyben. Még egy utolsó fohász száll el ajkamról, egy bensőséges, égő könyörgés, melybe a lelkem öntöttem belé.

Odakünn már vár reám a hétköznapi élet munkája és lapos, küzdelmekkel teli világa. S én fiatalos erővel, új lendülettel nézek elébe a sok kötelességnek. Valahogyan más világításban látom most az életet; az örömet csak úgy mint a szenvedéseket.

Hisz a lelkem mélyén ott csillog Jézus örök visszénye, ott remeg s ott illatozik az Ő mindenható isteni lehelete. Egy vakítóan fénylő, tűzpiros sugár Annak lelkéből, aki a Nap, aki a Fény, aki az Életem.

És mindent legyőző, diadalmas lelkeülettel élem át a Belőle kiáradó krisztusi életet.

Az Oltáriszentség az új egyházi törvénykönyvben.

Irta: *Dr. Huszár Elemér.*

(Folytatás.)

812. kán.: Egy miséző papnak sem szabad a püspökökön s más, püspöki jelvényekkel élő főpapokon kívül, hogy pusztán tisztelet vagy ünnepélyesség okából segédkező papja legyen.

813. kán.: 1. §. A pap ne misézzon oltárszolga nélkül, aki neki szolgáljon és feleljen. 2. §. A misénél szolgáló oltárszolga ne legyen nő, kivéve férfi nem létében, igaz okból s azon feltétellel, hogy a nő messziről feleljen s semmi szín alatt ne lépjen az oltárhoz.

A 812—3. kán.-hoz: A pap nem végezheti a misét egészen egyedül, mert különben hogy mondhatná, kérdi a 813-iki maintzi zsinat, hogy: az Úr legyen veletek? tehát legalább egy oltárszolgának minden misénél kell lennie, amint azt III. Sándor 1161—81. közt Bertalan (Lincolni?) püspökhöz írt levelében dekretálja, nőnek azonban az oltárnál szolgálnia nem szabad már a 343—81. közötti laodikeai zsinat 44. kán. szerint. A 812. kán.-ra vonatkozólag a kódexmagyarázó bizotts. döntv. látszanék szükségesnek, vajjon a tilalom csak a kismisére vonatkozik-e, vagy a segédletes misénél sem szabad papnak segédkeznie?

II. szakasz: A mise szertartásairól.

814. kán.: A szentmiseáldozatot kenyérből és borból kell bemutatni, melyhez kevés víz vegyítendő.

815. kán.: 1. §. A kenyérnek tiszta buzalisztból nem régen készültnek kell lennie, hogy a megromlás veszélye ki legyen zárva.

2. §. A bornak szőlőből készült s meg nem romlott természetes bornak kell lennie.

816. kán.: A szentmise bemutatásánál a papnak saját szertartása szerint kovásztalan vagy kovászos kenyeret kell használnia, bárhol misézik.

817. kán.: Nem szabad még végszükségben sem egyik anyagot a másik nélkül, vagy mindkettőt misén kívül átváltoztatni.

818. kán.: Elítélve minden ellenkező szokást, a miséző pap pontosan és ájtatosan tartsa be szertartási könyveinek előírásait s őrizkedjék, nehogy más szertartásokat vagy imákat használjon saját tetszése szerint.

819. kán.: A szentmiseáldozat minden az Egyház által jóváhagyott szertartás saját szertartási nyelven mutatandó be.

A 814—19. kán.-hoz: A szentmiseáldozat lényegileg azáltal megy végbe, hogy a pap a buzalisztból készült kenyér s szőlőből készült bor

felett ez átváltoztatás szavait elmondja. A nyugati egyház kezdettől fogva kovásztalan, a keleti egyház kovászos kenyeret használ. Leo achridai érsek 1043-ban János trauí püspökhöz írt levelében veti szemére a nyugati egyháznak, hogy még mindig a zsidók kovásztalan kenyéréhez ragaszkodik. Igaz ugyan, úgymond, hogy Mózes a zsidóknak a kovásztalan kenyeret rendelte, de a mi pászkánk Krisztus. Ő ugyan, hogy a törvényt meg ne sértse, még a régi husvétot ünnepelte, de azután alapítá a mi husvétunkat; a kenyeret testének nevezte; kenyér latinul panis, görögül ἄρτος, ami ἄριον — éleszténiből származik, tehát kovász által élesztett kenyeret jelent, mert a kovásztalan kenyér száraz s élettelen. Mózes a kovásztalan kenyeret egyszer egy évben gyász jeléül rendelte, de a mi husvétunk örvendetes s feléleszt bennünket, mint a kovász a kenyeret. A kovásztalan kenyér sóatlan. Krisztus pedig azt mondja: ti vagytok a föld sója és a mennyek országa hasonló a kovászhoz. A flórenci zsinat 1439. júl. 6-án kihirdetett dekr.-ban kimondja, hogy úgy a kovásztalan, mint a kovászos buzakenyér Krisztus testévé változtatható s elrendeli, hogy minden pap saját nyugati vagy keleti egyházának szokása szerint kovásztalan vagy kovászos kenyérral végezze az áldozatot, amely rendeletet XIV. Benedek 1742. máj. 26-i Etsi brevejében felfüggesztés terhe alatt újít meg. Az örmények, mechitaristák és maronitáknál azonban az 1736-i libanoni zsinat tanúsága szerint ősidőktől a kovásztalan kenyér van szokásban. Az 1900-i délamerikai zsinat Bor. szent Károly nyomán azt rendeli, hogy az átváltoztatandó ostya 20 napnál régebb soha ne legyen.

A szent Inquisitio 1910. jún. 1-i dekr. szerint alkoholmentes borral misézni nem lehet, viszont az 1896. aug. 5-i dekr. szerint spiritussal erősített, de nem több mint 18% alkoholtartalmú borral lehet. A borhoz szent Ciprián 254-ben Ceciliushoz írt levele szerint vizet kell vegyíteni, amit a 675-i bragai zsinat azzal indokol, hogy a bor Krisztust, a víz a híveket jelképezi, midőn tehát bort vízzel vegyítünk, a hívek azzal egyesülnek, akiben hisznek: Krisztussal, azért a bort úgy kell vízzel vegyíteni, hogy elválaszthatlan legyen, mert ha valaki csak bort áldozna, Krisztus vére nélkülünk volna. S az ez ellen cselekvőt a misézéstől addig eltiltja, míg megfelelő bűnbánattartással eleget nem tett. A monofizita örmények 681-i manatirlei zsinata azonban eltiltotta a borhoz vizet vegyíteni, az örmények e szokását a 692-i trullai zsinat letétel büntetése alatt tiltja el. A 895-i triburi zsinat Evaristus pápára hivatkozva rendeli, hogy a bor vízzel vegyítessék, mert Krisztus oldalából víz és vér folyt ki, a bor Krisztust, a víz az emberiséget jelenti: a bor $\frac{2}{3}$, a víz $\frac{1}{3}$ legyen, mert Krisztus vérenek fensége nagyobb, mint az emberi természet alacsonyága. III. Ince 1202-ben János lyoni érsekhez intézett dekr.-ban a

scholastikus kérdést fejtegeti, hogy a borhoz vegyített víz is Krisztus vérévé változik-e? III. Honorius pedig 1220-ban az upselai érseknek meghagyja, hogy írta ki egyháztartományában az ott elharapózott visszaélést, mely szerint több vizet, mint bort öntenek a kehelybe, holott az egyház ésszerű szokása szerint több bort kell önteni, mint vizet. Végre a tridentini zsinat a XXIII. Sess. 9. kán. kiközösítéssel sujtja, aki azt állítaná, hogy a borhoz nem kell vizet vegyíteni. A keleti egyházban átváltoztatás után öntenek a szent vérhez meleg vizet, amely szokást azonban a ruthénoknál az 1720-iki zamojsiai zsinat eltiltja.

A tridentini zsinat XXII. Sess.-ban meghagyja a püspököknek az arról való gondoskodást, hogy papjaik a szentmisében más mint az egyház által jóváhagyott szertartásokat és imákat ne használjanak s e tekintetben a püspöki joghatóság alól kivett szerzetesek is a püspök büntető hatalma alá tartoznak. Ha keleti, azaz görög, örmény, szír vagy kopt-szertartású kath. pap latin szertartású templomban vagy megfordítva miséznek is, akkor is saját szertartása szerint kell miséznie XIV. Benedek 1756. júl. 26-i Allatae konst. értelmében.

A 819. kán.-hoz: Az apostolok a szentmisét azon a nyelven végezték, amelyen az evangéliumot hirdették: a szír, görög, latin ősi liturgikus nyelvek s midőn ezek holt nyelvvé lettek, az egyház a liturgiában mégis megtartotta azokat, bár már a 794-i frankfurti zsinat kimondja: senki ne higgye, hogy Istent csak három nyelven lehet imádni. Épen azért VIII. János 880-ban szép Szentorhoz, Dalmácia fejedelméhez írt levelében megengedi, hogy mivel szent Methodnak nem volt elég latinul tudó papja, ott illyr nyelven is misézhessenek. Már VII. Gergely idejében ez az ok nem forogván fenn, Vladislav cseh fejedelemnek hasonló kérelmét megtagadja. Az 1215-i lateráni zsinat azt rendeli, hogyha az egyházmegyében különböző nyelvű hívők laknak, a püspök alkalmas papokat rendeljen, akik az istentiszteletet s a szentségek kiszolgáltatását a hivek nyelvén végezzék, szükség esetén az illető nemzetből való helynököt rendeljen, de semmiesetre se legyen egy egyházmegyének 2 püspöke. Az élő nyelvek azonban nem felelnek meg az istentisztelet változatlan-ságának: a nyelv fejlődésével és változásával a liturgia is mindig változna, az egynyelvű istentisztelet jobban felel meg az egyház egységének, melynek megbontásával a különböző «nemzeti» liturgiákba könnyebben csuszthatnának be a tévtanok és eretnokségek: mindezeknél fogva a tridentini zsinat atyái nem látták célszerűnek, hogy a misét mindenütt a nép anyanyelvén mondják, hanem fentartva az ősi liturgikus nyelveket, meghagyják a lelkészeknek, hogy a nép anyanyelvén a mise szövegét és szertartását gyakran magyarázzák. Aki pedig azt állítaná, hogy csakis a nép nyelvén szabad misézni, azt kiközösítéssel sujtják. A mai jog

szerint a liturgikus nyelv az egész nyugati egyházban a latin, egyedüli kivétel a VIII. János engedélyezte illyr v. glagolit nyelv, melyet a Szer-tartásügyi Bizottság 1906. dec. 18-i döntv. szerint az antivári, görzi, zárai és zágrábi érseki tartományok azon plébániái használhatnak, melyek bizonyítani tudják, hogy 1868 óta megszakítás nélkül azt használják, másutt azt behozni felfüggesztés terhe alatt tilos, de az evangéliumot a latinnyelvű plébániákon is szabad latin és glagolit nyelven énekelni. A keleti egyházban a liturgikus nyelvek a görög, román, ruthén, örmény, syr, arab, kopt, ethiop.

(Folyt. köv.)

KISÉRTÉS VIHARÁN...

Kisértés viharán,
Minden pokol ellen:
Jézusom szent Szive,
Rejts sebedbe engem!

Mint puszta galambja
A sziklaüregben:
Béljek én is nyugtot,
Jézusom! Szivedben.

Tied vagyok halva,
Tied vagyok élve:
Halálom óráján
Te légy árva lelkem
Biztosító réve!

Mária! kegyelmek Anyja,
Irgalmasság Szülő Anyja:
Szent szivedbe zárd be engem,
Végórámon védj meg engem!

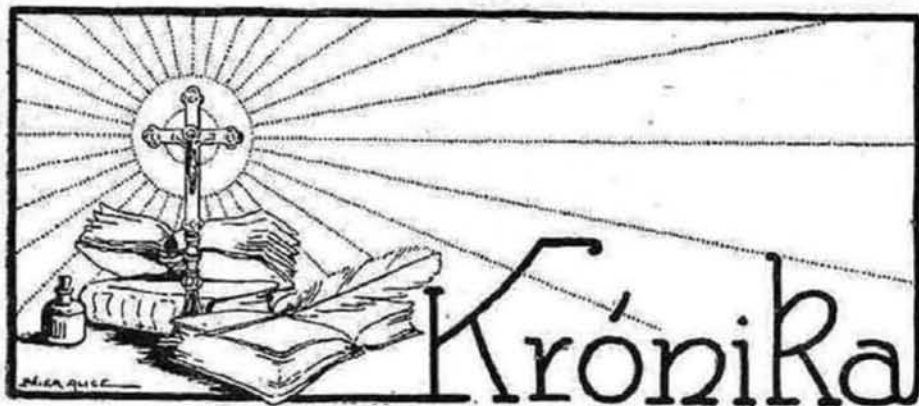
P. Nagyfalusi Lajos S. J.

Liguori szent Alfonz a szentáldozásról:

«Semmi sem egyesít bennünket annyira Istennel, mint a szentáldozás, melyben a lélek teljesen egybeforr Jézus Krisztussal, amint önmaga bizonyítja, mondván: «Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, énbennem él és én öbenne». E legméltóságosabb szentségnek legfőbb hatása, hogy föntartja a lelki életet. Kenyérnek mondjuk, mert ez égi eledel föntartja s megőrzi bennünk az isteni malasztot, mely a lélek élete, amint a földi kenyér föntartja a testi életet... A szentek a szentáldozást tartották leghatásosabb eszköznek arra nézve, hogy az erényekben növekedjenek».

Szent Jeromos:

«Semmi sem erősíti meg annyira az ember szívét az ördög kísértései, az emberek rossz példái, a világ pompája s csábító hiúságai ellenében, mint az élet e kenyere».

Ottó trónörökös életének hatodik ószen, mult hó 2-án járult első ízben az Úr asztalához. Az előkészítést királyi édesanyja, Zita királyné vállalta magára. Október 2-án folyt le a poétikus, kedvesünnep a reichenau kastély kápolnájában, annál az oltárnál, hol valamikor Károly király járult az első szentáldozáshoz. A szentmisét ez alkalommal dr. Seydl várpaplébános mondotta. Szentmise alatt az udvari énekkar énekelt, a szentáldozási imát Zita királyné imádkozta elő. Ottóval együtt áldoztak a királyi szülők: Károly király és Zita királyné.

A kedves esemény hírére 54 intézetnek mintegy 20.000 növendéke járult Bécsben a szentáldozáshoz a trónörökös szándékára. A magyarországi elemi és középiskolák növendékei részben okt. 2-án, részben pedig okt. 13-án járultak hozzá szentáldozásaikkal ama hatalmas lelki-csokorhoz, amellyel a gyermekvilág kedveskedett első szentáldozása alkalmából Ottó trónörökösnek.

Az ünnep koronája gyanánt a Szentatya Ottó trónörökösnek, vala-

mint a vele egyidőben, vagy októberben áldozó magyar és osztrák gyermekeknek atyai áldását küldötte.

*

A királyi pár Ottó trónörökös első szentáldozása napján I. Ferenc József magasztos példáját követve Jézus szent Szívének ajánlotta fel magát. A felajánlás a reichenau kastély kápolnájában Jézus szent Szívének képe előtt folyt le. (A Szív.)

*

Prohászka Ottokár hatvanadik születésnapja alkalmából valaki a püspök környezetéből így nyilatkozott Prohászka Ottokárról: A püspök nagy örömmel kultiválja a szentséglátogatást, egyik leghivebb gyermeke az Eucharisztiaának. (Élet.)

*

Quae mutatio rerum! A folyamatban levő francia-angol-amerikai offenzívában különös zászlócskák kerültek a német csapatok kezére. Félmégyszög méter nagyságú selyem trikólórok ezek, melyeknek külső oldalán egy aranyhímzésű kereszt van e felirással: In hoc signo vincēs.

E jelben győzni fogsz. Belső oldalukra pedig Jézus tövissel koszorúzott Szive van himezve e felirattal: Coeur Sacré de Jesus — espoir et salut de la France. Jézus szentséges Szive, Franciaország üdve és reménye.

Foglyok vallomása szerint a csapattesteknél mindenütt be vannak vezetve ezek a kis századzászlócskák. Valamikor a háború elején az elfoglalt francia kaszárnyákban és állásokban csak vallásellenes propagandairatokat és egyházellenes gúnyverseket találtak a német csapatok. Most a francia lövészárkokból eltűntek a vallásgúnyoló hecciratok s helyettük bevonult a francia állásokba a Jézus-Szive-zászló, a Szentszív-kultusz, a vallásosság és a győzelem. (E. K.)

*

A fronton. Egy diák-katona írja a frontról: Mily iszonyú könnyelműség az Úr Jézus nélkül ide kijönni. Mindennap eszembe jut, hogy mily hálával tartozom Istennek, hogy a kath. vallásban nevelkedtem, hogy derék vallásos anyám van, hogy odahaza mindennap szentmisét hallgathattam. Ó, most tudom csak, mi a szentmise és mi a tabernákulum és ki se tudom mondani, mint hiányzik e kettő nekem! (Emmanuel.)

*

Visszatérés a fogságból. Egy tábori lelkész írja e levelet: Egy fogolygyűjtő állomáson vagyok, az orosz fogságból visszatérő katonák gyülekezőhelyén. Most vasárnap tartot-

tam az első istentiszteletet egy rögtönzött tábori oltárnál. Ide tértek le a hosszú rabságból visszatért katonák. Közölük egyik-másik évek óta nem látott szentmisét. Evangélium után szentbeszédet tartottam. Üdvözöltem őket a hazai földnek szent rögén, szóltam hozzájuk a szentmisének nagy titkáról és azt mondtam nekik, hogy nem én, hanem maga az Úr Jézus akarja őket üdvözölni a szentmisében. És folytattam a szentáldozatot. És ezek a tépett, viharvert katonák sirva fakadtak s úgy sirtak, mint a kisgyerekek. Istenem, mennyi vigaszt nyújtott nekik ez az egy, ez az első szentmise, melyben visszatértük részesültek. Én pedig talán soha az életben nem mutattam be annyi lelkesültséggel a szentmiseáldozatot, mint most és úgy éreztem, hogy ebben a kis rögtönzött tábori oltárban, a rajta bemutatott áldozatban, valamint ezeknek a szegény, sorsüldözött katonáknak lelkében van annyi szépség, áhitat, bensőség, lelkesültség, mint a székesegyházak nagyszerű istentiszteletében. (Emmanuel.)

*

A szentáldozás vigasztal. Egy aszszony elvesztette a háború alatt a férjét, három szép gyermeke pedig a fronton van. S így él talpig gyászban, hitvesétől és gyermekeitől elszakítva. S ez a szegény aszszony, Rachelje a véres háborúnak, mindennap elvonszolja az ő tört, roskatag alakját a templom falai közé, hogy részesülhessen a szent-

misében és szentáldozásban. Ez az, ami a lelkének erőt nyújt s őt az iszonyú ábrahामी áldozatban vigasztalja. Innen van az ő lelki ereje s ennek következtében tudja ajkát ily szókra nyitni: Férjemet elvesztettem, gyermekeim távol vannak és nem tudom, fogom-e őket az életben látni. Belenyugszom Isten akaratába, csak az az egyetlen vágyam, imádságom, hogy elérjék, amiért teremtve vannak s eljussanak Isten szinelátására. (Emmanuel.)

*

A mindennapi szentáldozás gyakorlati haszna. Poroszországban, Westheim faluban súlyos betegen fekszik Stolberg grófné. Az orvosok tudománya nem tud a rettenetes bajon segíteni. A beteg ezt tudja és csodálatos nyugalommal, teljesen megnyugodva a jó Isten szent akaratán néz a halál elé. De a beteg rákbetegsége következtében olyan iszonyú kínokat szenved, hogy emberi erővel azokat nem lehetne elviselni. És mégis csendesen fekszik a beteg; a legkisebb panasz, de még fohász sem hagyja el ajkát. A vértanúk türelmével viseli a beteg a rettenetes kínokat. Honnan veszi az erőt hozzá, azt a falu népe a következő szavakkal fejezi ki: «Ez a mindennapi szentáldozás hatása.» (A beteg grófné Erzsébet nevű leányának levele alapján közli dr. Schügerl Gyula.)

Szentáldozás a missziókban. Sweens püspök, Viktória-Nyanza apostoli vikáriusa közli az 1916—17. évről a következő statisztikai kimutatást: Missziókban működött összesen 44 misszionárius. A szent gyónások összege egy év leforgása alatt 170.122-t, a szentáldozásoké pedig 435.000-et tett ki.

P. Keiling apostoli prefektus misszióterületének lélekszáma 24.069. A keresztény családok száma itt 2721. Köztük egy év alatt 79.305 szentáldozás osztott ki. (Tabernakel-Wacht.)

*

Lipót bajor herceg, vezértábornagy erős katholicitását gyönyörű levélben jellemzi K. Prior hadosztályplébános. A herceg — úgy mond — kint a táborban csakúgy teljesíti vallási kötelességeit, mint odahaza. A vasárnapi szentmisét semmi körülmények között el nem mulasztja. Inkább mértőfölkedek jár meg lovon, vagy autón, kitéve magát fáradsalmaknak és veszélyeknek, semhogy lemondjon a vasárnapi szentmiséről. (Tabernakel-Wacht.)

*

Hitélet a fronton. Egy apácakolostor rövid 18 nap alatt 10.850 nagy ostyát és 50.000 kis ostyát küldött ki a frontra. E hatalmas számok tábori lelkészeink nagyszerű tevékenységét hangos szóval magasztalják. (Ewige Anbetung.)

Központ. Nov. 1-én, Mindenszentek ünnepén 9 órakor ünnepélyes nagymise, d. u. szentbeszéd és áldás.

November 2-án, Halottak napján 9 órakor ünnepélyes Requiem, ezenkívül minden órában gyászmisék mondatnak, minek következtében a legméltóságosabb Oltáriszentség csak déli 12 órakor tétetik ki imádsásra.

November 4-én 7 órakor szentmise a királyért.

November 6-án az Oltáregyesület alapításának évfordulója és egyházmegyei Szentségimádás; 9 órakor ünnepélyes szentmise, d. u. 1/46 órakor szentbeszéd és áldás.

November 7-én 9 órakor Requiem az Oltáregyesület elhunyt tagjaiért.

November 10-én, mint a hónap II.-ik vasárnapján az Oltáregyesület közös istentisztelete: reggel 8 órakor szentmise közös szentáldozással, d. u. 1/46 órakor szentbeszéd és áldás.

November 18-án d. u. 4 órakor terjesztői ülés.

November 19-én, szent Erzsébet napján 9 órakor nagymise.

A minden évben szokásos karácsonyi bazar december 6-án nyílik meg.

*

Ottó trónörökös első szentáldozása alkalmából az Eucharisztikus Gyermekszövetség igazgatósága következő körlevelet intézte a Szövetség tagjaihoz:

«Ottó trónörökös Ő cs. és kir. Fensége — mint lapzártá után értesülünk — október 2-án végzi első szentáldozását.

E nagy és kedves esemény alkalmából szeretnénk, ha az Eucharisztikus Gyermekszövetség egy hatalmas lelki-csokorral kedveskednék a gárda virágának: rajongva szeretett kis trónörökösünknek.

Arra kérünk tehát minden egyes tagot, ajánljon fel ki-ki trónörökösünkért egy szentáldozást s haladéktalanul tudósítsa erről a szerkesztőséget.

A gárda lelki-csokráról és ajándékaról kis trónörökösünket értesíteni fogjuk s a tagok nevét, valamint szentáldozásaik összegét tudomására hozzuk.

A Gyermekszövetség zászlóaljai

IRODALOM

Kultura és terror címmel új könyvet kaptunk *Prohászka* zsenijétől. Már a cím mögött izzó fény lobog, amely hatalmas reflektor módjára pásztázza végig a magyar kultur-gondolkodás mezeit. A reflektort *mester* kezeli. Meg tud állapodni a nagy problémák magaslatain s a világot mozgató erők és eszmények fölséges értésével tud magyarázni és szilárd elvi alapokat nyújtani az irány nélkül imbolygó lelkeknek, de van acélos bátorsága éles sugárözönbe meríteni a magyar nép kincsesebb lelkiségében gázoló irányzatokat is. Az igazság félelmes fegyver, ereje megszázsorozódik, ha, mint e könyvben is, egy *Prohászka* veszi kézbe s száll kemény viadalra ellenségeivel. Egymás után vonulnak fel az olvasó előtt a modern lelkiség legégetőbb kérdései s ha a könyvnek ez a része a *prohászka* mélység és írásművészet remeke, valóságos esemény, izgató szenzáció a másik rész, amelyben a szociáldemokrata elmélet és gyakorlat a vádlottak padjára kerül s ítéletképen a *terror* bélyegét kapja. A könyv az «Élet» kiadásában jelent meg békeidőkre emlékeztető kiállításban, művészi egyszerűségű címlappal. Ára 7 korona s beszerezhető az «Élet» Irodalmi és Nyomda Részvénytársaságnál, Budapest, I., Fehérvári-út 15., valamint minden könyvkereskedésben.

KIMUTATÁS

1918. szeptember hóban befolyt adományok:

Holzinger Teréz 2 K. Füll Lipót 2 K. Tóth Karolin 3 K. Esztergom főgyházmegye területén befolyt tagdíjak 457.20 K. Danczinger Franciska 5 K. N. Damián 24 fillér. Szijártó Julianna 24 fillér. Szabó Juliska 24 fillér. Özv. Pongrácz Sándorné 2 K. Rostás Józsefné 24 fillér. Ivánfi Jusztina 24 fillér. Klinger Lajosné 24 fillér. Özv. Páró Mihályné 24 fillér. Novák Anna 24 fillér. Mezei Józsefné 24 fillér. Özv. Tékula Jánosné 2 K. Tamaskovics Janka 50 fillér. Tamaskovics Fanny 50 fillér. Szanati Mária 3 K. Pap Józsefné 5 K. Özv. Tóth Györgyné 2 K. Negyedi tagok 14 K. Friedrich Gyuláné 40 K. Dobis Mari 10 K. Özv. Takács Mária 9 K. Skerlecz Cara bárónő terjesztő által 13 K. Mitskó Ferencné 2 K. Mitskó Emilia 2 K. Bódi Jána 10 K. Vargha Lajosné 1 K. R. tkes Istvánné 10 K. Mika Ferenc 2 K. Negyedi tagok 14 K. Markó Leopoldina 2 K. Benes Magdolna 4 K. Özv. Köteles Lajosné 1.40 K. Neubrandt Paula 4 K. Holló Istvánné 1 K. Gáspár Teréz 4 K. Pálffy Pálné 4 K. Özv. Blaha Gyuláné 6 K. Körösbányai tagok 2 K. Zselizi tagok 21.10 K. Özv. Lafrankó Jánosné terjesztő által 100 K. Szabó Mária 2 K. Özv. Ihrinek Györgyné 3 K. Scholtz Róza 1 K. Özv. Lukács Józsefné 2 K. Özv. Szerencsés Lajosné 4 K. Zaiczek János 2 K. N. N. 1 K. Rocskai Mária 2 K. Steiner Hermanné 24 fillér. Habel Sándorné 24 fillér. Galantai Fekete Istvánné 24 fillér. Bielesch Emma 1 K. Metz Mária 1 K.

Felcélós szerkesztő: Horváth Rezső.

IN PACE IN DIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

XIX. ÉVF. 1918. 12. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA
A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 5 korona.

Megjelenik minden hó elején.

Stephanum nyomda r. s

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPRITUS CONTRIBULATUS

QUI FRUMENTUM

ET TURTUR NIDUM ALTARIA.

PANIS ANGELOBUM FACTUS CIBUS VIATORUM VERE PANIS FLORUM
ECCCE AGNUS DEI
PARCE POPULO TUO.

TARTALOM: *Dr. Mészáros János*: Huszonöt esztendő. — *Blaskó Mária*: Imát mondok. — *Dr. Glattfelder Gyula*: Kánter Károly s az örökimádási templom. — *Dr. Makay Lajos*: Kánter Károly a lelkipásztor. — *Dr. Tiefenthaler József*: Kánter Károly mint ember. — Kronika.

A budapesti orsz. közp. Oltáregyesület irodájában

(IX. ker., Üllői-ut 77. szám) kapható:

I. Felnőttek részére:	Sötét lapok, fényes lapok — — — 1.—
Örökimádás folyóirat előfizetés egy évre — — — 5.—	Szent Zita. Reiner Irma — — — 4.— és 1.50
„ „ egyes példány —.40	II. Gyermek részére:
„ „ teljes évf. utolsó — 4.—	Jézusom Örömdöm folyóirat előfizetés egy évre — 3.—
„ „ „ régebbi — 3.—	„ „ „ egyes példány —.20
Az Oltáregyesület Utmutatója — — — 1.80	Jézusom Örömdöm folyóirat 1916—7. évi teljes évfolyam évfolyamonként 1.50
„ Vezérkönyve kötve — — — 1.—	Kis Örökimádás imakönyv — — — .80
„ felvételi füzet — — — .06	Fehér Liliom — — — —.10
„ érme oxidált — — — 3.—	Pápai áldás levelezőlap — — — .04
„ félszázados története — — — 2.—	Euch. Gyer. Szöv.-i zászló lev.-lap —.36
Litánia (latin szöveggel) — — — .06	Euch. Gyer. Szöv.-i éremszalag gyermekeknek — — — —.10
Litánia Szent Józsefről — — — .05	Euch. Gyer. Szöv.-i éremszalag ifjak és leányoknak — — — .20
Elmélkedések. Nádasdy M. — — — 6.—	
Havi magány. Nádasdy M. — — — 5.—	
Pelletier Eufrazia M. Anya — — — 1.—	

KIMUTATÁS

1918. október hóban befolyt adományok: Brandt Géza 50 fill., Pongrácz Jánosné 1 K, Répa Kálmánné 5 K, Szalath Jozefin 2 K, Fekete Katalin 50 fill., Novák Mária 2 K, Szombathelyi egyhm. tagok 332.67 K, Hejőkeresztúri tagok 53.40 K, Tukala Jánosné 1 K, Kovács Béláné 4 K, Henninger Mihályné 1 K, Rigó Józsefné 30 fill., Lenhardt Margit 2 K, Danis Jánosné 1 K, Mika Ferenc 2 K, Mika Róbert 2 K, Tomács Emma 1 K, Derer Mária 1 K, Cséri Etel 1 K, Mika Ferenc 2 K, Péntek Rozália 10 K, Nagysallói tagok 189.70 K, Székely Erzsébet 5 K, Zavaczkó Borbála 2 K, Dervész József 2 K, Mag Erzsé 4 K, Nagy Jánosné 2 K, Meka Ferenc 2 K, Dormay Ilona 8 K, Kubes Anna 4 K, Szulák Gáborné 10 K, Nagy Pál 5 K, Szüts Julianna 1 K, Pizmár Ferencné 3 K, Aszói tagok 20 K, özv. Németh Jánosné 2 K, Danka Erzsébet 1 K, Major Mária 1 K, Szétay Balázs 60 fill., Kliment Pál 2 K, Szurdokpüspöki tagok 121.48 K, Szathmáry Jánosné terjesztőnő által 14 K, Gátfi Gizella terjesztőnő által 50 K, Bredl Sándorné terjesztőnő által 6 K, Novák Mártonné 20 K, Papp Jánosné 4 K, Balanyi Ilona terjesztőnő által 19 K, özv. gróf Forgách Lászlóné 30 K, Jámbor Jánosné 30 fill., Gaál Róza 30 fill., Németh Ilona 30 fill., Jámbor Teréz 30 fill., dr. Mészáros János prelátnak, ügyv.-igazgató által 168.44 K, Lenz Katalin 4 K, Janocsek Mária 8 K, Geőcze Erzsébet 2 K, Tárkányi tagok 38 K, Csorbai tagok 25 K, báró Orczy Szerafinné 4 K, Bakó Róza 1 K, Bakó Mária 1 K, Papp Balint 5 K, Kárpáti József 60 fill., Havas Gyuláné 4 K, Proksch Bolda 4 K, Bohuszlay Józsefné 19 K, Szilveszter Lajosné 10 K, Antonovich János 5 K, Sárvári tagok 48 K, Lachár Mátyásné 40 fill., Stali Juliska 6 K, Koós Ferencné 4 K, Egri főegyházmezei tagok 200 K, Jedlinczka Franciska 2 K.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

HUSZONÖT ESZTENDŐ.

Nincs kedvünk jubilálni, mert a jubileum örömet, ujongást, diadalt jelent. Mi akkor, amikor az ötesztendő istencsapás minden nyomora ránkzúdult, nem tarthatunk örömmünnepet.

De mégsem haladhatunk el szó nélkül egy évforduló előtt, amely az Országos Központi Oltáregyesület életében egy eseményekben és eredményekben gazdag negyedszázadot zár le.

1918 december havában lesz huszonöt esztendeje annak, hogy Kánter Károly, akkor budapest-belvárosi káplán, az Oltáregyesület országos igazgatója lett. Akkor negyven esztendő volt. Férfikorának legjavából áldozott huszonöt munkás évet az Oltáregyesület magasztos céljának.

Ma, az előretörő szocializmus korában felhangzik a kiáltás: «csak a munka igazi érték!» Nem új jelszó ez; 1900 évvel előzte meg az apostol: «aki nem dolgozik, ne is egyék!» Mindig is ez volt az igaz kereszténynek jelszava.

De vajjon a munkának melyik kategóriájába tartozik az, amelyet Kánter Károly végzett?

Nem volt az izommunka. Nem vett a kezébe baltát, kalapácsot, gyalút, kaszát, kapát.

Nem volt az egyszerűen szellemi munka, mint amelyet a mérnök, orvos, ügyvéd, tanár stb. végeznek.

Az ő munkája a lelkipásztornak munkája volt. Hasonló annak munkájához, kiről meg van írva, hogy «körüljárt, jót tevé». A szegények istápolása a Szent Vince-egyletben; a festben és lélekben nyomorult házasok fölkarolása a Regis-egyesületben; az ifjúság nevelése a Rákóczi-kollégiumban; a szegény alsópapság tisztaságának biztosítása a Philippinumban: mindez az ő munkájának, hogy úgy mondjam, külső kerete volt csupán. Lelkének egész buzgóságát, apostoli tüzet más két munkatéren fej-

lesztette ki legjobban: a gyóntatószékben és az Oltáregyesületben. Azt a munkát, amelyet e két helyen végzett, nem lehet kifejezni sem kilogrammokban, sem kilométerekben, sem órákban.

Csak a mindentudó Isten a megmondhatója, hány ingatag nádszálat erősített meg a szenvedélyek viharában; hány csüggedő szívbe öntött erőt az élet küzdelmének elviselésére; hány sajgó sebbe csöpögtette a vigasztalás balzsamát, mint a lelkek orvosa, gyóntatója.

Legnagyobb odaadással mégis az Eucharistia kultuszának szentelte életét. A köztünk lakozó Úr Jézus-hoz vezetni a lelkeket: ez volt életének vezető gondolata, mert jól tudta, hogy ezzel teheti a legnagyobb jót embertársaival.

Az Oltáregyesület fölvirágzása az ő szemében azonos volt a lelki élet virágzásával: ezért szentelte életének legszebb éveit, idejének legnagyobb részét az Oltáregyesületnek.

Kápter Károly prelátnak erre a munkás életére, áldásos tevékenységére tekintünk ma vissza. Lelkünk megtelik hálával az isteni Gondviselés iránt,

mikor arra a sok kegyelemre gondolunk, amelyet az Úr Jézus e buzgó szolgája által adott nekünk. Ez a mi jubileumi lelki örömünk e sötét időben.

Dr. Mészáros János.

Kápter Károly prelátnak.

IMÁT MONDOK...

Blaskó Mária.

Imát mondok azért, kit Te szeretsz,
Fehér templomok fehér Istene!
Érte, ki fehér templomod alapját
Imádó szive talajából vette.
Érte, aki a Téged imádóknak
Zászlót bontott és ő volt a vezér —
Akinek lelke a Tied egészen:
Oltáriszentség, mennyei Kenyér!

Huszonöt évnek ó mennyi imáját
Lángolta Érted ez az égő lélek!
Ó, mennyi testvért hozott oltárodhoz,
Hogy megtisztulva szívbe zárjon Téged.
Ó mennyi malaszt, mennyi tenger áldás,
Miről e templom azóta regél...
Az első szívet, amely benne égett,
Ó áldd meg, áldd meg, égi szent Kenyér!

Imát mondok azért, kit Te szeretsz,
Fehér templomok fehér Istene!
Mit kérjek néki, hisz tudom, hogy úgyszólván
Szíve Szíved mélyében el van rejtve.
Nem kérek néki — ő Tied már régen,
Gyenge fohászom hozzá föl nem ér.
Magunkért kérlek: Tudjunk úgy szeretni,
Amint ő Téged — mennyei Kenyér!

Kánter Károly s az örökimádási templom.

Irta: Dr. Glattfelder Gyula csanádi püspök.

HOGY mennyire érvényes a régi közmondás: «Pietas ad omnia utilis», az Kánter Károly sokoldalú eredményes tevékenységénél szembe-
szökő. Az ő mélységes jámborsága sohasem merült ki az önmegszent-
tülés keresésében és szolgálatában, hanem a hév, mely lelkét előntötte, a
legkülönbözőbb utakon keresett és talált módot intézmények, maradandó
alkotások, szervezetek létesítésére. Ehelyütt csak az örökimádási templom
létrehozatala körül kifejtett buzgóságáról kívánok röviden megemlékezni,
mely munkában segítőtársa voltam s azért közvetlen tapasztalásból tudok
rámutatni mint olyanra, mely minden buzgó s a lelki szomjuságot ki-
elégíteni akaró papnak beszédes példaadás.

Örökimádási templom és zárda létesítése már Kánter Károly sorba-
állása előtt tervbe volt véve a központi oltáregyesület kebelében. Isten-
ben boldogult Cziráky Jánosné Trautwein Nepomuki Jánossal együtt
foglalkozott már az eszmével, hogy a szentségi Üdvözítőnek hajlékot és
trónt emeljenek a magyar fővárosban. Azonban ez csak félnék tervez-
getés volt, a határozott állásfoglalás és szervező munka Kánter Károly-
nak volt főtartva. Amint ő az oltáregyesület igazgatását átvette, az
addig is áldásosan működő társulat vezetésében nagy lendület követke-
zett be s a nagy koncepcióknak ideje kezdődött.

Az első tervek egyike örökimádási templom és zárda létesítése volt.
Jól tudta Kánter Károly, hogy bármily buzgósággal szolgálják is az
oltáregyesület hölgyei az eucharisztikus ügyet, a nemes mozgalom állan-
dóságára csakis intézményes biztosíték esetén lehet számítani. Azon-
kívül oly keretet kívánt biztosítani az eucharisztikus kultusznak, mely
sajátos természetének megfelel s minden figyelmet és ájtatosságot a ke-
nyér színe alatt rejtőző Úr Jézusra összpontosít.

Az ő páratlan lelkesedésével hirdette Kánter Károly a tervet s in-
dította meg a gyűjtést. Mialatt azon töprengett, hogy oly jelszóval vigye
ki az eszme érdekében való agitációt az országba, mely a legszélesebb
körök érdeklődését is alkalmas fölkelteni, bekövetkezett Erzsébet királyné
tragikus halála. Éber figyelemmel azonnal megsejtette, hogy az országos
résztvét, mely a sokat szenvedett anya és asszony gyászos elmulását ki-
sérte, clemi erővel fogja sürgetni egy kiengesztelő emlék felállítását,
mely minden szobornál beszédesebben fogja a milliók lelkét azon ma-
gasságok felé irányítani, hol a bűnös erőszakkal szemben védelmet s a
fájdalomra enyhülést egyedül lehet remélni. Így született meg az Er-

zsébet-örökimádási templom terve s annak érdekében mozgósította az
országos bizottság — melynek lelke Kánter Károly volt — a nemzetet.

Addig páratlan agilitáással indult meg országszerte a templom ér-
dekében a gyűjtés. Újabban más katolikus mozgalmaknak is sikerült

megmozgatni a közvéleményt, de nem tartok tőle, hogy túloznék azzal az állítással, hogy az örökimádási templom gyűjtő mozgalma volt az első, mely az egész magyar katholicizmus érdeklődését felkeltette. Nem-

Az Örökimádás-templom és az Oltáregyesület háza.

csak minden vármegyében, hanem azt lehet mondani, minden nevezetesebb községben volt helyi bizottság, mely a templom számára jótévedket toborzott. Igaz, hogy az országos bizottságnak oly tetterős elnöknője volt, mint Pallavicini Edéné, ez az igazi mulier fortis s Zichy Nán-

dor és János mellett a magyar közélet jeleseinek egész sora adott neki súlyt és tekintélyt, de lelke Kánter Károly volt, ki sohase engedett minket pihenni vagy elernyedni s inkább többet kért és remélt, mint amennyit a legnagyobb optimizmussal is szabad lett volna, mintsem-hogy nehézségekkel szemben meghökkenett volna.

Mikor az első félmillió korona összegyűlt, hozzáláttunk a templom helyének kiszemeléséhez s a tervek készítéséhez. De Kánter Károly nagyon jól sejtette, hogy a mozgalom sikerét nagyban fogja biztosítani, ha az örökimádásnak legalább egy kis szentélye létesül, mielőtt a végleges templom elkészül. Ezért útra kelt s Rómából magával hozta a Mária Reparatrix-rend néhány buzgó szerzetesnőjét s azok számára berendezte az oltáregylet lángbuzgalmú hölgyeinek segítségével azt a Rákos-utcai kis kastélyt, melynek kápolnájában először tétetett ki folytonos imáadásra az Oltáriszentség s mely ettől fogva központja lett a magyarországi eucharisztikus mozgalomnak. Ennek a központnak központja pedig Kánter Károly volt. Az ott meginduló hitbuzgalmi életnek, a további templomépítési agitációnak, az örökimádási apácák minden ügyes-bajos dolgának képviselője és fáradhatatlan munkása ő volt, ki fáradságot nem ismert, csakhogy az a kis kápolna méltó székhelye legyen a köztünk lakozó égi királynak.

Közben megindult az Üllői-uti templom és zárda építése Aigner Sándor tervei szerint. Hogy az arányok minél nagyobb szabásúak, az anyag minél nemesebb legyen, az volt Kánter Károly folytonos agitációjának célja. Nem egyszer attól tartottunk, hogy a rendelkezésünkre álló eszközök nem lesznek elégségesek e nemes hév kielégítésére, de őt reménye sohase hagyta el s a szükségeseket mindig előteremtette. Valóban illik rá a zsoltáros szava: «Zelus domus Tueae comedit me», és «Dilexi decorem domus Tueae», de ez nem volt csak lelkét hevítő láng,

Az Örökimádás-templom és a Reparatrix-zárda.

hanem a tette készségnek, alkotásnak ereje, mely abban a monumentális örökimádási templomban meg van örökítve.

S meg kell állapítani, hogy a fáradhatatlan munka közben Kánter Károly sohase kereste önmagát. Mikor a templom alapkövét letettük vagy mikor azt fölszenteltük s amikor hazai közéletünk fejei és kitűnőségei tolongtak a díszes otthonban, mi, akik vele dolgoztunk, éreztük, hogy a felhangzó elismerés szava legfőként Kánter Károlyt illetné, de ő szerényen hátravonult s csak a templomban és a benne kifejezésre jutó Isten dicsőségében gyönyörködött. Méltó és igazságos, hogy amikor tisztelői jubileumát üljék az ő eucharisztikus működésének, rámutassunk az örökimádási templomra s hirdessük, hogy az fenséges rendeltetés mellett egyúttal emléke egy igazi papi lélek lángbuzgalmának és alkotó erejének. S kívánjuk a magyar katolicizmusnak, vajha minél több papi szívben lángolna a lelkesedésnek akkora tüze, mert akkor nyugodtak lehetnénk, hogy a legnagyobb válságok közt is fog tudni érvényesülni.

Kánter Károly

(Kánter prelátus aláírása.)

«Ahol az Oltáregylet imádó tagokat nyert és a közös istentisztelet is megtartatik, ott szemlátomást emelkedik a hitvallásos élet, nem mulik el vásár- és ünnepnap, amidőn tömegesen ne járulnának a hívek a szentségekhez, gyakori a szentséglátogatás, vágyó örömmel vesznek részt a hívek az ájtatosságokban, nem mulnak ki a szentségek fölvétele nélkül; a körmeneteken bátran vallják meg katolikus voltukat; a családokat mindinkább áthatja a katolikus öntudat, szívesen áldoznak katolikus célokra, vetélkedve gondolják főleg a szentségimádás és a gyermekek első szentáldozása alkalmával az oltárokat; nem hagyják dísztelenül a szent sírt; a lelkipásztornak nem kell aggódnia, hogy miből fedezze az istentisztelet méltó megtartásával járó kiadásokat, mert a hívek a legfőbb szentség Oltáriszentség által éltetve mindinkább érzik, hogy a szentségekhez járulni, a templomokat minél szebbé átalakítani, egyházi szerekkel lehetőleg ellátni vagy elláttatni nem egyéb, mint az Oltáriszentség iránti élő hit és gyöngéd szeretet, mely nem engedi meg, hogy az édes Üdvözítő lakóhelye a legelhagyatottabbak egyike legyen a községben.» (Részlet Kánter prelátusnak egyik választmányi ülésen tartott beszédéből.)

Kánter Károly a lelkipásztor.

SZÉP AUGUSZTUSI napon Münchenben jártam és többek között egy műtörténelmi összejövetelen is résztvettem. Tetszett nekem, amit a bajor szónok mondott: Adjunk művészetet a népnek. De még jobban tetszett, mikor a másik felállt és lelkesen, piros arccal azt kiáltotta: Előbb adjuk vissza a népet a művészetnek! Hazafelé ezzel a gondolattal foglalkoztam, amerre csak vonatom robogott. Igen, a népet vissza kell adni előbb a művészetnek; emberré, lelki emberré kell tenni őt, a túl-munka lelket ölő terhéttől, a szociális nyomortól kell előbb megszabadítani. De mi fogja ezt meghozni? Békés fejlődés? Vagy forradalom talán? Ez is, az is, mindakettő, de mindez nem elég. Elsősorban művész-lelkű vezető-emberek kellene ahhoz, hogy a népet visszaadjuk a művészetnek, főleg ama nagy művészetnek, amit életnek neveznek. Ily gondolatokkal foglalkozva értem el a ház ajtójáig, ahol édesanyám már messziről egy sürgönyt lobogtatott felém, amelyben az állt, hogy Kánter Károly barátságos ebédre és megbeszélésre hív engem és mindennek már egy hét előtt kellett volna megtörténnie, míg én úton voltam. No erről ugyan jól lekéstem, gondoltam; de hát jobb későn, mint soha, fel Budára! S egy álmatlan vasuti éjszaka után azonnal útnak is indultam. Kánter Károly — mondogattam magamban. Sohse láttam, ő sem engem, fényképét sem ismerem, hisz mindaddig hazámtól távol éltem; de hírét a külföldön hallottam először; nevét, tetteit, jellemét ismerem. Ismerős nekem nagyon. S agyamban megvillant a gondolat: igen, ez egy olyan ember, aki a népet visszaadja a művészetnek, a bűn és nyomor gondjaiból szabadítja meg a lelkeket s ezt a nemes missziót maga is művészi lélekkel végezi. Hiszen a lelkek vezetése a művészetek művészete, így mondta ezt Nagy Szent Gergely pápa. A szép az, ami az embernek tetszik, mondják a bölcsek s igazuk van. Kánter Károly lelkipásztori művészete megmutatta, hogy a legszebb az, ami az Isten embernek tetszik. Kant szerint a szép nem más, mint a végtelen átrezgése a végesen és Kánter Károly lelki művészete ide konkludál: Áldozatok, emberek! Áldozatok az oltárnál és a szociális élet arénáján: az Eucharistiában a végtelen rezeg át véges lényeteken és ez a legszebb, mi létezik.

Ezeket gondolva, fel is értem a várpalotába; kopogtattam szobája aytáján; azt mondták, hogy a kertben imádkozik. Első képzetem ez volt: ott térdel egy zsámolyon vagy egy sziklatövében a szabad ég alatt, nap süt fejére, ősz haját lengeti a szél. Őszhajúnak gondoltam őt, mert azok után, amiket hallottam róla, úgy véltem, ennyi munkát végezni, ennyi érdemet szerezni csak egy nagyon hosszú élet folyamán lehet. Igen, tényleg a kertben volt;

szerette a természetet, vérbeli művész, kitűnő meglátásai vannak, érzi, hogy a természetet megismerve, rendeltetésünket ismerjük meg; a természetnek a Teremtő felé törekvő és néki oly engedelmes törvényei a mi lelkünknek is törvényei. Megláttam őt. Csodálkoztam. Nem őszfehér a haja, nem is öreg; fiatal, életerős ember, amint most is az; Krisztus vérének éltető ereje és a konzekvens munka teszi azzá. Ott sétált egy pompéji stílusú hosszú lugos alatt, melynek huszonnyolc oszlopát néhány évvel rá két nappal a háború előtt pozd-orjává lőtte az orkán. Szívese

Az esztergomi bazilika, Kánter prelátus lelkipásztori működésének mostani színtere.

fogadott és arra kért, hogy az Örökimádás-zárda lelkeszségét vállaljam. Felvitt szobájába és itt újra láttam, hogy nemes izlésű, művészi lelkű emberrel van dolgom. Több kép lóg a falon és hever belső szobája asztalán; ő maga festette, ifjúkori emlékek, mondogatá; Jézusarcok, próbálgatások. Az ablaknál egy kis kép, a Veronika-kendőn látható átható tekintetű Jézus-arc s alája e szavak írva: Istennek hazudni nem lehet.

Talán e legutóbbi jellemezheti leginkább az ő lelkipásztori evangéliumát. Irtsuk ki a hazugságot, keressük a lényegét; az ember Isten képére teremtett, nem méltó hozzá a sallang, nem méltó, hogy extrac-tokkal és szurrogátumokkal elégedjék meg; szabad lélek, Isten kell az embernek. Lényében semmi póz; nem a Talleyrand abbé embere, aki szerint az emberi szó arra való, hogy gondolatainkat eltakarja. Nem!

Istennek hazudni nem lehet. Kánter jellem volt mindig s maga is jellemeket akart nevelni. Az igazság embere ez a lelkipásztor. Az elvek és örök dogmák hitvalló emberéből lett ő a fővárosi közelet egyik purifikátora, szabadságharcosa. Nem alkudozik; amit mond, azt úgy kell érteni, amint mondja; sem az utcának, sem a szalonoknak, sem a kluboknak tolvajnyelvét nem érti. Pedig ő atyai jósággal mindenütt otthon van; mint jó pásztor, mindenhova eljut; ismeri korát s bár az egyénekekkel való foglalatosság évekig tartó részletmunkájában: a lelkek cizellálásának, zománcozásának kisművészetével csodás türelmet és energiát mutat, az egyének ismereténél nagyobb nála a tömegek ismerete. Szíve van hozzá, érzeke mondja meg, mi egy tömegnek, egy testületnek, egy egyesületnek, egy népgyűlésnek, egy új társadalmi irányzatnak a fiziognomiája, programja, lelki szükséglete. Nyíltan bevallja, hogy harc nélkül nincs élet; de a harcban igazi lovag, nem provokáló, nem kiméltlen, csupán a reábizott igazság-hű őrizője. A debattban is lelkipásztor. Modern ember a lelkipásztorkodás technikájában. Telefon, sürgöny, expressz, sajtó, plakát, egyesület, zarándoklat, kiállítás, anket és banket, sőt még a fehér színház is az ő lelkipásztori eszközei. Ő, aki már falusi káplán korában a haladó kultúra eszközeivel dolgozott, a fővárosban a világvárosi lelkipásztorkodás minden eszközét felhasználja. A templomokban igazi otthont akar nyújtani. Ami a magánembernek a család, az a tömegembernek a templom. Ennek is az igazság lelkét kell lehelnie. A templomnak csalni, hazudni nem szabad: ne legyen ott műmárvány, művirág, hanem minden legyen ott igaz, úgy ahogy a Teremtő kezéből szüzen és tisztán kikerült. Ruskin eme szépészeti elveinek Kánter Károly természetfeletti indokokból is lelkes harcosa volt. A templom minden. Az Oltáregyesület az ő lelkipásztorkodásának tűzhelye. Beutazza az országot, buzdit, agitál, kérlel, kapacitál, meggyőz. Pasztorációja országos. Az Örökimádás templom néki szimbolum és prófécia, a szentségi embernek, a szentségi kulturának monumentuma.

Szentségi alapokra helyezi a társadalmat. Egyesületeket alapít és pártol. Katholikus kör, Rákóczi kollégium, a szegény házasulandók Régisz Szent Ferenc-egylete, Szent Vince-egylet, Növédő-egylet, Szociális Missziótársulat mind, mind a hét szentség valamelyikének kegyelmi életét segítik elő ő nála. Amint az Oltáriszentség minden szentség forrása, az Oltáregyesület a többi egyesületnek kiindulópontja volt. Jó a specializálás, váljanak el az édesanyától a többi kulturális és szociális egyletek, de ne feledjék el az édesanyát, az Oltáregyesületet, ne adják fel az örökimádást, a szentáldozást, az eucharisztikus lelket. Ez az ő legfőbb programja. Az Oltáriszentség kultuszával új embertípust akar nevelni. Szobájában húsz, harminc ember tolong, kateketikus iskolát nyit a keresz-

telendők számára. Felkeresik az egész országból. Papoknak, hívőknek tanácsadója. Ő tudja, mit kíván a kornak szomjas lelke. Ő fedezi fel Prohászkat, ki nála a budai vártemplomban lép fel először. Templomában missziókat, lelkigyakorlatokat tartat; gyóntatószékét az egész országból felkeresik. Az éjjeli órákig gyóntat s a hosszú várakozás alatt az ott váró tömeg nem lesz türelmetlenné, hanem elmélkedő emberré és szentségimádóvá. A plébános mintaképe, az irodaember mintaképe. Ő a nagystilű ember. Az aprólékos lelkipásztori írásmunkában nem veszi el türelmét, amint az elvekben, épúgy a formákban is a rendnek embere. Példájával lelkipásztor. Népszónok, igehirdető; lelkipásztori művén a finomság, az elegancia, a krisztusi kedvesség, a Loyolai Szent Ignác figyelme ömlik el. Prédikációra alaposan készül; leírja azokat s ha beszél, egy ünnepen néha kétszer, háromszor, sőt négyszer is más-más helyen, hallgatói mindenhova követik őt. A modernet nem neglelyezi, a katekizmust nyújtja mindig, az ósrégit újra meg újra, megúj-hodva és új formában, amint azt már Lyrai Vince ajánlotta az ő Commonitoriumában. Együtt érezni az Egyházzal, az igazság oszlopával és erősségével: ez az ő lelkipásztori életének jelszava, ez az a biztos út, mely minden időben megadja azt, amire szüksége van a haladó kornak, háborúnak, forradalomnak és az örök-békének.

Sokat írhatnék még, mint szent János, a szeretetnek amaz apostola, ki azt írta evangéliuma végén: még sokat cselekedett Jézus, könyveket lehetne írni s azokkal az egész világot elárasztani. Amiket szent János írt, csak azért írta, hogy mi is higgyük, «hogy ama Jézus a Krisztus». Én is megírtam e csekélységet, kimerítő képet nem is akartam nyújtani. Ezeket pedig azért írtam meg, hogy még erősebben higgyük, hogy ama Jézus, akit Kánter Károly a hitvalló nekünk tanít, a pap ajkunkra ad, az apostol hirdet, ama Jézus valóban a Krisztus, akiben hívén, örök életünk legyen.

Dr. Makay Lajos.

oo

«Életünk, boldogságunk, nemzeti nagylétünk az Eucharisziától függ.»

Kánter Károly.

«Minden egyesület, minden társulat megszentelője Jézus Krisztus, minden társulatnak lelke, szervező eleme az Oltáriszentség; legyen az férfi-társulat, legyen az nőegyesület, legyen az papi-társulat, szociális egyesülés, legyen az bármilyen, sőt legyen az maga a politika is, nem fog az semmire sem menni, ha nincs összeforva az Eucharisziával, ha nem Krisztusért történik minden!» (Részlet Kánter prelátusnak a szegedi kath. nagygyűlésen mondott beszédéből.)

Kánter Károly mint ember.

AVILÁGIAK a fehér asztalnál szeretnek körükben olyan papot látni, aki fesztelen szórakozásait és kedélyeskedésüket megérti. Az bizonyos, hogy a pap semmiféle szituációban nem tagadhatja meg jellegét, papi mivoltát, de viszont megjelenése a társas életben ne jelentse a Mane-Thekel-Phares balthazári megrökönyödését és ne emlékeztessen a provideáló csengő szomorú melanchóliájára. De ehhez művészet kell. Művészet kell hozzá, hogy a komoly fekete taláris dacára is kicsillogjon a pap lelkéből az élet örömeinek s szépségeinek assziszti megértése. Kánter Károly ennek a művészetnek mestere. Elöttem áll a budai katolikus kör egy-egy hangulatos estélyének centrumában, amint kezében aranycsillagos borospohárral toasztot mond. Egész alakja a sugárzó jókedv és fiatalos temperamentum tavasza, de emellett egyénisége és ajka árasztja papi szívének nemes idealizmusát, mely minden jelenlevőt megihlet és meghódít. Mennyire értett ahhoz, hogy a fehér asztalhoz odavarázsolja a szellemi élet és problémák igéző szépségét és asztalcsörgés között is kánai hangulatot teremtsen. Mikor Kánter Károly úttörője a budapesti hitéleti reneszánsznak, akkor ebben az elévülhetetlen érdemében igen sok része van annak a ritka harmóniának, ahogy nála a társaséletben a pap egybeolvad az emberrel. Egész pap, de egész ember is. Világlátott, modern, nagyvárosi ember. Az etikett nála nem csiszolt formáság, hanem nemes jóságának finomsága és arafyos közvetlensége. Budavári egyszerűen elegáns lakásában gyakran vacsorázott vendégek társaságában, kik között a katechéta épen annyira becsült volt, mint egy méltóságos úr. Tárva-nyitva álló lakás várta a vendégeket, kik bár nyolc órára voltak hivatalosak, a házigazdát rendszerint csak kilenc óra felé volt szerencsésük üdvözölni. De minő találkozás volt ez? Amint belépett, beáradt, betódult vele az élet levegője, mert valahonnét körül, egyesületből vagy akcióból jött, ahol elnökölt, vezetett, tanácsokat osztogatott, harcolt az igazságért, lelkesedett az evangéliumért s mindez ott ült az arcán, kicsillagott a szeméből, kibeszélt mozdulataiból. S ez a lüktető élet-ember úgy tudott a késésért bocsánatot kérni, ahogyan megint csak egy Kánter Károly képes. Minő veszteséget és unalmat jelentett volna, ha az érkező vendég ott találja a házigazdát a foteljében cigarettaszó mellett.

Igazán jó ember. Depauli szívet testi szegények és lelki nyomorgók ezrei áldják. Budapesten egész nap beszélt, telefonált, tárgyalt, de lelkiismerete oly éberrel kísérte mindig szavait, hogy nemritkán hirtelen megszakította őket és más tárgyra tért, ha úgy érezte, hogy kijelentései

talán sérthetnének valakit. Jóságában olyan demokratikus, hogy gyermek és felnőtt, szolga és mágnás számára úgyszólván csak egy szótára van: a jóságnak szótára.

Az Örökimádás-templom ministránsai kérdezték egy alkalommal: ugy-e a Kánter főtisztelendő úr méltóságos úr? Igen, mert méltóságos praelaturájában is a főtisztelendő egyszerűsége és közvetlensége lakott: koturnusokban ő sohasem jár.

De Kánter Károly nem «úgynevezett» jó ember. Elvekért és meggyőződésekért tűzbe jön és tűzbe megy. Személyes presztízisének esetleges kisebbedése nem némítja el, mert sohasé önmagát, hanem mindig az elvek diadalát keresi. A csendes gyóntató a harcos katolicismus bajnoka. Sokan elmondhatták már róla a régi közmondás igazságát: omnis sanctus pertinax. Bizonyára hibázott, mint ember, mint az élet embere, de hibái mindig is a jóhiszemű jellem és férfiakarat tévedései.

Magyar ember a javából. Udvari plébános létére is negyvennyolcas volt. Magyarságához kedvesen simul lokálpatriotizmusa. Budát szerette elsősorban. Az aszkézis csendje után vágyódó lelkének Buda üdítő oázis volt, egészen szívéhez nőtt. Nagy öröme tellett abban, hogy egyidőben majdnem minden budai plébános tatai — földi volt. Tata olyan «serdült» város sok bájjal és sok kamasszal; Kánter Károly a nagyvárosi lelkipásztor és vezető férfiú messze kinőt belőle, de azért dialektusából sokat megőrzött és a világegyet nem mondaná iskola — oskola helyett.

Szeme fáradt. A sok éjjeli munkától és olvasástól gyakran könnyben úszik. De épen ez kölcsönöz neki vonzó melegséget. Mint a nap sugar megcsillan a harmatcseppen, úgy ragyogott fáradt tekintetén szívének jósága, mindent megértő nemes emberszeretete.

Se mint pap, se mint spirituális nem értek a tömjénezéshez, de örömmel hajtom meg zászlómat Kánter Károly emberi nemessége előtt, mely apologiája az evangéliumi emberi és a mindennapi életet besugárzó szépségének, mert Kánterben a nemes ember is a kegyelmi életből alakult.

Úgy érzem, hogy ilyen papokra van szüksége ma az anyaszentegyháznak, kiknél az egész pap mellett ott van az egész ember. Kánter Károly praelátus egész énjét áthozhatja a régi Magyarországból az új Magyarországra és teljesen modern, szociális és demokratikus ember marad.

Dr. Tiefenthaler József.

Kánter Károly 1853. június hó 7-én született Tatán. Iskoláit szülővárosában végezte. Itt gyuladt ki lelkében a papi pálya iránt való szuggesztív vonzalom és hivatás. Középsiskolai tanulmányainak befejeztével Simor hercegprimás a bécsi Pázmáneumba küldötte. Itt a hírneves Pázmány-intézet ösifalai között kristályosodott ki az ő nemes papi karaktere. Theológiai tanulmányait elvégezve 1876. január 2-án pappá szenteltetett. A fiatal levitát főpásztora a nógrád-megyei Varbóra küldötte segédlelkésznek. A nép szeretete környezte itt az ifjú papot és ő nevérol ismerte a gondjaira bizott nyáját, melyet önmagához való szigorúságával, másokhoz való leereszkedő nyájasságával s papi szelidségével maga iránt bizalomra hangolt. A beteglátogatásokban találta itt legnagyobb örömét. Lelkipásztori buzgalomban és odaadásában elfeledkezett önmagáról s a hívő nép lelki ügyeivel és ügyes-bajos dolgaival magát túlterhelve egészségét valósággal összetörte. Néhány hónapi működés után haza kellett térnie a szülői

házba pihenni. Egészségét visszanyerve az esztergommegyei Kéméndre küldetett. De az Úr más helyet jelölt ki neki működési körül: Kéméndről a fővárosba kerül. Első állomása Óbuda, innen a Lipótvárosba, 1890-ben pedig a Belvárosba megy segédlelkésznek. Azon időben a Belvárosban koncentrálódott a katolikus élet, itt gyült össze a katolikus társadalom színe-virága s ily környezetben kezdi el valósággal korszakalkotó működését Kánter Károly, itt alakult ki az ő tipikus egyénisége.

A napnak felét az iskolában tölti. Nagy gondot fordít hitoktatási óráira. Külön foglalkozni minden gyermekkel: ez az ő katechetikai módszere. Bármily örömmel és eredménytelennel működött azonban az iskolában, legszivesebben mégis a gyóntatószékben tartózkodott. Ezt tartja ő a pasztoráció archimedesi pontjának. Belvárosi káplán korában akárhányszor éjfélíg hallgatja az ájtatos nép gyónását, mely valósággal ostrom alá vette gyóntatószékét.

A szószéken tüzzel, hévvel beszél,

annyi lelkesültséggel hirdeti az Úr igéit, hogy mindannyiszor beteljesedik rajta, amit a zsoltár mond, hogy: Zelus domus tuae comedit me. Valósággal eltékozolja hangját s erejét s kimerül ilyenkor. Van egy kedvenc témája, melyhez minduntalan vissza-visszatér s ez az Oltáriszentség. Valahányszor beszél, tárgyát mindannyiszor az Eucharisztia-
val hozza kapcsolatba. Papi lelkülete egészen elmélyedt az Oltáriszentségben s így közeledett nap-nap után az ő sajátos céljához és miszsiójához: az Oltáregyesülethez. Az Oltáregylet alapító igazgatója: Trautwein János, a nagy piarista, 1894-ben, 35 évi buzgó működés után kidőlt a sorból. Az Oltáregyesület árván maradt. Ki fogja vajjon betölteni helyét? Minden szem Kánterre tekintett. A fiatal káplán éveken keresztül szép sikerrel és eredménnyel működött az angol-kisasszonyok templomában, hol az Oltáregyesület áhítatgyakorlatait tartotta. Itt tanulta ismerni és szeretni az Oltáregyesületet, mely az eucharisztikus Jézus imádatát és a szegény templomok istápolását írta zászlájára. Hétről-hétre látta, hogy az egyszerű nép, mely a maga szegénységében és a templomok szegénységében annyi közös vonást lát, mily áldozatkészséggel karolja körül az Oltáregyesületet. És Kánter Károly ragyogó cikket írt a szép multtal bíró Oltáregyletről a «Magyar Állam»-ba. Ez a lelkes cikk országszerte élénk visszhangot keltett. Így történt, hogy Simor herceg-

primás 1893. dec. 10-én a fiatal belvárosi káplánt helyezte az ország legelső hitbuzgalmi egyesületének élére. És Kánter Károly e kinevezést nagy kegyelemnek tartotta. Egyszer, mikor 55-ik születésnapja alkalmából az Oltáregyesület őt meleg ünnepségben részesítette, az üdvözlő beszédre Kánter azt felelte, hogy Isten őt két nagy kegyelemre méltatta: először, hogy az oltárhoz, másodsor, hogy az Oltáregylethez hívta meg. És Kánter Károly az ő igazgatói tisztét hivatásnak tekintette. A templom után az Oltáregyesület lett második otthonává. Lelke itt ivakodott tele a szentpáli érülettel: vivo ego — élek én, azaz hogy nem én élek, hanem a Krisztus éj énbennem.

Az Oltáregylet igazgatói méltóságában korszakalkotó tevékenységet fejt ki. Cziráky grófnővel, a központi Oltáregyesület alapító elnöknőjével keresztülviszi az oltáregyesületek egyházmegyei szervezését. Apostoli lelkületével éjt nap-pallá tesz, agitál, szervez, dolgozik, hogy kialakítsa az eucharisztikus közvéleményt. Ideálja a Regnum eucharisticum. Ez ideálnak szolgálatában ha kell: cikket ír, ha kell: beszél, némely vasárnapon háromszor, négyszer; ha kell: tanulmányútra kel, vagy körutakat tesz vidéki városokban, ha kell: érintkezést keres s tárgyal egyházi és világi méltóságokkal, vagy az egyszerű néppel s valósággal eucharisztikus atmoszférát teremt.

Súlyos elfoglaltsága dacára min-

den életrevaló kath. akcióból kiveszi részét. Az egyházpolitikai harcok nyomában katolikus hitbuzgalmi és társadalmi egyesületek keletkeznek és Kánter Károly ott van valamennyiben és számos egyesület elnökségében foglal helyet. A katolikus reneszánszban orosz-lán-része van. Munkásságának méltány-lásaképp 1898-ban várpalotai plébánossá neveztetett ki. A következő évben az egri érsekségben levő beheli c. apátságot nyeri el. Várpalotai plébánosi minőségében számos nehézséggel kellett szembe-szállnia, de elvhűsége és hajthatatlan szilárd jelleme mindig diadalt aratott. Súlyos harcok árán ő vitte keresztül, hogy a Szent-Jobb a királyi várkápolnából el ne távolítassék, hanem tradicionális helyén maradjon. Mint a Szent-Jobb öre, ő rendezti a fényes Szent István-napi körmeneteket s vonzza Budára a messze vidéket. Mint plébánosnak a várban mindössze csak 40 hive van, ő azonban a hivek légióit teszi az Úr Jézusnak hadifoglyaivá.

Kánter — mint a főváros törvényhatósági bizottságának tagja mindenkor apostoli bátorsággal kelt védelmére a katolicizmus érdekeinek. Legnevezetesebb beszédét a halotthamvasztás ellen tartotta. 1898-tól 1908-ig a Magyarországi Papi Imaegyesület és Eucharisztia Társulat igazgatói tisztét tölti be. Ezen minőségében az egész magyar klérussal levelezésben áll. Folytonos érintkezésben van a főváros elitjével. Nyájas modorával, egyszerűségével, szerénységével mindenkit le-

bilincsel. Élénk s meleg érdeklődést mutat az alsó papság ügyei iránt. A testületi szellemet meleg szívvel ápolja. Nagyrabecsüli s első helyre helyezi a benső jámborságot, nem kevésbé becsüli azonban a tudományos képzettséget. Ő maga járt Németországban, Francia- s Olaszországban s kétszer Belgiumban. Számtalan tapasztalatot szerzett s ezeket saját körében hasznosítja. Mindig foglalatostokodik. Alig jut lélekezethez. Barátjai csak úgy tudják őt kicsalni a Zugligetbe egy kis üdülésre, hogy egy beteget keresnek és ahhoz hívják. Így elmegy, másképp nem. Ha valahol lelkészi állást szerveznek, ha egy kórházban oltárt emelnek, vagy kápolnát építenek, ott az ő keze működik. Sekrestyéjét lelkéből szereti. Van itt íróasztala, irodája, úgyszólván itt lakik. Budán az Erzsébet-apácáknak ő a lelkiatyja. Előszertetettel hirdeti itt Isten igéjét. A gyakori szentáldozásnak fáradhatatlan s úttörő apostola. Mint a X. Pius pápa jubileumát előkészítő Országos Jubileumi Bizottság elnöke a gyakori áldozás országos ligáját létesíti. Az eszme propagálására röpiratokat bocsát szét az egész országban. Rómába eucharisztikus zarándoklatot vezet, résztvesz nemzetközi eucharisztikus kongresszusokon s tapasztalait itt-hon értékesíti, a katolikus nagygyűlésekkel kapcsolatban eucharisztikus körmeneteket s értekezleteket rendez. Jár, beszél, agitál, dolgozik nap-nap után, tamquam bonus miles Christi, mint az Úrnak hív legiónáriusa. De tevékenységét az

Oltáregyesületben kiváltképz az Örökimádás-templom veszi igénybe. Tízesztendei agitálás és munka után a nagy mű befejezést nyert Működésének elismeréseképz Őszentsége 1908-ban pápai prelátussá nevezte ki. Ez időtől kezdve az Örökimádás az ő szeretetének dédelgetett tárgya. Mikor itt beszél s itt glorifikálja az Oltáriszentséget, hatása alól senki nem szabadulhat. Az a spiritualis odor és az az ihlettség, mely az ő lelkéből kiárad, mindeneket magával ragad.

1915-ben a király esztergomi kanonokká, a bíbornok hercegprimás pedig a székesegyház plébánosává nevezte ki. És Kánter Károly a kisvárosi élet csöndjébe a nagyvárosi pasztorációban eltöltött évtizedek gazdag tapasztalatait vitte magával. Az ő aktivitása itt sem nyugodhat. Előszerelettel gyűjti itt a népet maga köré a történelmi nevezetességű Bakács-kápolnában s tart nekik ájtatosságot, mindannyiszor szentbeszéddel. A plébániája területén levő Vöröskereszt-kórházba csaknem naponta ellátogat s vigasz-

talja az ott elhelyezett, testben s lélekben beteg katonákat. És kiváltképpen való szeretettel törődik a szegény Lázárokkal és a szegényügy állandó gondját képezi. Emellett állandó kontaktusban van a Központi Oltáregyesülettel s irányítja annak működését, mint az Oltáregylet Spiritus rektora.

És most a krónikás leteszi a tollat. Értzi, hogy az anyaghalmoz fölött uralkodni s az ezer nagy és kis mozaikdarabból egységes, teljes képet létrehozni nem tud. Tudja azonban, hogy valahol a kék csillagos égben minden le van írva, amit Kánter Károly az Oltáregyesületért a szép belvárosi templomban, az Angolkisasszonyok kedves templomában, a fényes királyi várplébánia-templomban, a budai szent Erzsébet-templomban és a graciózus Örökimádás-templomban, valamint az Oltáregyesület hajlékaiban, nemkülönben a haza határain innen és túl egy negyedszázadon keresztül tett s ebbe a krónikába Kánter Károly neve aranybetűkkel van beírva.

Felelős szerkesztő: Horváth Rezső

OBERBAUER A. UTÓDA

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 41. szám

a legjobb hírnévnek örvendő és legrégebb
egyházi szerek, ruhák, zászlók stb. gyára.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 167-34.